

*Toelichtende
verklaring
op de*

brieven van Petrus

J.E. van den Brink

Copyright©2012 Rhemaprint
Brieven van Petrus / J.E. van den Brink
Uitgave: Rhemaprint, Gorinchem
ISBN-13: 978-90-6261-544-5
NUR 707
Trefw.: Geloofsopbouw
Eerste druk: 1976
Tweede (herziene) druk: 2012

J.E. van den Brink

Toelichting op de
brieven van PETRUS

*'Gij echter zijt een uitverkoren geslacht,
een koninklijk priesterschap,
een heilige natie,
een volk (Gode) ten eigendom...'*

(1 Petrus 2:9)

VOORWOORD

Na de toelichtingen op de Openbaring, de Hebreëen, de Romeinen en Jacobus, volgt nu een bijbelstudie van de Petrusbrieven, die de geestelijke nalatenschap vormen van een 'steunpilaar' in de tempel Gods. Welke grote veranderingen hebben in het leven van Petrus plaatsgegrepen, voordat hij 'geheel anders' was geworden en zijn brieven kon schrijven!

Petrus was eenmaal een gewone visser, maar hij werd een discipel en apostel van Jezus Christus, een visser van mensen, op wiens inzichten mede de gemeente werd gebouwd. Hij was een gemakkelijk beïnvloedbaar mens. Hij stond open voor de infiltraties van vriend en vijand. Hij sprak dikwijls voordat hij gecontroleerd had wie hem de gedachte ingaf. Hij werd evenwel een rotsman die kon schrijven: 'Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God'.

In het natuurlijke leven was Petrus een dynamische persoonlijkheid. Toen de discipelen moesten wachten op verdere openbaring van de Meester, activeerde hij zijn broeders met de woorden: 'Ik ga vissen'. Tussen Pasen en Pinksteren stond deze apostel op onder de broeders met het voorstel hun twaalftal in de zichtbare wereld weer te completeren. Ook op de Pinksterdag is Petrus de centrale figuur. Dan hanteert hij de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Deze inzichten hadden vlees en bloed hem niet geopenbaard, maar door de Geest van God vloeiden woorden van eeuwig leven over zijn lippen. Hij kon met recht zeggen dat hij Jezus liefhad, want diens boodschap over het hemels Koninkrijk had hem gegrepen.

Hij had de heerlijkheid ervan op de berg gezien en toen was het profetische woord voor hem des te vaster geworden. Als jongeling 'omgordde hij zichzelf', dit wil zeggen dat Petrus zijn problemen zelf oploste, maar de Heer voorspelde dat hij in zijn ou-

derdom de handen zou moeten uitstrekken en dat een ander hem zou omgorden. Met zijn marteldood zou hij God verheerlijken. Dan zou vervuld worden: 'Waar Ik heenga, kunt gij Mij niet volgen, maar gij zult Mij later volgen'. Deze apostel wist dat het voor hem niet weggelegd was om als vader Jakob rustig het sterfelijk lichaam te verlaten.

Petrus heeft de gedachte aan het zware lijden natuurlijk moeten verwerken. Hoe dikwijls schrijft hij in zijn brieven niet over verdrukkingen en zelfs over de vuurgloed der beproeving. Hij heeft bewust ook het lijden op zijn levensweg aanvaard, is er bovenuit gegroeid en zo tot een geloofsman geworden. Hij kon met Paulus getuigen: 'Zo we alleen voor dit leven onze hoop stellen op Christus, dan zijn wij de meest beklagenswaardige van alle mensen'. Aan het begin van zijn loopbaan kon hij rustig tussen de soldaten slapen, want zijn ure was nog niet gekomen. Als oud man spreekt hij in zijn brieven over zijn 'exodus' of heengaan uit dit leven. Hij was bereid. Met zijn ziel en zijn geest vertoefde hij al in een andere wereld. Slechts het evangelie van het Koninkrijk der hemelen kon in hem deze grandioze omkeer bewerken.

Mét dit evangelie groeide hij ook van de christelijke gemeente der Joden naar die der heidenen toe. De inzichten in de onzienlijke wereld waren immers niet gebonden aan natuurlijke lijnen. In zijn brieven is 'het verdwijnende' van de oude bedéling al een historisch feit. Hij verwachtte een nieuwe dageraad, want de morgenster was reeds opgegaan in zijn hart.

Moge deze toelichting bij zijn brieven ertoe meewerken dat de lezer meer kennis ontvangt van het evangelie van het eeuwig Koninkrijk en van de heerlijkheid die het realiseren ervan in het leven tot stand brengt.

De schrijver.

I

De eerste brief van Petrus

INLEIDING

EERSTE PETRUSBRIEF

De schrijver van deze brief is de voor ieder wel bekende discipel van Jezus, Petrus. Zijn naam is de Griekse vertaling van Céfás, het Aramese woord voor rots. Zijn oorspronkelijke naam was Simeon of Simon, de zoon van Jonas of Johannes. Hij noemt zich evenals Paulus, apostel. Petrus is immers ook een apostel of uitgezondene. In de Handelingen wordt alleen van zijn werkzaamheden in de buurt van Jeruzalem en Samaria geschreven, maar uit de brieven van Paulus blijkt, dat Petrus ook verder rondgereisd had en daarbij zelfs zijn vrouw meenam (*1 Corinthiërs 9:5*).

Ook is hij in Antiochië geweest en uit het verhaal van wat zich daar afspeelde, blijkt dat Paulus zich radicaler van het Jodendom had losgemaakt dan Petrus (*Galaten 2:11*). Wellicht had dit tot oorzaak dat Paulus meer met de leer en met de inzettingen van de vaders was verweven dan Petrus. Bij Paulus was de kloof met het verleden dieper en duidelijker. Zelfs was de invloed van Petrus tot in Corinthe merkbaar, want daar zeiden sommigen dat zij van Céfás waren (*1 Corinthiërs 1:12*).

De inhoud van deze brief was hoofdzakelijk bestemd voor christenen uit de heidenen. De tekst: 'Eens niet zijn volk, nu echter Gods volk, eens zonder ontferming, nu in zijn ontferming aangenomen' (*2:10*) wijst hierop. Ook wat in hoofdstuk 4:3 gezegd wordt: 'Want er is tijd genoeg voorbijgegaan met het volbrengen van de wil der heidenen', waarbij dan ook 'onzedelijke afgoderij genoemd wordt, kan moeilijk op geboren Joden slaan. De lezers blijken het als christen moeilijk te hebben, want zij lijden 'door de naam van Christus smaad' (*4:14*).

Er zijn onder hen slaven die onheuse behandelingen hebben te verduren (*2:18*) en vrouwen die moeilijkheden ondervinden van hun heidense mannen (*3:1*). Men vervreemde van zijn burens en kennissen, omdat men niet meer deelnam aan het zondige, heidense leven (*4:4*). Men werd gelasterd en beschuldigd van allerlei misdaden (*2:12*, zie ook *4:12,15*).

Petrus bemoedigt zijn medechristenen, opdat zij het geloof niet zouden verliezen, in hun hoop niet zouden verflauwen en zij het uitzicht op de hemelse erfenis niet zouden kwijtraken. Hij wijst hen op de openbaring van Jezus Christus en wat hun dit brengen zou naar de inwendige mens (1:13, 4:13). Zij moesten waakzaam zijn en satan in alles als belager onderkennen en hem weerstaan (5:8) en hun gedachten bepalen bij het eeuwige Koninkrijk.

Zo bedoelt de apostel de gelovigen te sterken in hun lijden en op te wekken om het oog op Jezus gericht te houden, want Hij is het grote voorbeeld (2:21). Duidelijk springt in de brief naar voren dat de christenheid uit de heidenen zich het ware Israël mag noemen (2:9). Petrus treedt hierover niet in discussie, zoals Paulus dit doet in *Romeinen 9-11*. De inhoud van zijn schrijven wordt beheerst door vermaningen, die tot doel hebben levensheiliging, en blijdschap in verdrukking te bewerken.

HOOFDSTUK 1

1. *Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen, die in de verstrooiing zijn in Pontus, Galatië, Cappadócië, Asia en Bithynië,...*

In dit eerste vers stelt Petrus zich voor als auteur van de brief en noemt hij de geadresseerden, de gelovigen in Klein-Azië, met wie hij contact had. Misschien waren de eerste banden gelegd na zijn prediking te Jeruzalem op de Pinksterdag, toen hij onder Joden en jodengenoten niet alleen Jezus predikte, maar hun ook de doop met de Heilige Geest verkondigde. Wij vinden hier namen van landstrecken terug, die ook in *Handelingen 2* vermeld worden, van de Romeinse provincie Pontus, waaronder ook het in dit vers genoemde landschap Bithynië hoorde, en verder Galatië, Cappadócië en Asia.

Petrus noemde de christenen die in deze streken wonen: ‘vreemdelingen die in de verstrooiing zijn’. Het woord voor ‘verstrooiing’ was bij de Joden bekend als ‘diaspora’ en werd gebruikt voor de volksgenoten die buiten eigen land in den vreemde woonden. Er zou ook vertaald kunnen worden ‘bijwoners der diaspora’ en dit zou dan doelen op de zogenaamde ‘vereerders van God’, waarover in *Handelingen 13:16* gesproken wordt. Deze ‘vereerders van God’ waren geboren heidenen, die op voorwaarde van besnijdenis deelnamen aan de Godsverering in de Joodse synagogen.

Zij bleven echter derde-rangsleden van het ‘uitverkorene’ en ‘heilige’ volk, van het ‘koninklijk priesterdom’. De gehele brief van Petrus wordt beheerst door het feit dat de christelijke gemeente hen wél als volwaardige leden had aanvaard, zoals deze apostel in *Handelingen 15:8* en 9 spreekt: ‘En God, die de harten kent, heeft getuigd door hun de Heilige Geest te geven evenals ook aan ons, zonder enig onderscheid te maken tussen ons en hen, door het geloof hun hart reinigende’. De geadresseerden vormen de uitverkoren pelgrims in de streken van Klein-Azië. Zij waren ‘vreemdelingen en bijwoners’ zoals eenmaal de aartsvaders, die ‘een beter,

dat is een hemels vaderland' zochten (*Hebreeën 11:13*, zie ook *2:11*). Zij waren immers in werkelijkheid bewoners van het hemelse Kanaän. Paulus sprak over zulke christenen als mensen die, zolang zij in het lichaam hun verblijf hebben, ver van de Heer zijn, in den vreemde (*2 Corinthiërs 5:6*).

In hoofdstuk *1:17* spreekt Petrus ook over 'de tijd uwer vreemdelingschap'. De gedachte aan een hemels vaderland en aan een hemels Jeruzalem vinden wij ook in *Galaten 4:25,26*; in *Hebreeën 12:22*; *Openbaring 3:12, 21:2,10* en in *Filippenzen 3:20*. Het ware Israël wordt door Paulus nog aangeduid door 'het Israël Gods' (*Galaten 6:16*). Petrus schrijft dan deze brief om de hoop op het heil en op de heerlijkheid van de hemelse erfenis onder deze christenen in ballingschap te verlevendigen.

2. ...de uitverkorenen naar de voorkennis van God, de Vader, in heiliging door de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenging met het bloed van Jezus Christus: genade en vrede worde u vermenigvuldigd.

Petrus verklaart nu nader de positie van degenen aan wie hij schrijft. Zij zijn uitverkorenen naar de voorwetenschap van God de Vader. Van eeuwigheid zijn zij dus reeds als geestelijk volk in het plan van God tot herstel van de ganse schepping, opgenomen. Zij zijn niet individueel uitverkoren, maar zoals *Efeziërs 1:4* zegt: 'Hij heeft ons immers *in Hem* uitverkoren vóór de grondlegging der wereld', dit wil zeggen dat God, Jezus uitverkoren had als de Christus. Hij is het Lam dat in de raad van God reeds 'geslacht is, sedert de grondlegging der wereld' (*Openbaring 13:8*).

Als wij in Hem zijn, behoren wij tot de Uitverkorene. Wij zijn in Hem, als wij zijn woorden bewaren en daarnaar handelen. God erkent als zijn kinderen alleen degenen die in Christus zijn en 'die Hij te voren gekend heeft, heeft Hij ook te voren bestemd tot gelijkvormigheid aan het beeld zijns Zoons' (*Romeinen 8:29*). 'Uitverkoren zijn' heeft dus niets te maken met een zekere wilkeur of onberekenbaarheid bij God, maar met de eeuwige verkiezing van het Lam van God, dat de zonde der wereld wegnam en dat door God als overste Leidsman gesteld is om vele zonen tot heerlijkheid te leiden.

Het doel der verkiezing is, hen die in Christus zijn, het uitverkoren volk, te heiligen door de Heilige Geest, dat is, hen af te zonderen van het kwaad en te helen van hun kwetsuren en beschadigingen. Zo worden zij vrijgemaakt tot gehoorzaamheid, dit wil zeggen dat zij de woorden van God horen en ook doen wat Hij zegt, dus in gerechtigheid en waarheid wandelen. Op deze wijze worden zij 'een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom' (2:9).

Zoals in het oude verbond alles wat met bloed besprengd werd, gereinigd was, zo wordt ook ieder die door geloof deel krijgt aan Jezus' vergoten bloed - dus daarmee besprengd wordt - gereinigd van de zondes Schuld. In een zegenbede richt Petrus zich nu rechtstreeks tot zijn lezers. Dezen hebben reeds deel aan de genade van God en aan diens vrede, omdat zij door het bloed van Christus de verzoening hebben ontvangen. Maar er is ook een rijkdom van genade, een 'genade op genade' en een 'vrede die alle verstand te boven gaat'.

Deze ontvangen zij door de doop in de Heilige Geest, door de ontwikkeling van de geestelijke begaafdheden, door de zekerheid des geloofs bij het volhardend vasthouden aan de beloften in tijden van verdrukking en beproeving. Vrede des harten hebben, is belangrijk voor de christen, want vrede is afwezigheid van levensstoornis. Zij kan hier op aarde reeds heersen in de inwendige mens, ook al trachten de machten buiten hem onrust en spanning te verwekken. De innerlijke vrede straalt uit de christen en blijkt in het bijzonder in tijden van storm en verdrukking.

3. Geloofd zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons naar zijn grote barmhartigheid door de opstanding van Jezus Christus uit de doden heeft doen wedergeboren worden tot een levende hoop,...

Na de zegengroet vervolgt Petrus met een lofprijzing aan God de Vader, die het machtige heilsplan heeft bedacht en dit in deze bedeling in zijn grote liefde en goedertierenheid bezig is te realiseren. Hij noemt Hem niet alleen de Vader van Jezus Christus, maar ook diens God. Hij erkent dat Jezus niet alleen de Zoon is, maar zegt ook dat Jezus door de Vader werd 'geïnspireerd'. Een

‘god’ is immers een inspirator en voorwerp van aanbidding. Zo was Mozes de god van zijn broer Aäron en deze was hem tot een mond (*Exodus 4:16*). Jezus zelf zegt: ‘Wat Ik van Hem (de Vader) gehoord heb, dat spreek Ik tot de wereld’ (*Johannes 8:26*).

Gods barmhartigheid is de zee van ontfermende liefde die onze schuld en ellende wegneemt en die ons nieuwe perspectieven schenkt. Als een ware aanbidder wendt Petrus zich tot God in geest en in waarheid, dat is bezig zijnde in de geestelijke wereld met de waarheid of het eeuwige plan van de Vader. Hij noemt hierbij dan nog de naam van de Here Jezus Christus, omdat door deze dit reddingsplan functioneert en de gebeden waarde hebben om aangenomen te worden.

Petrus zelf weet zich wedergeboren door het woord van God, evenals zijn lezers (*1:23*). Hij weet dat hij uit de duisternis overgegaan is in een nieuw leven met nieuwe ervaringen. De hoop op wat nog gebeuren gaat, houdt hem levend. Voor hemzelf was dit reëel geworden na de opstanding van Jezus. Tijdens diens lijden en sterven vertoefde de apostel in grote duisternis. Hij twijfelde toen aan al de woorden die zijn Meester gesproken had en hij werd een speelbal van satanische machten, die hem trachtten te ziften als de tarwe.

De opstanding van zijn Heer werd het grote keerpunt in zijn leven, zoals Jezus tot hem gesproken had: ‘En gij, als gij eenmaal tot bekering gekomen zijt, versterk dan uw broeders’ (*Lucas 22:32*). Zijn gedachten werden toen vernieuwd en hij ging de schriften verstaan. Hij richtte zich vanaf dat ogenblik volkomen op Jezus als de Zoon van God en verwachtte in zijn leven het waarmaken van al diens beloften. Daarom stond hij met de andere discipelen na de hemelvaart met blijdschap en vol verwachting in de tempel om God te danken en te loven.

Ook voor ons is het geloof in de opstanding van Jezus een voornaam punt. Wanneer de Heer niet was opgestaan, zou ons geloof ijdel zijn (*1 Corinthiërs 15:14*) en het offer van Hem zonder nut. Als de Vader Hem niet had opgewekt en Hij door de kracht van de Heilige Geest niet was opgestaan en de plaats aan de rechterhand van de Vader niet zou hebben ingenomen, zou Hij evenmin de heerlijkheid ontvangen hebben en dus ook geen

broeders tot heerlijkheid hebben kunnen leiden: ónze hoop op deze heerlijkheid heeft dan geen enkele grond.

4. ...tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen weggelegd is voor u, ...

Het hoogtepunt van het bestaan van een rups ligt in haar metamorfose, waarbij zij van larve tot vlinder wordt. Zo is niet het natuurlijke leven voor de christen het belangrijkste, maar de vernieuwing tot geestelijk mens. Hij ziet uit naar het onvergankelijke leven. Zijn hoop is erop gericht om het beeld van de Zoon gelijkvormig te worden, mede-erfgenaar van Christus te zijn en de geestelijke rijkdommen die zijn Heer ontvangen heeft, ook in bezit te nemen. Hij heeft immers de belofte dat dit onverderfelijke, onbezoedelde en onverwelkelijke erfgoed in de hemelse gewesten voor hem is weggelegd, want 'wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen die Hem liefhebben' (*1 Corinthiërs 2:9*).

Waaruit bestaat deze erfenis die ons van boven ten deel valt? In de eerste plaats is er de belofte van heil: de verzoening van schuld, de verlossing van de machten der duisternis en de heling of het herstel. Ten tweede is de doop met de Heilige Geest het onderpand van de totale erfenis of de eerste gave. Ten derde is er de belofte van het opwassen tot zonen, waarbij de geestelijke begaafdheden tot ontwikkeling komen en de gelovigen deel krijgen aan de goddelijke natuur. Tenslotte hebben zij de belofte dat zij langs deze weg klaargemaakt worden om de troon of de heerschappij met hun Meester te delen en mede-regeerders te zijn over alle werken van Gods handen. Dit is een geestelijke erfenis die onvergankelijk is, dus eeuwig haar waarde behoudt.

Wanneer de ganse erfenis het eigendom van de christen geworden is, behoort hij tot de vrouw des Lams die onbevleet en zonder rimpel aan de Vader voorgesteld kan worden. De kracht van de Heilige Geest die in hem tot volle ontplooiing gekomen is, houdt dit rijke leven in eeuwigheid in stand, zodat er geen verwelken mogelijk is.

5. ... die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, welke gereed ligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd.

De Heilige Geest is ook de 'hand' van God die ons bewaart tegen de aanvallen van de boze. Deze kracht van God behoedt ons, zoals een stad wordt beveiligd waarin een garnizoen gelegerd is; deze beschermende macht bewaart haar voor verovering en val. Eenmaal moest de wet de mens in verzekerde 'bewaring' houden, maar zij was niet krachtig genoeg (*Galaten 3:23*).

Nu bewaart of behoedt de kracht van God ons in vrede (*Filippenzen 4:7*). De kracht van 'God hebben wij niet alleen in de hoop met de Heilige Geest door het geloof verkregen, maar zij wordt ook in geloof benut, omdat wij op haar vertrouwen en ijveren naar de ontplooiing van de geestelijke begaafdheden in ons. Dit blijft zo, totdat de gehele zaligheid of de volkomenheid ons deel is. Deze volle vrucht zal in de laatste tijd gezien worden. In het plan van God ligt de openbaring ervan voor ons gereed. De 'laatste tijd' of de 'laatste dagen' is een periode waarin de geestelijke mens tevoorschijn komt. Dit gebeurt, doordat de Geest van God in de laatste dagen opnieuw als een spade regen uitgestort wordt over al wat leeft, dus over ieder mens die met God verbonden is.

6. Verheugt u daarin, ook al wordt gij thans, indien het moet zijn, voor korte tijd door allerlei verzoeking bedroefd, ...

Het woordje 'daarin' wijst terug op de grote erfenis die in de hemelen gereed ligt voor de gelovigen en die zij nu reeds bezig zijn in bezit te nemen. De Heilige Geest is hiertoe het onderpand. Van buitenaf wordt de christen nog aangevallen of verdrukt, maar innerlijk kan hij zich verblijden in de gemeenschap met God door de Heilige Geest en in de hoop op de rijkdommen die zijn deel gaan worden. De christen is een mens van de toekomst. In *Romeinen 5:2* zegt Paulus tot degenen die gerechtvaardigd zijn door het geloof, dat zij toegang verkregen hebben tot de rijkdom van genade en dat zij roemen mogen in de hoop.

In *Romeinen 12:12* schrijft deze apostel dan: 'Weest blijde in de hoop, geduldig in de verdrukking'. Hoewel de christen het

Koninkrijk Gods in zich heeft en hierdoor de blijdschap en vrede van God ervaart, zal de wetteloze niet nalaten te komen om te roven en te stelen. De Canisiusvertaling van onze tekst luidt: 'Door allerlei beproevingen gekweld'. De kracht van God, de Heilige Geest, maakt ons daartegen evenwel bestand, zodat wij staande kunnen blijven en overwinnen.

Er is sprake van 'een korte tijd', omdat het leven op aarde slechts een fractie is van het eeuwige leven dat wij ontvangen hebben. Paulus schrijft hierover: 'Want ik ben er zeker van, dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid, die over ons geopenbaard zal worden' (*Romeinen 8:18*). Ook Jezus heeft deel gehad aan het lijden en aan de verdrukkingen in deze wereld. De verzoeken en de verdrukkingen hebben een doel, want hieruit blijkt of het geloof van de christen echt is, of dat hij onder alle omstandigheden vasthoudt aan het woord van God, dus staat in het geloof, en ook de hoop tot het einde toe onverwrikt vasthoudt. Langs deze weg wordt hij geestelijk sterk en onbeweeglijk.

7. ... opdat de echtheid van uw geloof, kostbaarder dan vergankelijk goud, dat door vuur beproefd wordt, tot lof en heerlijkheid en eer blijke te zijn bij de openbaring van Jezus Christus.

Wie het woord van God vasthoudt en hierop vertrouwt, zal door de aanvallen en verleidingen van de boze niet opstandig worden of agressief, maar ook niet ontmoedigd worden of depressief. Zo sprak de profeet aangaande een volk dat afgevalen was van het geloof: 'Dan trekt men rond, gedrukt en hongerig, en wanneer men hongert, zal men in woede uitbarsten, en zijn koning en zijn God vervloeken' (*Jesaja 8:21*). Bij de ware christen evenwel wordt het geloof in moeilijke tijden gelouterd. De 'Korte Verklaring' geeft in plaats van 'echtheid van uw geloof': 'uw gelouterd geloof'.

Het geloof wordt gelouterd zoals goud op het vuur; dit wordt verhit en smelt en laat zijn onedele bestanddelen los. Paulus schreef in *1 Thessalonicenzen 3:3*, 'dat niemand zou wankelen onder deze verdrukkingen. Gij weet immers zelf, dat wij daartoe bestemd zijn'. De louteringen zijn nodig en nuttig. God laat ze toe,

maar Hij wil niet dat ze tot onze ondergang leiden. Zij dienen slechts om de waarde en de kracht van ons geloof te leren kennen en die te openbaren. Zo bad Jezus voor de schrijver van deze brief in verband met satans verzoeken: 'Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet zou bezwijken' (*Lucas 22:32*).

Juist door de aanvallen van de vijand leert men de geestenwereld goed onderscheiden en worden de gedachten van de boze bekend (*2 Corinthiërs 2:11*). De christen die overwint, heeft dan zijn lessen in de onzienlijke wereld geleerd en de beproevingen blijken dan te zijn tot lof, eer en roem bij de openbaring van Jezus Christus.

Het gelouterde geloof is daarom zo kostbaar, omdat de rechtvaardige uit geloof leeft, door het geloof overwint en al de beloften van God die hij in geloof heeft vastgehouden, zal beërven (*Romeinen 1:17* en *Openbaring 21:7*).

In hoofdstuk 4:12 vermaant Petrus: 'Geliefden, laat de vuur gloed, die tot beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwame. Integendeel, verblijdt u.' Houdt ons geloof stand, dan zal ons innerlijke leven niet geroofd of beschadigd worden, maar het zal zich juist des te heerlijker ontplooiën. In dit soort oorlog worden de geloofshelden sterk (*Hebreeën 11:34*). De kracht des Heren gaat zich hierdoor des te meer in ons openbaren. Dit is de openbaring van Jezus Christus in ons. Wij zullen dan standhouden en ook groeien en opwassen tot lof van de Heer, die Zichzelf door zijn kracht en geestesgaven openbaart. Ook Hij heeft standgehouden in de strijd tegen de boze en Zich niet laten overweldigen. Door volharding en geduld zullen wij naar zijn beeld toegroeien.

Openbaring (apokalupsis) betekent: onthullen of ontsluiting. De openbaring van Jezus Christus ziet dus allereerst op de uitwerking van het heilsplan van God in óns, waarbij wij door de Heilige Geest (Christus in ons) tot de volkomenheid gevoerd worden. Bij de wederkomst des Heren heeft deze openbaring haar hoogtepunt bereikt in een gemeente die onberispelijk is naar geest, ziel en lichaam, en tot zijn lof, eer en heerlijkheid ook door de zichtbare schepping aanschouwd zal worden, want 'wanneer Christus verschijnt, die ons leven is, zult ook gij met Hem verschijnen in heerlijkheid (zijnde) (*Colossenzen 3:4*).

8. *Hem hebt gij lief, zonder Hem gezien te hebben; in Hem gelooft gij, zonder Hem thans te zien, en gij verheugt u met een onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde, ...*

‘De vreemdelingen in de verstrooiing’ hebben Jezus nooit op aarde gezien, maar door de prediking hebben zij Hem leren kennen, hebben zij in Hem geloofd en Hem lief gekregen. Petrus zelf had Jezus wél gezien en gekend. Met Johannes kon hij zeggen: ‘Hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze eigen ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben en onze handen getast hebben van het Woord des levens... verkondigen wij ook u’ (1 Johannes 1:1-3).

De geadresseerden hadden dus het evangelie dat de apostelen brachten, aanvaard, niet alleen over de schuldvergeving door het bloed des kruises, maar ook over de heerlijkheid die God voor de gelovigen bereid heeft. Zij zagen Jezus niet op aarde, maar in de geestelijke wereld ‘met heerlijkheid en eer gekroond’ (Hebreeën 2:9). Hun geloof was voor hen het bewijs der dingen die ze niet zagen: de hemel was voor hen opengegaan. Daarom verheugden zij zich over rijkdommen die zij niet met het natuurlijke oog konden waarnemen. Zij verblijdden zich in de allereerste plaats met hun geest. Daarom is sprake van ‘een onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde’. Zo sprak Maria: ‘Mijn geest heeft zich verblijd over God, mijn Heiland’ (Lucas 1:47).

Zo werd ook de geest van Jezus verblijd door de Heilige Geest (Lucas 10:21). Wij zingen: ‘Laat de blijdschap des Heren uw sterkte zijn!’ Wanneer onze geest zich zo in de Heer verblijdt, zal onze ziel zich mede verheugen en getroost worden. De onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde vindt haar oorsprong in de geestelijke wereld, terwijl daarnaast onze ziel zich ook verheugen kan over de dingen die vanuit de natuurlijke wereld tot haar komen. Deze laatste blijdschap is gemakkelijk te verstaan, maar de verheerlijkte vreugde kan men aan een ongeestelijk mens niet verklaren.

Hoewel kinderen Gods dikwijls onder zware druk leven en de vijand hen van alle kanten aanvalt, kunnen zij in het geloof getuigen: ‘Al zou de vijgeboom niet bloeien, geen opbrengst aan de wijnstok zijn, toch zal mijn beker overvloeien, want Jezus geeft mij vreugdewijn. Al draagt ook de olijf geen vruchten, ontbreekt

het koren op het veld, met Hem heb ik geen kwaad te duchten, die zelfs mijn hoofdhaar heeft geteld’.

9. ... daar gij het einddoel des geloofs bereikt, dat is de zaligheid der zielen.

Het einddoel (telos) is de volle openbaring van het heil van Jezus Christus in ons. ‘Dit evangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde (telos) gekomen zijn’ (*Mattheüs 24:14*). Het einddoel is de volle vrucht, namelijk de openbaring van de zonen Gods. Deze rijpt in het tijdperk dat de Heer komt, ‘om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd te worden in allen, die tot geloof gekomen zijn’ (*2 Thessalonicenzen 1:10*).

Steeds weer wijzen de nieuwtestamentische schrijvers naar de periode dat de gemeente tot haar volheid komt. Jacobus sprak over de landman die op de kostelijke vrucht van de aarde wachtte en geduld had, totdat de vroege en de laat regen erop gevallen was (*Jacobus 5:7*). Deze kostelijke vrucht der aarde bestaat uit een gemeente die aan haar doel beantwoordt.

De zaligheid, of redding der zielen, betekent het volkomen behoud, het voldoen aan alle eisen die aan een volmaakt geestelijk mens mogen en kunnen worden gesteld. Het betekent een algehele bevrijding uit de macht van de boze en een volledig herstel. De ziel is hier de innerlijke mens of de mens des harten. Het lichaam kan te gronde gaan, kan ontbonden worden, dus het behoort tot het vergankelijke en het tijdelijke. Maar de Heer sprak dat de schade aan de ziel van de mens het allerergste betekent wat hem overkomen kan, want zij is onvergankelijk en eeuwig (*Mattheüs 16:26*).

Een onbeschadigde ziel bezit het Koninkrijk Gods, namelijk: vrede, gerechtigheid en blijdschap. Zij is met de geest de drager van het koningschap en maakt de mens in wie ook de Heilige Geest woont, waarlijk tot een beeld en gelijkenis van de Schepster van hemel en aarde. De zaligheid der zielen veronderstelt een zuiver functionerend verstand, een gaaf gevoelsleven en een absoluut vrije wil die op God gericht is. Zulk een ziel kan ten volle

geleid worden door de geest die de drager is van Gods wetten en door de Heilige Geest die haar in alle waarheid leidt, zowel in de zichtbare als in de onzichtbare wereld.

10. Naar deze zaligheid hebben gezocht en gevorst de profeten, die van de voor u bestemde genade geprofeteerd hebben, ...

Nu gaat de apostel spreken over de profeten van het oude verbond. Onder zijn lezers zijn natuurlijk ook Joden en Jodengenoten aan wie hij op de Pinksterdag reeds mocht meedelen dat de Joëlsprofetie in hun tijd bezig was in vervulling te gaan. Ook de gemeenteleden uit de heidenen hadden hier deel aan, omdat de tussenmuur, die scheiding maakte, weggebroken was (*Efeziërs 2:14*).

Petrus wijst nu op het verschil tussen het oude en het nieuwe verbond. Laten de lezers niet denken dat de heerlijke oudtestamentische profetieën bedoeld waren voor een natuurlijk zaad van Abraham. Hoewel de godsspraken dikwijls een aanvankelijke vervulling hadden in het oude bondsvolk, in de geest ervoeren de geïnspireerde profeten des Heren dat hun voorspellingen op hoger niveau lagen. Gods Geest overtuigde hun dat er een hoger heil en een schoner heerlijkheid was, die ver boven de schaduw van de oude bedéling uitging.

Daarom doorzochten en doorvorsten zij hun eigen profetieën om aan de weet te komen, wat nu eigenlijk de voorspelde genade inhield en voor wie deze bedoeld was. Toen Abraham uit Ur der Chaldeeën trok en hij ten langen leste in Kanaän aankwam, leek het alsof nu de belofte werkelijkheid geworden was. Toch bleef hij in tenten wonen, evenals later de aartsvaders Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte. De oorzaak hiervan was, dat zij beleden slechts vreemdelingen en bijwoners te zijn op aarde.

Zij zochten de geestelijke wereld en verwachtten de stad met fundamenten, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is. Zij hadden in geloof de schaduw in bezit genomen, maar zochten en vorsten naar de hemelse realiteiten, want zij verlangden naar een hemels vaderland (*Hebreeën 11:9-16*). Duidelijk wordt ons hier door de apostel meegedeeld, dat de oudtestamentische profe-

tieën geen betrekking meer hebben op het aardse volk Israël en op een zichtbare stad Jeruzalem, maar op de gemeente van Jezus Christus, op het hemelse Jeruzalem en op de hemelse tempel. ‘De vreemdelingen in de verstrooiing’ moesten zich immers richten op ‘een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen weggelegd is’ (1:4); men moest haar dus niet op aarde zoeken.

11. ... terwijl zij naspeurden, op welke of hoedanige tijd de Geest van Christus in hen doelde, toen Hij vooraf getuigenis gaf van al het lijden, dat over Christus zou komen, en van al de heerlijkheid daarna.

De in de profeten sprekende stem was die van de Heilige Geest, dezelfde waarmee Jezus gedoopt werd aan de Jordaan. Daarom is er ook sprake van: de Geest van Christus. God sprak immers vele malen op vele wijzen tot de vaders in de profeten, en in de tijd van het herstel spreekt Hij tot ons en tot alle mensen in de Zoon (*Hebreeën 1:1*).

De profeten onderzochten niet alleen op welke tijd, maar ook op hoedanige tijd, of zoals de vertaling Brouwer heeft: ‘Naar wat voor tijd’ de geest der profetie heenwees. Dit laatste wijst erop dat zij wel bevroedden dat de vervulling van hun godsspraken niet alleen veel later zou zijn, dus niet in hun tijd zou worden gerealiseerd, maar ook dat dit in een geheel andere bedeling zou plaatsvinden. De oudtestamentische profetieën krijgen hun uiteindelijke vervulling in de bedéling van het Koninkrijk der hemelen zoals Jezus deze predikte.

Nadat Jezus in de Jordaan ondergedompeld was, werd Hij ook gedoopt met de Heilige Geest. Zijn menselijke geest werd toen verbonden met de Geest van God die vroeger gesproken had ‘in profeten’. Deze Heilige Geest had eertijds reeds vele malen getuigd van Jezus. Toen de discipelen dit nog niet begrepen, opende de opgestane Heer hun verstand, zodat zij de uitspraken der profeten verstonden (*Lucas 24:45*).

Ook de woorden van Jezus waren door de Heilige Geest geïnspireerd. Hij sprak zelf over zijn getuigenis, dat is van ‘wat Hij gezien en gehoord’ had door de Heilige Geest (*Johannes 3:31*).

Het is deze zelfde Geest die ook woont in het lichaam van Christus, dus in allen die gedoopt zijn met de Heilige Geest. Wanneer in de nieuw testamentische gemeente geprofeteerd wordt, is dit ook door deze Geest.

De profeten van het oude verbond die door de Heilige Geest geïnspireerd werden, spraken over de komende Christus, dus over Jezus en zijn gemeente die beiden gezalfd zijn met de Geest van God. Deze oudtestamentische godsgezanten getuigden van het lijden van Christus, maar ook van de heerlijkheid die erop volgen zou. Zo sprak bijvoorbeeld Jesaja over het lijden des Heren, over zijn 'verbrijzeling', maar ook over zijn 'nakomelingen', dat wil zeggen over allen die 'in Christus' zijn en met Hem de heerlijkheid zullen delen (*Jesaja 53:10*).

Psalm 22 gaat over de lijdende Messias, de van zijn God verlatene, maar hij eindigt met de grootheid te vermelden van de opgestane Heer, want 'alle geslachten der volken zullen zich nederbuigen voor uw aangezicht. Want het Koninkrijk is des Heren, Hij is heerser over de volken'.

In *Zacharia 13:7* wordt gesproken over de geslagen Herder, maar hoofdstuk *14:4* tekent Hem als degene die de Olijfberg, het beeld van de macht des doods, middendoor splijt. Wij lezen over de heerlijkheid die volgen zou in de schuldvergeving: 'Hun zonden zal Ik niet meer gedenken' (*Jeremia 31:34*).

Over de glorie van het nieuwe verbond: 'Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik met het huis van Juda een nieuw verbond zal sluiten' (*Jeremia 31:31*).

Over de Geest die geschonken zou worden: 'Daarna zal Ik mijn Geest uitstorten op al wat leeft' (*Joël 2:28*). Of: 'Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden' (*Zacharia 12:10*). Over de hoge weg voor rechtvaardigen: 'Daar zal een gebaande weg zijn, die de heilige weg genaamd wordt', waardoor de 'vrijgekochten des Heren met gejubel in Sion komen' (*Jesaja 35:8-10*).

Aangaande het herstel van de gemeente: 'Die tot Jeruzalem zegt: Het worde bewoond; tot de steden van Juda: Laten zij herbouwd worden, haar puinhopen richt Ik weer op' (*Jesaja 44:26*). Duidelijk zegt ook de apostel Paulus dat al de beloften van God voor Christus en voor zijn gemeente bestemd zijn: 'want hoevele

beloften Gods er ook zijn, in Hem is het: ja; daarom is ook door Hem het: Amen' (2 Corinthiërs 1:20).

12. Hun werd geopenbaard, dat zij niet zichzelf, maar u dienden met die dingen, welke u thans verkondigd zijn bij monde van hen, die door de Heilige Geest, die van de hemel gezonden is, u het evangelie hebben gebracht, in welke dingen zelfs engelen begeren een blik te slaan.

De onderzoekingen van de profeten werden met een goede uitslag bekroond. 'Hun werd geopenbaard' wil zeggen dat zij evenals de gelovigen die in Hebréeën 11 genoemd worden, een getuigenis ontvingen. Voor hen werd een tipje van de sluier die de gang van zaken in de hemelse gewesten verborg, opgelicht. Hun werd vergund een blik te slaan in het plan van God met de mens.

Petrus deelt nu mee dat de voorzeggingen van de profeten van het oude verbond voor de christenen in het nieuwe in vervulling zijn gegaan of nog zullen gaan. Die profeten hebben de heerlijkheid van onze bedéling slechts van verre gezien en omhelsd (*Hebréeën 11:13*, St. Vert.). Zij dienden dus niet zichzelf, maar ons, niet een natuurlijk volk Israël, maar de gemeente van Jezus Christus.

Men zou kunnen tegenwerpen dat de profeten soms wel profeteerden over dingen die later aan het volk Israël vervuld werden. Wij denken bijvoorbeeld aan de profetieën van Jeremia over de terugkeer uit Babel na zeventig jaar. Uit het betoog van Petrus 'dat zij niet zichzelf dienden', blijkt evenwel dat de vervulling aan het natuurlijke volk Israël niet te vergelijken was bij de vervulling die aan het volk van het nieuwe verbond ten deel zou vallen. Zelfs de vervullingen der profetieën in het oude verbond waren schaduwen van de werkelijkheid in het nieuwe. Zo was de terugkeer van Babel een beeld van de uittocht van de ware gemeente uit de verwarring van een afvallige kerk (*Openbaring 18:4*).

De oude godsmannen profeteerden aangaande het nieuwe verbond met zijn volheid van genade, zoals de komst van de Zoon van God, zijn lijden, sterven, opstanding en hemelvaart. Zij schreven over de doop met de Heilige Geest, over de geestelijke

gaven en de vrucht van de Heilige Geest (zie bijvoorbeeld *Joël 2:18-32*).

Zij wisten dat de wet der schaduwen plaats zou moeten maken voor de wet van de Geest Gods die in de harten geschreven zou worden. Zij spraken over het reinigende bloed van Jezus Christus, over de schulddeging die God zou bewerkstelligen: 'Ik zal hun zonden niet meer gedenken.'

De Heilige Geest die eertijds de profeten gedreven had, in wie Hij had gesproken, was nu door de Vader en zijn verheerlijkte Zoon vanuit de onzienlijke wereld gezonden en had woning gemaakt in de harten van de gelovigen. Deze geest inspireert en leidt nu de apostelen, profeten, herders en leraars en wijst de gemeente de weg naar de volle waarheid.

De wijze waarop de Heilige Geest Zich onder ons zou openbaren, zijn kracht en autoriteit in de harten der gelovigen die zelfs grotere werken zouden verrichten dan Jezus, hun strijd tegen en overwinning op de machten der duisternis waren mysteries die de oude profeten niet konden ontraadselen. De inhoud en betekenis van hun boodschappen betroffen dus de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen, die Jezus zou ontsluiten en zijn apostelen als betrouwbare getuigen door hun prediking zouden verbreiden. Door hetgeen de apostel hier schrijft, komt de uitzonderlijke bevoorrechtiging uit van het nieuwtestamentische volk van God boven dat van de oude bedeling.

Hoe dichter wij het einde naderen, hoe meer van dit evangelie openbaar wordt. Het zich ontwikkelende kind van God grijpt in geloof reeds naar de volkomenheid, maar voor buitenstaanders is dit jagen nog een verborgenheid. Ook de heilige engelen, die toch zeer verlangend zijn om te zien hoe God zijn plannen uitvoert, kunnen dit mysterie alleen begrijpen in zoverre het in het volk van God gerealiseerd wordt. Deze engelen willen op de hoogte blijven, want zij zijn als dienende geesten nauw bij het heilsplan betrokken en zij moeten allen die het heil zullen beërven bij hun groei en ontwikkeling hulp verlenen en beschermen.

Hoe menigmaal zijn ook de hemelboden gebruikt om het plan van God met de mens aan de profeten te verkondigen. Zo verscheen aan Daniël een engel die hem meedeelde wat geschreven stond in het boek der waarheid, dus in het plan van God

(Daniël 10:21). En thans wordt door middel van de gemeente ook aan deze heilige engelen de veelkleurige wijsheid Gods bekendgemaakt (Efeziërs 3:10).

Ze zijn begerig om in te zien en kennis te vergaren gelijk, als beeld, de cherubim op de ark het aangezicht voortdurend gewend hadden naar het verzoendeksel. Persoonlijk kennen de engelen immers geen verlossing, herstel of groei. Deze zaken kunnen zij alleen waarnemen bij de kinderen Gods.

13. Omgordt dus de lendenen van uw verstand, weest nuchter, en vestigt uw hoop op de genade, die u gebracht wordt door de openbaring van Jezus Christus.

Wanneer iemand in het Oosten aan het werk of op reis ging, trok hij zijn lange kleed onder de gordel omhoog, zodat dit hem bij het voortgaan niet hinderde en hij zou struikelen of vallen. De apostel gebruikt dit beeld voor het in werking stellen van het verstand, wanneer de christen zich op de hoge weg voortbeweegt om het doel van zijn reis, de volkomenheid, te bereiken, of wanneer hij bezig is als arbeider in Gods Koninkrijk te werken. De apostel vindt dit een vanzelfsprekendheid en ziet met het causale voegwoord 'dus' of 'daarom' - zoals ook wel vertaald wordt - terug op de rijke beloften en openbaringen, waarover hij in de voorgaande verzen sprak.

Deze rijkdom van genade die voor ons is weggelegd, moet de oorzaak zijn dat wij met ons verstand aan het werk gaan om iets van dit heil en van deze heerlijkheid te begrijpen. Dan gaan wij er ons immers bewust op richten en kan deze genade in ons leven verwezenlijkt worden. Wij moeten, evenals onze Heer, met ons verstand en in ons denken bezig zijn met de dingen van onze hemelse Vader.

Wij merken nog op dat wij bij het bewandelen van de geestelijke weg, ons verstand zeker niet moeten inleveren, De 'vrome' geesten eisen dat wij ons verstand op non-actief zullen zetten, maar de apostel vermaant ons het verstand te activeren. Het moet 'geopend' worden en 'verlicht' door de Heilige Geest. In ons denken zullen wij bezig zijn met de rijkdom van genade die in de onzienlijke wereld voor ons klaar ligt. Onze verwachting zal

‘volkomen’, dat is geheel en onverdeeld, gericht zijn op het in bezit nemen van de hemelse erfenis. Langs deze weg wordt Christus in ons openbaar, worden wij dus den beelde des Zoons gelijkvormig en zonen Gods, die tot alle goed werk volkomen zijn toegerust.

De apostel vermaant dan: bedenk dat jullie hemelburgers zijn, vreemdelingen in een vreemd land. Daarom: wees nuchter, dit wil zeggen laat jullie gedachten door de inspiraties van de machten der duisternis niet verwarren of benevelen, zodat jullie de waarheid Gods niet kunnen verstaan. Bid liever dat iedere bedekking van het verstand weggenomen wordt en dat het beïnvloed en doortrokken wordt met het inzicht van de Heilige Geest, zodat jullie niet alleen helder kunnen denken over de dingen van deze wereld, maar ook kunnen verstaan wat over de onzienlijke wereld geopenbaard is en jullie naar deze kennis kunnen werken.

Bezonnenheid is dus een vereiste voor iedere christen. In *1 Timotheüs 3:2* vermaant Paulus de opziensers, dat zij ‘nuchter’ zullen zijn en in *Titus 2:2* roept hij de bejaarde mannen toe om zich niet aan een chaotisch denken over te geven, maar ‘nuchter’ te zijn in de zichtbare en onzichtbare wereld.

14-16. Voegt u, als gehoorzame kinderen, niet naar de begeerten uit de tijd uwer onwetendheid, maar gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is, wordt zo ook gijzelf heilig in al uw wandel; er staat immers geschreven: Weest heilig, want Ik ben heilig.

Wanneer wij ons richten op de Heer, niet weerspannig zijn, naar Hem luisteren en naar zijn woord handelen, zijn wij gehoorzame kinderen. De eerste toezegging die de Heer aan zijn trouwe kinderen in hun leven waar wil maken, is de belofte van heil. Het is daarvoor noodzakelijk dat zij breken met iedere vorm van ongerechtigheid en verlost worden van iedere macht die hen tot zondigen verleidt of daartoe dwingt. Het is ook belangrijk dat zij van de beschadigingen die de boze in hun leven aangebracht heeft, genezen of herstellen. Wanneer dit alles in hun leven werkelijkheid geworden is, zijn zij heilig, dat is afgezonderd van het kwaad en geheeld. Daarmee is dan de mogelijkheid geschapen zich verder harmonieus te ontwikkelen, op te wassen en vrucht te dragen.

Petrus vermaant dat deze kinderen zich niet moeten voegen naar de begeerten uit de tijd hunner onwetendheid, dus uit de tijd toen zij ‘wandelden overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid’ (Efeziërs 2:2). Als kinderen zijn zij geboren in het huisgezin van de hemelse Vader en daar opgenomen. Daarom moeten zij zich niet voegen naar de lusten der wereld, maar zich richten op het Koninkrijk van God en zijn gerechtigheid.

Eertijds hadden zij door onwetendheid geen kennis van het evangelie, maar gaven zij zich over aan allerlei dwaze, onverstandige voorstellingen en zondige lusten. Zij kwamen daarmee op de weg des verderfs.

Wanneer de apostelen de geadresseerden zo dikwijls ‘heiligen’ noemden, bedoelden zij daarmee de gemeenteleden die op bovengenoemde wijze deel hadden gekregen aan het heil. Van sommige Corinthiërs schreef Paulus bijvoorbeeld, dat zij in grove zonden geleefd hadden, maar hij getuigde met blijdschap: ‘Gij hebt u laten afwassen, maar gij zijt geheiligd’ (1 Corinthiërs 6:11).

Het is noodzakelijk om heilig te zijn, omdat ‘Hij, die u geroepen heeft, heilig is’. Onze Vader in de hemel is immers volmaakt en heeft geen enkel contact met het rijk der duisternis en met zijn werken. In de nabijheid van onze Heer en in zijn Koninkrijk kunnen wij alleen leven en naar behoren wandelen, indien wij ook heilig zijn. Zelfs het volk van het oude verbond werd door God reeds opgeroepen heilig te zijn, omdat Hijzelf heilig is. Driemaal komt deze uitspraak in *Leviticus* voor. De eerste keer in 11:44 naar aanleiding van het eten van onreine dieren.

Het nuttigen ervan was immers een beeld van het contact met de onreine geesten. In hoofdstuk 19:2 spreekt de Heer deze woorden in verband met het houden van zijn wetten en inzettingen en in hoofdstuk 20:7 met het dienen van afgoden, in het bijzonder met de verwijzing dat men zijn kinderen niet aan de Moloch mocht offeren, wat een gevolg was van occultisme.

Zo geldt voor ons dat wij ons verre zullen houden van alles wat van de boze komt. Wij behoren in de geestelijke wereld te leven naar de wetten van God en ons in geen enkel opzicht af te geven met de duivel, noch onze kinderen aan hem af te staan,

want ook dezen zullen wij heiligen. Wij zullen ze niet opzettelijk met de wereld in contact brengen, zodat ze de geest ervan overnemen. Wij denken hier bijvoorbeeld alleen maar eens aan de televisie. Wij zullen hen ook niet van ons verwijderen of hen verstoten, dit wil zeggen prijsgeven aan de machten der duisternis, dus hen in geestelijke zin offeren aan de Moloch.

Wanneer Petrus in vers 15 spreekt over het roepen van God, denken wij ogenblikkelijk aan wat deze apostel later schrijft in *2 Petrus 1:3,4*, dat de Heer 'ons geroepen heeft door zijn heerlijkheid en macht' en dat wij door deze roeping met 'kostbare en zeer grote beloften begiftigd zijn'. Paulus schreef dat God ons door zijn roepen bestemd heeft tot *gelijkvormigheid* aan het beeld van zijn Zoon (*Romeinen 8:29*). Zo roept Hij ons immers ook tot *gemeenschap* met zijn Zoon, Jezus Christus (*1 Corinthiërs 1:9*) en tot *vrede* (*1 Corinthiërs 7:15*) en tot *het treden in de voetsporen van Jezus* (*1 Petrus 2:21*).

Wij behoren dus heilig te zijn in al onze gedragingen en in al onze uitingen, zowel in voor- als in tegenspoed, in onze zaken en in onze gesprekken met onze vrienden of ook vijanden. Wij moeten de oproep om heilig te zijn in ál onze wandel niet afzwakken door op te merken: 'Wie is hiertoe ooit bekwaam?', want Hij die deze eis stelt, is ook degene die ons de inwoning van de Heilige Geest geschonken heeft. Daarom kon Paulus in *Filippenzen 2:13* schrijven, dat God zowel het willen en het (uit)werken in ons werkt, door deze Geest. Verder zegt hij in *1 Thessalonicenzen 5:23,24*: 'En Hij, de God des vredes, heilige u (door deze Geest) geheel en al, en geheel uw geest, ziel en lichaam moge bij de komst van onze Here Jezus Christus blijken in alle dele onberispelijk bewaard te zijn. Die u roept (door zijn heerlijkheid en macht) is getrouw; Hij zal het ook doen' door zijn Geest!

17. En indien gij Hem als Vader aanroept, die zonder aanzien des persoons naar ieders werk oordeelt, wandelt dan in vreze de tijd uwer vreemdelingschap, ...

Door de Heilige Geest die in ons woont en die met onze geest getuigt dat wij kinderen van God zijn, roepen wij God aan als Abba Vader (*Galaten 4:6*). Hij heeft door zijn Zoon te geven als

losprijs, de wereld vrijgekocht uit de macht van de duisternis en degenen die het Woord van God aangenomen hebben, heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden. Dit is de voorwaarde, want Hij laat Zich niet beïnvloeden door iemands voorkomen, wijze van optreden, of omstandigheid. Geen aardse afkomst nog enig lidmaatschap van een kerk geeft iemand voorkeur bij God; daarom staat een Jood Hem even na als een heiden.

God maakt onder zijn kinderen ook geen verschil, maar biedt hun gelijkelijk heil en heerlijkheid, kracht en gaven aan. Hij legt voor hen allen ook slechts één maatstaf aan, namelijk in hoeverre zij in hun werken, waartoe ook hun woorden behoren, zijn beloften en toezeggingen door het geloof gerealiseerd hebben. Hoe meer Gods beloften in ons openbaar worden, hoe groter onze geestelijke status of statuus is. Daarom moeten wij de tijd van onze vreemdelingschap, dat wil zeggen de tijd die wij op aarde zijn, in vreze wandelen, dus met eerbied vervuld zijn voor Gods woord en wet.

18-19. ... wetende, dat gij niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, zijt vrijgekocht van uw ijdele wandel, die u van de vaderen overgeleverd is, maar met het kostbare bloed van Christus, als van een onberispelijk en vlekkeloos lam.

Het was voor God een belangrijke transactie toen Hij ons voor een losprijs terugkocht. Hij deed dit niet met iets vergankelijks, met goud of zilver, maar met iets dat eeuwigheidswaarde bezat, namelijk met het kostbare en dierbare bloed van Jezus, zijn onberispelijke en heilige Zoon. Wij zijn gekocht voor een prijs die overeenkomt met de waarde van alle mensenlevens. Het bloed dat op aarde gestort werd, symboliseert het leven van Jezus dat Hij 'uitgooten heeft in de dood' (*Jesaja 53:12*). Hiermee betaalde Hij in de onzienlijke wereld de schuld van het ganse menselijke geslacht.

Het slachten van een onschuldig en onbesmet lam op het Paasfeest was in het oude verbond de afbeelding van het lijden en sterven van Jezus Christus. De zekerheid van deze vrijkoping moet de grond zijn voor een onberispelijke levenswandel, waartoe in de vorige verzen werd opgeroepen. God verwacht dat de

christen leeft overeenkomstig de dingen die hij 'weet' en daarom zal hij steeds meer kennis uit de Schriften moeten verzamelen en in geloof vasthouden.

Wij mogen de goddelijke genade, die door Jezus Christus is geworden, niet verachten. Paulus schreef in *Hebreeënen 2:3*: 'Hoe zullen wij dan ontkomen, indien wij geen ernst maken met zulk een heil?' In *2 Timotheüs 2:15* vermaant hij: 'Maak er ernst mede u wél beproefd ten dienste van God te stellen.'

Vroeger hadden wij een ijdele wandel, dit wil zeggen een leven zonder vastheid, zonder geestelijk doel en zonder enig positief gevolg. 'Ijdel' betekent geestelijk leeg of onvruchtbaar. Deze ijdele wandel hadden niet alleen de goddeloze heidenen of ongelovigen die God niet kenden, maar de apostel denkt hier ook aan de godsdienstige Joden, die door het houden van de wet ook nog maar een pover resultaat bereikten. Dezen waren zelfs vervallen in allerlei dode werken en dwaze ceremoniën, die een natuurlijk mens alleen maar belachelijk voorkomen.

Als ware christenen zullen ook wij ons opnieuw moeten bezinnen op de wandel die ons van de vaders overgeleverd is. Ook wij moeten constateren dat er veel waardeloos in was en dat zij daardoor God slechts gebrekkig dienden. Zij beleden het ook dat zij 'in vele dingen tekortschoten' en dat zij 'onbekwaam waren tot enig goed en geneigd tot alle kwaad'. Naar hun woorden moeten wij hen oordelen. Oudheid en 'rechtzinnige' overlevering zijn geen bewijs van waarheid en doelmatigheid. Het is onverstandig om te zeggen dat wij zouden moeten leven of ook sterven zoals de vroegere generatie.

Het voorgeslacht diende voor zijn tijd de raad van God, maar het miste de doop met de Heilige Geest en de daarmee gepaard gaande geestelijke begaafdheden. Het had ook geen inzicht in de leer aangaande het Koninkrijk der hemelen of die van de onzienlijke wereld en daarom konden de vaders de weg omhoog niet begaan. Hun aan ons overgeleverde wandel of christelijk leven is ontoereikend om stand te kunnen houden in een demonische eindtijd.

20-21. Hij was van tevoren gekend, vóór de grondlegging der wereld, doch is bij het einde der tijden geopenbaard ter wille van

u, die door Hem geloofd in God, die Hem opgewekt heeft uit de doden en Hem heerlijkheid gegeven heeft, zodat uw geloof tevens hoop is op God.

Het gaat hier over Jezus Christus, het onberispelijke en vlekkeloze Lam, dat ons met zijn bloed vrijkocht uit de macht van de boze. Deze redding was geen toevalligheid en geen plotselinge ingeving van God, maar in zijn raadsplan was Jezus als de Zoon van God opgenomen om dit werk te volbrengen. Vóór de grondlegging der wereld waren al zijn plannen bij God gereed en in de loop van de tijden voerde en voert Hij deze met grote wijsheid en precisie uit.

Verschillende perioden of tijden uit dit raadsplan zijn reeds voorbijgegaan. In de eerste plaats de schepping van de hemel of onzichtbare wereld. Daarna het voortbrengen van de aarde en de periode van de zes scheppings-‘dagen’. Dan de vóórtijd die met de zondvloed eindigde. Vervolgens het tijdperk van de toename in aantal van de mensheid op aarde zonder wet. De periode van het zaad van Abraham dat onder de wet leefde, kwam hierna. Wanneer ook die tijd vervuld was, ving de bedéling van het einde der tijden aan.

Het doel van dit laatste tijdperk waarin wij nu leven, is geestelijke mensen voort te brengen. Deze tijd ving aan met de openbaring van Jezus Christus, het vleesgeworden Woord van God.

Wartoe kwam Jezus op aarde? Het antwoord luidt: ‘Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde’ (*Johannes 3:17*). Jezus bracht de gedachten van God nauwkeurig in deze wereld en wie in Hem geloofd, aanvaardt het eeuwige plan van God. Hij toch sprak niets anders dan wat Hij van de Vader gehoord had. Wanneer wij in Hem geloven, zullen wij ook aanvaarden dat door zijn bloedstorting onze schuld is weggenomen en dat de genade door Hem is geworden.

‘God heeft zijn Zoon opgewekt uit de doden’, wil zeggen dat de Vader het sein gaf waarop Jezus, door de kracht van de Heilige Geest, kon opstaan ‘tussen de doden uit’ en kon verschijnen in de zichtbare wereld. ‘God heeft Hem heerlijkheid gegeven’, niet alleen omdat Jezus de naam van zijn Vader op aarde geopenbaard

had en het werk voltooide dat Hem te doen gegeven was, maar ook omdat Hij de laatste taak had volbracht, namelijk de verzoening van de wereld met God. De heerlijkheid die Jezus ontving, was het verheerlijkte, geestelijke lichaam, de naam boven alle naam en een plaats op de troon van God, wat betekent dat Hem alle macht was geschonken in hemel en op aarde. Hij heeft de heerschappij over alle werken van Gods handen.

Tenslotte schonk de Vader Hem diegenen die in Hem geloven en die Hem volgen waar Hij ook heengaat. Dezen mogen leven in de verwachting dat zij mede-erfgenamen van zijn heerlijkheid zijn. Er staat immers: 'De heerlijkheid, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven' (*Johannes 17:22*). Wij zien dus uit naar de gelijkvormigheid aan Jezus, naar een verheerlijkt lichaam, naar een nieuwe naam, naar een plaats op de troon en naar de deelname aan de heerschappij over al de werken van Gods handen. Dit is dus een krachtige aansporing om in volhardend geloof de hoop tot het einde, dat is tot het doel bereikt is, vast te houden.

Enkele vertalers hebben in plaats van 'de grondlegging' der wereld het Griekse woord 'katabole' weergegeven met 'het uiteenrukken', 'het ruïneren', of 'het ten val brengen' der wereld. Dit zou er dan op kunnen wijzen dat God, bij de beschadiging van de 'kosmos' door de zonde, reeds in zijn voorzienigheid een oplossing gereed had in het offer van zijn Zoon, die in de volheid des tijds de schuld zou wegnemen.

22-23. Nu gij uw zielen door gehoorzaamheid aan de waarheid gereinigd hebt tot ongeveerinsde broederlijke, hebt dan elkander van harte en bestendig lief, als wedergeboren, en niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God.

De waarheid is het plan van God dat door Jezus in deze wereld gebracht is. Zijn evangelie ligt op een hoger niveau dan wat eenmaal aan typen en schaduwen bekend gemaakt was en vormt een tegenstelling met de dwaling en de leugen. Wanneer wij ons in gehoorzaamheid aan de waarheid houden, worden wij niet alleen gereinigd van onze schuld, maar ook geheiligd, dat is apart gesteld van de boze, en geneest. Velen horen de waarheid wel, maar wor-

den door haar niet gereinigd, omdat zij zich niet aan haar willen onderwerpen of haar gehoorzamen.

Gehoorzaamheid aan God veronderstelt een positieve instelling, dat is dus liefde tot God. Deze wil dat wij naast de liefde tot Hem, ook liefde bezitten tot de broeders, zodat wij een hechte gemeenschap vormen. God zoekt Zich immers één vrouw, tezamen gevoegd uit het menselijk geslacht, dat uit één enkele man is voortgekomen, dus hen die uit enen bloede zijn.

Er zijn vele machten der duisternis die zich erop toelaggen tussen broeders en zusters verdeeldheid te zaaien. Daarom bad Jezus de Vader dat zij allen één mochten zijn (*Johannes 17:22*). Ook Paulus vermaant: 'Weest vast aaneengesloten, één van zin en één van gevoelen' (*1 Corinthiërs 1:10*). Wij zijn daartoe immers door één Geest allen tot één lichaam gedoopt en allen zijn wij met één Geest gedrenkt' (*1 Corinthiërs 12:13*). Daarom moeten wij elkander van harte liefhebben, of zoals de oudtestamentische wet het uitdrukt: onze naaste liefhebben als onszelf.

Dat niet zo nu en dan, maar voortdurend en blijvend. Deze liefde dringt ons ertoe niet alleen onze naaste te helpen, zowel in de natuurlijke als in de onzienlijke wereld, en hem te ondersteunen, maar ook hem bij afdwaling te vermanen met de bedoeling hem terug te brengen tot de gemeenschap met God. De Heer geeft duidelijke aanwijzingen hoe de vermaningen in de praktijk moeten worden gegeven.

In de wereld, die onder de heerschappij van de boze ligt, is zulk een eenheid en broederschap ondenkbaar, maar zij wordt mogelijk onder wedergeboren kinderen van God die vernieuwd zijn in hun denken. Dezen weten immers hoe zonde en ziekte ontstaan en wie er de verwekkers van zijn. Wanneer zij een broeder zien zondigen, zullen zij hem niet identificeren met het kwaad en zeggen: 'Zo is hij!', maar zij zien hem als een slachtoffer dat misleid en overweldigd is. Dit inzicht maakt het de christen mogelijk om een broeder die dwaalt of zondigt, te blijven liefhebben en zich in te zetten om hem te scheiden van de boze machten, zelfs al zou zo'n overtreder tegen hemzelf hebben gezondigd of zich als vijand hebben gedragen.

De oproep tot 'ongeveinsde' liefde kan gerealiseerd worden. Zij behoeft dus niet voorgewend te zijn, want de ware christen is

wedergeboren of vernieuwd in zijn denken. Het woord van God dat levend en krachtig is, viel in zijn hart en vond daar goede aarde. Het is als een zaad dat ontspruit en vruchtdraagt. Dit woord zal in de gelovige doen wat God behaagt en volbrengen datgene waartoe Hij het gezonden heeft. Dit woord spreekt van vergeving, van verlossing, van bevrijding en van groei. Door dit woord wordt het denken gereinigd en vernieuwd. Er staat: 'Wie de Zoon gelooft (dus hetgeen Hij spreekt), heeft eeuwig leven, dat is dus een leven naar Gods wil, naar zijn wetten, zodat dit eeuwig kan blijven voortduren.

Het woord wordt *levend* genoemd, omdat het de gedachten bevat van God die de eeuwig levende is, en die door zijn woord ook nieuw leven wekt, dus nieuwe inzichten, nieuwe krachten, nieuwe gedachten, nieuwe verlangens, nieuwe begeerten en nieuwe doelstellingen schenkt.

Het woord is *onvergankelijk*, omdat het zich in het bijzonder richt op de geestelijke wereld van de innerlijke mens en het is *blijvend*, omdat degene die het gesproken heeft, niet van gedachten verandert en ook tot in eeuwigheid dezelfde blijft.

Deze algehele vernieuwing van denken en handelen noemt de bijbel: *wedergeboorte*. Wij merken op dat zij geen geheimzinnige, onduidelijke zaak is, die buiten de mens zou omgaan 'door een onwederstandelijke inwerking van de Heilige Geest'. Petrus vergelijkt de wedergeboorte hier met de uitwerking van een zaad dat in de aarde valt. De ontwikkeling ervan hangt af van de gesteldheid en van de toegankelijkheid van de bodem, en van de al of niet aanwezigheid van onkruid. Het gaat er volgens de gelijkenis van de zaaier om, of de juiste factoren aanwezig zijn om het zaad een kans te geven, dus of de mens het woord aanneemt dan wel verwerpt. Jezus sprak in verband met de gesteldheid van de aarde: 'Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid'.

Jakobus schreef: 'Naar zijn raadsbesluit heeft Hij ons voortgebracht door het woord' (*Jacobus 1:18*). Het is dus God die de wasdom geeft. Ook dit is geen mysterieuze zaak, want de groei-kracht ligt reeds in het zaad, dat is in het woord. Dit brengt de gedachten van God over en deze zijn op het leven gericht en zij veranderen de mens. God is geest en zijn gedachten wekken geen

vleselijke overleggingen op, maar geestelijke. Zij richten zich allereerst op de onzienlijke wereld of op het Koninkrijk Gods. De natuurlijke dingen die wij nodig hebben, worden bovendien geschonken. Gods gedachten houden de mens bezig met de dingen die van boven en niet van de aarde zijn. Daarom sprak de Heer: 'Wat uit het vlees geboren is, is vlees en wat uit de geest geboren is, is geest' (*Johannes 3:6*).

Er staat nergens dat een mens door de Heilige Geest zou geboren worden. Deze Geest wordt niet vergeleken met het levensprincipe in het zaad, maar met het water dat nodig is om het zaad te doen groeien, zodat het beantwoordt aan zijn eigen levensbeginsel. De Heilige Geest is nodig om ons te ondersteunen bij het realiseren van Gods woord. Hij maakt ons het woord indachtig, geeft ons kracht en wijsheid en bovendien de verdere toerusting om naar dit woord te leven. Er staat: 'De landman wacht op de kostelijke vrucht des lands, totdat de vroege en laat regen erop gevallen is' (*Jacobus 5:7*).

De kostelijke vrucht der aarde is de gemeente, en deze ontstaat uit het woord van God, zoals in *Handelingen 6:7* vermeld wordt: 'Het woord Gods wies'. De gemeente wordt onberispelijk nadat in de laatste dagen God zijn Geest uitstort op al wat leeft, dus op allen die met Hem verbonden zijn. De doop met de Geest volgt dus op de wedergeboorte.

24-25. Want: Alle vlees is als gras en al zijn heerlijkheid als een bloem in het gras; het gras verdort en de bloem valt af, maar het woord des Heren blijft in der eeuwigheid. Dit nu is het woord, dat u als evangelie verkondigd is.

Met enkele aanhalingen uit *Jesaja 40:6-8* besluit de apostel deze pericoop en trekt een vergelijking tussen de natuurlijke en de geestelijke zaken. De zichtbare dingen zijn alle vergankelijk. Alle vlees, dus alle natuurlijke mensen hoe machtig en indrukwekkend ook, zijn te vergelijken met het gras en de bloem. Deze verdorren, wanneer in het voorjaar de hete woestijnwind de bloemen snel doet verwelken en het gras vergeelt. Na enkele uren is dan de bloemenweelde verdwenen en ligt alles uitgedroogd en verzengd op de grond, of het wordt weggevaagd door de wind.

In *Jacobus 1:10* en *11* staat van de mens met al zijn hoogheid: 'Als een bloem in het gras zal hij vergaan. Want de zon komt op met haar hitte en doet het gras verdorren, en zijn bloem valt af en de schoonheid van haar uiterlijk verdwijnt'. Alle natuurlijke prestaties en verwachtingen worden een prooi van de ontbindende machten.

Het onzichtbare evenwel dat door het woord van God wordt voortgebracht en wat naar zijn gedachten en zijn plan is, blijkt tegen het vuur bestand te zijn en blijvend, dus onvergankelijk. De woorden Gods die het leven vernieuwen en bestendigen tot in eeuwigheid, noemen wij het evangelie, de blijde boodschap, die het volmaakte in ons doet opwassen.

HOOFDSTUK 2

1-3. Legt dan af alle kwaadwilligheid, alle bedrog, huichelarij, afgunst en alle kwaadsprekerij, en verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk, opdat gij daardoor moogt opwassen tot zaligheid, indien gij geproefd hebt, dat de Here goedertieren is.

Het woordje 'dan' legt een verbinding met het voorgaande. Daar wordt over de wedergeboorte gesproken 'door het levende en blijvende woord van God'. Wanneer de mens wedergeboren is, begint hij een nieuw leven, moet hij breken met alle ongerechtigheid en vernieuwd worden naar de inwendige mens in zijn geest, maar ook in zijn ziel, waar de wil, het gevoel, het verstand en de begeerten functioneren. Zijn gedachteleven dat zowel te maken heeft met zijn geest als met zijn ziel, moet gereinigd worden 'van ieder besef van kwaad' (*Hebreeën 10:22*).

Al wat boos is, moet uit het hart of uit het denken verwijderd worden. De verkeerde gedachtespinsels zijn geïnspireerd door de boze geesten en men moet ze van zich werpen, zoals men een vuil kleed uitdoet en weg gooit. Men kán dit ook doen, omdat het kwaad geen wezenlijk bestanddeel van de mens is, evenmin als het vieze jasje. Het slechte komt tot stand door gemeenschap met de onheilige engelen en dit contact moet totaal verbroken worden.

Wij merken op dat 'het afleggen van de oude mens' in *Efeziërs 4:22* en in *Jacobus 1:21* steeds betrekking heeft op de innerlijke gesteldheid des harten. Zo is er in verband met dit wegbannen in *Efeziërs 4:31* sprake van: 'Bitterheid, gramschap, toorn, getier en gevloek'. In *Colossenzen 3:8-10* staat: 'Maar thans moet ook gij dit alles wegdoen: toorn, heftigheid, kwaadaardigheid, laster en vuile taal uit uw mond. Liegt niet meer tegen elkander, daar gij de oude mens met zijn praktijken afgelegd, en de nieuwe aangedaan hebt'.

De apostel raadt in onze tekst aan om met alle kwaadwilligheid of slechtheid te breken, want zij verhindert de doorwerking van

het goede woord van God en doet de naaste kwaad. Bij 'bedrog' misleidt men zijn medemens en wordt men geïnspireerd door de oude slang, die ook eenmaal Eva op het verkeerde pad bracht. Het woord huichelarij of hypocrisie staat in het meervoud en doelt op allerlei soort geveinsdheid, waarvan die in de religie wel de meest voorkomende is. Men wendt vroomheid voor, doet zich voor als een vriend, of geeft beloften die men niet voornemens is om te vervullen.

Bij afgunst of nijd geeft men blijk dat men de voorspoed, de welvaart, de eer of het bezit van de naaste niet gunt of verdragen kan, in plaats dat men zich verblijdt dat het hem welgaat. De kwaadspreker geeft blijk van een negatieve houding ten opzichte van zijn medemens. Het woord in onze tekst kan ook weergegeven worden door 'iets eruit flappen', 'lasteren', 'beschuldigen' of ook 'schimpen'. In *Jacobus 4:11* bepaalt de broeder des Heren ons erbij, dat de kwaadspreker zich boven de wet stelt, dus boven de bedoeling van God, want Hij zegt dat wij de naaste moeten liefhebben als onszelf.

Wanneer wij al de negatieve gedachten, overleggingen en woorden afleggen, dienen wij ze te vervangen door het woord van God dat ten opzichte van de mens altijd positief is, en ons te richten op waarheid, op gerechtigheid, op naastenliefde en op het belijden van alles wat de Here gezegd heeft. Daarom is het zo noodzakelijk de bijbel nauwkeurig te lezen, opdat woord en Geest in ons doen kan wat God behaagt en in ons volbrengt wat Hij bedoeld heeft (*Jesaja 55:11*).

De apostel maakt nu een vergelijking: zoals het pasgeboren kind naar de zuivere moedermelk verlangt, zo moeten de wedergeboren christenen als zuigelingen verlangend zijn om het woord van God te horen en te lezen. Wanneer zij het ook verstaan, zal dit woord zich ontwikkelen als een zaad en het zal de innerlijke mens doen opgroeien, totdat het uiteindelijke doel, 'de zaligheid der zielen' (1:9) bereikt is.

Wanneer Petrus spreekt over de 'redelijke', onvervalste melk, zoals tal van vertalingen hebben, staat in het Grieks voor redelijk het woord 'logikos' - we zouden zeggen 'logisch' - geschikt om met het verstand begrepen te worden. Zo wordt in *Romeinen 12:1* gesproken over een redelijke of 'logische' eredienst. Het woord

van God zit logisch in elkaar en is niet in strijd met het gezonde denken: we moeten ons verstand dan ook niet 'inleveren', integendeel het goed gebruiken.

De 'melk' van het woord moet verder 'onvervalst' zijn, dit wil zeggen dat zij niet met dwalingen en menselijke bijvoegsel vermengd mag zijn. Wij moeten nauwkeurig opletten dat alleen de zuivere of gezonde leer verkondigd wordt, dat is de prediking die de christen voert naar de volkomenheid, die hem doet 'opwassen tot zaligheid'. Het rechte woord doet de mens toenemen in wijsheid en in genade, en dat moet de begeerte zijn van iedere christen.

Wanneer men het woord van God geproefd heeft, zal men ervaren dat de Heer die het gesproken heeft, 'goedertieren' is, dit wil zeggen dat Hij het goede met ons voor heeft en ons door dit goede, door zijn liefde en door zijn barmhartigheid naar Zich toe wil trekken. Deze vriendelijkheid wordt door ons 'geproefd' of gesmaakt, dit wil zeggen dat zij proefondervindelijk wordt ervaren, vooral in tijd van aanvechtingen, nood of verdrukking.

4-5. En komt tot Hem, de levende steen, door de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en kostbaar, en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis, om een heilige priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus.

God wil dat wij tot Jezus komen. Wij moeten als de verloren zoon opstaan en tot Hem gaan. Hij sprak: 'Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven' (*Mattheüs 11:28*) en: 'Alles wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen' (*Johannes 6:37*). Jezus sleurt niet, gebruikt geen geweld, forceert niets, maar wacht tot allen die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, in geloof tot Hem komen. Zo heeft God het van eeuwigheid in zijn raad besloten.

Niemand wordt gedwongen, maar allen komen vrijwillig. Jezus heeft het voor ons mogelijk gemaakt, omdat Hij de zonde-schuld van het ganse menselijke geslacht vereffende. Hij heeft het pad gebaad waarover wij kunnen komen en Hij is tevens de

weg die tot het leven leidt. Niemand komt tot de Vader dan door Hem.

Petrus noemt Jezus 'de levende steen', een wonderlijk beeld voor een mens die geformeerd is uit het stof der aarde en in wie het eeuwige leven functioneert. Hij is de eerste 'levende steen' en ook de voornaamste, want Hij is de hoeksteen van de tempel die in de onzienlijke wereld verrijzen zal. Op Hem rust onwankelbaar het ganse gebouw van de gemeente en het gehele herstelplan. Hij is de levende steen, want Hij heeft het eeuwige leven in Zich en Hij schenkt dat leven aan zijn volk.

In de zichtbare wereld en in de aardse tempel werd Jezus verworpen. Bij hen die aan het 'geestelijke' leven van het Joodse volk bouwden, 'was Hij veracht en de onwaardigste onder de mensen' (*Jesaja 53:3*, St. Vert.). Maar bij God in de hemelse gewesten was Hij uitverkoren, zeer dierbaar en hoog geschat in diens ogen. De mensen zagen alleen het uitwendige en zij zeiden: 'Kan uit Nazareth iets goeds komen?' (*Johannes 2:47*) of: 'Is dit niet de zoon van de timmerman?' (*Mattheüs 13:55*). Slechts zijn naaste volgelingen zagen de werkelijkheid van de Zoon des mensen: 'Vol van genade en waarheid' (*Johannes 1:14*).

Jezus Christus is het die als levende Woord van God ook onze innerlijke mens tot leven wil brengen, ons wil herstellen, vernieuwen en doen opgroeien tot bruikbare, 'levende stenen' voor het geestelijke huis dat Hij bezig is te bouwen en waartoe de Vader Hem opdracht gegeven heeft. De apostel wijst er dus op dat de gemeente de bovenbouw is van het fundament; zij rust op de levende hoeksteen, Jezus Christus. Misschien dat de Joodse lezers in de diaspora of verstrooiing de heerlijkheid en pracht van de aardse tempel misten, maar dan kon Petrus hun verzekeren dat de gemeente een veel kostbaarder en glorierijker heiligdom vormt. Zij toch is de woning waar de Allerhoogste werkelijk in vertoeft en waar Hij ten volle met hen gemeenschap kan hebben en waar Hij de gave van zijn Geest in rijke mate kan uitdelen.

Er is dus een hemels Jeruzalem en er is een hemelse tempel. Zij die de schuldvergiffenis aanvaard hebben door het bloed van het Lam, zijn rechtvaardigen en behoren allen tot de stad Gods. Hun wordt hier evenwel aangeraden nu verder te gaan, om vervuld te worden met de Heilige Geest, ten einde zo 'levende stenen' te

worden in het hemelse heiligdom, waar God woont. Zij zijn dan in staat om door deze Geest ook als rechtvaardigen te 'leven'. Daarom hebben allen die de Heilige Geest hebben, de opdracht om het volle evangelie te verkondigen aan hen, die wel wedergeboren zijn, maar die niet gedoopt zijn met de Heilige Geest. In de naam van Jezus mogen ook zij verkondigen: 'Broeders, er is meer dan alleen het burgerschap van het nieuwe Jeruzalem; laat u zelf nu ook invoegen als levende stenen in de geestelijke tempel.'

Om een ander beeld te gebruiken: de Heer maakt zijn volk gereed om heilige priesters te zijn die God dienen in de geest en die anderen onderwijzen, beïnvloeden of voor hen op de bres staan. Tezamen vormen zij een heilig priesterdom dat geestelijke offers brengt, namelijk de belijdenis van hun lippen en de lof die zij God toebrengen (*Hebreeën 13:15*). Deze positieve belijdenissen, deze lofprijzingen komen als sieraden op het gewaad der gerechtigheid, dat in de plaats komt van het oude, afgelegde kleed. Deze woorden en lofliederen zijn Gode welgevallig, omdat zij voortkomen uit harten die gereinigd zijn van schuld en geïnspireerd worden door de Heilige Geest die zij van Jezus ontvangen hebben.

6. Daarom staat er in een schriftwoord: Zie, Ik leg in Sion een uitverkoren en kostbare hoeksteen, en wie op hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen.

De gelovige Jood klonk het gebruik van het beeld 'steen' niet vreemd in de oren. Reeds in het oude verbond was op deze wijze over Hem gesproken. Jesaja had immers in de naam des Heren geprofeteerd: 'Zie, Ik leg in Sion een steen ten grondslag, een beproefde steen, een kostbare hoeksteen van een vaste grondslag' (*Jesaja 28:16*, zie ook *8:4*). Petrus haalt deze schriftplaatsen wel niet woordelijk aan, maar citeert wel juist. De Griekse vertaling of Septuaginta heeft: 'Zie, Ik leg ten behoeve van de fundering van Sion een kostelijke steen, een uitgezochte, een hoeksteen, een kostbare, voor zijn funderingen, en hij die gelooft, zal in geen geval beschaamd worden.'

God heeft Jezus uitverkoren als eerste en voornaamste levende steen, teneinde als hoeksteen in het fundament te fungeren

voor de bouw van een huis Gods in de geestelijke wereld. Om een levende steen te worden die ingevoegd is in deze tempel, moet men in Hem geloven, op Hem vertrouwen en naar zijn uitspraken handelen. Men hoeft dan niet bevreesd te zijn verkeerdt te zullen uitkomen, maar men zal zeker delen in zijn heerlijkheid. Men wordt met Hem niet beschaamd, of zoals in *1 Corinthiërs 11:14* hetzelfde woord vertaald is: wordt met Hem niet tot 'schande'.

Bij dit eerste citaat van Petrus uit het Oude Testament valt het op dat hij zich bij deze fundamentele uitspraak beroept op schriftuurplaatsen uit de oude profeten. Zo beriep ook Jezus Zich op uitspraken van Mozes, David en andere geïnspireerde godsmannen.

De fundering van de nieuwtestamentische tempel ligt op Sion of in Jeruzalem. Daar stierf Jezus niet alleen voor de zonden der Joden, maar ook voor die van de gehele wereld. Daar werd ook de Heilige Geest uitgestort op allen die voor God leefden (*Joël 2:28*). Van het aardse huis Gods wordt megedeeld dat het aan de Joden werd overgelaten of prijs gegeven aan de demonen. Men zou Jezus niet meer zien 'totdat men zeggen zou: Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren!' (*Mattheüs 23:38,39*).

Voortaan is de berg Sion beeld van de Heilige Geest en daarmee ook beeld van de gemeente, waarin deze Geest woning gemaakt heeft. Wij zijn immers 'genaderd tot de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem' (*Hebreeën 12:22*).

7-8. U dan, die gelooft, geldt dit kostbare, maar voor de ongelovigen geldt: De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden, die is geworden tot een hoeksteen en een steen des aanstoots en een rots der ergernis, voor hen, die zich daaraan, in hun ongehoorzaamheid aan het woord, stoten, waartoe zij ook bestemd zijn.

Met 'u dan die gelooft' worden allen bedoeld die niet alleen Jezus aannemen als hun schulddelger, maar die ook geloven in het plan van God dat door Jezus werkelijkheid gemaakt wordt. Dit goede geldt dus voor hen die zich willen laten gebruiken als levende stenen tot de bouw van een geestelijk huis. Hiervoor heeft Jezus geestelijke mensen nodig die gedoopt zijn met de Heilige Geest en daarom stenen zijn, waarin het eeuwige leven

functioneert. Van deze geestelijke mensen vormt onze geestelijke Hogepriester een heilige priesterschap.

Er is hier sprake van de geestelijke tempel waarvan Jezus de bouwmeester is en niet van het nieuwe Jeruzalem, welks kunstenaar en ontwerper God zelf is en dat gevormd wordt door de rechtvaardigen van alle tijden. Het is dus iets kostbaars, of zoals ook vertaald kan worden 'een eer' om tot deze tempel te behoren. Het gaat hier dus om een speciale categorie gelovigen die behalve als rechtvaardigen tot het nieuwe Jeruzalem, ook behoren tot de woonstede Gods in de geest.

Degenen die alléén geloven in de vergiffenis van hun zonden, zullen zich naar deze heerlijkheid niet uitstrekken, maar haar verwerpen. Ze zijn als het oude bondsvolk dat wel pretendeerde in God te geloven, maar toch Jezus verwierp.

De leiders van dit volk die aan het geestelijke leven moesten bouwen, worden hier 'bouwlieden' genoemd. Zij verwierpen evenwel Hem die het woord van God bracht en die hun inzicht verschaftte in het Koninkrijk der hemelen en in Gods raadsplan. Hij had voor hen geen gedaante noch heerlijkheid, dat zij Hem zouden begeerd hebben, hoewel God Hem had uitverkoren als het begin van een nieuwe schepping, als een hoeksteen waarop niet alleen het fundament, maar ook het hele gebouw van Gods gunstbewijzen zou rusten. Hij was een reuk ten leven, maar voor hen die Hem verwierpen en nu nog verwerpen, een reuk ten dode.

De leiders der Joden gingen een eigen weg en de leer van Jezus was voor hen als een 'hoofd des hoeks' geworden, een steen die vooruit stak, zodat men tegen Hem aanstootte en daardoor tot struikeling of val kwam. Het evangelie van Jezus paste niet in het denken van de Farizeeën, schrift- en wetgeleerden. Het is van een andere dimensie, want het houdt zich bezig met de onzienlijke wereld. De leugenmachten, de 'vrome' geesten door wie de leidlieden gebonden waren, joegen hen op tot ergernis, zodat zij besloten de Heer te doden.

Toen zij ongehoorzaam bleven, werd het hart van het volk verhard. God kon het niet meer zegenen, omdat het de Uitverkorene verwierp en toen liet God toe dat zij als werktuigen van de boze, hier op aarde meehielpen het vonnis te voltrekken.

Daarmee vervulden zij de raad Gods dat er een Lam geslacht zou worden tot redding van de wereld.

Wij merken op dat ook de redding van Israël in het plan Gods was opgenomen. Ja, dit volk nam in zijn gedachten zelfs de eerste plaats in. De leidlieden verwierpen evenwel de raad van God voor zichzelf (*Lucas 7:30*). Noch door de voeten die zich aan Hem stootten, noch door de golven van ergernis die op Hem aankwamen, veranderde de Heer. Hij bleef zijn evangelie van redding en verlossing prediken en bleef de werken Gods doen.

Ook Jezus zelf citeerde *Psalm 118:22,23* toen Hij zei: 'Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden, deze is tot een hoeksteen geworden; van de Here is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen?' De Heer concludeerde toen uit deze verwerping dat het Koninkrijk Gods van Israël zou worden weggenomen en het gegeven zou worden aan een volk, dat de vruchten daarvan zou opbrengen. Hij voegde eraan toe: 'En wie op deze steen valt, zal verpletterd worden, en op wie hij valt, die zal hij vermorzelen.'

De overpriesters en de Farizeeën die zijn uitspraken hoorden, begrepen terdege dat Jezus hen bedoelde (*Mattheüs 21:42-46*). Door zijn evangelie werd Hij immers gezet tot een val en een opstanding van velen in Israël (*Lucas 2:34*). In de geestelijke wereld heeft de steen des aanstoots het ongehoorzame Israël verpletterd en vermorzeld. Hun religie is daardoor niets anders dan een occulte bezigheid. De wijngaard ging over in handen van een volk, dat de vruchten daarvan wel opbracht. Dezelfde harde uitspraak geldt ook voor hen die de bouwers van de kerk behoorden te zijn, maar die vijanden blijken van de leer die naar de volkomenheid voert. Het grote Babylon zal daarom geestelijk op dezelfde wijze ondergaan als de kerk van het oude verbond. Deze geestelijke stad zal ook worden prijsgegeven aan de demonische machten van de eindtijd.

9. Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht: ...

Petrus richt nu zijn aandacht op de gehoorzamen, op de 'levende stenen' van het huis Gods. Zij zijn het ware zaad van Abraham, het Israël Gods, het uitverkoren geslacht. Zij behoren dus tot een grote geestelijke familie, die onderscheiden is van alle andere rassen, met een andere geest, met andere beginselen en met andere praktijken. Ze zijn van hoge geboorte omdat ze 'van bovenaf' geboren of wedergeboren zijn, omdat ze uitverkoren zijn in Christus, in wie ze 'met allerlei geestelijke zegen in de hemelse gewesten gezegend' zijn (*Efeziërs 1:3*).

Ze zijn een volk van koningen onder de heerschappij van de Koning der koningen. Zij heersen met Hem over de machten der duisternis en de heilige engelen staan hen terzijde. Zij zijn een priesterdom of een geheiligde stam, omdat zij door de kracht van de Heilige Geest afgezonderd zijn van de wetteloze geesten, daar de wet van God in hun verstand is gelegd en in hun hart geschreven. Door dit koninklijke priesterschap voert God zijn reddings- en herstelplan uit. Deze priesters brengen 'leven en vrede' (*Maleachi 2:5*).

De ware christenen vormen met elkander een heilige natie; ze zijn een verworven volk dat afgezonderd is van het rijk der duisternis en dat alleen God toebehoort en aan Hem gewijd is. Al de bovengenoemde heerlijke kwalificaties vinden we in het Oude Testament terug in verband met het natuurlijke volk Israël (*Deuteronomium 7:6* en *Exodus 19:6*). Wat het geestelijke Israël betreft, verschilt Petrus dus in zijn opvatting niet met de apostel Paulus, die ook overal aantoont dat de beloften voor Israël aan de gemeenten ten deel vallen, want in Christus zijn alle beloften Gods ja en door Hem is het amen.

Het vormen van een koninklijk priesterschap heeft een doel, namelijk het verkondigen of het verbreiden van de grote daden die God heeft gewrocht. De christenen doen dit niet alleen door in hun leven te tonen wat Hij aan hen heeft gedaan, maar ook door de Heer lof en dank te brengen en zijn naam te belijden. Hij heeft immers de weg gebaad om hen uit het diensthuis, uit de macht van de satan waarin zij voor hun wedergeboorte leefden, over te zetten in het wonderbare licht van het Koninkrijk Gods.

Hier ervaren zij het klimaat van dit Koninkrijk: vrede, gerechtigheid en blijdschap. Hier mogen zij hun vorige en hun tegen-

woordige toestand met elkaar vergelijken. Ze zijn geroepen uit de duisternis van zonde, gebondenheid, ziekte, verderf, angst en ellende, en uit de heerschappij van de boze overgezet in het wonderbare licht van Christus' heerlijkheid. Jezus heeft hen gedoopt met zijn Heilige Geest, hen van hun vijanden verlost, geheeld en hersteld. Hij voert hen verder op tot zijn glorie.

Dit nieuwe leven waardoor zij het licht der wereld worden, zal voor ieder getuigen van Gods grootheid en goedertierenheid. De lof en dank van deze vorstelijke zonen Gods zullen de weg banen tot meerder heil, en hun getuigen en belijden lopen uit op de overwinning van iedere vijand.

10. ... u, eens niet zijn volk, nu echter Gods volk, eens zonder ontferming, nu in zijn ontferming aangenomen.

Nogmaals vergelijkt de apostel de vroegere situatie van de christenen met hun nieuwe status in de hemelse gewesten. Voor hen geldt: 'Jubel, gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt; breek uit in gejubel en juich, gij die geen weeën gekend hebt, want de kinderen der eenzame zijn talrijker dan de kinderen der gehuwde' (*Jesaja 54:1*).

Uit onze tekst blijkt duidelijk dat Petrus aan vroegere heidenen schreef, die dus niet Gods volk waren. Na hun bekering waren zij bij het geestelijke Israël ingelijfd. In vroegere tijden had God de heidenen laten worden en laten dolen, ieder op zijn eigen weg, en Zich niet over hen ontfermd, maar nu heeft Hij hen 'in Christus' zijnde, als zijn kinderen aangenomen en hun ontferming en barmhartigheid bewezen.

Petrus grijpt hier terug naar dezelfde tekst uit *Hosea 1:10*, die ook Paulus in *Romeinen 9:26* citeert, teneinde aan te tonen dat ook de heidenen mede geroepen zijn om heil en heerlijkheid te beërven. Voor hen geldt: 'Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal bij hen zijn' (*Openbaring 21:3*).

11. Geliefden, ik vermaan u als bijwoners en vreemdelingen, dat gij u onthoudt van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen uw ziel; ...

Heeft Petrus eerst gesproken over de heerlijke positie van de gelovigen in de hemelse gewesten, nu wijst hij zijn 'geliefden' in Christus, op hun situatie als mensen hier op aarde. Ze zijn in de onzienlijke wereld koningen en priesters, maar hier in deze wereld zijn ze bijwoners en vreemdelingen (1:1 en 1:17). Jezus zei immers ook dat zijn discipelen niet van deze wereld zijn. Daarom hebben zij hier geen vaste woonstede of een blijvende stad, maar bewegen zij zich onder de mensen als pelgrims die op reis zijn naar de hemelse tempel.

Iemand die tot deze wereld behoort, zoekt de dingen die van de aarde zijn en verzadigt zich ermee. Hij jaagt naar 'de begeerten des vlezes, de begeerten der ogen en een hovaardig leven'. De boze inspireert hem om daarvan altijd meer te verkrijgen en er meer intens van te genieten, zonder hierbij de wetten van God in acht te nemen.

De overdreven vleselijke lusten voeren strijd tegen de ziel, want zij trachten haar begeerten naar het kwade om te buigen en zo de inwendige mens te beschadigen. Ze verzwakken de wil die zich op het goede richt, verduisteren het verstand waarmee de mens God dient en maken het gevoelsleven onzuiver.

Een ziel die aan de aarde gekluisterd is, kan niet voor God leven, want de wet van God wordt slechts in hém vervuld, die niet naar het vlees leeft, maar naar de geest. De ziel kan alleen leven in blijdschap en vrede, als ze ook in gerechtigheid leeft naar de wetten van God. De ware christén wil het einddoel des geloofs bereiken, namelijk de zaligheid van zijn ziel en hij handelt en leeft daarom overeenkomstig de geboden van zijn Heer.

12. ... en dat gij een goede wandel leidt onder de heidenen, opdat zij, nader toezijnde op datgene, waarin zij u als boosdoeners belasteren, op grond van uw goede werken God mogen verheerlijken ten dage der verzoeking.

Iemand die zo dicht bij de Heer leeft en zo'n voorbeeldig leven leidt, heeft een wandel in de hemelse gewesten. Op deze aarde zal dit zich openbaren in een goede levenswijze te midden van een krom en verdraaid geslacht. De heidenen en ongelovigen zijn vooringenomen en bevooroordeeld en zij belasteren daarom de

kinderen Gods en noemen dezen boosdoeners. Het christen-zijn werd trouwens bij de Romeinen als misdaad beschouwd, omdat de volgelingen van Jezus van Nazareth weigerden de keizer en de afgoden te vereren en te aanbidden. Bovendien werden de eerste christenen in het begin vaak aangezien voor een sekte der Joden om wille waarvan de naam Gods onder de heidenen werd gelasterd (*Romeinen 2:24*). Slechts een zeer godvruchtige levenswandel van de christenen kon deze verkeerde voorstelling wegnemen.

Wanneer de heidenen met de ware volgelingen van Jezus in aanraking zouden komen en op hen letten, konden ze constateren dat deze christenen alleen goede werken doen. Dit kon dan ten gevolge hebben dat de buitenstaanders gunstiger gestemd werden ten opzichte van het evangelie en er zelfs voor gewonnen werden. De mond van de lasteraars van wie vers 15 spreekt, zou dan gesnoerd worden door de goede werken die zij de christenen zagen doen.

Wanneer de gelovigen in woord en daad God glorie toebrenge-
gen, zullen degenen die óók verlangend zijn naar het goede, die
honger en dorsten naar de gerechtigheid, of zij die zich mis-
schien in moeilijkheden bevinden, zich ook gaan oriënteren op
Jezus als redder, verlosser, geneesheer en hersteller. Langs deze weg
kan God hen dus ontmoeten of bezoeken, zoals er staat: 'Want
Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft het verlossing gebracht'
(*Lucas 1:68*). Een voortreffelijke wandel met 'schone' werken zo-
als het heiligen betaamt, zal de onbekeerden aanmoedigen, maar
een slechte levenswandel zal hen tegenhouden om de weg van
Jezus te kiezen.

13-14. *Onderwerpt u aan alle menselijke instellingen, om des Heren wil: hetzij aan de keizer, als opperheer, hetzij aan stadhouders, als door hem gezonden tot bestraffing van boosdoeners, maar tot lof van wie goed doen.*

Petrus is nog steeds bezig om aan de deelgenoten van de hemelse roeping, 'de bijwoners en vreemdelingen', te vertellen hoe zij hier op aarde moeten leven. Zo lang zij daar zijn, hebben zij deel aan het natuurlijke leven der mensen. In den beginne schiep God twee mensen die zich door vermenigvuldiging verspreiden

zouden over de gehele aarde. Hij wilde niet dat de mensen als los zand naast elkaar zouden leven, maar dat er een onderlinge band kwam. Deze samenhang werd eerst al geopenbaard in het gezinsleven, waar de ouders de gezags- en verantwoordelijkheidsdragers waren, terwijl zij van hun kinderen gehoorzaamheid mochten eisen. De ouders moesten de wetten van God bewaren en aan hun kinderen doorgeven. De mensen maakten zelf ook verordeningen en instellingen, teneinde een ordelijk maatschappelijk leven mogelijk te maken. God had immers aan de menselijke geest eigenschappen geschonken, waardoor deze ordenend en regelend kan optreden. Ook aan dit gezag was men eerbied verschuldigd.

Paulus schreef: 'Er is geen overheid dan door God en die er zijn, zijn door God gesteld. Wie zich dus tegen de overheid verzet, wederstaat de instelling Gods' (*Romeinen 13:2*). De discipel van Jezus is dus een goed onderdaan, een ordelijk bewoner van zijn stad, een punctuele belastingbetaler en hij bewijst eerbied aan de representanten van de overheid en van het gezag. De eerste christenen waren geen rebellen ten opzichte van de staat. Ze onderwierpen zich aan de overheid, hoewel de machtsdragers dikwijls goddeloze mensen waren, die geen enkel respect afdwongen, maar eerder afkeer en verachting opwekten.

Alleen wanneer de overheden iets eisten dat in strijd was met de wetten van God, achtten zij het juist, meer aan God gehoor te geven (*Handelingen 4:19*). De menselijke geesten zijn naar de wil van God dus hiërarchisch geordend. Dezen zijn zo gesteld dat er rangen zijn: koning-volk, overheid-onderdaan, ouders-kinderen, heer-knecht. Zij vormen tezamen het maatschappelijke en staatkundige bestel. De ordenende en regerende 'wereldgeesten' maken het leven op aarde mogelijk.

De gezagsverhoudingen zijn door God verordend. Dit betekent niet dat de gezagsdragers rechtstreeks door Hem aangesteld zouden zijn, maar de Schepper heeft in de menselijke geest het autoriteitsbegrip gelegd, opdat de 'wereldgeesten' in onderlinge verbondenheid en ordering zouden kunnen leven. Wij hebben hier dus te maken met ingeschapen wetten, die wij ook in de dierenwereld aantreffen. Daar zijn ook groepsleiders, ouderparen die gezag uitoefenen en hun jongen die gehoorzaamheid verschuldigd zijn.

De wet van de Sinai deed ook een beroep op de kracht en de inspanning van de menselijke geest en daarom wordt zij in verband gebracht met de 'wereldgeesten' (*Galaten 4:3,9* en *Colossenzen 2:8,20*). De bijbel noemt ze zwak en armelijk, omdat het menselijke geesten zijn die het zonder kracht van de Heilige Geest af moeten leggen tegenover de ontbindende, wetteloze machten uit het rijk der duisternis. Ze kunnen wel enige weerstand bieden en hun gezag handhaven door middel van natuurlijke middelen en straffen, maar het kwaad overwinnen en uitroeien, vermogen zij niet.

Uiteindelijk zijn ze ook niet ingesteld om rechtstreeks de desorganiserende krachten van het rijk der duisternis te weerstaan. Het woord 'ktisis' dat in onze tekst door 'instelling' is vertaald, wordt bijna altijd weergegeven door 'schepping'. Er is dus sprake van wetten en verordeningen die door de mens gecreëerd worden om een goede samenleving mogelijk te maken. Ook de christen moet zich daaraan onderwerpen. Zonder het in acht nemen van de maatschappelijke en staatkundige verhoudingen is het leven op aarde immers onmogelijk.

Het wordt dan een ordeloze en tuchteloze bende, een chaos in plaats van een kosmos. Dan ontstaat anarchie en regeringloosheid, een bijzonder teken van de eindtijd. God heeft daarom de overheden aangesteld: 'Alle ziel zij de machten, over haar gesteld, onderworpen'. Ook voor de geestelijke mens, de dienstknecht van God, geldt deze regel op de aarde. De kerkgeschiedenis leert ons dat eeuwen lang de 'geestelijkheid' zich niet aan de burgerlijke overheid onderwierp, maar zelfs de grootste vorsten moesten zich voor haar vernederen, waaruit voortdurende twisten en soms ook oorlogen voortkwamen, waardoor niet alleen het natuurlijke, maar ook het geestelijke leven van de kerk geschaad werd.

In de dagen van de apostelen was het noodzakelijk over deze dingen te schrijven. Zij leerden toch dat de christen een koning en een priester was, een erfgenaam van God en mede-erfgenaam van Christus. Moest de gelovige zich dan nog aan dikwijls heidense, slechte en ongelovige gezagsdragers onderwerpen? Onze Heer predikte evenwel voor zijn volk een ingaan in het Koninkrijk der hemelen en hun nieuwe status was dáár. In de natuurlijke wereld

bleef de christen onderworpen aan de voorschriften van de ‘werldgeesten: een slaaf moest blijven gehoorzamen aan zijn heer, zowel aan de goede als aan de slechte, een kind aan zijn ouders, zowel aan de gelovige als aan de ongelovige vader en moeder, en een onderdaan aan de vaak onredelijke en onzedelijke overheid.

Petrus merkt hier op, dat de christen in de eerste plaats onderdanig moet zijn aan de keizer of koning als opperste macht-hebber. Dit was in zijn dagen inzonderheid voor de Joodse christenen, niet zo eenvoudig, doordat dezen in bezet gebied leefden. Jezus gaf evenwel een voorbeeld van gehoorzaamheid aan de wereldlijke overheid, toen men Hem wilde vangen op het punt van het betalen van belasting aan de keizer. Hij sprak: ‘Geef de keizer wat des keizers is’. Deze opperheer zond weer stadhouders uit om in kleinere gebieden orde en gezag te handhaven. Het was hun taak om de wetten van de keizer uit te voeren, de misdadigers te straffen en het leven van hen die goed deden, te beschermen, want deze goede, gehoorzame wetsbetrachters zullen door de overheid geprezen en tot voorbeeld gesteld worden (zie verder *Romeinen 13:1-7*).

Waar Petrus en Paulus in deze zaken en ook in hun mening omtrent het geestelijke Israël zo gelijk dachten, rijst het vermoeden dat zij bij hun contact te Jeruzalem, gedurende vijftien dagen (*Galaten 1:18*), over deze zaken intensief met elkander gesproken hebben.

15-16. *Want zó is het de wil van God, dat gij door goed te doen de mond snoert aan de onwetendheid van de onverstandige mensen, als vrijen en niet als mannen, die de vrijheid misbruiken tot dek-mantel voor hun kwaadwilligheid, maar als dienaren Gods.*

Onderwerping aan de burgerlijke overheid is de wil van God. Door zijn goede wandel en door zijn gehoorzaamheid aan de maatschappelijke, sociale en staatkundige verordeningen bewijst de christen dat hij een dienstknecht van God is. Hij houdt zich aan de instellingen en wetten die de Schepper in de mens gelegd heeft. Hij is immers wat de natuurlijke zijde van zijn leven betreft, nog in deze wereld, hoewel zijn innerlijke mens er niet meer toebehoort. De mensen die dit niet begrijpen, hebben om deze reden een afkeer van de ware gelovigen.

Zij begrijpen hen niet en spreken kwaad over hen. Daarom is het van het allergrootste belang dat de christen in het natuurlijke leven, dat hij met de onverstandigen en onwetenden gemeen heeft, het goede doet. De Joden gingen dikwijls van de veronderstelling uit dat zij niemand behoeften te gehoorzamen dan hen die uit hun broeders genomen waren om te regeren. Zij beriepen zich daarbij op *Deuteronomium 17:15*, waar staat: 'Dan zult gij een koning over u aanstellen, die de Here, uw God, verkiezen zal; uit het midden van uw broeders zult gij een koning aanstellen; geen buitenlander, die uw broeder niet is, zult gij over u mogen aanstellen'.

De bekeerde Joden meenden van gehoorzaamheid aan de aardse overheid ontslagen te zijn vanwege hun betrekking tot Jezus Christus, 'één uit hun broeders'. De apostel wijst hier de christenen evenwel op hun geestelijke vrijheid, want zij waren door de Zoon verlost in de geestelijke wereld van hun zonden en gebondenheden. In de natuurlijke wereld waren zij evenwel niet vrijgemaakt van het Romeinse juk.

De onwetende of 'domme' (Canisiusvert.) mensen beweren dat de christenen maar spréken over hun hemelse vrijheid, ten einde hun kwaadwilligheid en ondeugden te camoufleren. Hét middel om deze onjuiste gedachten en woorden te weerleggen is: de gelovigen moeten tonen dat zij ook in de zichtbare wereld zich nauwkeurig houden aan menselijke wetten en instellingen. Dit is dan voor de buitenstaander tevens een bewijs, dat de christenen in de onzienlijke wereld waarover zij zo dikwijls spreken, ook goed staan en met een oprecht hart gehoorzamen aan God.

Menigmaal worden de christenen beschuldigd dat zij wel vroom over God en over het eeuwige leven praten, maar dat zij tegelijkertijd hun belasting ontduiken, zich niet aan verkeersregels storen, hun werk veronachtzamen, hun gezin verwaarlozen vanwege de vele 'geestelijke' bezigheden, slechte werknemers zijn, of werkgevers die zich niet aan arbeidscontracten houden. Niemand mag een ware gelovige van zulke praktijken en overtredingen kunnen beschuldigen, want dit geeft aanleiding dat men hem dan ook in zijn geestelijk leven wantrouwt en hem terecht van huichelarij beschuldigt. Wij moeten het onverstand van dwaze mensen tot zwijgen brengen.

Petrus gebruikt hier het woord 'agnosia', onwetend of onkundig. Zij missen de nodige kennis en het inzicht om het evangelie te aanvaarden. Er staat immers: 'De dwaas zegt in zijn hart: Er is geen God' (*Psalm 14:2*). Deze 'agnostici' hebben geen weet van het wezen van God. Zij zien ook niet dat de christen een geestelijk bezit heeft. Zij houden hem voor een 'gewoon' mens, zoals zij zelf zijn, maar met vreemde afwijkingen. Daarom wordt er in *1 Corinthiërs 2:14* en *15* van de Statenvertaling opgemerkt: 'Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden. Doch de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen, maar hij zelf wordt van niemand onderscheiden', of niemand merkt het op dat de christen geheel anders is dan de natuurlijke mens.

Wij gebruiken dus onze vrijheid in Christus niet als een dekmantel van de boosheid. Wij zeggen niet dat wij in de natuurlijke wereld een bijzondere bevoorrechte positie innemen en ons daarom niet behoeven te storen aan allerlei wetten en voorschriften. Integendeel, wij zijn in alle zaken bijzonder nauwgezet.

17. Eert allen, hebt de broederschap lief, vreest God, eert de keizer.

De christen moet respect hebben voor alle mensen. Al is iemand nog zo diep gevallen, hij weet dat zo'n persoon een slachtoffer is van de boze machten die zijn mens-zijn verwoesten. In *2 Petrus 1:7* staat: 'Voeg bij de broederliefde, de liefde jegens allen.' God staat immers ook positief tegenover alle mensen en het is zijn wil niet, dat iemand verloren gaat.

Met degenen die tot het huisgezin Gods behoren, hebben wij evenwel een bijzondere liefdeband, want de Heer wil dat zijn kinderen één zijn en een dicht aaneengesloten geheel vormen. Zoals de stenen van de tempel, bijeengehouden door de juiste vorm van elk blok en zo met elkaar, één geheel vormen, zo wil de Heer dat wij met elkander zonder scheuringen en verwijderingen door de liefde verbonden, leven. God wil niet dat de boze machten tussen de broeders opereren. Indien de gemeente een hechte gemeenschap vormt, staat zij ook sterk in de strijd tegen de vijand.

God, uit wiens scheppingsgedachte alle instellingen en veror-

deningen afgeleid kunnen worden, moet ‘gevreesd’ worden. Dit wordt niet gezegd om angst op te wekken, maar het betekent: heb eerbied voor God en gehoorzaam Hem.

Als beeld van de Koning der koningen en de Heer der heren, zullen wij op aarde daarom de keizer of de koning, als vertegenwoordiger van de overheid, eer geven en gehoorzamen. Merk eens op met welk een respect Abraham, de vader der gelovigen, ‘zich neerboog voor het volk des lands’ (*Genesis 23:7*) en met welk een wijsheid en voorzichtigheid Daniël omging met de grillige despoot Nebukadnezar, die met zijn rijk het geestelijke Babylon van de toekomst uitbeeldde. Let ook op met welk een verschuldigde eerbied Paulus sprak tot de stadhouders Felix en Festus en tot koning Agrippa, toen hij verantwoording af moest leggen.

Deze apostel maakte zelfs zijn excuses voor zijn scherpe woorden ten opzichte van de hogepriester Ananias, daar hij deze niet als overste van zijn volk had herkend (*Handelingen 23-26*). Wie in de natuurlijke wereld een rebel is, kan ook in de geestelijke wereld zijn positie niet recht innemen, want er is dan een verkeerde gezindheid in hem. Ongehoorzaamheid is de zonde van de toverij, dit wil zeggen, ontstaat door gemeenschap met de boze geesten. Jezus onderwierp Zich ook aan de menselijke instellingen. Hij was gehoorzaam aan zijn ouders en betaalde aan de wereldlijke en zelfs aan de kerkelijke overheid zijn belasting.

18. Gij, huisslaven, weest in alle vreze uw meesters onderdanig, niet alleen de goede en vriendelijke, maar ook de verkeerde.

God heeft in zijn schepping niet alleen de verhouding vastgesteld tussen ouders en kinderen, vorst en volk, stadhouders en onderdanen, overheden die wetten uitvaardigen en handhaven en mensen die deze instellingen moeten onderhouden en gehoorzamen, maar Hij heeft ook in het maatschappelijke leven de verhouding werkgever en werknemer gesteld, of die tussen heer en knecht.

Het woord ‘slaf’ kan ook vertaald worden door ‘huisknecht’ of ‘dienstbare’. De ‘meester’ is degene die verantwoording draagt en de ‘knecht’ voert de opdrachten nauwkeurig uit. In *Efeziërs 6: 5-9* wordt de vermaning aan de slaven gevolgd door een opdracht

aan de heren. Petrus laat dit na, misschien omdat het aantal christenheren onder zijn lezers zeer klein was, maar ook in verband met vers 9 van dit hoofdstuk, waar hij van de christenen en dus ook van de christenslaven zegt dat zij een uitverkoren geslacht vormen, een koninklijk priesterschap en een heilige natie. In de onzienlijke wereld hebben ze een hoge roeping. Petrus wil in dit gedeelte heel duidelijk maken dat deze hoge rang in de geestelijke gewesten niet doorgetrokken mag worden naar aardse situaties. De verhouding heer en knecht wordt door menselijke ordeningen geregeld evenals die tussen overheid en onderdaan.

Op soortgelijke wijze had bij andere christenen de gedachte postgevat dat men voor zijn onderhoud niet zou behoeven te werken, maar 'uit de hand van God' zou mogen leven, omdat men in de geestelijke wereld ook alles voor niets en uit genade ontvangt. Aan deze groep schreef de apostel Paulus in 2 *Thessalonicenzen 2:10-12* de waarschuwing: 'Wil iemand niet werken, dan zal hij ook niet eten. Wij horen namelijk dat sommigen onder u zich ongeregeld gedragen, door geen werk te verrichten, maar bezig te zijn met wat geen werk is; zulke mensen bevelen wij en wij vermanen hen in de Here Jezus Christus, dat zij rustig bij hun werk blijven en eigen brood eten'.

Wanneer een gelovige knecht een ongelovige en onvriendelijke baas heeft, zal hij zich, van zijn hoge positie in de hemelse gewesten bewust, gemakkelijk boven zijn werkgever kunnen verheffen. Hij houdt dan evenwel geen rekening met de ordening die God voor het mensdom op aarde gegeven heeft. Wanneer een knecht daar wel rekening mee houdt, moet hij zich niet alleen voegen naar de vriendelijke en rechtvaardige werkgever, maar ook onderdanig zijn aan de onvriendelijke en onrechtvaardige patroon. In de geestelijke wereld blijft de gelovige evenwel op zijn plaats, en door de kracht van God zal zijn innerlijke mens niet aangetast worden.

Hij zal vriendelijk, hulpvaardig en correct kunnen blijven onder alle omstandigheden. Een christen heeft een groot incasseringsvermogen, doordat hij geestelijk de sterkste is en bovendien visie heeft op wat er in de onzienlijke wereld gebeurt. 'In alle vreeze' betekent dus: uit eerbied voor Gods instellingen. Er zijn drie punten waar de apostel onze aandacht op vestigt: Ten eerste

op de onderdanigheid (*vers 18*), ten tweede op een geduldig lijden bij aangedaan onrecht (*vers 19*) en ten derde het machtige voorbeeld dat de Here Jezus ons gaf om na te volgen (*vers 21*).

19-20. Want dit is genade, indien iemand, omdat hij met God rekening houdt, leed verdraagt, dat hij ten onrechte lijdt. Want mag dat roem heten, als gij slagen moet verduren, omdat gij kwaad doet? Maar als gij goed doet en dan lijden moet verduren, dat is genade bij God.

Wanneer een knecht het goede doet en toch door zijn heer onrechtvaardig wordt beschuldigd of hem op andere wijze leed wordt aangedaan, mag hij dan niet in opstand komen, verzet plegen of zijn recht zoeken? Dit zou de gewone reactie zijn van de natuurlijke mens, maar iemand die met God rekening houdt, in wie de vrede en gerechtigheid Gods functioneren, zal het ondergane onrecht kunnen verdragen en innerlijk dezelfde blijven. Hij zal zelfs zijn verdrukking als iets 'dankenswaard' (Engelse vert.) beschouwen, omdat hij weet dat Gods genade en kracht zich te meer in hem zullen openbaren.

Hij kan zijn beproevingen doorstaan, omdat hij weet dat de ganse broederschap een zelfde lijden ten deel valt en omdat ook Jezus zelf veel geleden heeft door boze woorden en handelingen van onrechtvaardige mensen. Zo'n slaaf of huisknecht kan zelfs roemen in zijn verdrukkingen (*Romeinen 5:3*).

Slechts geestelijke mensen kunnen onrecht lijden zonder dat zij hierdoor gekwetst, geïrriteerd of gefrustreerd worden. Zij brengen immers hun lijden in verband met hun strijd in de hemelse gewesten. Zij strijden niet tegen vlees en bloed, maar tegen de boze geesten die behalve de bewerkers van het kwade, ook die van het onrecht zijn. Met een beroep op zulk een geestelijke instelling, schreef de apostel Paulus: 'Waarom lijdt gij niet liever onrecht? Waarom laat gij u niet liever te kort doen?' (*1 Corinthiërs 6:7*).

Iemand ontvangt alleen de overwinningskrans, indien hij op deze wijze volgens de regels van de geestelijke kamp strijdt (*2 Timotheüs 2:5*). Dan verheerlijkt hij God. Het is evenwel geen eer voor een knecht en hij kan er zich zeker niet op beroemen, als hij

gelaten de slagen, de vernederingen of de berispingen verdraagt die hij verdiend heeft vanwege zijn kwade, foutieve of onachtzame handelingen. Maar geduldig en lijdzaam te blijven, wanneer men goed gedaan heeft en toch geslagen, gescholden of beschuldigd wordt, daarvoor heeft men genade van God nodig, en handelt men Hem welgevallig. Dan ziet de Heer de innerlijke kracht van zo'n geestelijke christen. Het is zijn vreugde, wanneer wij volharden in het goede en wanneer het Koninkrijk Gods in ons, standhoudt.

21. Want hiertoe zijt gij geroepen, daar ook Christus voor u geleden heeft en u een voorbeeld heeft nagelaten, opdat gij in zijn voetstappen zoudt treden; ...

Vele verklaarders gaan van de mening uit dat wij geroepen zouden zijn om verdrukkingen te ondergaan en onrecht te lijden. Dit is evenwel niet de bedoeling van God met ons. Wij zijn immers geroepen om gemeenschap met Christus te hebben en daardoor deel te krijgen aan de goddelijke natuur (2 Petrus 1:4). Tot vrede, gerechtigheid en blijdschap zijn wij geroepen, opdat wij ons voortdurend en in alle omstandigheden zouden kunnen bewegen in het Koninkrijk Gods. In een moeilijke huwelijksituatie is bijvoorbeeld de gelovige partner te allen tijde tot vrede geroepen (1 Corinthiërs 7:15). Wij zijn geroepen tot het eeuwige leven en dit niettegenstaande onrechtvaardige behandelingen, verdrukkingen of vernederingen (1 Timotheüs 6:12).

Wij zijn immers deelgenoten van de hemelse roeping, en hoe ook de aardse situaties zich ontwikkelen, wij zullen ons hierdoor niet laten beïnvloeden (Hebreeën 3:1). In deze visie op het Koninkrijk Gods ligt de overwinning. 'Laten derhalve ook zij, die naar de wil van God lijden (dus als rechtvaardigen), hun zielen aan de getrouwe Schepper overgeven, steeds het goede doende' (1 Petrus 4:19).

Wij zijn steeds geroepen om in de voetsporen van Christus te treden, dat wil zeggen wij moeten de woorden spreken die Hij gesproken heeft en de werken doen die Hij gedaan heeft, maar ook lijden zoals Hij geleden heeft en overwinnen zoals Hij overwon (Openbaring 3:21). Jezus heeft om ons een voorbeeld na te

laten, ook geleden, opdat wij ons tegenover het lijden zouden opstellen zoals Hij. Ook Hij is smadelijk behandeld, belasterd, bespuwd, bedreigd en geslagen. Hij heeft Zich hierdoor evenwel niet innerlijk laten verontrusten.

Hij heeft Zich nimmer op hetzelfde niveau geplaatst als zijn belagers. Hij vergold geen kwaad met kwaad en hoe moeilijk de toestand ook was, Hij heeft nimmer contact opgenomen met de boze, zelfs niet met de geest van de ergernis. Hij stond innerlijk als een rots in de branding en ging rustig verder met het werk dat de Vader Hem opgedragen had. Het voorbeeld van Jezus navolgende, blijven wij in de rust en kunnen wij de onrechtvaardigste behandelingen ondergaan, zonder de blijdschap te verliezen.

22-23. ... die geen zonde gedaan heeft en in wiens mond geen bedrog is gevonden; die als Hij gescholden werd, niet terugschold en als Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem, die rechtvaardig oordeelt; ...

Jezus heeft nimmer enige zonde bedreven en dus nooit contact gehad met de boze geesten; ook hield Hij Zich niet bezig met leugens. Om wille van de situatie of om meer invloed te verkrijgen, is Hij geen enkele maal van de weg der waarheid afgeweken. Hij bleef in de geestelijke wereld steeds dezelfde en stelde Zich altijd krachtig op in het Koninkrijk Gods. Het gevolg hiervan was dat Hij Zich ook in de natuurlijke wereld als een man Gods openbaarde.

Hij maakte geen enkele maal gebruik van geweld en behandelde niemand onrechtvaardig. Hij was één, zoals de Vader één is, dit wil zeggen dat er niets in Hem was waarop de boze vat kreeg. Hij kon zeggen: 'De overste der wereld komt en heeft aan Mij niets' (*Johannes 14:30*). Hij heeft geen onrecht gedaan en er is geen bedrog in zijn mond geweest (*Jesaja 53:9*).

De schrijver van deze brief kon zich nog wel herinneren hoe hij in de hof van Gethsémane zelf spontaan met geweld reageerde. Hij trok daar het zwaard en sloeg de slaaf van de hogepriester daarmee het rechteroor af, maar de Heiland waarschuwde allen die het Koninkrijk Gods binnengegaan zijn, dat zij hun toevlucht niet zouden nemen tot aards geweld, 'want allen die het zwaard

grijpen, zullen door het zwaard omkomen'. Toen zij Hem bespotten, vuistslagen gaven, de doornenkroon op het hoofd drukten, was Hij 'als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed Hij zijn mond niet open' (*Jesaja 53:7*). Hij liet Zich niet verlokken tot verkeerde reacties om Zichzelf te rechtvaardigen of om Zich met geweld te verdedigen.

Jezus schold niet, dreigde niet, maakte geen gebruik van zijn macht in de hemelse gewesten om Zich te verweren of Zich te wreken. Hij oriënteerde Zich evenwel te allen tijde op zijn Vader in de hemel, zoals wij ons nu op Hem mogen richten. Geen verdrukking, benauwdheid, honger of iets anders zal dan onze innerlijke mens aantasten. God zal evenwel degenen die het kwade doen, oordelen.

24. ... die zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gebracht heeft, opdat wij, aan de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zouden leven; en door zijn striemen zijt gij genezen.

Het kruis van Golgotha was het altaar waarop Jezus Christus in zijn lichaam onze zondeschuld bracht. Hij was het Lam Gods dat de zonde van de ganse kosmos wegnam. Paulus schreef in *Romeinen 6:6* 'dat onze oude mens medegekruisigd is', dit wil zeggen dat de schuld die een wezenlijk deel van onze oude mens is, door Jezus gedragen werd. Door zijn kruisdood bracht de Heer deze schuld in het dodenrijk waar de afrekening plaatsvond, want het loon der zonde is de dood. In het oude verbond legde de hogepriester op de grote verzoendag beide handen op de kop van de bok als zinnebeeld dat de schuld van het volk op dit dier gelegd werd.

Een man die daarvoor tevoren aangewezen was, moest dan de bok naar de woestijn brengen. 'Zo zal de bok al hun ongerechtigheden op zich dragen naar een onvruchtbaar land en hij zal die bok in de woestijn vrij laten' (*Leviticus 16:22*). Deze bok werd dus naar een onvruchtbaar land gebracht, of letterlijk naar 'een afgesneden land', een duidelijk beeld van het dodenrijk. Wanneer het dier zo zijn taak verricht had, was het vrij. Ook hier zien wij in een treffende afbeelding hoe Jezus naar de inwendige mens nederdaalde mét de schuld der gehele mensheid naar de 'hades',

daar vrij werd en opstond uit de doden of, zoals een andere vertaling heeft: 'tussen de doden uit'.

Wij zijn niet alleen met Jezus gekruisigd, maar ook 'met Hem begraven door deze doop-in-de-dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwhed des levens zouden wandelen' (*Romeinen 6:4*). Wij zijn ondergedompeld of 'gedoopt' in zijn dood. Wij getuigen hiervan in onze waterdoop. Het loon der zonde, een negatieve verdienste, is dus aan ons uitbetaald en daarom zijn wij rechtens vrij van de zonde (*Romeinen 6:23,7*). Een dode kan zijn oude, vroegere leven niet meer voortzetten en 'hoe zullen wij, die der zonde gestorven zijn, daarin nog leven?' (*Romeinen 6:1*).

'Wij zijn aan onze zonden afgestorven', dit wil zeggen dat wij onbruikbaar geworden zijn voor de zondemachten en wij ons voor hen dood houden. Het staat immers voor ons vast, dat wij wel dood zijn voor de zonde, maar levend voor God (*Romeinen 6:11*). 'Leven' is verbonden zijn met God, dat is met de bron van de waarheid en van de gerechtigheid. Het is Gods bedoeling dat zijn wet in ons vervuld wordt, in ons die niet wandelen naar het vlees in gehoorzaamheid aan de machten der duisternis, maar naar de Geest.

Om de gehele mens te herstellen heeft Jezus geleden naar geest, ziel en lichaam. Hij is niet alleen de geestelijke dood gestorven, toen Hij van God verlaten werd en de schuld der wereld op Hem werd gelegd, maar Hij moest ook de natuurlijke dood sterven. Daar Hij een gezond lichaam had - want Hij was een onbeschadigd en onbevlekt lam - werd zijn natuurlijke dood met geweld door middel van mensenhanden bewerkt. Omdat Jezus zijn geest en ziel, maar ook zijn lichaam overgaf, kon er sprake zijn van herstel van het lichaam. 'Ons aller ongerechtigheid', waaronder ook de ziektemachten, liepen op Hem aan. Daarom zegt *Jesaja 53:5* dat door zijn striemen ons genezing is geworden. De Geest die machtig was om Jezus ook naar het lichaam te doen verrijzen en dit te verheerlijken, werkt ook in ons lichaam, zoals er staat: 'En indien de Geest van Hem, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, in u woont, dan zal Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door zijn Geest, die in u woont' (*Romeinen 8:11*).

Wij zijn een tempel van de Heilige Geest waarin God woont. Het geloof dat deze Geest zijn tempel onderhoudt en verzorgt, is wel de krachtigste en heerlijkste zekerheid dat een christen overwinning over zijn ziekte kan hebben.

25. Want gij waart dwalende als schapen, maar thans hebt gij u bekeerd tot de herder en hoeder van uw zielen.

Petrus heeft nu ook de woorden waarmee Jesaja zijn profetie vervolgt, in gedachten: 'Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg'. De Joden waren in de dagen van Jezus' rondwandeling zeer wetsgetrouw en zij aanvaardden alles wat in de psalmen en de profeten geschreven was, als waar. Toch geloofden zij niet wat van Jezus geprofeteerd was, omdat er een 'bedekking over hun hart' of inwendige mens, lag (2 *Corinthiërs* 3:15).

Zij misten ieder geestelijk inzicht. Zij legden de Schriften alleen in betrekking tot de natuurlijke wereld uit. Onze Heer met zijn prediking over het Koninkrijk der hemelen achtten zij maar een onwaarschijnlijke en extreme figuur. Het is daarom opmerkenswaard dat in die tijd degene die op grote verzoendag de bok uit Jeruzalem naar de woestijn Tsoeq bracht, deze niet vrijliet, maar van de top der rots naar beneden wierp, zodat het dier op de klippen verpletterd werd.

In *Leviticus 16:10* wordt gezegd: 'Maar de bok waarop het lot voor Azazel gevallen is, zal men levend voor het aangezicht des Heren stellen, om daarmee verzoening te doen, door hem voor Azazel de woestijn in te zenden'. Volgens de kanttekenaren van de Nieuwe Vertaling moet men bij de naam Azazel denken aan een woestijnduivel. Door de bok niet vrij te laten, maar te doden, drukte de man dus zinnebeeldig uit dat de Messias niet zou opstaan uit de doden, precies dus wat de Farizeeën tot Pilatus zeiden: 'Heer, wij hebben ons herinnerd, dat die verleider bij zijn leven gezegd heeft: Na drie dagen word ik opgewekt' (*Mattheüs* 27:63).

Het volk Gods vormde een kudde dwalende schapen, omdat het de schaduw voor de werkelijkheid hield en het niets begreep van de onzienlijke, geestelijke wereld. Wanneer de Heilige Geest

wordt uitgestort en God Zich een geestelijk volk verkiest, vermaant Petrus de godvruchtige Joden om te breken met hun foutieve inzichten, 'zeggende: Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht' (*Handelingen 2:40*).

Wat de heidenen betrof, schreef Paulus ook over wegen, 'waarin gij vroeger gewandeld hebt, overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig de overste van de van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid' (*Efeziërs 2:2*). De gelovigen die Petrus hier aanspreekt, hadden zich evenwel bekeerd. Zij waren door de enge poort binnengegaan en wandelden nu in de voetstappen van hun Herder op de hoge weg. De Heer is altijd bij zijn kudde en waakt erover. Hij is de 'opziener' hunner zielen, zoals er letterlijk staat, die de zielen dus bewaart en sterkt, totdat zij behouden het einddoel des geloofs bereiken (*1:9*).

HOOFDSTUK 3

1, 2. Evenzo, gij, vrouwen, weest uw mannen onderdanig, opdat, ook indien sommigen aan het woord niet gehoorzaam zijn, zij door de wandel hunner vrouwen gewonnen worden, doordat zij uw reine en godvrezende wandel opmerken.

Nog steeds is de apostel bezig de positie van de mensen onderling in de natuurlijke wereld uiteen te zetten en te zeggen hoe een christen 'die met God rekening houdt' (2:19) zich opstelt in het maatschappelijke, sociale en huiselijke leven. Hij neemt nu eerst het familieleven onder de loep en wel de plaats van de vrouw ten opzichte van haar man. Let wel dat er niet staat: weest in het algemeen de mannen onderdanig, maar: gehoorzaamt uw eigen man.

In de vorige perikoop behandelde Petrus de plichten van de onderdanen jegens de overheid en die van de ondergeschikten jegens hun meesters, hoewel deze dienstknechten in de geestelijke wereld misschien hoger stonden. Nu spreekt de apostel over de ondergeschikte positie van de gehuwde vrouw, ook al zou deze in het geestelijke leven verder zijn dan haar man. Ogenblikkelijk valt dan het moeilijke leven op van een godvruchtige vrouw, die enerzijds haar hoge roeping in de onzienlijke wereld wil volgen en die anderzijds in het natuurlijke leven zich aan haar man 'in alles' moet onderwerpen (*Efeziërs 5:24*).

Was er bij de verhouding ouder en kind, overheid en onderdaan, heer en knecht, sprake van ingeschapen wetten, men kan zulk een ondergeschikte positie van de vrouw ten opzichte van haar man niet terugvinden. Man en vrouw zijn als gelijkwaardige partners geschapen. Nadat de vrouw evenwel haar man op het verkeerde pad geleid had, wilde de Heer haar dit verder beletten door haar onder de man te stellen met de woorden: 'Hij zal over u heersen' (*Genesis 3:16*). Als christin stelt de Heer de vrouw in de geestelijke wereld echter met de man gelijk, want in Christus is geen man en vrouw (*Galaten 3:28*, St. Vert.), zoals er in Hem ook geen verschil is tussen heer en knecht. In de natuurlijke wereld blijven de verschillen evenwel gehandhaafd, ook die tussen man

en vrouw, want 'het hoofd der vrouw is de man' (1 Corinthiërs 11:3). Paulus achtte in de gemeente de vrouw de gelijke van de man, maar hij wilde dat er rekening gehouden werd met de verhouding van de vrouw tot haar eigen man. Daarom stond de apostel niet toe dat de vrouw onderricht gaf en op deze wijze gezag had over haar eigen man en zich boven deze stelde.

Zoals Petrus in zijn vermaning tot de huisslaven rekening hield met goede en verkeerde heren, zo onderscheidt hij nu moeilijkheden van gelovige vrouwen die gehoorzaam moeten zijn aan hun mannen die niet leven naar Gods Woord. Hij ontslaat deze vrouwen niet van hun plicht om zich in natuurlijke zaken te onderwerpen, maar vermaant hen geen twistgesprekken met hun echtgenoten aan te gaan en niet door woorden te trachten hun mannen te overtuigen en dezen zeker niet te beschuldigen, te verwijten of te dreigen.

Zij moeten 'het geheimenis van het geloof bewaren in een goed geweten' (1 Timotheüs 3:9). Dit wil dus zeggen dat zij aan hun hoge positie in de hemelse gewesten mogen blijven vasthouden en zich de vrede, de blijdschap en de gerechtigheid van het Koninkrijk Gods niet moeten laten ontroven. Zij moeten bovendien de kracht van het goddelijke leven openbaren door steeds het goede te doen en een rein en godvruchtig leven te leiden. Zij zullen hun ongelovige mannen blijven liefhebben en hun haar goodwill tonen. Misschien dat hun partners hierdoor getroffen worden en ook voor Jezus kiezen.

3-4. Uw sieraad zij niet uitwendig: het vlechten van haar, het omhangen van goud of het dragen van gewaden, maar de verborgen mens uws harten, met de onvergankelijke tooi van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is in het oog van God.

Het is voor gelovige vrouwen wanneer zij hun mannen willen winnen, niet in de eerste plaats belangrijk haar uiterlijk te verzorgen of zich te tooien met sieraden, want daarmee zullen ze slechts de natuurlijke mens bekoren. Om hun echtgenoten evenwel voor het Koninkrijk Gods te winnen, moeten zij de schoonheid en de zuiverheid van hun innerlijke mens openbaren. De inwendige mens of de mens des harten wordt versierd door

zachtmoedigheid en door een ingetogen geest, dat is door rust, vrede en evenwichtigheid. Deze eigenschappen zijn God welbehaaglijk.

Sprak de Heer niet van Zichzelf: 'Leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart?' (*Mattheüs 11:29*). In dit verband zei Hij ook: 'Neemt mijn juk op u', dit wil zeggen: wandelt gelijk met Mij op, zoals twee ossen onder hetzelfde juk dezelfde gang moeten hebben. Wanneer bij spanningen een christenvrouw zich blijft richten op de Heer en weigert contact op te nemen met de boze, zal er geen ruzie met haar man ontstaan, want hiervoor zijn twee mensen nodig die negatief ingesteld zijn.

Natuurlijk bedoelt de apostel niet dat een vrouw het haar niet mag vlechten, dat zij geen sieraden zou mogen dragen of een mooie japon mag bezitten, maar deze uiterlijke dingen zijn niet van belang bij het winnen van haar man voor het geloof in Christus. Zij zijn ook van geen betekenis in een samenkomst der gemeente waar allen zich voor het aangezicht van de Heer als gelijken beschouwen. God ziet immers het hart aan. In de vergadering van het volk des Heren komt de vrouw voor haar godsvrucht uit (*1 Timotheüs 2:10*). Haar goede werken zijn haar daar tot een onvergankelijke tooi.

De apostel bemoeit zich verder niet met het privé-leven van de vrouw, hoe deze zich in verband met haar stand, haar smaak of naar de wens van haar man, wil kleden en tooien. Zo heeft de vrouw van een gezagsdrager of van een zakenman dikwijls representatieve verplichtingen. Godvrezende vrouwen als Rebecca en koningin Esther waren 'omhangen van goud' en zij droegen kostbare gewaden.

In de bergrede vergelijkt Jezus de schoonheid van de leliën des velds met de kostbare koningsmantel van Salomo. God is de schepper van al de heerlijke bloemen met hun wonderbare kleuren. De Heer voegde eraantoe dat wij deze planten ver te boven gaan. Hij maakte de orchideeën, de rozen en de leliën in rijke schakering, en zouden onze vrouwen en zusters dan ook geen kleurrijke japonnen en mantels mogen dragen, daar zij als mensen toch de kroon der schepping vormen?

5-6. Want aldus tooiden zich ook weleer de heilige vrouwen, die hoopten op God, onderdanig aan haar mannen, zoals Sara Abraham gehoorzaamde en hem heer noemde; en haar dochters zijt gij, als gij goed doet en u geen schrik laat aanjagen.

Reeds in het Oude Testament muntten de gelovige vrouwen, wier innerlijk leven op God afgestemd was, uit door een zachtmoedige en ingetogen geest. Zij verspreidden een vriendelijke en rustige sfeer om zich, die wars was van hoogmoed, jaloezie, hartstocht en drift. Zij waren gehoorzaam aan hun mannen en voorbeeldige moeders in hun gezinnen. Petrus noemt ze hier 'heilige' vrouwen, dit wil zeggen dat zij geen enkel contact hadden met boze geesten.

De apostel neemt als voorbeeld Sara, de vrouw van Abraham. Sara onderwierp zich aan haar man, toen ze met hem uit Ur der Chaldeeën trok en niet wist waar zij terecht zou komen. Zij noemde haar man 'heer' en betoonde met deze woorden dat zij de door God ingestelde verhoudingen eerbiedigde, hoewel de Heer haar naam had veranderd in 'vorstin', 'die de opperheerschappij bezat' (*Genesis 18:12 en 17:15*).

Zoals Abraham de vader der gelovigen genoemd wordt, noemt Petrus Sara hier: de moeder der vrouwen die geloven en die haar wandel navolgen. Hierdoor ontvangen dezen dezelfde eer. Wij wijzen erop dat de vrouwen die in het Oude Testament verder genoemd worden, naar buiten uit lang niet altijd blijk gaven van onderdanigheid of van een zachtmoedige en stille geest. Denk eens aan de vrouwen van Jakob, aan Michal de vrouw van David, aan Debora en aan Rebecca.

Wanneer een vrouw in haar huwelijk in een moeilijke positie verkeert, moet zij zich geen schrik laten aanjagen, want dit belet het goed functioneren van de inwendige mens. Ook voor zulke echtgenoten geldt het woord van Paulus: 'Als iemand goed handelt, behoeft hij niet bevreesd te zijn' (*Romeinen 13:3*). De Heer is dan immers met zulk een vrouw en Hij geeft haar wijsheid en kracht. Ook behoeft zij het lijden niet te vrezen of er zich innerlijk door van streek te laten brengen, want de genade van God die zij ontvangen heeft, is sterker en heerlijker en deze geeft kracht en inzicht om in de strijd te overwinnen.

7. Desgelijks gij, mannen, leeft verstandig met uw vrouwen, als met brozer vaatwerk, en bewijst haar eer, daar zij ook mede-erfgenamen zijn van de genade des levens, opdat uw gebeden niet belemmerd worden.

Tenslotte geeft Petrus nog een vermaning aan de mannen, waaruit blijkt dat hij met de oude inzichten van het Jodendom totaal gebroken heeft. Velen in Israël beschouwden de vrouw immers als een minderwaardig schepsel en sommigen twijfelden er zelfs aan of de vrouw wel een ziel had. Dezelfde minachting voor de vrouw treft men ook bij vele kerkvaders aan. Tertullianus belasterde de vrouwen als ‘toegangspoort van de duivel’, omdat zij Gods evenbeeld, de man, ten val had gebracht. Hiëronymus, die de Latijnse Vulgata-vertaling van de bijbel maakte, schreef: ‘De vrouw is de poort van de duivel, de weg van het kwaad, de angel van de schorpioen, in één woord een gevaarlijk ding’. Ook de Marialogie brengt smaad over de getrouwde vrouwen, omdat Maria sinds de tweede eeuw vereerd werd als de eeuwige maagd (‘semper virgo’), die noch vóór de geboorte van Jezus, noch daarna echtelijk verkeer zou gehad hebben, omdat zij daardoor bezoe-deld zou zijn. Augustinus vatte de opvattingen der oude kerk samen onder de woorden: ‘De zonde culmineert in de sexuele lust’.

En wat verder te denken over de uitspraak dat ieder mens in zonde wordt ‘ontvangen’, dit wil zeggen dat langs de weg van de coïtus de zonde fysiek wordt doorgegeven als een sinistere erfenis. Het is geen wonder dat in zulk een verduisterd denken het celi-baat of de ongehuwde staat van de ‘geestelijkheid’ geboren werd. De beroemde Thomas van Aquino schold de vrouw uit voor een ‘mislukte man’ en sprak over ‘het gebruik van de noodzakelijke dingen, namelijk van de vrouw die voor de instandhouding van de soort noodzakelijk is, zoals eten en drinken’ (Heer: Mittelalder).

Men heeft beweerd dat het christendom de vrouw uit haar vernederende positie heeft gehaald, maar uit het bovenstaande blijkt dat dit wel gebeurd is door Jezus en door zijn apostelen, maar dat de kerk van alle eeuwen de vrouw heeft veracht of haar een tweederangsplaats heeft toebedeeld. Waar evenwel de leer van het Koninkrijk der hemelen, de leer van Jezus en zijn apostelen, opnieuw wordt gebracht, zal ook de vrouw in de geestelijke wereld

de plaats gegeven worden die haar toekomt. De apostel zegt immers dat in Christus geen sprake is van mannelijk of vrouwelijk (*Galaten 3:28*).

Petrus was erbij geweest, toen de Farizeeën Jezus kwamen verzoeken met de vraag: 'Is het geoorloofd zijn vrouw weg te zenden om allerlei redenen?' (*Mattheüs 19:3*). Jezus beantwoordde de vraag ontkennend en ook deze apostel die zelf gehuwd was, zal toen nog wel ingestemd hebben met de andere discipelen, toen dezen de opmerking maakten: 'Indien voor de man de zaak met zijn vrouw zo staat, is het niet raadzaam te trouwen'.

Nu zegt hij: 'Leef verstandig met uw vrouw en ga voorzichtig met haar om, zoals men het tere porselein niet ruw behandelen mag'. Wanneer men een vrouw werkelijk respecteert en haar de eer geeft die haar toekomt, moet men rekening houden met haar manier van zijn, met haar specifieke eigenschappen en met haar mogelijkheden.

Hoewel een vrouw in de natuurlijke wereld gehoorzaamheid verschuldigd is aan haar eigen man, moet deze haar in ere houden, want de Heer beschouwt haar in de geestelijke wereld als de gelijke van de man. Ook zij heeft een hemelse roeping en is evenals de man erfgenaam van de rijkdom van genade en van het eeuwige leven die in de hemel gereed liggen.

Tussen man en vrouw behoort een hechte band te zijn, zowel wat hun persoon als hun eigendommen betreft. Voor hen geldt in de eerste plaats: zij hebben alle dingen gemeen. De apostel wijst erop dat niet de hartstocht of het sexuele verlangen mag domineren en overheersen, maar het corrigerende verstand en daarmee gepaard het onderlinge begrip. Ook van de man wordt verlangd dat hij wijs is en een zachtmoedige en stille geest bezit en dat hij in zijn huwelijk naar het woord van God leeft.

Bidden is bezig zijn in de hemelse gewesten. Om samen als gelijkwaardige partners met vrijmoedigheid voor Gods troon te verschijnen, zullen man en vrouw op aarde in een goede harmonische verhouding moeten leven. Wanneer zij tezamen bidden, geldt reeds de belofte van de Heer: 'Als twee van u op de aarde iets eenparig zullen begeren, het zal u ten deel vallen van mijn hemelse Vader, want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden' (*Mattheüs 18:19,20*).

8. Tenslotte, weest allen eensgezind, medelijdend, hebt de broeders lief, weest barmhartig en ootmoedig, ...

Aan het einde van zijn vermaningen vat Petrus nog eens samen, hoe de gezindheid moet zijn van de gelovigen die naar de volwassenheid opgroeien. Ze moeten allen dezelfde geestesgesteldheid bezitten, namelijk de gezindheid van Jezus Christus, die zelf weer het wezen van de Vader had. Een van de karakteristieke kenmerken van de gezindheid Gods is de positieve instelling ten opzichte van alle mensen en ten opzichte van de overige schepping; het is immers zijn wil niet dat er iets verloren gaat.

Wanneer God ziet dat de schepping misleid, onderdrukt en beschadigd wordt, lijdt Hij met haar mee en heeft Hij in zijn barmhartigheid en ontferming een weg tot ontkoming gezocht en deze gerealiseerd. Dezelfde gezindheid moet in ons zijn. De christen moet iemand die lijdt en aangevallen wordt of onder persie staat, niet verachten en verwerpen, maar dient zich juist positief op te stellen en genegen zijn te bevrijden, te verlossen en te genezen. Hij is 'medelijdend, en ieder herstel en iedere overwinning op de boze zijn voor hem een oorzaak van vreugde.

In de apostolische tijden werden vele christenen vervolgd en waren zij dikwijls in lijden. Ook daarom schrijft de apostel: 'Weest medelijdend en hebt de broeders lief, weest barmhartig.' Ook nu zullen deze eigenschappen bij de christenen onderling geopenbaard moeten worden in het midden van de gemeente. Met christenen die geen contact met de gemeente zoeken, houdt de Schrift zich niet op.

De gelovigen moeten zich te allen tijde met dezelfde gedachtere bezighouden, namelijk met het evangelie van Jezus Christus, dus met de boodschap die de Heer zelf bracht, die van het Koninkrijk der hemelen. Dan zijn ze eensgezind op de basispunten van het geloof. Paulus schreef over een eensgezindheid naar of ten opzichte van Jezus Christus, dat is volgens zijn evangelie en naar zijn voorbeeld spreken. Op deze wijze verheerlijkt men eendrachtig en uit één mond de God en Vader van onze Heer (*Romeinen 15:5,6*).

Het is in de gemeente dat wij allen hetzelfde leren en dat wij in liefde, als een welsluitend geheel ons aan de waarheid vasthou-

dende, opgroeien naar het beeld van Christus (*Efeziërs 4:15*). Hij heeft slechts één vrouw, en daarom heeft Hij gezegd: 'Een nieuw gebod geef ik u, dat ook gij elkander liefhebt' (*Johannes 13:34*). Wij worden één geheel door hetzelfde te geloven, hetzelfde na te jagen en ons te allen tijde positief jegens elkaar op te stellen. De liefde veronderstelt dat wij onze broeder niet in zijn dwaling, moeite en ziekte laten, want ze bestaat niet uit woorden, maar in een daadwerkelijk meelijveren naar een onbevleete en onberispelijke gemeente als lichaam des Heren.

Dit meewerken moet gebeuren met alle 'barmhartigheid en ootmoed'. Het woord 'barmhartigheid' houdt de gezindheid in om alle hulp te geven die men zijn naaste bieden kan. Wanneer een vermaning gegeven moet worden, mag deze slechts voortkomen uit een rein hart en ditzelfde bij de ander beogen (*1 Timotheüs 1:5*). Een barmhartige broeder zal zich niet verheffen boven de andere die in moeilijkheden verkeert, maar hij zal in ootmoedigheid, dat is in alle eenvoud, zijn hulp aanbieden.

In de oude vertaling staat in plaats van 'ootmoed' het woord 'vriendelijk'. De Engelse vertaling gebruikt het woord 'hoffelijk'. Een christen heeft vanzelfsprekend een innerlijke beschaving. Hij zal niemand beledigen, lomp behandelen of kwetsende brieven schrijven. Een kenmerk van 'vrome' geesten is dat zij hun slachtoffers pressen de burgerlijke beleefdheid te minachten en onbeschoft te zijn jegens allen die met hen van mening verschillen.

Mensen die door zulke geesten geleid worden, zijn onwillevend, omdat zij op het natuurlijke vlak strijd voeren tegen 'vlees en bloed'. Zij maken zich spoedig kwaad of beginnen te huilen, omdat zij hun godsdienst slechts emotioneel beleven. De ware christen blijft vriendelijk, ook jegens andersdenkenden, want hij vindt het alleen jammer dat een mens in de leugen of in de dwaling verstrikt is geraakt.

9. ... en vergeldt geen kwaad met kwaad of laster met laster, maar zegent integendeel, wijl gij hiertoe geroepen zijt, dat gij zegen zoudt beërven.

Heeft een broeder of zuster tegen de ander gezondigd of hem of haar kwaad berokkend, dan geldt voor de nieuwtestamenti-

sche christen niet meer het 'oog voor oog en tand voor tand', maar de woorden van de Heer: gij zult hem niet zeven maal vergeven, maar zeventig maal zeven maal. Spreekt iemand kwaad van ons of scheldt hij ons uit, dan moeten wij zo'n persoon niet met dezelfde munt betalen en niet met hem op hetzelfde niveau gaan staan. Wij moeten evenwel zien dat de lasteraar die liegende alle kwaad van ons spreekt, die ons uitscheldt, door de machten der duisternis gebruikt wordt.

Wij kunnen dit ook, omdat wij scheiding kunnen maken tussen de mens en de macht, wat de gelovigen van het oude verbond niet konden. Daarom moeten wij het voorbeeld volgen van Jezus, die als Hij gescholden werd, niet terugschold, maar het overgaf in de handen van de Vader en zelf te allen tijde bezig was om zegen te verspreiden. Daartoe zijn ook wij geroepen. De Heer wil ons zegenen, dit wil zeggen: het goede doen beërven, maar Hij wil ook dat wij het goede, dus de zegen, zullen uitdelen.

Er staat: 'Zegent en vervloekt niet!', dit wil zeggen: geef niemand prijs aan de boze. Wie zich bezighoudt met het Koninkrijk der hemelen, weet dat hij erfgenaam is van onnoemelijk veel geestelijke zegeningen. Daarom heeft zulk een christen ook geen behoefte aan kwaadsprekerij. Ziet hij iemand zondigen, dan zal hij zijn broeder hierover onderhouden om hem te redden. Hij zal zich verder niet bemoeien met zonden die hij niet gezien heeft of die hij van horen zeggen vernomen heeft.

Een vogel die hoog vliegt, heeft verder geen last van het geblaf van een hond beneden hem. Zijn niveau maakt hem onbereikbaar en onkwetsbaar. Slechts vleeselijk gezinde christenen lasteren of spreken kwaad van elkander, vaak door jaloezie gedreven, of omdat zij nog niet overwonnen zonden in eigen leven, in dat van anderen projecteren.

Door de zonde van laster en kwaadsprekerij stelt men zich negatief op tegen een broeder of zuster en verdeelt men het lichaam des Heren in de onzienlijke wereld. Door deze zonde is men de oorzaak dat de boze zijn slag in de gemeente kan slaan, zoals Paulus schreef: 'Daarom zijn er onder u velen zwak en ziekelijk en er ontslapen niet weinigen', omdat men het lichaam des Heren niet onderscheidt (1 Corinthiërs 11:29,30).

10. *Want: wie het leven wil liefhebben en goede dagen zien, weerhoude zijn tong van het kwade, en zijn lippen van bedrog te spreken; ...*

Men moet niet denken dat men door zichzelf zo positief op te stellen in het midden van de gemeente en ook in de wereld, iets van zijn leven zou verliezen. Ook de psalmist heeft reeds gezegd, dat wie het leven wil liefhebben - en wij lezen hiervoor het eeuwige, onvergankelijke leven - en bovendien hier op aarde nog goede dagen wil zien, zijn tong in toom moet houden en zijn lippen moet bewaren voor het kwaadspreken (*Psalm 34:13-17*). Vermijd het berokkenen van nadeel aan uw naaste, maar wees altijd bereid om goed te doen en aangedaan kwaad met goed te vergelden.

Alle negatief gepraat, waar of niet waar, is het openbaar maken van de werken van de duivel, of dit nu is ten opzichte van een ander of ten opzichte van zichzelf. Als christenen zullen wij gedisciplineerd moeten zijn in ons spreken. Let erop dat 'discipline' in verband staat met het woord 'discipel'. We moeten er steeds op uit zijn de ander los te maken van zijn kwaad en op te bouwen, en heel voorzichtig zijn om met woorden anderen te verwonden of te deprimeren.

Dan wordt gewaarschuwd tegen het spreken van onwaarheid. Dit kunnen bedrog of leugens zijn in de zienlijke wereld, maar ook in de onzienlijke wereld door dwalingen te verkondigen of leringen van boze geesten over te nemen, of gedachten te uiten die niet overeenstemmen met Gods Woord. Dwalingen en leugens tasten de levensgemeenschap met God aan.

Ook moeten sommige christenen zich hoeden om niet met hun woorden de toestanden of zaken te overdrijven. Men moet slechts datgene spreken wat met de werkelijkheid overeenkomt. Slechts dan is men betrouwbaar.

11-12. *... hij wijke af van het kwade en doe het goede, hij zoeke de vrede en jage die na, want de ogen des Heren zijn op de rechtvaardigen, en zijn oren tot hun smeking, maar het aangezicht des Heren is tegen hen, die het kwade doen.*

Het is noodzakelijk om bij zijn daden het kwade de rug toe te ke-

ren en het goede uit te voeren, want ‘een ieder die de naam des Heren aanroept, breke met de ongerechtigheid’ (2 *Timotheüs* 2:19). Woord en daad moeten er beide van getuigen dat men bewust de vrede zoekt en deze najaagt, niet alleen wanneer hij aangeboden wordt, maar ook wanneer de christen in een vijandige omgeving geplaatst is en de gedachten des vredes niet aanvaard worden.

Vrede is de bodem waarin de gerechtigheid, dit wil zeggen het onderhouden van de wet Gods, gezaaid wordt en waarin haar gewas welig groeit (*Jacobus* 3:18). Haat, nijd, twist, jaloezie en tweedracht zijn de dood voor de gerechtigheid en daardoor van het leven in het Koninkrijk Gods.

Gods oog zoekt de rechtvaardigen, dit wil zeggen hen die bevrijd van schuld, naar zijn wetten leven. Dit kunnen alleen geestelijke mensen, want in hen woont de Heilige Geest met al zijn begaafdheden en door het wandelen naar de Geest wordt de wet Gods in hen vervuld. Zulke gelovigen die het woord van hun Meester, dat is het woord van God, bewaren, kunnen ervan verzekerd zijn dat hun gebed verhoord wordt. Wanneer zij zo in de hemelse gewesten functioneren, zijn de ogen van de Almachtige gewend naar hun smekingen.

Voor hen geldt: ‘Indien gij in Mij blijft en mijn woorden in u blijven, vraagt wat gij maar wilt en het zal u geworden’ (*Johannes* 15:7). God wendt zijn aangezicht af van degenen die contact opnemen met de machten der duisternis, van hen die de taal van de boze spreken en diens werken openbaren. Er staat niet dat de Heer met wraakgevoelens jegens zulke personen vervuld is, maar Hij keert zijn aangezicht van hen af. Hij heeft met dit soort mensen niet van doen. De Vader zoekt immers zulke aanbidde, die Hem aanbidden in geest en in waarheid.

Onze God is naijverig en deelt zijn dienaren niet met de boze. Daarom is een verdeeld hart Hem een gruwel. De innerlijk gespleten mens moet niet menen dat hij het goede uit de hand van God zal ontvangen. Tenslotte zij opgemerkt dat hier sprake is van Gods ogen, oren en aangezicht als beelden van zijn existentie. Wie hier de woorden van de Schrift meent letterlijk in de natuurlijke wereld te moeten aanvaarden, komt tot ergerlijke dwaasheden.

Hoewel uitdrukkelijk door Jezus gezegd werd, dat God geest is, leren bijvoorbeeld de mormonen 'dat het ontkennen van de stoffelijkheid van Gods wezen hetzelfde is als het ontkennen van het bestaan van God, want een onstoffelijk lichaam kan niet bestaan' (De artikelen des geloofs der mormonen). Op deze wijze redenerende moet men ook het bestaan van engelen in twijfel trekken en zelfs het voortbestaan van de inwendige mens na de dood.

13-14. En wie zal u kwaad doen, als gij u beijvert voor het goede? Al moest gij lijden om de gerechtigheid, toch zijt gij zalig. Doch vreest niet voor hun dreiging en laat u niet verschrikken.

In de vorige verzen hebben we gezien van welke gezindheid de christen moet zijn, hoe hij spreken en hoe hij handelen moet, hoe hij het goede, dat is de wil van God en diens gedachten, naar de innerlijke mens moet overnemen en in deze wereld moet openbaren.

Wanneer nu iemand het goede doet en zich daarin beijvert, als hij een 'zeloot is van het goede' zoals er letterlijk staat, zou men kunnen denken dat hij onder Gods gunst en genade een gemakkelijk en rustig leven moet hebben. Dit zou ook wel zo zijn als hij te midden van natuurlijke en vrije mensen zou leven, want dezen respecteren en achten vanzelfsprekend de mens die goed leeft en die wél doet. De gelovige is evenwel maar al te dikwijls omringd door personen die bezet zijn of gebruikt worden door boze machten. In het bijzonder de 'vrome' geesten zullen zich altijd vijandig ten opzichte van de ware christen opstellen.

De Statenvertaling heeft in plaats van 'ijver voor het goede' volgens een ander handschrift 'navolgers' of 'imitators' van het goede. Deze versie wijst dan op het wandelen in de voetsporen van Christus (zie 2:21).

Het is dus niet zo dat aan de navolgers van Jezus het lijden bespaard zou worden, want de vijand: de dief, de rover en de verderver zit niet stil. Juist als iemand als een rechtvaardige in gerechtigheid wil leven, ontmoet hij de tegenstander van God en mensen, die het op zijn ondergang gemunt heeft. Wanneer hij evenwel krachtig is in de Heer en in de wapenrusting van God

blijft staan, zal zijn innerlijke mens niet beschadigd worden. Toch is hij zalig, dit wil zeggen dat hij vol geluk is en vol van het Koninkrijk Gods. Die met hem is, is sterker dan de vijand, en God 'doet alle dingen meewerken ten goede voor hen, die God liefhebben' (*Romeinen 8:28*).

In zijn zaligspreekingen zei onze Heer: 'Zalig zijt gij, wanneer u de mensen haten en wanneer zij u uitstoten, en smaden en uw naam als slecht verwerpen ter wille van de Zoon des mensen. Verblijdt u te dien dage en springt op van vreugde, want, zie, uw loon is groot in de hemel' (*Lucas 6:22,23*).

We zullen moeten leren onbeweeglijk te staan te midden van de stormen die om ons woeden. Het is de boze erom te doen ons in paniek te brengen, ons angst aan te jagen, maar de profeet sprak reeds: 'Maar de Here helpt mij, daarom werd ik niet te schande; daarom maakte ik mijn gelaat als een keisteen, want ik wist, dat ik niet beschaamd zou worden' (*Jesaja 50:7*).

De Heer gebod zijn discipelen: 'En weest niet bevreesd voor hen, die wèl het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel' (*Mattheüs 10:28*). God alleen moet men vrezen, want wanneer Hij zijn aangezicht verbergt, wordt de mens een prooi van de machten van ziekte, ellende, gebondenheid en dood. Wie voor mensen vreest, is geneigd zich naar hun wil te voegen en toe te geven aan hun eisen. Vrees leidt maar al te dikwijls tot het aangaan van een compromis.

Men is dan bang om zijn invloed, aanzien, geld, familie of reputatie te verliezen. Uit eigen ervaring wist de apostel zo goed wat vrees en schrik voor mensen, uitwerken kan. Denk eens aan de verloochening van zijn Meester in de hof van Kajafas en het incident met de Judaïserende broeders in *Galaten 2:11-14*. Aan de vrouwen in de gemeente had hij reeds geschreven dat zij zich geen schrik mochten laten aanjagen (3:6). Nu schrijft hij aan de gehele gemeente en citeert daarbij *Jesaja 8:12,13*, waar de Heer de profeet opwekte zich niet door het afvallige Joodse volk te laten intimideren.

15. Maar heiligt de Christus in uw harten als Here, altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop, die in u is, doch met zachtmoedigheid en vreze, ...

Geef alleen aan Christus een plaats als Heer in uw hart. God sprak in de aangehaalde tekst uit Jesaja tot de beangstigde profeet: 'De Here der heerscharen, Hem zult gij heilig achten en Hij moet het voorwerp van uw vrees en Hij moet het voorwerp van uw schrik zijn' (*Jesaja 8:13*). Opmerkelijk is dat in deze tekst 'de Here der heerscharen' door Petrus vervangen wordt door 'de Christus', waaruit blijkt dat deze alle macht heeft in de hemel en op de aarde, zoals Jezus zegt: 'Alles is Mij van de Vader overgegeven'.

De grote vrees in het leven van de ware christen is de gedachte dat hij door zonde en ongeloof uit de gemeenschap met zijn Heer zal geraken en dat de tegenstander ergens zijn leven zal beïnvloeden of dirigeren.

'Heiligen' betekent voor de christen: afzonderen van het kwade, zich toewijden aan Christus en zijn leven naar lichaam, ziel en geest apart stellen ten dienste van zijn Meester. Hij moet daarbij zijn vrijmoedigheid niet prijsgeven en altijd bereid zijn de naam van Jezus te belijden, en van Hem te getuigen als redder, als doper met de Geest, als behouder van het leven, op wie de gelovige al zijn hoop gevestigd heeft, niet alleen voor het tijdelijke, maar ook voor de heerlijkheid van het eeuwige leven.

De christen heeft een 'redelijke' godsdienst, die voldoet aan alle eisen van het gezonde verstand. Bovendien wijst ze hem de weg naar het eeuwige koning- en priesterschap. Daarom kon Paulus schrijven: 'Ik schaam mij het evangelie niet; want het is een kracht Gods tot behoud voor een ieder die gelooft' (*Romeinen 1:16*). Alleen langs de weg van dit evangelie komt de mens tot een volledig herstel en tot volkomenheid.

Het is niet de bedoeling dat wij te pas en te onpas over onze hoop spreken, maar als ernaar gevraagd wordt, moeten we altijd bereid zijn getuigenis af te leggen van ons geloof, van de verwachting die wij koesteren en van het doel waar wij naartoe leven. Wij zullen dit niet doen met fanatisme of ons verheffende, maar ontspannen, blijmoedig en in alle eenvoud. Wij zullen daarbij vervuld zijn met vreze of eerbied jegens Hem die dit machtige ver-

lossingsplan ontwierp en voor Jezus Christus die de realisatie ervan door woord en Geest mogelijk maakt.

16-17. ... en met een goed geweten, opdat bij al het kwaad, dat men van u spreekt, zij die uw goede wandel in Christus smaden, beschaamd gemaakt worden. Want het is beter te lijden, indien de wil van God dit eist, goed doende dan kwaad doende.

De gezindheid om met zachtmoedigheid altijd zijn geloof vrijmoedig te belijden, kan een christen alleen openbaren, wanneer hij een goed geweten heeft, dit wil zeggen dat de boze hem niet kan beschuldigen van enig contact met het rijk der duisternis of van verborgen zonden.

Bij een goed geweten is er harmonie tussen de menselijke geest in verbondenheid met de Heilige Geest en de ziel. Het woord 'geweten' betekent: samen weten. Het geweten is het gesprek tussen de geest van de mens met zijn ingeschapen kennis van Gods wetten en de ziel, die blootstaat aan allerlei verleidingen en pressies van de boze. De leugenaar van den beginne zal altijd trachten de kinderen van God van iets kwaads te betichten en hij zal ook menigmaal mensen daartoe inspireren, die dan, al lasterende, het kwade gerucht in de wereld brengen. Wanneer men evenwel de innerlijke rust, de vrede en de zuivere wandel of wijze van leven van de gelovige ziet en zijn goede belijdenis hoort, dan zal de boze tong niets uitrichten, maar in het ongelijk gesteld worden (*Jesaja 54:17*). De wandel van de ware christen komt immers overeen met zijn leer en met het voorbeeld dat Christus hem schonk. De kwaadsprekers zullen tenslotte beschaamd staan, omdat het duidelijk wordt dat zij leugenachtig gesproken hebben.

De gelovige ontkomt evenwel niet aan verwijten en verdachtmakingen van boze mensen. Dezen zullen hem van ongerechtigheid betichten, waarvan zijn ziel juist een afkeer heeft. Ook Christus en zijn apostelen hebben dit ervaren. Wanneer een rechtvaardige de aantijgingen verneemt, wanneer hij bloot staat aan laster, beschuldigingen, bedreigingen en felle uitingen van boze, vaak 'vrome' geesten, zal hem dit wel doen lijden, maar hij hoeft het niet als iets vreemds te beschouwen dat zulke dingen hem overkomen (*4:12*).

Hij moet ook niet denken dat iemand die God dient, in deze wereld van zulke vernederingen gevrijwaard is. Dit dacht bijvoorbeeld Asaf, de psalmist, toen deze schreef: 'Ik was afgunstig op de hoogmoedigen, toen ik de voorspoed der goddelozen zag' (*Psalm 73:3*). Aan het slot van zijn psalm merkte de dichter echter op, dat wie ver van God zijn, te gronde gaan.

Uiteindelijk betaalt de duivel zijn werkers met ziekte, ellende en de dood. Petrus zegt dat men beter kan lijden als dienstknecht van God met het Koninkrijk Gods in zich, dan als een prooi van de duivel. Het lijden van de gelovige in verdrukking en in vervolgeningen heeft een plaats in het plan van God met de mens, namelijk om deze krachtig te maken, zoals er staat: 'Zij zijn in de oorlog sterk geworden' (*Hebreeën 11:34*).

18. Want ook Christus is eenmaal om de zonden gestorven als rechtvaardige voor onrechtvaardigen, opdat Hij u tot God zou brengen: Hij, die gedood is naar het vlees, maar levend gemaakt naar de geest, ...

Jezus zelf heeft immers ook als een rechtvaardige onder de aanvallen van de boze geleden, ten einde ons een voorbeeld na te laten. Er staat: 'Tijdens zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit zijn angst' (*Hebreeën 5:7*). Maar Hij is ook gestorven, dit wil zeggen: overgegeven aan de machten van het dodenrijk. Dit onderging Hij evenwel als lijdende dienstknecht des Heren tot ons eeuwig heil (*Jesaja 52:13-15*).

De zondesschuld scheidde de mens van de gemeenschap met God. Jezus betaalde deze schuld van de wereld met zijn leven, want het loon der zonde is de dood. Als lam van God baande Hij op deze wijze de weg tot de Vader, die nu aan gerechtvaardigde mensen zijn Heilige Geest kon schenken.

Toen de Heer Zich in Gethsémene overgaf om de wil des Vaders te doen, verliet de Heilige Geest Hem en begonnen de boze machten op Hem aan te stormen. De demonen die op ieder van ons afkomen, concentreerden zich daar allen op Hem, zodat vervuld werd: 'Maar de Heer heeft ons aller ongerechtigheid op Hem

doen neerkomen' (*Jesaja 53:6*). Dit was voor de Zoon des mensen de ure der duisternis, de tijd dat Hij in de onzienlijke wereld overgeleverd was aan de boze geesten en in de zienlijke wereld in handen van de zondaren (*Johannes 19:11*).

In zijn hogepriesterlijk gebed sprak Jezus tot de discipelen: 'Uw hart worde niet ontroerd'. Enkele ogenblikken later verliet de Heilige Geest, waarmee Hij gedoopt was, Hem, en werd Hij zo van God verlaten. Toen werd Hij wel ontroerd. 'Hij begon zeer ontsteld en beangst te worden, en Hij zei tot hen: Mijn ziel is zeer bedreefd, tot stervens toe' (*Marcus 14:33,34*). Zijn inwendige mens werd niet meer versterkt met kracht door de Geest (*Efeziërs 3:16*) en ook voor Hem gold toen: 'De geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak'. De doods machten voerden heerschappij over Hem (*Romeinen 6:9*). Zo werd Hij 'gekruisigd uit zwakheid' (*2 Corinthiërs 13:4*).

Bij zijn sterven riep de Heer uit: 'Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest'. Zijn taak was volbracht en de geest van Jezus die het lichaam verliet, werd weer verbonden met de Heilige Geest - 'levend gemaakt naar de geest' - want de handen van God zijn het beeld van de Heilige Geest. Zijn lichaam werd in het graf gelegd, maar naar zijn inwendige mens 'daalde Hij af' naar het dodenrijk, vergezeld door de Heilige Geest. Deze heeft ook daar toegang, want ook voor Hem geldt: 'Steeg ik ten hemel - Gij zijt daar, of maakte ik het dodenrijk tot mijn sponde - Gij zijt er' (*Psalm 139:8*). Zo verscheen de laatste Adam naar zijn volmaakte, innerlijke mens als de laatste rechtvaardige, van het oude verbond in het dodenrijk.

In *Romeinen 6:6* deelt de apostel Paulus ons mee, dat onze oude mens met Jezus medegekruisigd was. Dit betekent dat onze zondeschuld door Hem op Golgotha gedragen werd. Op deze wijze zijn wij 'medegekruisigd'. Zo zijn wij ook met Hem gestorven, dit wil zeggen dat onze zondelast door Hem meegevoerd werd naar het dodenrijk. Ons 'verdiende' loon werd aan Hem uitbetaald, namelijk de dood. Zo werd onze schuld vereffend. Langs deze weg werden wij met de gelovigen van het oude verbond, die een toegerekende gerechtigheid bezaten, tot volmaakt rechtvaardigen. Het gevolg van het 'smetteloze offer' is, dat ons bewustzijn nu gereinigd is van besef van kwaad (*Hebreeën 10:22*). De ware

christen heeft geen zondebesef! Dit is zijn heilsgeheim! In Gethsémane bevond onze Heer Zich tussen de doodsmachten die Hem toen beangstigden, omdat zij heerschappij over Hem hadden gekregen en hun klimaat op Hem legden. In het dodenrijk bewoog Hij Zich evenwel te midden van deze engelen en tussen hun gevangenen als overwinnaar, als een volmaakt rechtvaardige verbonden met de Geest van God.

19. ... in welke Hij ook heengegaan is en gepredikt heeft aan de geesten in de gevangenis, ...

De apostel spreekt hier over 'geesten in de gevangenis'. Uit het verband blijkt dat het hier gaat over geesten van mensen. Nu is de geest die de Heer in ons doet wonen (*Jacobus 4:5*) de drager van de wet Gods. Hij overtuigt dus van zonde en gerechtigheid. In *Maleachi 2:15* wordt opgemerkt, dat iemand 'die voldoende geest bezit' bijvoorbeeld geen overspel bedrijft. Wanneer de ziel door beïnvloeding van boze machten tot kwade begeerten verleid wordt, kan de geest hem waarschuwen niet toe te geven aan deze inspiraties. Hij doet dit door middel van het geweten, dat is door een 'gesprek' tussen geest en ziel. Het woord 'geweten' betekent immers: samen weten.

Bij gebonden en door boze geesten overmeesterde mensen werkt de geest onvoldoende of helemaal niet meer. Dit was de oorzaak dat God zijn geschreven wet gaf, die van buitenaf de mens duidelijk moest maken wat de wil van God is. Vandaar dat de apostel schreef: 'De wet is niet gesteld voor de rechtvaardige, maar voor wettelozen en tuchtelozen' (*1 Timotheüs 1:9*). Zo had de rechtvaardige Abraham geen wet nodig, want hij was 'zichzelf tot wet' (*Romeinen 2:14*). Zijn geest functioneerde voldoende.

Het is nu wel duidelijk wat de bijbel bedoelt met 'geesten in de gevangenis'. Het gaat dan over menselijke geesten die overmeesterd zijn door de vijand, die dus geestelijk dood zijn en die geen contact meer hebben met God. In de natuurlijke wereld kunnen ze dan nog wel leven, maar zij zijn onmachtig zich te ontwikkelen tot geestelijke mensen naar de bedoeling van God.

Tijdens zijn leven op aarde heeft de Heer ook gepredikt aan deze geesten in de gevangenis. Er staat immers dat Hij was geko-

men 'om aan gevangenen loslating te verkondigen' (*Lucas 4:19*). Door zijn woord bevrijdde Hij de geest van de mens uit zijn gevangenschap, zodat deze geest weer actief bezig kan zijn. Daarom kan van iemand die het woord van Jezus aanvaardt, gezegd worden dat hij wedergeboren wordt door dit woord en zijn geest overgaat van de dood in het leven. Er is dan sprake van een 'verlost worden uit de macht der duisternis', dus van een vrijkomen uit de gevangenis. Gebeurt dit niet, dan blijft zo'n geest in de dood of in de kerker. Wanneer een onwedergeboren mens sterft, wordt zijn inwendige mens gescheiden van zijn uitwendige. De geest, die verbonden is met de ziel, tezamen de inwendige mens vormend, blijft dan in de dood, dat is in de gevangenis of in de macht van het dodenrijk. Dat 'afgrond' en 'gevangenis' synonieme begrippen zijn, kan blijken uit een vergelijking van *Romeinen 10:7* met *Openbaring 20:3* en *7*.

We vinden in het voorafgaande een tegenbeeld van hetgeen met een kind van God bij diens sterven gebeurt. Deze leeft tijdens zijn natuurlijk bestaan op aarde naar de inwendige mens in het Koninkrijk Gods. Hij is, in Christus Jezus zijnde, overgeplaatst in de hemelse gewesten uit de dood in het leven. Bij zijn ontslapen gaat hij dus niet naar de hemel, zoals velen ten onrechte denken, maar hij wordt slechts onttrokken aan de natuurlijke wereld en blijft dus naar de inwendige mens daar waar ook Christus Jezus is.

We wijzen erop, dat we ons noch het Koninkrijk Gods noch het dodenrijk moeten voorstellen als *plaatsen* waar de gezaligden of de onwedergeborenen na hun sterven zouden vertoeven. We kunnen ons alleen een juiste gedachte vormen over hun *situatie*, maar mogen hen niet lokaliseren op een bepaalde plaats in de onzichtbare wereld. De hemelse gewesten kennen geen binding aan tijd, plaats of afstand.

Onze tekst spreekt alleen over 'geesten in de gevangenis' in hun situatie na het sterven. Deze menselijke geesten zijn tot volkomen werkeloosheid gedoemd. Zij kunnen zich niet meer bekeren en geen werk meer verrichten. Zij bevinden zich dus in een toestand van levenloosheid of duisternis, hoewel ze wel bestaan. De boze engelen, met wie ze reeds hier op aarde verbonden waren, zijn nu ook tot inactiviteit veroordeeld. Dezen zijn overgegeven aan ketenen der duisternis (*2 Petrus 2:4*). Ze kunnen dus

niet meer parasiteren op de levens van mensen. Ze zijn niet meer in staat deze te stelen, lichamen te verzieken en zielen te doen zondigen.

In dezelfde toestand als genoemde geesten bevinden zich ook de boze engelen die door de gelovigen gebonden en op bevel van Jezus uitgedreven en in de afgrond geworpen werden. Zij werden als bergen in de zee geworpen (*Mattheüs 17:20*), of om een ander beeld te gebruiken: in de naam van Jezus werden zij stevig ineen gewikkeld, vast in elkaar gerold als een kluwen, weggeworpen als een bal naar een zeer uitgestrekt land; daar stierven zij of werden zij onmachtig gemaakt (vergelijk *Jesaja 22:17,18*). Zij zijn dan zonder prooi in het dodenrijk, wat voor hen een bijzondere pijniging betekent (*Mattheüs 8:29*). Al deze engelen en menselijke geesten vormen tezamen het dodenrijk onder de koning des doods, Apólyon (*Openbaring 9:11*).

Als geestelijk volmaakt en vrij mens was Jezus in het dodenrijk niet werkeloos. Zijn verschijning in hun midden was reeds een prediking, een proclamatie, of zoals er letterlijk staat: een uitroepen als een heraut. Hij openbaarde toen de bedoeling van God met de mens, want Hij was immers een geestelijk mens, tot alle goed werk volkomen toegerust (*2 Timotheüs 3:17*). Hij openbaarde licht of leven te midden van duisternis of dood. Hij bracht het oordeel of de scheiding in het dodenrijk tot overwinning (*Mattheüs 12:20*). Er was immers reeds een onoverkomelijke 'kloof' tussen rechtvaardigen en onrechtvaardigen, zoals we lezen in *Lucas 16:26*.

De rechtvaardigen van het oude verbond hadden ook het natuurlijke leven afgelegd. Hoewel hun geloof hun tot gerechtigheid was gerekend en zij niet verbonden waren met de machten der duisternis, kwamen zij toch in het dodenrijk. Er staat immers dat de dood als koning geheerst heeft van Adam tot Mozes, dus ook over allen die vóór of onder de wet leefden. Paulus schreef van hen dat zij niet op een gelijke wijze als Adam hadden gezondigd, maar dat de dood toch ook tot hen was doorgedaan (*Romeinen 5:14*). Zij vormden dus een aparte categorie in het dodenrijk. Ook zij hoorden de prediking van Jezus en zagen zijn verschijning. De inhoud van zijn overwinning was natuurlijk de overwinning van gerechtigheid en waarheid na zijn volbracht werk. Als levende

overwinnaar die ook hun gerechtigheid tot volmaaktheid had gebracht, manifesteerde Jezus Zich in de hades, het Griekse woord voor dodenrijk. Allen die als rechtvaardigen werden gerekend, hetzij vóór of onder de wet en die bewust vreemdelingen en bijwoners op de aarde waren geweest zoals Abraham, Izak, Jakob en al de profeten (*Lucas 13:28*), werden door Hem uitgeleid naar het Paradijs, of met een ander beeld: overgeplaatst naar de stad Gods, het nieuwe Jeruzalem (*Mattheüs 27:52*). Onze tekst houdt zich evenwel speciaal bezig met de prediking van Jezus tot de ongehoorzamen:

20. ... die eertijds ongehoorzaam geweest waren, toen de lankmoedigheid Gods bleef afwachten, in de dagen van Noach, terwijl de ark in gereedheid werd gebracht, waarin weinigen, dat is acht zielen, door het water heen gered werden.

Vele uitleggers menen dat de Geest van Christus die in Noach sprak (zie *1:11*) gepredikt zou hebben aan mensen die toen op aarde leefden, opdat zij zich zouden bekeren en behouden worden. Zij waren evenwel ongehoorzaam, verdrongen en verkeerden in het dodenrijk toen Petrus zijn brief schreef. Niet Jezus zelf, maar Noach zou dus aan deze gevangenen tijdens hun leven op aarde gepredikt hebben. Nu is het wel zo, dat de Geest van Christus door de profeten van het oude verbond gesproken heeft, dus ook door Noach, maar in onze tekst gaat het om een prediking van Hem 'die levend gemaakt was naar de geest', dus van Jezus zelf in de tijd tussen zijn sterven en opstanding.

Een kenmerkende categorie van ongehoorzamen, die de boodschap van Noach, 'de prediker der gerechtigheid' (*2 Petrus 2:5*), destijds wel gehoord, maar massaal afgewezen hadden, vormden de bewoners van de eerste wereld. Natuurlijk zijn er ook in latere tijden wel andere ongehoorzamen die de prediking van het woord Gods gehoord en verworpen hebben. Zo had immers ook het volk Israël ten tijde van de profeten de oproep tot bekering genegeerd.

Bij de heidenvolken die de wet van God hadden verloren en zijn woord niet kenden, valt deze ongehoorzaamheid vanzelfsprekend niet zo op. Denk ook eens aan de inwoners van Ninivé, die zich onmiddellijk bekeerden bij de prediking van Jona. De

Heer sprak zelfs dat de mannen van deze stad in het oordeel, met het afkerige Jodendom eenmaal zouden opstaan en dit ongehoorzame geslacht zouden veroordelen (*Lucas 11:32*). In onze tekst is dus sprake van mensen die tijdens de bouw van de ark leefden en die de prediking van Noach verwierpen. Gods lankmoedigheid bleef toen wachten, want toen de Heer gesproken had, duurde het nog honderdtwintig jaar voor de zondvloed over de aarde kwam (*Genesis 6:3*). Al die jaren werden deze tijdgenoten van Noach in woord en daad met zijn prediking geconfronteerd. Ze hebben zich evenwel tot het uiterste verhard en werden zodoende tegelijkertijd type van de ongehoorzamen in de eindtijd, die in een vloed van vuur en demonie zullen ondergaan.

Toen Jezus in het dodenrijk verscheen, bleven de ongehoorzame tijdgenoten van Noach achter en zij gingen niet naar de stad Gods, waarnaar de rechtvaardigen als Abraham, Izak en Jakob hun leven lang hadden uitgezien. In Noachs dagen werden ‘weinigens’, dat is maar acht zielen, onder al die miljoenen mensen, gered door het water. Van deze acht weten we alleen met zekerheid van Noach dat hij als een gerechtvaardigde vanuit het dodenrijk ook behouden in het Paradijs is overgebracht. Van hem wordt immers gezegd dat hij een erfgenaam geworden is der gerechtigheid, die aan het geloof beantwoordt (*Hebreeën 11:7*).

Te allen tijde geldt de bijbelse regel: een rest of een overblijfsel wordt behouden. Jesaja riep over Israël uit: ‘Al was het getal der kinderen Israëls als het zand der zee, het overschot zal behouden worden’ (*Romeinen 9:27*). Dit gebeurde tijdens de zondvloed en het gebeurde ook toen het oude bondsvolk werd verworpen, waar een schare van honderdtwintig personen overging van het oude naar het nieuwe verbond, en later de drieduizend zielen en weer later de vijfduizend mannen. Tenslotte zal ook de gemeente in de eindtijd als een overblijfsel uit de afgevalle kerk wegtrekken door een zee van glas vermengd met vuur, om aan de behouden overzijde haar overwinningslied te kunnen zingen.

21. Als tegenbeeld daarvan redt u thans de doop, die niet is een afleggen van lichamelijke onreinheid, maar een bede van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus, ...

Er is sprake van een anti-type, dat is een tegenbeeld of spiegelbeeld, zoals men het vindt bij een beeldenaar uit het muntwezen of bij een kopie (vergelijk *Hebreeën 9:24*). Bij de zondvloed kwam de watermassa over de aarde en de ongehoorzamen gingen erin onder, maar de gehoorzame Noach met zijn gezin werd gered. Het tegenbeeld ervan is de doop in water. De zondvloed is dus een afschaduwing van de nieuwtestamentische onderdompeling van de gelovige in water. Deze doop zelf is ook weer een uitbeelding van wat in de geestelijke wereld heeft plaatsgevonden. De doop moet wel overeenkomen met het prototype of eerste voorbeeld van 'zond'-vloed of 'grote' vloed. Daarom beelden enkele druppels water bij de kinderbesprenking geen bijbelse handeling uit, maar zij zijn een aantasting of verminking van de ware doop.

Bij zijn doop denkt de dopeling aan een 'watergraf'. Hierin wordt de oude, ongehoorzame mens begraven en de innerlijke, gereinigde en vernieuwde mens wordt behouden. De bijbel gebruikt de uitdrukking 'oude mens' voor diegene in wie de boze machten nog regeren, zoals dezen ook 'werkzaam zijn in de kinderen der ongehoorzaamheid' (*Efeziërs 2:2*). De, door de arbeid voor de boze, met schuld beladen oude mens gaat onder, wat door zijn onderdompeling in water wordt uitgebeeld. De langs deze weg gereinigde mens staat dan op tot een nieuw leven. Vóór iemand zich laat dopen, is hij reeds gehoorzaam geworden. Vandaar dat hij zijn oude mens kan laten begraven en als een nieuw mens kan opstaan. De doop is immers een uitbeelding in de zichtbare wereld van wat reeds in de onzichtbare wereld is gebeurd.

De doop is een getuigenis voor God, voor de heilige en onheilige engelenwereld, en voor de mensen, van het ganse levensvernieuwend proces dat de christen heeft doorgemaakt. Het doopwater redt zelf niet, maar het beeldt de weg van het behoud uit. Petrus zegt hier, dat de mens die zich laat dopen al een 'goed geweten' heeft!

De christen gaat wel lichamelijk geheel in het doopwater onder, maar de reinigende werking van het doopbad heeft niets te maken met de uitwendige mens. Het gaat hier niet over afwassing van lichamelijk en natuurlijk vuil, maar de innerlijk gezuiverde mens getuigt door zijn doop dat hij zijn oude leven in de dood heeft gegeven, heeft afgelegd en voor dood houdt.

De dopeling is 'gezuiverd' van besef van kwaad. Hij is een rechtvaardige met 'een goed geweten', die zich door zijn geloof beweegt in de hemelse gewesten. Daar strekt hij zich biddend uit naar God om als zoon te worden aangenomen en gedoopt te worden in de Heilige Geest. Hij wil immers door dit beeld niet alleen samengegroeid zijn met de dood van zijn Heer, maar dit ook wezen met diens opstanding (*Romeinen 6:5*).

De Heer zelf gaf in zijn eigen leven het voorbeeld van deze bede bij zijn waterdoop in de Jordaan. Er staat dat: '...toen ook Jezus gedoopt werd en in gebed was, de hemel zich opende, en de Heilige Geest... op Hem neerdaalde...' (*Lucas 3:21,22*). Voor de dopeling geldt dan ook: 'Hoeveel te meer zal uw Vader uit de hemel de Heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden' (*Lucas 11:13*).

22. ... die aan de rechterhand Gods is, naar de hemel gegaan, terwijl engelen en machten en krachten Hem onderworpen zijn.

De levensvernieuwing is mogelijk door de dood en door de opstanding van Jezus Christus. Door zijn Zoon uit de doden op te wekken, heeft de Vader getuigenis gegeven dat Jezus zijn wil had volbracht en Hem behaagde. Hij schonk Hem daarna een naam boven alle naam en een plaats aan zijn rechterhand. Wij weten dat 'de rechterhand van God' beeld is van de Heilige Geest. Zoals bij een man de rechterhand het orgaan is waarmee hij zijn plannen gestalte geeft, zo is de Heilige Geest dat deel van zijn wezen waarmee Hij zijn gedachten tot werkelijkheid maakt. Jezus bevindt Zich dus in het centrum van de luister, de majesteit, de kracht en de wijsheid Gods, ten einde de opdracht te vervullen, de woonstede Gods te bouwen. De Vader heeft Hem ook de beschikking over deze Geest gegeven. Hij is de doper in de Heilige Geest, omdat de belofte van de Heilige Geest in en door Hem gerealiseerd werd (*Handelingen 2:33*). Door deze beschikking over de Heilige Geest is Hij ook bekleed met alle macht in hemel en op aarde.

Na de dood en de opstanding van Christus vermeld te hebben, spreekt de apostel ook over zijn hemelvaart. Op dat tijdstip trok de Heer Zich volledig terug in de geestelijke wereld en liet

het werk op aarde aan zijn volgelingen over. Zij zouden zijn getuigen en medewerkers zijn.

In de hemelse gewesten heeft Jezus nu heerschappij over iedere engel, macht en kracht, en door de inwonende Heilige Geest delegeert Hij dit gezag aan zijn volk, Hij schenkt het de macht over de gehele legermacht van de vijand. Op deze wijze wordt vervuld: 'Voor altijd gezeten aan de rechterhand van God, voorts afwachende, totdat zijn vijanden gemaakt worden tot een voetank voor zijn voeten' (*Hebreeën 10:12,13*). Hij kan niet werken door een beangst en lafhartig volk, dat voor de vijand siddert, maar door een volk van koningen, dat uitgerust is met de wapenrusting die Hij het ter beschikking stelt.

HOOFDSTUK 4

1. *Daar Christus dan naar het vlees geleden heeft, moet ook gij u wapenen met dezelfde gedachte, dat, wie naar het vlees geleden heeft, onttrokken is aan de zonde, ...*

Met deze tekst sluit Petrus weer aan bij de woorden van hoofdstuk 2:21-23, waar onze Heer tot voorbeeld gesteld wordt, opdat wij in zijn voetstappen zouden treden: 'Die, als Hij gescholden werd, niet terugschold en als Hij leed, niet dreigde', en bij hoofdstuk 3:18: 'Want ook Christus is eenmaal om de zonden gestorven als rechtvaardige voor onrechtvaardigen, opdat Hij u tot God zou brengen.'

Wanneer heeft Christus naar het vlees geleden? Toen Hij op aarde rondwandelde en ook toen Hij door de Vader overgegeven werd aan de machten der duisternis. Toen Hij rondging, heeft Hij geleden onder vele verleidingen, die rechtstreeks of door mensen heen, tot Hem kwamen. De schrijver van de brief wist dat ook hij aan dit lijden naar het vlees onbewust meegewerkt had. Toen de Meester zijn discipelen het verlossingsplan van de Vader openbaarde en over zijn lijden en sterven sprak, werd Petrus door satan gebruikt om dit voornemen te weerstaan. Hij misbruikte hierbij zelfs de naam van God, door te zeggen: 'Dat verhoede God, Here, dat zal U geenszins overkomen!' Jezus herkende evenwel de geest die Petrus inspireerde en sprak: 'Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt Mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen' (*Mattheüs 16:21-23*).

In alle verzoeken is Jezus evenwel overwinnaar gebleven, omdat Hij Zich had gewapend met de gedachten of het plan van God. De zondemachten vonden hierdoor in Hem geen enkel aanknopingspunt. Daarom kwam Hij niet onder hun heerschappij en werd Hij ook niet door hen aangetast. Zelfs toen de zondeschild van de gehele wereld op Hem rustte en zijn lichaam afgebroken werd, bleef zijn innerlijke mens staande, want Hij bleef God zijn Vader noemen en Hij had zijn naaste lief: Hij bad immers voor zijn vijanden, en triomfeerde zelfs over de dood. In elke omstan-

digheid wanneer de overste dezer wereld tot Hem kwam, vond deze in Hem niets dan de gedachte Gods en zijn eenswillendheid hiermee. Hij was ermee gewapend en hierdoor was Hij onaan-tastbaar.

De apostel wijst nu zijn lezers de weg om het zondeprobleem in hun leven op te lossen. Hij spreekt over de mogelijkheid om onttrokken te zijn aan de zonde. Wanneer een kind onttrokken is aan de ouderlijke macht, hebben zijn vader en moeder geen enkel gezag meer over hem. Wie zich onttrekt aan zijn kerk, betuigt dat hij geen gemeenschap meer met haar heeft en geen tucht van haar aanvaardt. Wie naar het vlees geleden heeft, stelt zich buiten het rijk der duisternis, is 'los van de zonde' (vert. Canisius) of 'heeft opgehouden te zondigen' (vert. Brouwer). Ongelooflijke woorden voor een vleselijke christen, want deze belijdt immers dat hij tot de dood toe een zondaar blijft en dat zijn beste werken met zonden bevekt zijn.

De vraag rijst: wat betekent 'naar het vlees lijden'? Zijn hier zware inspanningen voor nodig, een ernstig ziekbed, een kloosterleven zoals men dat ook soms in de protestantse wereld als oplossing zoekt? Moet de christen de weg gaan van onthouding, van boete, van vasten, van zichzelf naar lichaam of naar ziel pijnigen? Het bijbelse antwoord vinden we in vers 21 van het vorige hoofdstuk: 'Als tegenbeeld daarvan redt u thans de doop, die niet is een afleggen van lichamelijke onreinheid, maar een bede van een goed geweten'.

In zijn waterdoop betuigt de christen dat hij met Jezus gekruisigd was, dat zijn zonden door zijn Heer geboet zijn. Hij belijdt in zijn doop dat hij het oude leven afgelegd heeft, dat is zijn vertrouwen op het natuurlijke denken. Hij heeft door zijn doop 'geleden naar het vlees', want hij verwacht immers niets meer van natuurlijke inspanningen. Hij heeft daar ook geleden naar het 'vrome' vlees, want hij belijdt dat hetgeen van de uitwendig godsdienstige wereld komt in geboden, inzettingen van mensen, in het houden van sabbatten, in ernst, in tale Kanaäns, in onthouding van spijsen, van nul en generlei waarde is in zijn strijd tegen de boze geesten. Ook wijst hij alle dwalingen en leugens van de hand die zijn gedachteleven aan de natuurlijke wereld ketenen, bijvoorbeeld de verwachting aangaande een herstel van het vle-

selijke Israël. Hij sluit zich niet aan bij organisaties en groeperingen die het zwaartepunt leggen op activiteiten in de zichtbare wereld, zoals Jehova's getuigen, Zevendedagsadventisten, Leger des Heils, of kerken die zich nog slechts richten op maatschappelijke, politieke en sociale inspanningen.

De ware gelovige getuigt dat de duivel geen enkele claim meer op hem heeft, omdat Jezus voor zijn zonden gestorven is. In eerste instantie heeft hij 'overwonnen door het bloed van het Lam' (*Openbaring 12:11*). Hij steunt niet op iets uit de zichtbare wereld, niet op vlees en bloed, of op een lijn der geslachten, of op een vaderlijk erfdeel, maar hij wapent zich met een gedachte. Wanneer de tegenstander nadert en vat op hem tracht te krijgen, is zijn wapen altijd het overwinnende woord van God.

Wanneer de boze hem schuldbesef wil suggereren, is zijn reactie: 'ik ben een rechtvaardige door het geloof!' Wanneer onreine machten hem willen infiltreren, is zijn verweer: 'ik ben rein door het woord dat de Heer gesproken heeft'. Vallen driftmachten op hem, dan verzet hij zich, door te bedenken dat hij de vrede van het Koninkrijk Gods deelachtig is en dat Jezus hem rust schenkt. Komt een jaloerse geest hem prikkelen, dan roemt hij: 'ik ben een erfgenaam van God en mede-erfgenaam van Christus, ik ben schatrijk en behoeft op geen mens jaloers te zijn'.

Paulus schreef: 'Met de mond belijdt men tot behoudenis' (*Romeinen 10:10*). Wij behalen de overwinning door een vernieuwing van denken, die resulteert in een positief spreken en niet door vleselijke inspanningen. De natuurlijke mens begrijpt deze dingen niet en ze zijn hem dwaasheid, maar de geestelijke mens weet dat hij op deze wijze onttrokken wordt aan de invloed van de boze. Hij bewaart dan Gods woord en dit is de waarheid die alleen vrijmaakt.

Wanneer de christen na zijn doop een opstandingsleven gaat leiden, zal de boze hem opnieuw benaderen en opnieuw trachten vat op hem te krijgen, maar de wetenschap dat hij naar het woord van God gerechtvaardigd is door het geloof en gereinigd is naar de inwendige mens, geeft hem een wapen in de hand om de vijand te weerstaan en te overwinnen.

Wanneer wij als kinderen van God blootgesteld zijn aan het lijden dat van buitenaf komt, behoeft dit ons niet te verontrusten,

te beangstigen of te beschadigen. We moeten geloven dat in de strijd die wij hebben te voeren tegen de boze geesten, wij zullen overwinnen zoals Jezus overwonnen heeft, namelijk door het woord Gods. Wie dit woord bewaart, ontvangt kracht, wijsheid en onderscheiding der geesten door de Heilige Geest. Het geloof in het woord kunnen we als een schild opheffen om de vurige pijlen van de boze te weerstaan. Daardoor zijn wij onttrokken aan de beïnvloedingen en aan de kracht van de vijand. Wij behoeven ons niet meer te laten verleiden. We behoeven geen verkeerde begeerten in ons te laten opwekken zoals de boze dit ook bij ons in het oude leven deed.

De christen voert strijd op dezelfde wijze als Jezus, die de boze geesten uitdreef door het woord, de drager van de gedachten Gods. De vleselijke mens wil echter steeds iets ervaren in de zichtbare wereld. Hij zoekt de oplossing alleen maar in het emotionele leven en wil dat dit in beweging gebracht wordt. Hij wil juichen, lofzingen, schreien, maar zich ook op de grond werpen of zelfs zich door machten terneer laten werpen, desnoods dansen of met de voet stampen, en hij zoekt het massale schuld belijden en verootmoedigen. Vele van deze dingen zijn op zichzelf genomen natuurlijk niet verkeerd, maar het onjuiste zit hem in het verabsoluteren ervan. Een samenkomst zonder deze emotionele uitingen is dan niet attractief. De ware christen evenwel houdt zich bezig met de eeuwige gedachten van God aangaande de mens en de schepping. Hij is wedergeboren door het eeuwige, blijvende woord van God dat hem vernieuwt in zijn denken. Zo gaat hij over de hoge weg die hem voert tot gelijkvormigheid aan het beeld van de Zoon.

Toen velen Jezus verlieten, was de vraag van de Meester aan zijn discipelen: 'Gij wilt toch ook niet weggaan?' De schrijver van onze brief reageerde: 'Here, tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt woorden van eeuwig leven' (*Johannes 6:67,68*). Jezus had visie op de hemelse gewesten, het Koninkrijk der hemelen. Zijn woorden wapenden zijn volgelingen. Dezen zochten niet meer het tijdelijke en het zichtbare, maar het eeuwige en onzichtbare. Zij leden naar het vlees, maar werden levend naar de geest. Langs deze weg ontvingen zij eeuwig en onvergankelijk leven.

2-3. ... om niet meer naar de begeerten van mensen, maar naar de wil van God de tijd, die nog rest in het vlees, te leven. Want er is tijd genoeg voorbijgegaan met het volbrengen van de wil der heidenen, toen gij wandeldet in allerlei losbandigheid, begeerten, dronkenschap, brassen, drinken en onzedelijke afgoderij.

De lusten der mensen liggen in de zichtbare wereld: de begeerten des vlezes, de begeerten der ogen en een hovaardig leven (1 Johannes 2:6). Een vleselijk ingesteld christendom verlangt een mooi huis, weinig kinderen, rijkdom in geld en goed, een gemakkelijk leven en bevrediging van zinnelijke lusten. Deze begeerten geven aanleiding tot vele verzoekingën, want de zonde 'komt voort uit de zuiging en verlokking zijner eigen begeerte' (Jacobus 1:14). Op godsdienstig terrein gaat het dan dikwijls om macht en eer, aantallen mensen, mooie gebouwen, schone liturgie of gecultiveerde muziek. Wie niet geheel wederomgeboren is door het levende, blijvende en vernieuwende woord van God, zal telkens zijn leven zoeken in de natuurlijke dingen, in plaats van in de gedachten Gods, geopenbaard in zijn Woord en uitgewerkt door zijn Geest.

Wij mogen ons evenwel als geestelijke mensen die vrijgekocht, verlost en gedoopt zijn met de Heilige Geest, richten op de wil van God: het goede, welgevallige en volkomene (Romeinen 12:2). Wanneer zijn wil in ons denken en handelen functioneert, wordt de wet van God in ons vervuld. Wij hebben dan de oude mens afgelegd en wandelen niet meer naar het vlees, maar naar de Geest (Romeinen 8:4).

De overige tijd van ons aardse leven mogen wij dus, beschermd door ons geloof in het woord van God en bekrachtigd door de Heilige Geest, leven in de blijdschap, de vrede en de gerechtigheid van het Koninkrijk Gods. Wij mogen overwinnen zoals Jezus overwonnen heeft. We moeten er natuurlijk wel ernst mee maken, want er is bij velen toch al zo'n groot deel van hun leven voorbijgegaan, waarin zij leefden en wandelden in de voetsporen van de kinderen dezer wereld, van mensen die op hun beurt weer geleid werden door de machten der duisternis.

Onder 'heidenen' verstaat de Schrift altijd mensen die geregeerd worden door boze geesten en die geen kennis hebben van en geen rekering houden met de ware God. Van Jezus staat dat Hij

de heidenen zal hoeden met een ijzeren staf (*Openbaring 12:5*). Daar worden de machten mee bedoeld die deze heidenen inspireren en voor hun doeleinden gebruiken. Niet alle christenen hebben in de grove zonden geleefd, zoals Petrus hier opsomt. Onze oudere generatie evenwel heeft geleefd onder mensen en is opgevoed door ouders die weinig of geen inzicht hadden in het Koninkrijk der hemelen. Onze vaders werden zelf misleid en waren dikwijls gebonden, dus een prooi van bepaalde geesten wier wil zij tegen hun zin moesten doen. Wij hebben ons vanaf onze jeugd bij hun manier van leven en bij hun tradities aangepast en hebben hierdoor in hetzelfde geestelijke klimaat geleefd en dit was niet de sfeer van het Koninkrijk Gods. Velen van ons kwamen zelfs door gebrek aan inzicht in handen van occultisten, zoals magnetiseurs, waarzeggers en hypnotiseurs, of zij werden misleid en gebonden door astrologie. Anderen werden zwaar beschadigd door zogenaamde 'vrome' geesten, die hun klimaat van droefgeestigheid, depressie, fanatisme en agressiviteit op hun slachtoffers legden.

Petrus somt nog zes openbare zonden op, die met elkander in verband staan en die door onreine geesten worden bewerkt. Losbandigheid is een algemeen begrip voor iedere vorm van weteloosheid, waarbij de wetten van God voor lichaam en ziel worden overtreden en de harmonische verhouding ten opzichte van de medemens wordt verstoord. Onze Heer sprak over een smalle weg, dat is die van matigheid en zelfbeheersing. Zo is de smalle weg bijvoorbeeld dat de man slechts één vrouw bezit. Onreine geesten doen hem andere vrouwen begeren en 'vrome' geesten spiegelen hem voor dat de ongehuwde staat meerdere heiligheid verschaft. Onreine geesten inspireren tot overmatig gebruik van voedsel en drank en 'vrome' geesten prediken onthouding van spijzen. Beide categorieën zijn er evenwel opuit de wet van God te minachten.

Verder noemt de apostel onheilige en zondige begeerten, waarin onzedelijke daden als overspel en hoererij begrepen zijn, zonden die vele christenen ten val hebben gebracht, zelfs van hen die meenden geroepen te zijn om Gods woord te verkondigen. Ook de begeerte naar geld heeft menig christen tot een dief of verval-

ser of bedrieger gemaakt. Dit kwaad heeft ook sommige dienstknechten des Heren in zijn strikken gevangen.

Dan volgen dronkenschap, brassen en drinken. Het onmatig gebruik van sterke drank en verslavende middelen misleidt de geest en benevelt het verstand. Het wordt hier, voor een christen onwaardig zijnde, veroordeeld. Deze moet dan ook met grote wijsheid en voorzichtigheid neen durven te zeggen tegen het gebruik van drank, rookartikelen en dergelijke op feesten, begrafenissen, personeelsavonden, diners en partijen, waar hij aanwezig moet zijn. Hij immers is ambassadeur van een heilige God die hij met zijn gehele hart en met al zijn krachten wil dienen, terwijl dit dingen zijn uit het oude, voorbije leven, die hij vroeger misschien ook gewoon vond.

Tenslotte noemt Petrus nog de zondige afgoderij, waarbij het geestelijke overspel gepaard gaat met zedeloosheid en ontucht. De 'vreemdelingen in de verstrooiing' hebben na hun bekering met al deze gruwelen gebroken. Waar zij vroeger ook aan meegedaan mogen hebben, ze hebben nu iedere vorm van vuilheid afgelegd, omdat zij alleen voor God vruchten willen dragen.

4-5. Daarom bevreemdt het hen, dat gij u niet met hen stort in diezelfde poel van liederlijkheid, en zij belasteren u; maar zij zullen daarvan rekenschap moeten geven aan Hem, die gereed staat om levenden en doden te oordelen.

De christenen uit de volken hadden met de heidense levenswandel radicaal gebroken en hun oude mens afgelegd. Ook van hun vroegere denkwereld hadden zij zich losgemaakt. Zij waren in nieuweid des levens gaan wandelen in de voetsporen van Christus. Zij vergaten hetgeen achter hen lag en strekten zich uit naar hetgeen voor hen was en jaagden naar de prijs, naar het doel, waartoe God hen geroepen had, namelijk de mens Gods in mannelijke rijpheid.

Is het wonder dat zij die nog aan het oude leven vasthielden en daarin hun levensvulling zochten, dit nieuwe gedrag niet konden begrijpen. Zij verwonderden zich erover dat hun oude vrienden zo veranderden. Zij meenden dat het slechts uiterlijk vertoon was, maar dat de christenen in het verborgen toch nog hetzelfde dach-

ten en deden, dus dat dezen in wezen nog leefden zoals zichzelf. Daarom lasterden zij de volgelingen van de Heer en noemden hen veinzaards of huichelaars. Maar dezen behoeften zich tegen al die aantijgingen niet te verdedigen, want hun Meester kende hun hart en Hij zou deze lasteraars rekenschap vragen van hun spreken en handelen.

De Heer staat gereed om te oordelen, dit wil zeggen om scheiding te maken tussen bozen en goeden. Wie rein is, zal nog reiner worden, maar wie vuil is, nog vuiler. Zo wordt het onderscheid voor ieder openbaar. Dit gebeurt ook onder hen die zich christenen noemen, in kerken, opwekkingsbewegingen of volle-evangeliekringen waar naast de gerechtigheid ook telkens weer ongerechtigheid en dwaling uitgroeien en tot openbaring komen.

Levenden zijn zij die gemeenschap met God hebben en doden zijn degenen die dood zijn in zonden en misdaden, die gemeenschap hebben met boze geesten en door dezen geïnspireerd en geleid worden. Jezus maakte deze scheiding tussen beide categorieën openbaar. Hij sprak: 'Tot een oordeel ben Ik in deze wereld gekomen' en van Hem staat ook geschreven dat Hij dit oordeel of deze scheiding zal brengen tot overwinning (*Johannes 9:39* en *Mattheüs 12:20*).

Wij moeten goed onderscheid maken tussen oordelen en veroordelen. Het oordeel van Jezus is rechtvaardig en waarachtig (*Johannes 5:30* en *8:16*). Oordelen is scheiding maken en dit begint bij het huis Gods, de gemeente (vers 17). Veroordelen is in staat van beschuldiging stellen, dus naar het rijk der duisternis verwijzen aan de kant van de boze.

6. *Want daartoe is ook aan doden het evangelie gebracht, opdat zij wél, naar de mens, wat het vlees aangaat, zouden geoordeeld worden, doch, naar God, wat de geest betreft, zouden leven.*

In dit vers grijpt Petrus weer terug naar hoofdstuk 3:19 en 20. Daar sprak hij over Christus die gepredikt heeft aan de geesten in het dodenrijk. Hij behandelde daar het lot van de ongehoorzame mensen die zich ten tijde van Noach niet bekeerden en die bij de opstanding van Jezus Christus vanuit hun 'gevangenis' niet overgeplaatst werden naar het hemelse Jeruzalem. Maar in dat do-

denrijk was nog een andere categorie gestorvenen. Aan hen werd 'ook' het evangelie gebracht, opdat er een oordeel of scheiding teweeg gebracht zou worden tussen de doden in de hades. De vertaling Brouwer luidt: 'Want met dit doel (dus om 'levenden en doden te oordelen') is ook aan doden het evangelie verkondigd'. Het gaat dus nu bij Petrus over de 'gehoorzamen' die zich in de schoot van Abraham bevonden, dus over hen die naar oudtestamentische begrippen, rechtvaardig waren, wier geloof tot gerechtigheid gerekend werd.

Na zijn sterven ging Jezus naar het dodenrijk en bracht ook onder de gestorvenen het oordeel tot overwinning. De rechtvaardigen verlieten immers de hades ten einde deel te krijgen aan de heilige stad of het paradijs Gods. In hun leven als mensen op aarde, dus in het vlees, hadden de gelovigen van het oude verbond al een getuigenis ontvangen dat zij rechtvaardig waren (*Hebreeën 11:4*). Zij waren dus al tijdens hun leven geoordeeld en bevonden zich daarom als kinderen Gods aan de goede zijde van de onzichtbare kloof die door het dodenrijk gaat, zoals ons het verhaal van de 'arme' man en de 'rijke' Lazarus leert. De kloof is daar in het dodenrijk onoverbrugbaar in tegenstelling met hier op aarde, waar in de geestelijke wereld nog steeds de mogelijkheid bestaat om van de duisternis over te gaan naar de behouden zijde.

In *Romeinen 5:14* lezen we dat de dood als koning heeft geheerst van Adam tot Mozes. Tot aan de opstanding van Jezus waren dus ook alle rechtvaardigen van het oude verbond in het dodenrijk. Hun geest of innerlijke mens werd uit de heerschappij van de dood verlost, toen Jezus zijn intrede deed in de hades en daar de blijde boodschap doorgaf, dat de schuld was betaald en de weg naar de Vader was vrijgemaakt. De volmaakte rechtvaardigheid die toen hun toegerekende gedeeltelijke gerechtigheid verving, schonk ook aan hen het eeuwige en onvergankelijke leven.

7. *Het einde aller dingen is nabij gekomen. Komt dus tot bezinning en wordt nuchter, opdat gij kunt bidden.*

Petrus schreef over het leven en het lijden der christenen en over het oordeel, de scheiding tussen goed en kwaad dat de Heer gereed staat te voltrekken. Hij concludeert nu: het einde van alle

dingen nadert. Dit einde (télos) betekent hier: doel, verwezenlijking of vervulling. Het einde wil zeggen: de tijd waarin het oordeel tot overwinning gebracht wordt (*Mattheüs 12:20*). Zowel het goede als het kwade zullen hun volle vrucht opleveren. De oogst van het goede is dan een gemeente zonder vlek of rimpel. De mogelijkheid van zulk een bijeenvergaderen van zonen Gods heeft Jezus geschapen door zijn offer op Golgotha en door de doop in de Heilige Geest. Door de ontplooiing van de geestelijke begaafdheden zal de mens Gods geopenbaard worden.

‘Het einde aller dingen’ was in het oude verbond niet nabij gekomen, maar in de nieuwe bedéling is sprake van een ‘wederoprichting’ of ‘herstel aller dingen’. Dit woord in *Handelingen 3:21* gebruikt, houdt in het opruimen van het oude en het brengen in een nieuwe toestand. God zegt: ‘Zie, Ik maak alle dingen nieuw’. Wanneer een zieke zich weer opricht of herstelt, verdwijnt de wetteloosheid van zijn lichaam en ontvangt hij nieuwe krachten. Herstel vraagt tijd evenals een groeiproces. Daarom verwerpen wij de dwaling, welke leert dat Jezus nu terug zou kunnen komen, voordat de gemeente haar doel bereikt heeft en waarvoor een geforceerde vernieuwing nodig zou zijn. God zal met de gemeente van zijn Zoon zijn doel bereiken, maar ook met de ganse schepping en wel door middel van deze herstelde gemeente.

Voor ons, die deel hebben aan deze ontwikkeling, is het zaak ‘tot bezinning te komen’ en ‘nuchter’ te zijn. Het eerste betekent: een helder besef hebben van de bestaande toestand en verhoudingen. In *Marcus 5:15* wordt van de bezetene van Gadara hetzelfde Griekse woord gebruikt dat daar vertaald is door: ‘goed bij zijn verstand’. Wij moeten dus trachten het woord van God met zijn beloften en zijn raad voor onze tijd, goed te begrijpen.

Wij moeten ook ‘nuchter’ zijn. Bij iemand die dit in de natuurlijke wereld niet is, zijn de gedachten beneveld, verduisterd; en verward. Wat de sterke drank in de natuurlijke wereld veroorzaakt, doen de boze geesten rechtstreeks in de geestelijke regionen. De apostel Paulus schrijft over ‘ongelovigen, wier overleggingen de god dezer eeuw met blindheid heeft geslagen, zodat zij het schijnsel niet ontwaren van het evangelie der heerlijkheid van Christus’ (*2 Corinthiërs 4:4*). Deze sluiers over het denken en deze verblindings moeten wij wegdoen en ons verstand stellen on-

der de verlichting van de Heilige Geest, zodat wij ermee bezig kunnen zijn in deze wereld, maar ook in de geestelijke. Wij moeten helder en klaar kunnen denken en ons een duidelijke voorstelling kunnen maken, zowel van de natuurlijke dingen als van alles wat leeft en zich beweegt in de hemelse gewesten. Pas dan zijn we in staat te bidden, dit wil zeggen bezig te zijn in de hemelse gewesten en de positie die ons van Godswege geschonken is, daar in te nemen.

Slechts op de hoge, geestelijke weg kunnen wij met God die geest is, wandelen in de voetsporen van Jezus. Daar voeren wij ook de strijd tegen de tegenstanders van God en van de mens en daar behalen wij de overwinning op de boze geesten. Langs deze weg worden wij vuistvechters die niet in de lucht slaan. Dan kunnen wij het zwaard des Geestes, Gods Woord, als een geoefend krijger hanteren.

Wij wijzen erop dat domheid in het natuurlijke leven reeds een handicap is om vooruit te komen, maar gebrek aan verstand in de geestelijke wereld heeft desastreuze of rampzalige gevolgen. Indien iemand het aardse niet kan begrijpen dat zo menigmaal gebruikt wordt als beeld van het bovennatuurlijke, hoe zal hij dan het geestelijke kunnen bevatten?

Wie zich door waandenkeelden en dwalingen laat leiden, verliest het contact met God en kan dus niet meer in waarheid bidden, dat is met Hem bezig zijn in de onzienlijke wereld. God wil geen domheid, maar Hij wil het verstand verlichten, dat betekent de bedekking die erop ligt wegnemen. Ook een dom mens kan zich in de naam van Jezus laten bevrijden van zijn gebondenheid, die hem zowel in de natuurlijke als in de geestelijke wereld belemmert. Onder domheid verstaan wij natuurlijk niet: het niet hebben gestudeerd of ongeleerdheid, maar het hebben van een afgeremd verstand en een zwakke geest. Er is evenwel een weg tot ontkoming voor de arme van geest. Voor hem is ook het Koninkrijk Gods, zodat hij ziende kan worden en met een onbeneveld verstand zich verblijden mag in de geestelijke begaafdheden van kennis en wijsheid.

8. *Hebt bovenal bestendige liefde jegens elkander, want de liefde bedekt tal van zonden.*

Geen christen moet evenwel menen alléén het doel te kunnen bereiken. Hij kan dit slechts in gemeenschap met zijn medegelovigen en dat is dan ook de bedoeling van God. Vandaar dat Petrus in dit verband schrijft: blijft voor alles elkaar liefhebben. Hij spreekt hier niet: hebt liefde tot de heidenen, tot hen die buiten staan, maar onder elkaar. Blijft dus voortdurend positief ingesteld tegenover de broeders en zusters in de gemeente. Het is gemakkelijk vriendelijke woorden uit te spreken tegenover medegelovigen van andere plaatsen die men op massameetings ontmoet, maar in een plaatselijke gemeente met elkaar zonder spanningen om te gaan, vraagt zelfverloochening. Daar heeft men gelegenheid elkaar 'bestendig' lief te hebben. Het Griekse woordje 'ektenes' wordt in *Handelingen 12:5* door de vertalers weergegeven met: gedurig, zonder ophouden, aanhoudend. Liefde verbindt.

Ieder wedergeboren christen die gedoopt is met Gods Geest, behoort tot het lichaam van Christus. Maar deze nieuwe mens heeft hier op aarde een plaats nodig om in gemeenschap met andere broeders en zusters, te groeien en tot ontwikkeling en volwassenheid te komen. Men kan wel kennis hebben van de begaafdheden van de Heilige Geest, maar deze functioneren slechts in gemeentelijk verband en in onderling dienstbetoon: 'Maar aan een ieder wordt de openbaring van de Geest gegeven tot welzijn van allen' (*1 Corinthiërs 12:7*). Gaven van profetie, onderscheiding der geesten, om te onderwijzen, van behulpzels, van wijsheid, van barmhartigheid, om te vermanen en dergelijke, ontwikkelen zich alleen door oefening in de gemeente.

In de gemeente bemerkt men bijvoorbeeld dat iemand tot zonde komt, dat hij ziek wordt of in de leugen verstrikt raakt. Daar tracht men zo'n 'zwakke' broeder of zuster te redden en te helpen. Men praktiseert daar de ware liefde Gods die met de Heilige Geest uitgestort is in onze harten. Wie iemand van een dwaalweg terugbrengt, behoudt de ziel van zulk een persoon van de dood, dit wil zeggen van een totale vervreemding van God. Zijn zonden zullen dan 'bedekt' of liever verzoend worden door het reinigende bloed van Jezus (*Jacobus 5:20* en *1 Johannes 1:7*). Ook de apostel Paulus brengt dezelfde waarheid naar voren, wanneer hij in *1 Corinthiërs 13:7* schrijft, dat de liefde alles bedekt. Wij krijgen dus geen afkeer van de dolende broeder, maar hebben hem

bestendig lief en trachten hem te behouden door in hem op te wekken de liefde tot God uit een rein hart (1 Timotheüs 1:5).

Natuurlijk is het niet de bedoeling van de apostel te beweren dat de liefde der gelovigen de zondesschuld van de medechristen kan wegnemen. Dit doet alleen het bloed van Jezus Christus. De ware liefde bedekt tal van zonden, wanneer aangedane beledigingen vergeven en vergeten worden en niet verzaard worden door ze overal rond te vertellen. De Heer sprak: 'Wie gij hun zonden kwijtscheldt, die zijn ze kwijtgescholden' (Johannes 20:23). Wanneer wij het aangedane kwaad van harte vergeven, komt God er bij de overtreder ook niet meer op terug. De aanklager der broeders heeft dan geen enkele claim meer op hen wier zonden wij vergeven hebben.

9-10. Weest gastvrij jegens elkander, zonder morren. Dient elkander, een ieder naar de genadegave, die hij ontvangen heeft, als goede rentmeesters over de velerlei genade Gods.

Ook in het natuurlijke leven zal de ontfermende liefde van God zich in zijn kinderen openbaren. Zij zullen gastvrij zijn ten opzichte van de broeders en zusters en wel met een blij hart. Zij moeten ook zichzelf niet beklagen met de opmerking: 'Waarom moet ik dit nu altijd doen?'

De herbergzaamheid was in het bijzonder nodig in tijden van vervolging en verdrukking. Meermalen werden de christenen beroofd van al hun bezittingen en vluchtten zij naar veiliger oorden. In dit geval moesten zij gebrek lijden, indien hun medechristenen hen niet wilden ontvangen. Zo zullen in de plaatselijke gemeenten in onze tijd de broeders en zusters elkander helpen, door met een blij hart de kinderen van zieke gemeenteleden op te nemen of van ouders van een groot gezin, om vader en moeder gelegenheid te geven eens enkele dagen op reis te gaan.

Ook betrouwbare reizende evangelisten met wie wij 'mogen samenwerken voor de waarheid' kunnen gebruik maken van de gastvrijheid in de gemeenten (3 Johannes 5-8). Petrus spreekt over gastvrijheid jegens elkander en niet ten opzichte van allerlei buitenstaanders, van wie we dus niet weten of zij wel broeders zijn. Er zijn soms goed bedoelende gemeenteleden die onwetend geen

engelen, maar boze machten herbergen. Zij missen het nodige onderscheid der geesten en kennen zichzelf niet. Zij halen uit misplaatst medelijden personen in huis, die hun gezin in verwarring brengen en allerlei spanningen veroorzaken. De Heer vraagt evenwel zulke offers niet en zet zijn kinderen niet onder pressie.

Er zijn evenwel ook vele andere manieren om aan de broeders en zusters te bewijzen dat men ze liefheeft, dat men zorg voor elkander draagt en elkaar wil dienen. De Heer geeft daartoe de ont-plooiing van de geestelijke begaafdheden die vele en verscheiden zijn. Een ieder is geroepen om het 'charisma' dat hij van God ontvangen heeft, in het belang van de gemeente te gebruiken: 'Aan een ieder wordt de openbaring van de Geest gegeven tot welzijn van allen' (1 Corinthiërs 12:7). Ook de dragers van bijzondere bedieningen heeft de Heer geschonken aan de gemeente tot dienstbetoon (Efeziërs 4:12). Wanneer wij weten dat wij deze ons verleende gaven moeten gebruiken ten dienste van de leden van het lichaam van Christus, dan is er sprake van een rentmeesterschap. Deze gaven moeten dus rente opbrengen. Er zijn 'velerlei' genadegaven. Paulus somt in 1 Corinthiërs 12:8,9 er een negental op, maar in Romeinen 12:6-8 worden weer andere genoemd.

Zoals de menselijke geest een rijkdom aan talenten bezit, zo heeft de Heilige Geest ook talrijke begaafdheden, die Hij aan de gelovigen wil meedelen. Om te spreken over 'negen' geestesgaven is veel te beperkt en hiermee doet men aan de majesteit van de Heilige Geest tekort. Ook wat iemand in de natuurlijke wereld aan capaciteiten en stoffelijke goederen bezit is een genade van God ontvangen en ook hierover zal hij een goede rentmeester behoren te zijn.

11. *Spreekt iemand, laten het woorden zijn als van God; dient iemand, laat het zijn als uit kracht, door God verleend, opdat in alles God verheerlijkt worde door Jezus Christus, wie de heerlijkheid is en de kracht, in alle eeuwigheid! Amen.*

Spreekt iemand, hetzij om te leren, hetzij om te vertroosten of om te vermanen, laat het altijd voortkomen uit een hart dat afgestemd is op het woord van God en dat geïnspireerd wordt door de Heilige Geest. Een christen moet een mens zijn die woor-

den Gods spreekt. Men kan dit alleen als men doordrenkt is met de gedachten van God, dus vernieuwd is in zijn denken. Met het woord 'logion' dat de apostel gebruikt, wordt een godsspraak bedoeld, een hemels orakel, een openbaring van de gedachten Gods. Dit Griekse woord wordt ook gebezigd in *Handelingen* 7:38, waar staat dat Mozes de levende 'woorden' ontving. Verder in *Romeinen* 3:2 waar gezegd wordt dat aan de Joden de 'woorden' Gods waren toevertrouwd en in *Hebreeën* 5:12, waar de lezers de eerste beginselen van de 'uitspraken' Gods moeten leren.

Van de ware christen wordt dus verlangd dat hij in zijn omgang met anderen in zijn profeteren en in zijn prediking een hemels niveau bewaart. Zijn wijze van spreken zal daarom nooit platvloers of vulgair zijn, maar zij zal zich aanpassen bij de goede, verheven en goddelijke inhoud. Het is ook van groot belang nooit negatief te spreken ten opzichte van God, de naaste of zichzelf, want Gods gedachten zijn altijd positief ten opzichte van de mens.

Wanneer men een ander dient, dit wil zeggen hulp verleent, moet men dit niet doen in eigen kracht, maar men zal zich laten leiden door de Heilige Geest. Men moet zijn kracht van boven verwachten om alles tot een goed einde te brengen.

Petrus maakt de geadresseerden er nog opmerkzaam op, dat God de kracht schenkt die nodig is om een roeping te vervullen. Niemand hoeft boven zijn vermogen te arbeiden. De kaars hoeft niet aan twee zijden en zelfs niet aan één zijde op te branden. Wie God dient, heeft een goede Meester die hem toerust voor zijn taak en die ook voor zijn lichamelijk welzijn zorgt. Men behoeft zich ook niet te meten aan de bekwaamheden die andere geroepenen bezitten. Wie een andere dienstknecht van God wil imiteren, wordt gefrustreerd, dit wil zeggen: bereikt het voor hem gestelde doel niet. Paulus schrijft over zulke werkers in Gods Koninkrijk: 'Want we wagen het niet, ons te rekenen tot, of ons te vergelijken met zekere lieden, die zichzelf aanprijzen, maar door zich onderling aan elkander te meten en zich onderling te vergelijken, tonen zij hun onverstand' (*2 Corinthiërs* 10:12, vert. Brouwer).

In een samenleving van de gemeente die goddelijke inspiraties ontvangt en waar de bediening vervuld wordt naar de kracht

en de wijsheid van de Heilige Geest, zal de heerlijkheid van God geopenbaard worden. Daar zal de gemeente een gezonde groei vertonen en zich kunnen richten op de gelijkvormigheid aan het beeld van Jezus. Niet de boze geesten zullen, door het verwekken van zonden, ziekten of dwalingen, de overwinning behalen, maar de heerlijkheid of de volkomen zege zal voor God zijn, gerealiseerd door de kracht van Jezus Christus. Dit zal niet slechts tijdelijk zijn, maar zoals er letterlijk staat: tot in 'de eeuwen der eeuwen' voortduren. De apostel eindigt daarom met een hartgrondig 'amen' en wij herhalen met blijdschap dit slot, want het is waar en zeker.

12-13. Geliefden, laat de vuurgloed, die tot beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwame. Integendeel, verblijdt u naarmate gij deel hebt aan het lijden van Christus, opdat gij u ook met vreugde zult mogen verblijden bij de openbaring zijner heerlijkheid.

Het is voor de tweede maal dat Petrus in deze brief schrijft over het lijden dat als een vuurgloed over de christen komt, ten einde deze te louteren en sterk te maken. In hoofdstuk 1:6,7 wekte de apostel de christen op, dat deze zich zal verheugen in de heerlijkheid die hem ten deel zal vallen, ook al moet hij een korte tijd lijden. Hier roept de apostel zelfs op om zich in beproevingen te verheugen.

Het is voor Petrus altijd moeilijk geweest de verdrukking te aanvaarden. Zo kon hij eenmaal niet verwerken dat Jezus naar Jeruzalem opging om te lijden en te sterven. De boze maakte hiervan gebruik door hem gedachten te laten uitspreken, die tegen Gods plan ingingen, want deze discipel riep uit: 'Dat verhoede God, Here, dat zal U geenszins overkomen!' (*Mattheüs 16:22*). Toen in de hof van Kajafas het lijden op hemzelf aankwam, ontrok hij zich eraan door zijn Meester te verloochenen. Toch sprak hij, toen de Heer later aan hem vroeg of hij Hem liefhad, dat hij Jezus van harte beminde. De Heer wees hem er op, dat lijden en verdrukking hem niet gespaard zouden blijven. Er was zelfs sprake van een marteldood (*Johannes 21:19*). In de jaren die voorbijgingen, leerde de apostel niet vreemd tegenover het lijden te staan.

Zoals in hoofdstuk 2:11 drukt de apostel ook hier zijn verbondenheid met zijn lezers uit. Hij noemt ze 'geliefden', die hij raad en vertroosting wil schenken te midden van de verdrukkingen en vervolgingen waaraan zij blootgesteld waren. Ofschoon het lijden hard en ingrijpend kan zijn, is het toch niet onverklaarbaar of onnatuurlijk. Zo is bijvoorbeeld het maken van proefwerken en het doen van tentamens en examens, nodig om het voorgestelde doel te bereiken. De geadresseerden moeten zich evenmin verbazen, want de wereld ligt in het boze en de Heer had gezegd, dat zijn volgelingen in de wereld verdrukking zouden hebben. Hun Meester werd ook niet geaccepteerd, maar die had 'om de vreugde welke voor Hem lag, het kruis op Zich genomen en de schande veracht' (*Hebreeën 12:2*).

Ook nu zijn er vele christenen die hun lijden en verdrukkingen niet kunnen rijmen. Zij gaan dan naar oorzaken zoeken in hun leven en zij begrijpen niet dat door streven naar hun gelijkvormigheid aan Christus, de tegenstanders van God ook hun gezworen vijanden zijn. De vuurgloed is immers een duidelijk beeld van de werking der demonen, die een mens trachten te beschadigen en te verderven. Doch ook hier geldt dat God alle dingen doet medewerken ten goede voor degenen die Hem liefhebben. De beproeving zal hen die volharden in het geloof en in de liefde tot God, niet beschadigen, maar juist louteren, dit wil zeggen dat zoals bij metaal door verhitting de onreinheden en onzuiverheden worden afgescheiden, zo zullen ook zij gereinigd worden en de zuivere en edele bestanddelen zullen overblijven.

De verdrukking is een middel om in de zonen Gods het oordeel tot overwinning te brengen. De profeet sprak: 'Hij zal zijn als het vuur van de smelter en als het loog van de blekers. Hij zal zitten, het zilver smeltend en reinigend. Hij zal de zonen van Levi reinigen, Hij zal hen louteren als goud en als zilver, opdat zij de Here in gerechtigheid offer brengen' (*Maleachi 3:2,3*). Edele metalen zijn bestand tegen de hitte van het vuur. Zij worden er alleen zuiverder, dus beter van. Daarom zegt de Heer: 'Ik raad u aan van Mij te kopen goud, dat in het vuur gelouterd is, opdat gij rijk moogt worden' (*Openbaring 3:18*).

Het behoeft ons niet te verbijsteren en ook niet te beangstigen als de brand der beproeving over ons uitslaat. Wanneer de mach-

ten op ons afkomen, mogen wij ons er zelfs in verblijden dat wij hen zullen overwinnen door Christus die ons kracht geeft. Aan deze overwinningen verbindt de Heer steeds weer de belofte van het deel krijgen aan zijn heerlijkheid. Dan zegt Hij vele malen: 'Ik zal u geven!' Jezus heeft overwonnen en Hij wil dat wij overwinnen, gelijk Hij overwonnen heeft (*Openbaring 3:21*). Onze heerlijkheid is: 'Christus in ons' (*Colossenzen 1:27*) zoals de Engelse vertalingen meestal luiden, want dit geeft ons het uitzicht op de volmaakte heerlijkheid die wij met Christus zullen delen. 'De openbaring zijner heerlijkheid' valt samen met het openbaar worden van de zonen Gods, zoals er staat: 'Want ik ben er zeker van, dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid die over ons geopenbaard zal worden. Want met reikhalzend verlangen wacht de schepping op het openbaar worden der zonen Gods' (*Romeinen 9:18,19*).

14-15. Indien gij door de naam van Christus smaadt lijdt, zijt gij zalig, daar de Geest der heerlijkheid en de Geest Gods op u rust. Laat dus niemand uwer moeten lijden als moordenaar, of dief, of boosdoener, of als een bemoelial.

Indien iemand gesmaadt, beschimpt of mishandeld wordt ter wille van de naam van Christus, dus om zijn christen-zijn, moet hij zich niet terneer laten drukken, maar zich verblijden en zich gelukkig prijzen. Jezus sprak in de bergrede: 'Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil. Verblijdt u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen' (*Mattheüs 5:11,12*).

Petrus heeft het in onze tekst duidelijk over twee soorten lijden: er is een verdrukking die over ons komt, omdat wij Christus toebehoren. Zij vindt haar oorsprong in de haat van de machten der duisternis, die ons willen doen vallen of op andere wijze uit de gemeenschap met God trachten te brengen. Deze geesten moeten wij weerstaan en overwinnen door de kracht van de Geest die in ons woont. De ontplooiing van de geestelijke begaafdheden is ons hierbij van het grootste nut. Wanneer wij deze machten buiten ons kunnen houden, dat is buiten ons denken, spreken en handelen, zijn wij zalig. Wij blijven dan immers leven in vrede,

blijdschap en in de gemeenschap met de Geest van God. De Geest der heerlijkheid is de geest die heerlijkheid schenkt, die ons leidt naar de gelijkvormigheid aan het beeld van Christus. Deze geest is de Heilige Geest of de Geest van God.

Men kan ook lijden, doordat men overheerst wordt door zonde- en ziektemachten. Dit behoeven nog geen eigen wetteloosheden te zijn, want men kan ook lijden door de overtredingen van derden. Dit laatste behandelt Petrus evenwel niet. Hij spreekt alleen over het lijden dat een gevolg is van de zonde. Wanneer iemand in zonde leeft of ook wel in leugen, is zijn beloning: ellende, lijden, schuld en dood. Dat is niet het lijden om Christus' wil, maar zo'n persoon ontvangt als bezoldiging van de satan die hij diende, de sfeer en de schatten van het rijk der duisternis. De moordenaar, de dief, de boosdoener en de bemoeial hebben geen deel aan de vrede en aan de blijdschap van het Koninkrijk Gods.

Onder de kinderen Gods mogen geen personen gevonden worden die van overheidswege strafwaardig zijn, dus wetsovertreders en misdadigers. Ook wijst de apostel op het kwaad van de 'bemoeizucht', indien ten minste het Griekse woord door deze omschrijving juist weergegeven is. Wij zijn niet geroepen tot inspectie van onze geloofsgenoten en om ons bezig te houden met de privé-aangelegenheden van anderen, zelfs niet onder de schijn van gemeenschap of fellowship. De Heer wil niet dat wij ons ongevraagd met een andermans doen bemoeien, want onze verbondenheid met broeders en zusters ligt niet in de eerste plaats op het natuurlijke vlak, maar op het geestelijke. Laat men zich wel in met andermans zaken, dan geeft dit aanleiding tot wrijving en kritiek. De goede sfeer in een gemeente bewaren is belangrijker dan overal op- en aanmerkingen op maken. We zullen elkander de vrijheid gunnen om naar eigen geweten te leven en de boodschap van het Koninkrijk Gods op eigen wijze te realiseren.

Wie ziek is, kan wel gemeenschap met God hebben naar de inwendige mens, maar hij zal zijn krankheid toch als een belemmering ervaren voor zijn innerlijk leven. Hij mag niet berusten in zijn lichamelijke nood, want zijn ziekte kan doorwerken in zijn zielenleven en in zijn geest. Dan wordt het Koninkrijk Gods geroofd en de vrede, de blijdschap en misschien ook de gerechtigheid verdwijnen, om plaats te maken voor het deprimerende klimaat

van het rijk der duisternis. Sommige zieken worden depressief, anderen worden opstandig. Alleen het geloof in de overwinning houdt de christen positief, ook in tijden van ziekte.

16. *Indien hij echter als christen lijdt, dan schame hij zich niet, maar verheerlijke God onder die naam.*

Allereerst moet de christen het als een eer beschouwen dat hij deze naam draagt, ook al wordt hij hierom beschimpt of belasterd. Ook Paulus schreef: 'ik schaam mij het evangelie niet, want het is een kracht Gods tot behoud' (*Romeinen 1:16*). Dit evangelie kan ons zelfs een volmaakt mens doen worden. Het brengt verlossing, genezing, vrede, blijdschap en gerechtigheid, dus geen zaken waarvoor men zich behoeft te generen.

Vervolgens moet de christen zich niet minderwaardig gevoelen als hij door het rijk der duisternis direct of indirect aangevallen wordt. Hij behoeft dit niet angstvallig voor zijn broeders en zusters te verbergen. De boze geesten zijn wetteloos en zij zetten vaak serieuze en lieve kinderen van God onder pressie, zonder dat er bij dezen van schuld sprake is. De gedachte dat een christen niets kan overkomen, is, onjuist. Maar hij gelooft wel dat de Heer hem met de beproeving ook de uitkomst schenkt, dat is de kracht om bestand te zijn tegen de verdrukking, deze te overwinnen en de boze te doen afdeinzen. Zijn overwinning is die van de Heilige Geest, dus van Christus in hem en deze zal hij ook de eer en de heerlijkheid toebrengen door lof- en dankzegging. En wie Christus eert, verheerlijkt God.

17. *Want het is nu de tijd, dat het oordeel begint bij het huis Gods; als het bij ons begint, wat zal het einde zijn van hen, die ongehoorzaam blijven aan het evangelie Gods?*

Wanneer een edel metaal door vuur verhit wordt, zullen de onedele delen zich afscheiden en slakken vormen die weggenomen kunnen worden; het edele metaal wordt er zuiver door. Bij beproevingen blijkt de echtheid van het geloof dat zich op God richt. Alles wat die toets niet kan doorstaan, moet afgelegd worden. Zo is het zelfs mogelijk dat er in een gemeente scheuringen

komen, doordat er mensen zijn die de proef niet kunnen doorstaan (*1 Corinthiërs 11:17*). Wie vuil is, wordt dan vuiler en wie heilig is, wordt nog meer geheiligd.

Juist in de beproevingen blijkt of het woord Gods wortel geschoten heeft. Wanneer in iemand regelmatig boze geesten werkzaam zijn, wordt zijn hart vergeleken met een akker die vol zit met stenen; deze beletten dat het goede woord wortel schiet. Jezus sprak dat bij verdrukking of vervolging zo'n persoon terstond ten val komt (*Mattheüs 13:21*).

Jezus is tot een oordeel in deze wereld gekomen, dit wil zeggen dat Hij scheiding zou maken tussen het goede en het kwade. Nu Hij op de troon van zijn Vader is gezeten, heeft Hij de Heilige Geest uitgezonden om van oordeel te getuigen (*Johannes 16:8*), dit wil zeggen dat het werk van de heiligmaking in de met Gods Geest gedoopte christen wordt volbracht. Zo'n gelovige zal het kwade afleggen en het goede zal in hem groeien. In het huisgezin van God, de gemeente, wordt het oordeel het eerst voltrokken, want de Heer wil zijn Vader een gemeente voorstellen zonder vlek of rimpel. Jezus wordt in de Openbaring voorgesteld als degene die reinigend tussen de kandelaars wandelt. Alleen het gereinigde licht kan helder branden. Het goede ontplooit zich door alleen te gehoorzamen aan het woord van God. Wanneer iemand ongehoorzaam is aan het evangelie, zullen de gerechtigheid en de waarheid bij hem niet tot ontwikkeling kunnen komen, maar de ongerechtigheid en de leugen zullen zijn leven overwoekeren. Wanneer in zo'n ongehoorzame scheiding gemaakt wordt tussen het goede en het kwade, wat zal er dan overblijven dat goed is?

18. En indien de rechtvaardige ternauwernood behouden wordt, waar zal dan de goddeloze en zondaar verschijnen?

Zelfs van degenen die het fundament aanvaard hebben, maar niet goed verder hebben gebouwd, zegt de apostel Paulus dat ze beschadigd zullen ingaan. Dit zijn die mensen die wel de rechtvaardigheid door het geloof in het verzoenend bloed hebben aanvaard, maar die geen wandel en strijd hebben gekend in de hemelse gewesten, die dus geen overwinningen konden boeken en meer of minder verbonden bleven met de machten der duister-

nis. Zulke rechtvaardigen worden nauwelijks zalig, 'want de dag zal het doen blijken, omdat hij met vuur verschijnt, en hoedanig ieders werk is, dat zal het vuur uitmaken' (1 Corinthiërs 3:13). Zulk soort christenen zakken bij de geestelijke examens die zij moeten afleggen. Wanneer de machten van wie ze niet vrij gekomen zijn en die ze misschien niet of nauwelijks onderkennen, juist in de tijd van de beproeving des te feller aanvallen, zien zij het niet meer zitten en geven de strijd op, of zij trachten in de natuurlijke wereld nog een oplossing te vinden. Zij gaan niet verloren, maar worden gered 'als door vuur heen', want al hun werken zijn verbrand (1 Corinthiërs 3:15).

Een overwinnaar, dus iemand in wiens leven het oordeel tot overwinning is gebracht, die getriomfeerd heeft over de boze geesten en naar het beeld van de Zoon is toegegroeid, wordt niet ternauwernood zalig, maar hij is nu reeds zalig naar de innerlijke mens. Petrus sprak toch even tevoren: 'Dan zijt gij zalig'. Duidelijk is dat degenen die zelfs de eerste beginselen van het geloof niet hebben aanvaard, die zonder God zijn en dienstbaar aan de zondemachten, geen standhouden wanneer het oordeel over hen komt. Dan blijft er niets van hun leven over. Zij hebben geen schatten in het Koninkrijk der hemelen vergaderd, maar slechts schatten des toorns verzameld (Mattheüs 6:33 en Romeinen 2:5, St. Vert.).

19. *Laten derhalve ook zij, die naar de wil van God lijden, hun zielen aan de getrouwe Schepper overgeven, steeds het goede doende.*

Wanneer iemand moet lijden, omdat hij de wil van God volbrengt en zich in zijn dienst stelt, laat hij dan naar het voorbeeld van Jezus zijn ziel stellen onder de hoede van zijn Schepper en Herschepper. Laat hij in zijn spreken en handelen evenals zijn Meester steeds het goede doen. Laat bij het lijden geen ongerustheid, angst, wrevel, jaloezie of twijfel toe, maar beveel de inwendige mens aan God, zodat het klimaat van het Koninkrijk Gods niet verdwijnt onder de druk van de vijand.

Laat hij het goede blijven doen, dus de werken die Jezus deed: helpen, verlossen, bevrijden en liefde bewijzen. Van Jezus die ons een voorbeeld naliet, schreef de apostel: 'Die, als Hij gescholden

werd, niet terugschold en als Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem, die rechtvaardig oordeelt.

‘Naar de wil van God’ betekent: overeenkomstig het plan Gods. In het reddingsplan voor de mens was ook het lijden dat de machten der duisternis de gelovigen zouden aandoen, begrepen. Niet om hen te beschadigen, maar juist om hen sterker en meer ontwikkeld tevoorschijn te doen komen!

HOOFDSTUK 5

1. *De oudsten onder u vermaan ik dan als medeoudste en getuige van het lijden van Christus, die ook een deelgenoot ben van de heerlijkheid, welke zal geopenbaard worden:*

Petrus gaat nu zijn brief besluiten met nog enkele vermaningen te geven aan ouderlingen en aan jongeren in het uitgestrekte gebied van Pontus, Galatië, Cappadocië, Asia en Bithynië. Er waren dingen die men ter harte moest nemen. Allereerst richt hij zich tot de oudsten of de 'presbyters' van de gemeenten. Dezen moeten in de naam des Heren de gemeenten die aan hun zorgen zijn toevertrouwd, in het rechte spoor leiden. Zoals een herder de schapen leidt naar de grazige weiden, zo moeten zij de kudde Gods die bij hen is, voeren tot het verstaan en aanvaarden van Gods Woord en tot het beleven ervan. Zij moeten hun schapen laten drinken aan de wateren des levens, dit wil zeggen deze in aanraking brengen met de kracht en de gaven van de Heilige Geest.

Hoewel Petrus een apostel is, gaat hij als medeoudste naast hen staan. Iedere oudste was geen apostel, maar iedere apostel behoorde wel tot de oudsten. De oudsten besturen de plaatselijke gemeente, zoals in Israël de oudsten een stad bestuurden. Zij doen dit in de naam van het hoofd der Gemeente, Jezus Christus. In de nieuwtestamentische gemeenten worden zij ook 'opzieners' genoemd (vergelijk *Handelingen 20:17* met *28*). Onder hen waren herders en leraars of lerende oudsten (*1 Timotheüs 5:17*), kortom allen die geroepen waren om de kudde te verzorgen, te bewaren en die voor haar verantwoordelijk waren. In Thessalonica zijn het degenen 'die onder u zich moeite getroosten, die u leiden in de Here en u terechtwijzen' en in Corinthe degenen die 'helpen en besturen' of zij 'die zich ten dienste stellen van de heiligen' en in Rome zijn het degenen 'die leiding geven' (*1 Thessalonicenzen 5:12*, *1 Corinthiërs 12:28* en *16:15*, en *Romeinen 12:8*).

Petrus noemt zich hier medeoudste en hij maakt geen aanspraak op oppergezag over al de andere herders. Hij stelt zich daar-

entegen aan hen gelijk. Indien deze apostel werkelijk de eerste paus was geweest, het hoofd der kerk, heeft hij hier beslist de gelegenheid voorbij laten gaan om dit aan zijn lezers duidelijk te maken. Hij is een voorbeeld voor de geestelijke leider of voorganger van de gemeente om zich ook op één lijn te stellen met de andere oudsten. De roeping van een voorganger is gebaseerd op een grotere geestelijke ontwikkeling en brengt mee een grotere verantwoordelijkheid, evenals dit met de apostelen het geval was.

Het apostelschap van Petrus blijkt uit de woorden, dat hij getuige is geweest van het lijden van Christus. Hij had met Jezus het land doorgereisd, had diens prediking gehoord compleet met uitleg, had met de Heer gegeten en gedronken en was ook tegenwoordig geweest bij zijn lijden in Gethsémane, in de hof van Kafafas en aan het kruis. Hij had ook deel aan de heerlijkheid van de opgestane Meester, want hij was ook gedoopt in de Heilige Geest. Christus woonde in hem en hij had deel gekregen aan de goddelijke natuur en was ook deelgenoot van de hemelse roeping. Nog was deze heerlijkheid niet ten volle geopenbaard, maar de apostel zag evenals Paulus uit naar de volmaaktheid van de zonen Gods.

2. ... hoedt de kudde Gods, die bij u is, niet gedwongen, maar uit vrije beweging, naar de wil van God, niet uit schandelijke winzucht, maar uit bereidwilligheid, ...

Eenmaal sprak Jezus tot Petrus: 'Weid mijn lammeren en hoed mijn schapen'. Deze opdracht geeft de apostel nu door aan de oudsten van de gemeenten. Hij spreekt niet van het volk Gods in het algemeen, van het onzichtbare lichaam des Heren van alle tijden en van alle plaatsen, maar de opdracht voor de oudsten geldt de kudde Gods die bij hen is. Petrus erkent hiermee de belangrijkheid van de plaatselijke gemeenten.

De apostel gebruikt hier de uitdrukking 'kudde Gods'. In de eeuwige gedachten van God is de volmaakt geestelijke mens met wie Hij heerst over al de werken van zijn handen. De gelovige die geheel aan deze intenties beantwoordt, is 'de mens Gods' tot alle goed werk volkomen toegerust (2 *Timotheüs* 3:16). Zo was bijvoorbeeld Jezus hier op aarde 'in de gestalte Gods', of letterlijk 'in de vorm van God', dus zoals God de volmaakte mens Zich

voorstelde. Op aarde ontbrak Hem evenwel alle zichtbare luister, want in de zienlijke wereld openbaarde Hij Zich in 'de gestalte van een dienstknecht' (*Filippenzen* 2:6,7). Zo lezen wij in *Galaten* 6:16 over 'het Israël Gods', dat is dat Israël, zoals God het in zijn gedachten heeft, zoals het dus moet zijn. 'De kudde Gods' bedoelt 'de gemeente Gods' op aarde, waarin 'de mens Gods' geleid, beschermd en verzorgd wordt, teneinde het 'doel Gods' te bereiken. Zo spreekt de bijbel ook van de gemeente als 'huisgezin Gods'. Daarin kan het 'kind Gods' opgroeien tot 'jongeling' en tot 'zoon Gods'.

Wanneer iemand beweert: 'Ik behoor tot de gemeente die boven is', zegt hij niet anders dan dat hij behoort tot de gemeente zoals God deze van eeuwigheid voor Zich zag. Wanneer hij dan bedoelt dat hij zich hier op aarde niet bij een gemeente behoeft aan te sluiten, heeft hij geen inzicht in de geestelijke wereld en weet niet op welke wijze de gemeente wordt opgebouwd. Of hij stelt dat hij reeds het einddoel bereikt heeft, of hij denkt dat hij alleen kan opwassen. Hij meent dus geen hulp van broeders of zusters nodig te hebben, dan wel dat de geestelijke gaven zich ontwikkelen zonder oefening, dus zonder dat hij zich ten dienste stelt ten behoeve van anderen. Door middel van de gemeente wordt in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid Gods geopenbaard (*Efeziërs* 3:10). In een goede gemeente leert men niet alleen de gedachten Gods kennen, maar deze ook realiseren. Daarom is het noodzakelijk zich bij een plaatselijke gemeente te voegen, en waar deze ontbreekt, die te vormen.

Petrus vervolgt nu: wanneer iemand geroepen wordt tot het ambt van oudste in een plaatselijke gemeente, moet hij deze taak niet aanvaarden, omdat er druk op hem uitgeoefend wordt, maar uit vrije wil. Hij moet ook zelf bewust zijn van zijn hoge roeping en begeren deze functie te vervullen, want indien iemand naar het opzienersambt staat, begeert hij een voortreffelijke taak (*1 Timotheüs* 3:1). Hij moet er wel rekering mee houden dat dit werk verantwoording mee brengt en dat hij des te strenger zal geoordeeld worden. Ditzelfde geldt ook voor de leraars (*Jacobus* 3:1).

De oudsten moeten de wil en het plan van God kennen, teneinde de gemeente in de goede richting te leiden. Zij mogen daarbij niet uit zijn op eer of geldelijk voordeel. Ze mogen niet zoals

er staat: begerig zijn naar vuil gewin, waarbij men eropuit is zichzelf te verrijken of te bevoorstellen, zoals dit zo menigmaal in de kerkgeschiedenis te zien is geweest. Ze moeten wel bereidwillig zijn te dienen en te helpen en steeds het belang van de kudde Gods in het oog te houden.

3-4. ... niet als heerschappij voerend over hetgeen u ten deel gevallen is, maar als voorbeelden der kudde. En wanneer de opperherder verschijnt, zult gij de onverwelkelijke krans der heerlijkheid verwerven.

Oudsten mogen niet heersen over hun broeders en zusters, maar moeten naast hen gaan staan om het goede voorbeeld te geven in geloof, in zelfverloochening en in heilige levenswandel. Zo schreef 'medeoudste' Paulus aan zijn lezers: 'Wordt mijne navolgers, gelijk ook ik Christus navolg' (1 Corinthiërs 11:1). De herders der kudde moeten te allen tijde beseffen dat zij gesteld zijn over de kudde Gods, over het erfdeel van GóD. De schapen zijn niet hun eigendom, maar zij zijn het volk Gods waarover Hij regeert.

'Ten deel vallen' staat in verband met een erfenis of een lot (zie *Handelingen 1:17* waar hetzelfde woord vertaald is door 'lot'). De gemeente behoort niet aan de oudsten of aan de voorganger, maar de kudde is hun ten deel gevallen, zoals dit bijvoorbeeld ook gebeurt bij een gezicht, of een openbaring, of bij een erfenis. Letterlijk gaat het hier over 'erfdelen', dit wil zeggen: de gemeenten zijn hun toevertrouwd. God heeft dus aan de oudsten de kudden of de groeperingen toegewezen. 'Niet als dwingelanden over de u toegewezen groepen' luidt de Canisiusvertaling. Dwang en geweld zijn geen middelen die in het Koninkrijk Gods gebruikt mogen worden. Men kan immers ook geen enkel natuurlijk organisme met geforceerdheid doen groeien of zich doen ontwikkelen. Geweld vindt altijd zijn oorsprong in het rijk der duisternis.

Noemt Petrus de oudsten herders, over Jezus spreekt hij nu als de opperherder, degene die boven alle herders staat. Deze geeft bij zijn verschijning loon naar werken. De verschijning van Jezus is hier zijn wederkomst voor zijn volk. Wanneer de Heer terugkeert op aarde, zullen de getrouwe gelovigen met Hem ver-

schijnen in heerlijkheid (*Colossenzen 3:4*). Met hun verheerlijkt, geestelijk opstandingslichaam zullen zij voor eeuwig als konin- gen met Hem heersen. Paulus schreef: 'Voorts ligt voor mij ge- reed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Here, de rechtvaardige rechter, mij zal geven, doch niet alleen mij, maar ook allen die zijn verschijning hebben liefgehad' (2 *Timotheüs 4:8*). Johannes schreef over de kroon of de krans des levens die aan de martelaren wordt uitgereikt (*Openbaring 2:10*). De krans der heerlijkheid is de beloning voor de overwinnaar die in waar- heid en in gerechtigheid geleefd en gestreden heeft.

5. *Evenzo gij, jongeren, onderwerpt u aan de oudsten. Omgordt u allen jegens elkander met nederigheid, want God wederstaat de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade.*

Nu spreekt Petrus de jongeren aan, niet alleen die in jaren, maar ook degenen die pas tot geloof zijn gekomen. Dezen moes- ten zich aan de oudsten onderwerpen en zich door hen laten lei- den, wat niet zeggen wil dat zij zich moeten laten overheersen, want dit mogen de oudsten niet doen. De jongeren moeten luis- teren naar hun raad en hun vermaningen dienen zij ter harte te nemen. Allen in de gemeente moeten ten opzichte van elkaar ne- derig zijn: men achte de ander uitnemender dan zichzelf. Dit neemt natuurlijk niet weg dat men in bepaald opzicht wel meer begaafdheden of een andere roeping kan hebben, maar bij God is geen aanzien des persoons en zo mag dit ook niet bij de gemeen- teleden zijn.

'Zich omgorden' betekent dat iemand zich gereed maakt tot de arbeid in de gemeente. Dit moet altijd in dienstbetoon zijn. Men bindt zich dan het schort of het dienstkleed van ootmoedig- heid voor. Zo zag de apostel dat Jezus bij het laatste avondmaal Zich een wit linnen doek voordeed en Zich ermee omgordde, ten einde als een dienstknecht de voeten der discipelen te wassen (*Johannes 13:4*).

In verband met het dienstbetoon in de gemeente schenkt de Heer de geestelijke begaafdheden. Deze zijn immers tot opbouw van de gemeente, maar niemand mag zich boven zijn broeder of zuster verheffen, want bij God is geen aanzien des persoons. In het

lichaam des Heren heeft ieder lid zijn plaats en zijn taak: 'Juist die delen van het lichaam, welke wij minder in ere houden, bekleden wij meer eervol, en onze mindere leden worden met groter eer behandeld' (1 Corinthiërs 12:23). Een oog of een oor wordt niet bekleed, maar wel wordt de voet beschermd. Juist zij die hun gaven en krachten ten dienste stellen van het geheel, die dus zichzelf verloochenen, ontvangen uit de rijkdom van Gods schatkamer de ene genade na de andere (Johannes 1:16). Wie goed werkt met de gaven die hij ontvangen heeft, zal steeds meer geestelijk heil toebedeeld krijgen.

God keert Zich tegen de hoogmoedige christenen die zich niet willen laten leiden en niet willen gehoorzamen, tegen de trotse en arrogante figuren in de gemeente, want dezen stellen zich onafhankelijk op ten opzichte van God en de naaste. Dit leidt tot hun ondergang, want wanneer de Heer Zich van hen afkeert, zullen zij gefrustreerd en beschaamd worden. De nederigen die horen en doen, die zich willen laten leiden, zullen daarentegen hun contact met de Heer bewaren en de genade zal over hen vermenigvuldigd worden.

6-7. Vernedert u dan onder de machtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd. Werpt al uw bekommernissen op Hem, want Hij zorgt voor u.

Wie zich vernedert, behoeft niet in het stof te kruipen of te belijden dat hij niets meer is. Jezus zegt: 'Wat baat het de mens, als hij de gehele wereld wint en zichzelf verliest' (Lucas 9:25). Met een 'verbroken' menselijke geest kan God geen contact hebben; daarom wil Hij hem oprichten en herstellen. God zoekt gemeenschap met een onverbroken, koninklijke geest.

De duivel is eropuit de geest te onderdrukken en zijn kracht te breken. Overweldigde geesten staan onder de heerschappij van de boze. 'Zich vernederen' houdt even wel in, dat de geest van de mens gehoorzaam is en opmerkzaam luistert naar de stem van de Heilige Geest. Deze Geest erkent hij als zijn meerdere en hij weet dat de verbondenheid met deze Geest hem kan verheffen tot ongekende hoogten. De hand Gods is het beeld van de kracht Gods waarmee de Heer zijn woord volbrengt. Hij wil door zijn hand of

door zijn Geest zijn volk besturen en bewaren: 'Gods machtig arm beschermt de vromen!' Daarom stelt de ware christen zich onder de leiding van de Heilige Geest, zoals een vrouw zich stelt onder de leiding van haar man. De vernedering houdt in de erkenning van eigen zwakheid en onvolkomenheid ten opzichte van Gods Geest. Het is immers onmogelijk dat de menselijke geest alleen kan functioneren in de hemelse gewesten.

Als een vrouw met een wijs man gehuwd is, zal deze verbintenis haar ten goede komen, als zij zich naar hem voegt en zich door hem laat onderwijzen. Zo deelt de Heilige Geest zijn begaafdheden mee aan de christen en brengt hem verder op de hoge weg. De wijsheid van de Geest past zich aan bij de mogelijkheden van de mens in wie Hij woont. Daarom ontwikkelt de ene christen zich geestelijk sneller dan de andere en zijn ook geen twee 'geestelijke' mensen gelijk. Op de juiste en de gepaste tijd voert de Heilige Geest ieder vervulde gelovige, die zich door Hem laat leiden, verder omhoog. Zijn verhoging is dus een gevolg van de erkenning dat Gods Geest wijzer en sterker is dan eigen geest en de ijver om de goddelijke begaafdheden over te nemen (*1 Corinthiërs 14:1*). In verband met de weg die 'nog veel verder omhoog voert' wijst Paulus immers op het ijveren naar de geestelijke gaven en het manifesteren van de dienende liefde in het midden van de gemeente (*1 Corinthiërs 12:31*).

Tenslotte weet de apostel uit ervaring dat de rechtvaardige veel tegenspoeden kent: hij staat immers bloot aan de felle aanvallen van zijn tegenpartijder. Petrus geeft zijn lezers de raad hun bekommernissen op God te werpen. Wanneer zij in een impasse gekomen zijn, dus niet meer weten hoe zij uit de moeilijkheden kunnen geraken, moeten zij geen bezorgdheid of onrust in hun hart toelaten, maar hun moeiten aan de Heer toevertrouwen. Deze weet altijd nog wel een opening te vinden waardoor zijn kinderen juist heen kunnen om te ontkomen. Laten zij vast geloven dat de Heer voor de oplossing van hun noden zorgt en dat Hij uitkomst geeft.

Vele christenen zijn vatbaar voor een zorgengeest en menen dat zij altijd zelf een oplossing moeten zoeken voor alles wat hun overkomen kan. Zij koesteren vrees voor het heden en bovenal voor de toekomst. God wil dit niet. Hij zegt: 'Weest niet bezorgd

en vreest niet!' De apostel weet natuurlijk wel dat de verzoeken en verdrukkingen van allerlei aard kunnen zijn, daarom schrijft hij: al uw bekommernissen. De zorgen voor onszelf, voor het gezin, voor de toekomst, voor de gemeente, mogen wij afwentelen op de hemelse Vader, wanneer wij het Koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid zoeken. Wie dit in het geloof doet, kan onbezorgd verder leven en rustig gaan slapen. De Heer is goed en zorgt voor zijn volk. Door de verbinding met de Heilige Geest en door de ondersteuning van de heilige engelen zullen wij overwinnen en zijn wij sterker dan de tegenstander.

8. *Wordt nuchter en waakzaam. Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden.*

Voor de derde maal in deze brief roept de apostel de lezers op om nuchter te zijn. In hoofdstuk 1:13 raadt hij aan de lendenen van het verstand te omgorden en nuchter te zijn. Wanneer men dus zijn verstand gaat gebruiken, komt men in de juiste balans. Men moet zijn denken niet laten benevelen of laten versluieren door de machten der duisternis. Men moet klaar en helder de werkelijkheid zowel in de zienlijke als in de onzienlijke wereld, voor ogen stellen.

De tweede maal lezen we het in hoofdstuk 4:7: 'Komt tot bezinning en wordt nuchter'. Hier gaat het om bekwaam te zijn tot gebed, dus in staat te zijn zich in de hemelse gewesten te bewegen. Wanneer de gedachten vertroebeld zijn, is men niet in staat om werkelijk met vrucht en resultaat bezig te zijn in de geestelijke wereld. Nú zegt Petrus dat de christen 'nuchter en waakzaam' moet zijn. Hij mag niet wegdoezelen, maar moet goed wakker blijven, zodat hij niet alleen in de zienlijke wereld duidelijk de dingen onderscheidt, maar ook in de onzienlijke wereld behoedzaam is en op zijn quivive. Hij moet altijd erop bedacht zijn dat zijn vijand, de duivel, rondgaat om te stelen, te roven en te verscheuren. Zoals een wachter voortdurend opmerkzaam is om een naderbij sluipend roofdier te signaleren, zo zal de waakzame christen opletten om te weten vanwaar het vijandelijke gevaar dreigt.

Een voorbeeld van gebrek aan nuchterheid: iemand vertelt dat

hij op gebed genezen is... maar we zien bij hem nog allerlei ziektesymptomen. De bijbel waarschuwt: 'Houd gij het geloof, dat gij hebt bij uzelf voor het aangezicht Gods' (*Romeinen 14:22*). Wij mogen zelf wel geloven dat na het gebed het genezingsproces begonnen is, maar deze wetenschap bewaren wij in het hart, totdat het herstel ook in de natuurlijke wereld openbaar wordt.

Vele christenen laten zich door enthousiaste sprekers opjagen tot allerlei activiteiten. Zij schenken grote giften, omdat door sentimentele verhalen hun gevoelsleven in beweging werd gebracht. Zij zijn niet meer in staat objectief te denken en te oordelen.

In onze tijd trachten de massamedia als televisie, radio en pers de overwegingen van de mens en zijn visie te beïnvloeden. Denk eens aan de opdringende meningen aangaande: abortus, euthanasie, het seksuele leven, kinderbeperking, hulp aan onderontwikkelde volken, de taak van de overheid, kunst en cultuur, enzovoort.

Hoe heeft ook de verootmoedigingsbeweging getracht oprechte kinderen Gods, die de Heer met hun gehele hart dienen, schuld aan te wrijven. Wie onder beslag komt van het wereldse denken en van de infiltraties der 'vrome' geesten, is niet meer in staat de gedachten van God onder leiding van de Heilige Geest over te nemen, zodat hij tot een juist oordeel van zaken komt. Wij moeten onze ziel dus in geen enkel opzicht laten verwarren door de machten der duisternis, door de geest die werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid (*Efeziërs 2:2*). Paulus schreef aan de broeders: 'Wij behoren niet aan nacht of duisternis toe; laten wij dan ook niet slapen gelijk de anderen, doch wakker en nuchter zijn' (*1 Thessalonicenzen 5:5,6*). Van hen die in het godsdienstige leven leiding geven, geldt dikwijls de opmerking: 'De wachters zijn blind, zij allen hebben geen kennis, zij zijn allen stomme honden, die niet kunnen blaffen; dromend liggen zij neer, zij hebben de sluimering lief' (*Jesaja 56:10*).

Wekte Petrus de geadresseerden eerst op tot bedachtzaamheid en tot waakzaamheid om bezig te kunnen zijn in de dingen Gods, hij vraagt ook dezelfde instelling ten einde klaar te zijn voor de strijd tegen de machten der duisternis. Wij weten dat het Gods plan is om vele zonen tot heerlijkheid te brengen en dat het zijn wil is dat ieder mens tot kennis der waarheid komt en behouden

wordt. Wij mogen evenwel niet vergeten dat het de wil van de boze is, dat geen enkele zoon tot heerlijkheid kan komen en dat niemand gered wordt. Deze twee gedachtewerelden zijn met elkaar als het ware in een totale oorlog en de mens is de inzet van deze strijd tussen God en de duivel.

Niettegenstaande dat Jezus als Zoon van God een algehele overwinning op de duivel behaald heeft en de plaats op de troon reeds heeft ingenomen, gaat de wetteloze onvermoeid voort de mens tot zonde te verleiden, te beangstigen, te pressen en te verleugenen. Petrus vergelijkt hem met een briesende leeuw die zijn slachtoffers door zijn gebrul intimideert en schrik aanjaagt en op deze wijze zodanig beïnvloedt, dat hun geestkracht wordt verlamd en zij het vermogen om te ontkomen, niet meer op kunnen brengen.

9. *Wederstaat hem, vast in het geloof, wetende, dat aan uw broederschap in de wereld hetzelfde lijden wordt toegemeten.*

Wie nuchter is, houdt rekening met de werkzaamheden en de niet aflatende haat en tegenstand van de duivel, en hij vertrouwt op de kracht van God, die hem te hulp komt en hem bewaart. Daarom zal de gelovige zich geen vrees laten aanjagen, maar hij zal sterk zijn in het geloof, dat de God des vredes hem zal heiligen en bewaren in Christus Jezus, want: 'Die u roept, is getrouw; Hij zal het ook doen' (1 Thessalonicenzen 5:24).

Heel duidelijk wordt hier door de apostel naar voren gebracht, dat alleen de duivel onze tegenstander is. De christen behoeft niet tegen zichzelf te strijden of de oorzaak van het leed en de ellende bij andere mensen te zoeken. Zijn vijand is de satan, die hem de plaats in het plan van God misgunt en daarom de tegenstander is van God en van de mens. Paulus schreef dat wij niet te worstelen hebben tegen bloed en vlees, maar tegen de trawanten van de boze, tegen de overheden, tegen de heerschappijen, tegen de machten, tegen de wereldheersers der duisternis om ons en tegen de boze geesten in de hemelse wereld. De duivel is de bron van alle ongerechtigheid en leugen. Jezus noemde hem de vader ervan. Wie verlost is van de boze, is onttrokken aan iedere vorm van wetteloosheid. De duivel is de bewerker van alle kwaad en van

het lijden op de wereld. Er zijn geen twee oorsprongen van zonde, ziekte en gebondenheid: de duivel én de mens, maar er is slechts één. Wij mogen evenwel niet met de tegenstander collaboreren of samenwerken, want dan laden wij schuld op onszelf, als verdiend loon voor onze negatieve arbeid. Wij moeten hem weerstaan en zelfs aanvallen op zijn eigen terrein. Paulus bemoedigde zijn lezers met de woorden: 'Gij wáárt slaven der zonde... en, vrijgemaakt van de zonde, zijt gij in dienst gekomen van de gerechtigheid', 'dat is dus 'in dienst van God' (Romeinen 6:17-23).

De christen moet niet menen dat hij als enige de verdrukkingen van de vijand heeft te weerstaan, want al zijn broeders en zusters over de gehele wereld verspreid, weten dat zij een zware kamp hebben met Gods tegenstander, die met geweld en met list hun weg naar de volkomenheid wil blokkeren.

Niet alleen ziekte, verdrukkingen, vijandschap van mensen, maar ook verleidingen tot zonde zijn een vorm van lijden. De christen komt er immers door in onrust en strijd, want hij wil zijn begeerten niet laten ombuigen door verleidende geesten, die hiervoor ook menselijke dienstknechten kunnen gebruiken, maar hij zal volharden in zijn tegenstand en zijn blik richten op zijn Heer, de leidsman en voleinder van het geloof en uitzien naar een uiteindelijk, totale overwinning.

Alle vervolgingen worden verwekt, aangestookt en geleid door de duivel. In *Openbaring 2:10* staat: 'Zie, de duivel zal sommigen uwer in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt'. Hij is de verleider en de aanklager der broeders, en mensen kunnen zich als zijn gewillige werktuigen laten gebruiken. Daarom kan geconstateerd worden: 'Wee de aarde en de zee, want de duivel is tot u neergedaald in grote grimmigheid' (*Openbaring 12:12*).

10-11. Doch de God van alle genade, die u in Christus geroepen heeft tot zijn eeuwig heerlijkheid, Hij zal u, na een korte tijd van lijden, volmaken, bevestigen, sterken en grondvesten. Hem zij de kracht in alle eeuwigheid! Amen.

Wij komen nu aan het slot van de eerste Petrusbrief. De apostel bemoedigt nu 'de vreemdelingen in de verstrooiing'. Wanneer dezen nuchter en waakzaam zijn, komen zij slechts in aanraking

met een God van rijke genade. Er is geen sprake van een God der wrake, van een die rampen zendt of ziekte of ongeval. Hij is alleen de God van alle genade. Hij is 'de Vader der lichten', dat is de bron van het leven. Hij kan en zal nimmer iets doen dat het leven van een mens, hetzij in de natuurlijke, hetzij in de geestelijke wereld, aantast en beschadigt.

De genade houdt niet enkel schuldvergiftenis in, maar ook die rijkdom die daarna als hemelse erfenis ten deel valt. Het volk van God is ingevoegd in het lichaam van Christus en geroepen tot diens eeuwige heerlijkheid. Jezus zelf heeft deze glorie reeds ontvangen en Hij zegt: 'En als Ik van de aarde verhoogd ben, zal Ik allen tot Mij trekken' (*Johannes 12:32*). Wanneer ons denken en onze wandel 'boven' zijn, zal Christus ons door de kracht van de Heilige Geest tot de volmaaktheid brengen. Hij zal ons bevestigen, dat is het plan van God met de mens, in ons ten uitvoer brengen. Hij zal de gelovige die in Christus is, sterk maken, want diens leven is op Jezus gefundeerd, dus gegrondvest op het woord van God (*1 Corinthiërs 3:11* en *Hebreeën 6:1,2*). Zo zal de gelovige onbeweeglijk kunnen zijn ten tijde van beproeving en lijden.

Petrus schrijft niet dat het lijden zijn lezers bespaard zal blijven, want in deze wereld zullen onze verhoging en vervolmaking gepaard gaan met verdrukking en lijden. Dit laatste duurt voor ons slechts een korte tijd, als wij het in onze gedachten vergelijken met de eeuwige heerlijkheid waaraan wij deel zullen hebben. Jezus heeft alle macht in hemel en op aarde. Zijn kracht faalt nooit, maar werkt door tot in de eeuwen der eeuwen. Deze kracht is zo sterk dat het resultaat van Jezus' werk standhoudt tot in alle eeuwigheid. Dit nu is onze vaste overtuiging en onze hoop die niet beschaamd wordt. Daarom zeggen ook wij: 'Amen!', dit wil zeggen: het zal waar en zeker zijn.

12. Door Silvánus, die, naar ik meen, voor u een betrouwbaar broeder is, heb ik in het kort geschreven om u te bemoedigen en te betuigen, dat dit de ware genade van God is; daarin moet gij vast staan.

Petrus laat deze kleine brief bezorgen door Silvánus of Silas, dezelfde broeder die zo vaak met Paulus reisde en van wie ook

reeds in *Handelingen 15:40* en *16:19*, *2 Corinthiërs 1:19* en *1 Thessalonicenzen 1:1* melding wordt gemaakt. In de meeste gemeenten kende men Silas wel als de betrouwbare reisgenoot van Paulus. Misschien heeft hij deze brief ook wel voor Petrus op schrift gesteld, zoals Tertius dit soms deed voor Paulus (*Romeinen 16:22*). De bijvoegingen 'zoals ik meen' en 'voor u een betrouwbaar broeder' wijzen er evenwel op, dat Silas ook de bezorger van deze brief geweest moet zijn. Hij was ook de man die met de apostel Paulus opgesloten was in de kerker te Filippi, en met de voeten in het blok toch lofzangen opzond tot God. Geen wonder dat hij ook een vertrouwensman van Petrus was. Het is goed om zulke personen in ere te houden en hen met liefde te ontvangen, want zij zijn het die door hun ervaringen en geloofsblijheid de gemeenten verder brengen.

Door deze brief heeft Petrus de verspreide christenen willen bemoedigen en nog eens duidelijk voor ogen willen stellen wat de ware genade van God is en wat deze beoogt. Dit moesten zij in geloof vasthouden, ook al overkwam hun menigmaal vervolging en lijden. Zij moesten 'vast staan' in de gezindheid van de Meester, Jezus Christus, die hun een voorbeeld nagelaten had.

13-14. U laat de medeuitverkorene te Babylon groeten, en mijn zoon Marcus. Groet elkander met de kus der liefde. Vrede zij u allen, die in Christus zijt.

Babylon is in het Nieuwe Testament een beeld van de afvallige en afhoererende kerk. Zo tekende Johannes haar in de Openbaring. Zoals de gelovige Israëliet zich in Babel in ballingschap wist, zo voelden Petrus en vele christenjoden zich tussen hun volksgenoten die Jezus verwierpen. Dezen vervolgden hen tot het uiterste (*1 Thessalonicenzen 2:15*). Er is geen enkele aanwijzing dat met Babylon hier letterlijk de stad aan de Eufraat bedoeld wordt. De bijbel maar ook de overlevering vermeldt nergens dat Petrus daar ooit geweest zou zijn. Deze apostel schrijft evenwel in overdrachtelijke zin, zoals wij dit ook constateerden in *1:1, 17; 2:11* en ook in dit vers als hij Marcus zijn zoon noemt.

Petrus weet zich met Marcus uitverkorene van God te zijn. Zij waren immers 'uitverkorenen in Christus' (*Efeziërs 1:4*). Zij be-

hoorden tot het Israël Gods, dat is het volk zoals God dit Zich van eeuwigheid had voorgesteld. Daarom staan op de poorten van de geestelijke stad Gods, de woonplaats der rechtvaardigen, de namen van de stammen van dit geestelijke Israël, Gods uitverkoren volk.

Marcus is de geestelijke zoon van Petrus. Hij was waarschijnlijk een bekeerling van de apostel en de auteur van het evangelie van Marcus en wellicht dezelfde als de neef van Bárnabas (*Colossenzen 4:10*). Diens moeder bezat een groot huis, waar de gemeente vergaderde (*Handelingen 12:12*). Paulus en Bárnabas namen hem mee op hun eerste zendingsreis, maar dit werd een mislukking. Later is deze jongeman toch weer medewerker van Paulus (*Colossenzen 4:10*, *2 Timotheüs 4:11* en *Filémon 24*). Op dezelfde wijze als Petrus hier over Marcus, zijn zoon, sprak, deed Paulus dit over Timótheüs en Titus (*1 Timotheüs 1:2* en *Titus 1:3*).

Overeenkomstig de oosterse zede vraagt Petrus zijn lezers hun onderlinge genegenheid te uiten in een liefdekus. De gewoonte was dat deze groet voor mannen zowel als voor vrouwen apart was bedoeld. Het was ondenkbaar dat de verschillende sexen el-kander in het openbaar zouden kussen. Deze oosterse begroeting behoeft nog niet als christelijke traditie beschouwd te worden, hoewel zij buiten Nederland veel voorkomt.

Petrus wenst tenslotte allen die in Christus zijn, die zich dus als levende stenen in de tempel des Heren bevinden, vrede toe, dit wil zeggen de rust en de gemeenschap met God. Sommige handschriften voegen aan de naam Christus nog 'Jezus' toe en eindigen met het woordje 'amen'. Zo luidt de Statenvertaling: 'Vrede zij u allen, die in Christus Jezus zijt. Amen'. Dit tweede 'amen' in het slot van deze brief bevestigt dan de zekerheid en de waarachtigheid van Petrus' zegebede..

Deze vrede des harten zij ook in ons die op hetzelfde fundament bouwen en naar hetzelfde doel jagen.

II

De tweede brief van Petrus

INLEIDING

TWEEDE PETRUSBRIEF

Wanneer we hoofdstuk 3:1 lezen, blijkt dat deze tweede brief van Petrus aan dezelfde mensen geschreven werd als de eerste. Ook heeft hij dezelfde strekking, namelijk om de gelovigen te vermanen standvastig te blijven en het pad der waarheid en der gerechtigheid niet te verlaten. De apostel spreekt over de herschepping als een glorierijke toekomst, maar ook over de grote afval in het laatste der dagen.

Dan zullen spotters en Schriftverdraaiers de leiding in de kerk hebben. Hun gruwelijke levenswandel en hun verfoeilijk denken worden uitvoerig getekend. Voor Petrus is de ondergang van de eerste wereld door water, een beeld van de demonische vuurzee die in de eindtijd over de aarde zal komen. Schriftgedeelten die hiermee overeenstemmen, vinden we in *2 Thessalonicenzen*, in *1* en *2 Timotheüs*, in *Judas* en in *Openbaring*. Het ware volk van God zal dan evenwel onberispelijk worden en het eeuwige Koninkrijk Gods beërven.

HOOFDSTUK 1

1. Simeon Petrus, een dienstknecht en apostel van Jezus Christus, aan hen, die een even kostbaar geloof als wij hebben verkregen door de gerechtigheid van onze God en Heiland, Jezus Christus:

Opnieuw herinnert de apostel de uitverkoren pelgrims in Klein-Azië, de 'vreemdelingen en bijwoners', aan het evangelie zoals zij dit door de prediking hadden ontvangen. Dat de geadresseerden uit de heidenen waren, blijkt in dit vers uit de twee groepen die vermeld worden: 'aan hen' (uit de heidenen) die een even kostbaar geloof 'als wij' (uit de Joden) hebben verkregen.

Petrus wil dat zijn lezers bij deze boodschap blijven, evenals Paulus schreef: 'Gelijk gij het evangelie ook ontvangen hebt'. Hij legt tegenover de dwaalleraars en spotters die het leven van de gemeente bedreigen, het volle gewicht van zijn ambt in de schaal. Hij noemt zich niet alleen een dienstknecht of letterlijk een slaaf van Jezus Christus die zijn Meester volkomen toebehoort, maar ook een apostel, dus iemand die gezonden is en met gezag kan spreken. In de vorige brief noemde hij zich in hoofdstuk 5:1 medeoudste en getuige van het lijden van Christus en deelgenoot van de heerlijkheid. Het is dus niet zijn bedoeling zich te verheffen, maar om aan te tonen dat hij van Christuswege recht van spreken heeft.

De apostel introduceert zich hier met de naam Simeon Petrus. Jezus zelf had hem Petrus genoemd en daarom wordt hij meestal met deze erenaam aangeduid. Simeon wijst op zijn Joodse afkomst. Onder de naam Simeon Petrus identificeert hij zich als gezaghebbend apostel uit de kring van de twaalven. Dit zegt voldoende voor de Joodse gelovigen zowel als voor de christenen uit de heidenen.

Ook in deze brief vindt men geen enkele aanwijzing dat Petrus ooit in Rome zou zijn gesignaleerd of daar als eerste bisschop zou zijn opgetreden. Ook in de brief aan de Romeinen maakt Paulus hiervan geen gewag. Het slot van de Handelingen vermeldt wel dat Paulus te Rome vertoefde, maar ook daar wordt van Petrus

niet gerept. Wanneer de rooms-katholieke kerk Petrus de eerste bisschop van Rome noemt, vindt zij hiervoor in de bijbel geen enkele grond.

De apostel schrijft aan lezers die een waardevol geloof bezitten, dus een geloof met een rijke inhoud. Geloven is een functie van de menselijke geest. Het is een gave van God zoals ook de ziel haar functies heeft van verstand en gevoel. Het geloof van de lezers had zich op God gericht (*1 Thessalonicenzen 1:8*). Zo kunnen ook het verstand en het gevoel op God ingesteld zijn. Dit ware geloof was in actie gekomen door het horen van het evangelie van Jezus Christus, de verzoener der zonden. Langs deze weg bracht het geloof hun gerechtigheid. Het is kostbaar, doordat het bij het opwassen van de christen nog veel meer rijkdom aangrijpt, zoals de vervulling met de Heilige Geest en de kracht tot een zuivere levenswandel. Ook hier is dus het ‘verkrijgen’ van het geloof uit het horen (*Romeinen 10:17*).

Het valt op dat Petrus hier Jezus op drieërlei wijze aanduidt, namelijk als God, als Heiland of Redder en als Christus of Gezalfde met de Heilige Geest. De opvatting dat er hier van twee goddelijke personen zou worden gesproken, lijkt ons gekunsteld. Petrus identificeert hier Jezus als ‘onze God’. Men kan Hem dus niet verwarren met andere machten die zich soms de naam Jezus toe-eigenen. We denken ook aan de uitlating van de apostel Thomas: ‘Mijn Here en mijn God!’ (*Johannes 20:28*). De vraag kan nu gesteld worden: wat is de betekenis van dit God zijn? God is voor ons een inspirator en tevens degene die aanbeden en vereerd wordt (*2 Thessalonicenzen 2:4* en *Handelingen 17:23*). Tot Mozes werd gezegd dat hij Aäron zou inspireren, dus deze tot god zou zijn (*Exodus 4:16*). In tegenstelling met hen die door boze geesten geïnspireerd worden, klinkt het vele malen in de bijbel: ‘De Here, Jahweh, is onze God’, dus onze inspirator en degene die wij aanbidden. Deze inspiratie en aanbeding bepalen ons levenspatroon.

Petrus spreekt van ‘onze’ God in tegenstelling met de god der ongehoorzame Joden en de goden der heidenen. Hun god is niet de zijne, want zijn God ‘is de Vader van onze Here Jezus Christus’ (*2 Corinthiërs 1:3*). Jezus zegt: ‘Wie Mij haat, haat ook mijn Vader’ (*Johannes 15:23*) en in *1 Johannes 2:23* staat: ‘Een ieder, die de Zoon loochent, heeft ook de Vader niet’. Wij onteren daarom

onze God, indien wij zouden zeggen dat de god van het natuurlijke Israël dat Jezus verwerpt, ook onze God is. Hoewel er vele godsdienstige Joden om het kruis stonden, wendde Jezus Zich niet tot hun god, maar Hij riep: 'Mijn God, mijn God...' Het is mogelijk dat een mens meent de ware God te dienen en dat hij toch geïnspireerd wordt door boze geesten, die als engelen des lichts tot hem komen. Jezus sprak tot de Joden die meenden de ware God te bezitten: 'Gij hebt de duivel tot vader' (*Johannes 8:44*). Zij werden dus door 'de leugenaar van den beginne' geïnspireerd.

Zo zijn er in onze tijd velen die belijden dat God uit zijn Vaderhand ons allerlei rampen en ziekten doet toekomen. Zij hebben dan een god die het leven van de mens aantast. Onze God openbaarde Zich evenwel in Jezus Christus. Deze is 'onze God en Heiland', die overvloedig leven schenkt en wiens woorden geest en leven zijn. Hij herstelt en vernieuwt de mens. Daarom is onze God een andere dan die watersnoden, krankheden, oorlogen en misoogsten veroorzaakt, of wie het behaagt zijn volk door de laatste vijand, de dood, weg te nemen. Ook de vloekers die de verdoemenis van hun god over zich aanroepen, wenden zich tot een andere god dan de onze, die niet wil dat iemand verloren gaat, maar dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen (*1 Timotheüs 2:3,4*). Wij denken hierbij aan de woorden van Paulus: 'Want al zijn er ook zogenaamde goden, hetzij in de hemel, hetzij op de aarde - en werkelijk zijn er goden in menigte en heren in menigte - voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen zijn en tot wie wij zijn, en één Here, Jezus Christus, door wie alle dingen zijn, en wij door Hem' (*1 Corinthiërs 8:5,6*). Een oudtestamentische zienswijze is te enen male onvoldoende om God ten volle te leren kennen. Daarom staat er geschreven dat de (volle) waarheid pas door Jezus Christus is (openbaar) geworden (*Johannes 1:17*, St. Vert.).

Tegenover de dwaalleraars van onze tijd die de godheid van Jezus loochenen, mogen wij ook deze tekst gebruiken ten einde te getuigen, dat Jezus onze God is. Hij inspireert ons door zijn Geest die Hij in ons doet wonen en Hij is het voorwerp van onze verering en de Leidsman van ons leven. Hij is ook onze Heiland, dat is degene die ons gered heeft uit de macht der duisternis, zodat

wij overgezet zijn in het Koninkrijk Gods. Hij is het ook die ons heelt, dat is herstelt naar geest, ziel en lichaam. Hij is ook als de Christus gezalft met de Heilige Geest en heeft deze ons geschonken, opdat wij dezelfde zalving ontvangen zouden. Jezus Christus is de absolute Rechtvaardige. Door Hem over te geven aan de machten der duisternis, heeft de Vader op rechtvaardige wijze voor de schuld van de ganse wereld betaald, zodat een ieder die in deze schuldvergeving gelooft, ook een rechtvaardige is en door de Geest in gerechtigheid kan leven.

2. ... genade en vrede worde u vermenigvuldigd door de kennis van God en van Jezus, onze Here.

De gelovigen tot wie Petrus zich richt, hebben reeds genade ontvangen en zij kennen ook de vrede met God, want zij zijn gerechtvaardigd door het geloof (*Romeinen 5:1*). Maar er bestaat 'genade op genade' en 'rijkdom van genade', dus meerdere genade en er is een 'vrede die alle verstand te boven gaat'. Daarom schrijft de apostel: 'Genade en vrede moge u steeds rijkelijker ten deel vallen' (vert. Brouwer).

Hoe komen de geadresseerden nu aan deze meerdere genade en deze diepere vrede? Het antwoord is: door God meer te leren kennen en ook Jezus onze Heer. Hoe meer wij de gedachten van God en van Jezus overnemen en hoe meer wij de beloften in hun woorden vervat, aanvaarden, hoe rijker het leven en hoe groter de hoop wordt. Ook Paulus zag het belangrijke nut in van deze kennis van God. In *Efeziërs 4:13* bidt hij, dat wij allen mogen komen tot de volle kennis van de Zoon Gods, met als doel de mannelijke rijpheid. Dit is ook zijn bedoeling in *Filippenzen 3:10*, waar staat: om Hem te kennen en de kracht zijner opstanding om zo deel te krijgen aan de opstanding tussen de doden uit, dit wil zeggen aan de eerste opstanding, waarmee wij nu reeds begonnen zijn.

In plaats van 'door' de kennis, vertaalt men ook wel 'in' de kennis van God en Jezus, onze Heer. De kennis is dan als een bodem waaruit de plant haar levenssappen haalt. Zij is de fontein waaruit de geestelijke zegeringen tot ons komen. Er zijn christenen die uit de vorige tekst concluderen, dat de Vader tevens de Zoon is. Hier maakt Petrus evenwel duidelijk onderscheid tussen

God de Vader en God de Zoon. Zij die leren dat Jezus de Vader is, hebben geen zuiver begrip van de betekenis van het woord 'God'. Paulus zegt zelfs, zoals wij bij de bespreking van het vorige vers zagen: 'Er zijn vele goden, dus vele machten die ons trachten te inspireren en die door mensen vereerd willen worden. Als christenen spreken wij van 'onze God', de levende, de Schepper van hemel en aarde, de oorsprong en Vader van alle geesten. Deze Vader is zelf alleen geest (*Johannes 4:24*). Zijn geest heeft woning gemaakt in Jezus Christus. Daardoor is deze voor eeuwig met God verbonden en is Hij zelf ook inspirator en voorwerp van verering geworden. Voor zijn doop met de Heilige Geest was Jezus noch inspirator noch voorwerp van verering, hoewel Hij de eniggeboren Zoon van de Vader was.

Als Zoon van God en volmaakte, met de Heilige Geest vervulde mens, aanvaardt Jezus het om 'Heer' genoemd te worden. Hij verwacht dat zijn woord zal worden aanvaard als geïnspireerd en als inspirerend woord van God. Hij nam immers alle gedachten van de Vader over en weigerde enige gedachte van de boze toe te laten. Daarom was God die geest is, op volmaakte wijze in Hem. Daarom kon Hij zeggen: 'Ik en de Vader zijn één' (*Johannes 10:30*). De Vader en de Zoon zijn één van geest, dus één van gedachten en één in openbaring. Wanneer eenmaal de zonen Gods al de gedachten des Vaders hebben overgenomen, zal er een begin gemaakt zijn met de realisatie van het doel van de Schepper: 'Opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn' (*Johannes 17:21*) en: 'Opdat God zij alles in allen' (*1 Corinthiërs 15:28*).

3. *Zijn goddelijke kracht immers heeft ons met alles, wat tot leven en godsvrucht strekt, begiftigd door de kennis van Hem, die ons geroepen heeft door zijn heerlijkheid en macht; ...*

De kracht die van de godheid uitgaat, dus van de Vader en de Zoon, is de Heilige Geest die in onze harten of in onze inwendige mens is uitgestort. Hij is de 'mogendheid' (Grieks: *dunamis*) in de christen die als een dynamo kracht te voorschijn brengt. Deze Geest heeft rijke talenten en bekwaamheden waarmee Hij ons ook begiftigt, zodat wij alles bezitten wat nodig is om tot een ontplooid, vruchtdragend leven te komen.

Op welke wijze komt nu de ontwikkeling van deze kracht en van dit vruchtdragend leven tot stand? Het eenvoudige antwoord is: er gaat niets automatisch, er gebeurt niets buiten de mens om, maar deze groei wordt veroorzaakt door de vermeerdering van kennis aangaande God en Jezus Christus. Het gaat er dus bij de christen om het woord van God te lezen, dit te aanvaarden en zo Gods gedachten tot zijn eigendom te maken. Hierbij komt de Heilige Geest hem te hulp, want deze is de Leraar der gerechtigheid. Jezus sprak aangaande Hem: 'Hij zal het uit het mijne (het woord) nemen en u verkondigen' (*Johannes 16:14*).

Wanneer de christen kennis genomen heeft van Gods gedachten en deze zich toegeëigend heeft, weet hij zich tot een grote en heerlijke taak geroepen. Het blijde evangelie verlost hem en hij kan het niet meer missen. God riep hem niet door bedreigingen met hel en verdoemenis, maar Hij bekoorde hem en trok hem met beloften van heil en heerlijkheid. Hij riep hem door de openbaring van zijn glorie en deze wordt ook aan de gelovige geschonken. Jezus sprak dat Hij de heerlijkheid die Hij van de Vader ontvangen had, aan zijn discipelen schenkt (*Johannes 17:22*).

Degenen die in Christus zijn, hebben hun eindstation nog niet bereikt, maar zij worden opgeroepen verder te gaan. De heerlijkheid van het zoonschap wordt hun in het vooruitzicht gesteld en zij ontvangen ook de kracht om de weg naar het doel te kunnen gaan. Zovelen het woord aangenomen hebben, ontvangen macht om kinderen Gods te worden en zovelen de Heilige Geest aangenomen hebben, ontvangen macht zonen Gods te worden. Het uiteindelijke doel is: 'gelijkvormig te zijn aan het beeld des Zoons, opdat deze de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders' (*Romeinen 8:29*).

4. ... door deze zijn wij met kostbare en zeer grote beloften begiftigd, opdat gij daardoor deel zoudt hebben aan de goddelijke natuur, ontkomen aan het verderf, dat door de begeerte in de wereld heerst.

Het terugwijzende voornaamwoord 'deze' kan betrekking hebben op 'zijn goddelijke kracht' in vers 3, of op 'Jezus, onze Heer' in vers 2. Dit maakt evenwel geen verschil, daar de Heer door

de Geest in ons woont. Hij heeft ons de kracht van de Heilige Geest beloofd, zodat wij in staat zijn de geestelijke gaven te ontplooien. De Heer heeft ons hiermee toegerust om de beloften van het zoonschap en die van het eeuwige leven te kunnen realiseren. De Heilige Geest zelf is de grote belofte van de Vader in het nieuwe verbond, zoals het Zaad der vrouw die was in het oude.

De erfenis die in de hemelse gewesten voor ons weggelegd is, wordt groots en heerlijk genoemd. Zij is waardevoller dan alles wat tot de vergankelijke wereld behoort en groter dan iets anders dat wij bedenken kunnen. Er staat immers: 'Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben' (1 *Corinthiërs* 2:9).

Door onze erfenis in bezit te gaan nemen, kunnen wij het beeld van de Zoon gelijkvormig worden. 'In Hem woont al de volheid der godheid lichamelijk' en wij hebben deze volheid als erfenis verkregen in Hem (*Colossenzen* 2:9). Wij groeien, ons aan de waarheid van zijn beloften houdende, naar deze volmaakt-hed toe. Jezus had deel aan de goddelijke natuur en Hij behoefde het Gode gelijk zijn niet als een roof te achten (*Filippenzen* 2:6). Hij was in de gestaltenis Gods, dit wil zeggen dat Hij een man Gods, dus een volmaakt geestelijk mens was, zoals de Schepper Zich deze van eeuwigheid had voorgesteld. Wanneer wij aan Jezus gelijkvormig worden, hebben wij deel aan de goddelijke natuur. Dan bezitten wij dezelfde gezindheid en dezelfde geestelijke begaafdheden en openbaren dezelfde geestelijke eigenschappen, zoals: trouw, barmhartigheid, goedertierenheid, waarheid, geestelijke kracht, gerechtigheid. De christen wordt dan een volmaakt geestelijk wezen naar de beeltenis van zijn Schepper, wonende in een stoffelijk lichaam. Dit lichaam is evenwel onderworpen aan de geest die onafscheidelijk met de Heilige Geest verbonden is.

Oorspronkelijk had God de mens zo gemaakt, dat deze zich kon ontwikkelen tot een volmaakt persoon in de natuurlijke wereld. In hem was de mogelijkheid gelegd zich ook in de geestelijke wereld te ontplooien. De boze heeft zijn leven evenwel aangetast, het uit de koers gebracht, het verstikt, gebonden en verdorven. Door het evangelie van Jezus Christus wordt de mens evenwel losgemaakt uit de strik van de boze, in vrijheid gesteld en in de

juiste positie gebracht. Zo ontkomt hij aan het verderf en aan de verderver.

Petrus gebruikt hiervoor ‘verderf’ een woord dat onder meer ook voorkomt in *Romeinen 8:21*, waar Paulus schrijft, dat de schepping van de dienstbaarheid aan de ‘vergankelijkheid’ bevrijd zal worden tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods. De mens Gods is overgezet uit de duisternis in het licht van het Koninkrijk Gods en de gerechtvaardigde en verheerlijkte zonen Gods zullen het middel zijn om de zuchtende en corrupte schepping die om des mensen wil vervloekt is, te herstellen.

Hoe is het de boze gelukt om de mensen onder zijn heerschappij te krijgen? Door hun begeerte op te wekken en te richten op het verbodene en het wetteloze. Dit is van den beginne al zo geweest en de duivel gaat hier nog steeds mee door.

5. Maar schraagt om deze redenen met betoon van alle ijver door uw geloof de deugd, door de deugd de kennis, ...

De apostel had reeds gebeden dat genade en vrede bij zijn lezers vermenigvuldigd mochten worden. Wij komen niet automatisch los van het verderf en ontvangen niet zonder inspanning de erfenis der heerlijkheid. In het vorige vers kan ook gelezen worden: ‘Zo gij maar aan het verderf ontvloden zijt’. Wij moeten ons dus eerst losmaken van het verderf en ons dan op de verse en levende weg gaan bewegen die ons omhoog voert. Wij moeten ons beijveren en ons ernaar uitstrekken om al de rijke beloften reëel tot ons eigendom te maken. Wij moeten ‘ons uiterste best’ (Canisiusvert.) hiervoor doen, ons ‘met alle ernst erop toelagen’ (vert. Brouwer), of zoals de Heer zegt: eerst het Koninkrijk Gods zoeken en zijn gerechtigheid, terwijl wij verwachten dat de dingen van deze aarde, die wij nodig hebben, naar zijn belofte ons bovendien toegeworpen zullen worden. Wie de goddelijke gezindheid en eigenschappen wil overnemen, zal van de Heilige Geest moeten willen leren en wie de geestelijke begaafdheden wil bezitten, zal ernaar moeten jagen (*1 Corinthiërs 14:1*).

De mens die als zondaar onder de heerschappij van de boze leeft, heeft allereerst geloof nodig in het gepredikte evangelie van Jezus Christus. Hij moet dan bij dit geloof de deugd voegen, dat is

de goede daad in het zich afkeren van het kwaad en het zich losmaken uit de banden der zonde. Hij moet zich tot Jezus Christus wenden om uitdelging van schuld en het kinschap Gods te ontvangen. Door dit goede werk zal hij Jezus als Redder en Leidsman ten leven leren kennen en God als Vader. Door de doop in de Heilige Geest zal hij ook kennis verwerven van de kracht Gods die heil brengt en tot heerlijkheid voert. Hij zal ook de heilige engelen leren zien, die ons mede beschermen, maar ook de vijanden beginnen te onderscheiden, die de christen willen beschadigen en terugtrekken in het verderf. In zijn bergrede vatte Jezus deze ingang in het Koninkrijk Gods samen onder de woorden: 'Gaaf in door de enge poort, want wijd is de poort en breed de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die daardoor ingaan; want eng is de poort, en smal de weg, die ten leven leidt, en weinigen zijn er, die hem vinden' (*Mattheüs 7:13,14*).

6. ... door de kennis de zelfbeheersing, door de zelfbeheersing de volharding, door de volharding de godsvrucht, ...

Onder de deugden springt dan ogenblikkelijk de noodzaak van de zelfbeheersing of de zelfcontrole naar voren. Wat de christen als zelfbeheersing beschouwt, is in wezen onderscheiden van hetgeen de wereld hieronder verstaat. De mens buiten God kan innerlijk met boosheid en wrevel vervuld zijn, maar wanneer hij zich niet in woord of daad openbaart, behoudt hij zijn zelfbeheersing: 'Ik heb mij nog kunnen beheersen!' De christen wil evenwel ook zijn innerlijk leven voor iedere beïnvloeding van de boze bewaren. Hij heeft daarom de controle niet bij de uitgang, maar daar waar de inspiratie van de vijand en zijn beïnvloeding beginnen. Hij laat in zijn geest en in zijn ziel niets toe dat negatief is en dat zijn innerlijk leven aantast en verderft.

De zelfbeheersing behoort tot de vrucht van de Heilige Geest. Wanneer de boze de begeerte in verkeerde banen tracht te leiden, verzet zich de wil van de christen hiertegen. Deze verlustigt zich immers in de wet van God (*Romeinen 7:22*). Zijn geest tracht in deze strijd de boze te weerstaan, want hij wil als drager van de wet Gods in eigen huis heersen. Aangezien de menselijke geest menigmaal in kracht tekort schiet, komt de Heilige Geest zijn

zwakheid te hulp, en deze samenwerking brengt ook als vrucht de zelfbeheersing voort.

Raakt de mens zijn zelfbeheersing kwijt, dan verliest hij zichzelf. Zijn geest heeft niet langer de controle over zijn denken, spreken of handelen, maar een boze geest oefent toezicht uit. Gods Geest zal nooit de menselijke geest verdringen of overheersen, want zelfs van de profetie geldt, dat de geesten der profeten die verbonden zijn met de Heilige Geest aan de profeten onderworpen zijn (*1 Corinthiërs 14:32*).

In vele kringen meent men dat God de menselijke geest eerst wil verbrijzelen of verbreken. Men zingt zelfs: 'Verbreek mij maar geheel'. Bij deze bede wordt het werk van de boze machten openlijk afgesmeekt. Onze God wil evenwel de verbroken geest, de verbrijzeld ziel en het zieke lichaam herstellen, zodat de geest van de mens sterk genoeg is om over hem te regeren en hem te leiden, de ziel zich verblijden kan in de Heer en het lichaam als een geschikt werktuig ten dienste gesteld kan worden van de gerechtigheid. Jezus sprak immers: 'Want wat baat het een mens, als hij de gehele wereld wint, maar zichzelf verliest of zelf schade lijdt?' (*Lucas 9:25*). Dit gebeurt dus, wanneer de nodige discipline of zelfbeheersing ontbreekt.

Een vorm van zelfbeheersing is 'matigheid', het woord dat in deze tekst door de Statenvertaling gebruikt wordt. Wie matig is, bewandelt de smalle weg. Zo fluisteren verleidende, goddeloze geesten de mens in, dat hij maar raak moet eten en drinken, terwijl de 'vrome' machten hem tot onthouding aanzetten, terwijl de Heer ons duidelijk maakt dat alle spijzen en dranken geoorloofd zijn, mits de christen heerst over zijn lusten. Overspelige geesten toveren de man voor dat het hebben van meer dan één vrouw een begeerlijke zaak is, terwijl religieuze geesten het huwelijk verbieden en het kloosterleven aanprijzen. De smalle weg is, wat God van den beginne bij elkander gebracht heeft, namelijk één man met één vrouw.

De boze zal trachten ondanks de zelfbeheersing toch steeds op een of andere manier in het leven binnen te komen. Daarom moet de zelfbeheersing ondersteund worden door de volharding, zoals er staat: 'Want gij hebt volharding nodig, om de wil van God doende, te verkrijgen hetgeen beloofd is' (*Hebreeënen 10:36*).

Jezus sprak: 'Wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden' (*Mattheüs 24:13*). Slechts wanneer men de beïnvloeding van de machten der duisternis blijvend buiten zijn leven houdt, kan het woord van God ongestoord opwassen en vrucht dragen, zoals God het bedoeld heeft. Alleen wanneer de christen standvastig blijft, kunnen de geestelijke gaven zich vrijelijk in hem ontwikkelen en zal de vrucht des Geestes, de godsvrucht, zich in het praktische leven openbaren in: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing (*Galaten 5:22*). Zo openbaart zich dan de mens Gods tot alle goed werk volmaakt toegerust (*2 Timotheüs 3:16*).

7. ... door de godsvrucht de broederliefde en door de broederliefde de liefde jegens allen.

Vanuit de juiste verhouding tot God, dus vanuit de godsvrucht en eerbied voor Hem die gezegd heeft: 'Gij zult God liefhebben boven alles en uw naaste als uzelf', ontstaat de 'filadelfia' of broederliefde.

Liefde is de positieve houding die men tegenover de medemens inneemt. Zij kan schenkend zijn of ontvangend. Gods liefde ten opzichte van de mens is altijd gevend, terwijl de mens ten opzichte van God een verkrijgende relatie bezit, zoals het kind die heeft tot zijn vader. Wordt met de Heilige Geest 'de liefde uitgestort in onze harten', dan begint ook in ons vanuit deze rijkdom de mededelende liefde werkzaam te worden. Deze richt zich in de eerste plaats op de broeders en zusters, de 'huisgenoten Gods'. De Heer wil immers dat wij ten nauwste met elkander verbonden zijn, dus één van hart (geest) en één van ziel zijn. Dan vormen wij tezamen één lichaam, dus een hechte, organische eenheid: wij hebben dezelfde gedachten, dezelfde leer en dezelfde gezindheid. Deze geestelijke gemeenschap bewerkt de broederliefde, die te allen tijde bereid is te dienen en te helpen.

Er zijn christenen die over gebrek aan liefde in hun gemeenschappen klagen. Zij zijn als de kinderen die ingesteld zijn om liefde te ontvangen, maar de Heer sprak over een geven zonder op vergelding te hopen. De schenkende liefde zoekt zichzelf niet, wordt niet verbitterd en rekent het kwade niet toe (*1 Corinthiërs*

13:5). De volwassen christen zal zich natuurlijk wel afvragen of bij hem deze positieve instelling ten opzichte van de zwakke broeder of zuster te allen tijde aanwezig is.

De zichzelf gevende liefde Gods die met de Heilige Geest woning heeft gemaakt in de harten der gelovigen, de zogenaamde 'agapè', strekt zich niet alleen uit tot de broeders en zusters, maar zij richt zich ook op alle mensen. Vandaar in onze vertaling de toevoeging 'jegens allen'. Gods liefde heeft zich immers altijd uitgestrekt naar alle mensen en het is vanaf het begin zijn bedoeling geweest dat het ganse menselijke geslacht door onderlinge liefde verbonden, één geheel zou vormen. Deze liefdesverhouding is evenwel door de zonde doorbroken en maar al te vaak veranderd in jaloezie, haat en vijandschap. Gods liefde blijft evenwel constant gericht op het behoud van alle mensen. 'Hij laat zijn zon opgaan over bozen en goeden en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen'. Dit wat het natuurlijke bestaan betreft. Wat hun geestelijk welzijn aangaat: Hij schonk zijn Zoon voor de gehele wereld. Daarom geldt voor de christen niet meer de oude uitspraak: 'Gij zult uw naaste (broeder) liefhebben en uw vijand zult gij haten', maar zij wordt vervangen door: 'Hebt uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen' (*Mattheüs 5:43-45*).

De ware liefde is niet gekwetst, indien zij niet beantwoord wordt. Wij zullen ons daarom vanwege de werkingen van de boze in degenen die ons omringen, niet laten weerhouden de mens toch liefde te bewijzen en hem te helpen.

8. *Want als deze dingen bij u aanwezig zijn en overvloedig worden, laten zij u niet zonder werk of vrucht voor de kennis van onze Here Jezus Christus.*

In beginsel moet deze hele scala van deugden in het leven van de gelovigen gevonden worden en zij moeten zich steeds verder in hen ontwikkelen door een dagelijks voortgaande vernieuwing van denken. Ook versterken, bemoedigen en verlevendigen deze deugden elkander. Hierdoor openbaren de gelovigen het beeld van Jezus Christus steeds meer. Zij zullen al voortgaande en volhardende dan ook Jezus Christus en de kracht die Hij hun schonk, hoe langer hoe meer leren kennen. Al levende met hun

Heer die door de Heilige Geest in hen woont, zullen zij eindigen met Hem ten volle te kennen, zoals zij zelf gekend zijn (*1 Corinthiërs 13:12*).

Zoals wij in de natuurlijke wereld iemand pas goed leren kennen door dag aan dag met hem om te gaan, zo zullen wij steeds meer met Jezus vertrouwd raken door volhardend in zijn woorden te blijven en met Hem te leven. Dit contact zal een rijke vrucht in ons leven afwerpen en wij zullen erdoor toegerust worden tot alle goed werk.

9. *Want bij wie zij niet zijn, die is verblind in zijn bijziendheid, daar hij de reiniging van zijn vroegere zonden heeft vergeten.*

In de vorige verzen heeft de apostel de weg aangegeven vanaf het ogenblik dat iemand tot het geloof komt tot aan het tijdstip dat hij een rijpe vrucht is geworden, dat wil zeggen tot volle kennis van Jezus Christus kwam en de heerlijkheid deelachtig werd, die in Christus Jezus is verborgen.

Wie deze weg niet gaat - of met een ander beeld - dit groeiproces niet doormaakt, wie dus niet innerlijk veranderd en vernieuwd wordt, wiens woorden en daden niet overeenstemmen met zijn hoge roeping, is volgens de apostel bijziende en verblind. Deze kortzichtigheid belet hem zowel achterwaarts als voorwaarts te zien. Hij vergeet immers dat hij door het bloed van Jezus Christus van zijn zondesschuld werd gereinigd, maar evenzo het doel van deze vergiffenis, namelijk dat hij overgezet werd in het Koninkrijk Gods en dat hij op zou moeten wassen in waarheid en in gerechtigheid. Hij ziet dus geen toekomstige wereld.

Wanneer iemand bijziende is, betekent dit dat hij alleen de dingen kan opmerken die vlak bij hem zijn. Hij heeft dus verder geen blikveld. Een bijziend christen neemt slechts de dagelijkse dingen van de aarde op en let alleen op de toestand waarin hij zich bevindt, maar de eeuwige, onzienlijke werkelijkheid is voor hem afgesloten.

Het woord 'verblind' wijst op een werking van buitenaf, die de mens de mogelijkheid ontnemt om ver te zien, dus om een visie te hebben. De verblindings wordt veroorzaakt door de machten der duisternis, die de waarheid in ongerechtigheid ten onder hou-

den. Paulus schreef dat het evangelie dat hij verkondigde, bedekt was, dus niet gezien werd, 'bij hen die verloren gaan, ongelovigen, wier overleggingen de god dezer eeuw met blindheid heeft geslagen, zodat zij het schijnsel niet ontwaren van het evangelie der heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is' (2 *Corinthiërs* 4:4). Bijziendheid en verblinding werken dus samen, zodat de mens niets meer opmerkt van het doel en van de glorie Gods.

Het wordt uit deze tekst opnieuw duidelijk, dat de mogelijkheid bestaat om, nadat men tot het geloof in het verzoenend werk van Christus is gekomen, de zegen hiervan toch weer te verliezen. Uit deze tekst blijkt ook weer: er is een afval der heiligen (zie ook 2 *Petrus* 2:21, 22 en *Hebreeënen* 6:4-8).

10. *Beijvert u daarom des te meer, broeders, om uw roeping en verkiezing te bevestigen; want als gij dit doet, zult gij nimmer struikelen.*

Het is zaak om niet te blijven staan bij de poort die wij binnengegaan zijn door het aanvaarden van de schuldvergeving, maar bewust verder te gaan op de smalle weg, totdat het einddoel is bereikt. God roept ons, teneinde gemeenschap te hebben met zijn Zoon, om naar deze te horen en Hem te volgen. Jezus is de uitverkorene die ons geschonken is als een leidsman ten leven en tot heerlijkheid. De Vader sprak: 'Deze is mijn Zoon, de geliefde, hoort Hem'. Gods keuze van eeuwigheid is de Zoon zijner liefde. Deze zal de mens voeren naar het doel dat de Vader in zijn eeuwig plan voor hem bereid heeft.

Ieder die het evangelie dat over de gehele wereld verkondigd wordt, aanvaardt, behoort tot de geroepenen, want hij neemt Jezus aan. Een ieder die zich bij Jezus gevoegd heeft, behoort tot het uitverkoren geslacht waarvan de apostel sprak in 1 *Petrus* 2:9.

De zegeningen en de beloften die aan het geroepen en uitverkoren geslacht zijn toegezegd, vallen dit niet automatisch ten deel. Zo goed als iemand zélf tot bekering moet komen en hij breken moet met de ongerechtigheid teneinde deel te krijgen aan de schuldvergeving, zo moet ook de gereinigde christen zich erop toeleggen met volharding en geduld de verdere beloften te verwerven. Zo moet hij bijvoorbeeld ijveren naar de geestelijke ga-

ven, zich oefenen in het onderscheiden van goed en kwaad, de goede geestelijke strijd voeren, zich uitstrekken naar kennis en wijsheid, de voetstappen van zijn Heer drukken, het rechte spoor houden en jagen naar de volkomenheid. Zo wordt zijn positie in het Koninkrijk Gods vast of zeker gemaakt. De waarschuwing om zijn roeping en verkiezing te bekrachtigen, wordt gegeven, omdat natuurlijk de mogelijkheid bestaat dat bij falen deze roeping en verkiezing niet vaststaan en niet bevestigd worden.

Wanneer wij met de dingen van Gods Koninkrijk in theorie en praktijk, dus in ons denken, spreken en handelen, voortdurend bezig zijn, hebben wij geen aandacht en tijd meer om ons te laten beïnvloeden en verleiden door de boze die negatieve gedachten en begeerten als struikelblokken op onze weg wil brengen. Onze Heer beloofde: 'Omdat gij het bevel bewaard hebt om Mij te blijven verwachten, zal ook ik u bewaren voor (in) de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken hen, die op de aarde wonen' (*Openbaring 3:10*). Wie zijn hoop of verwachting op de Heer gericht houdt, is niet van de aarde, maar van de hemel, waar hij heerst over de verleidende machten der duisternis.

Wie voortdurend op de hoge weg is, zal nooit struikelen, want 'daar zal geen leeuw zijn en geen verscheurend dier zal daarop komen' (*Jesaja 35:9*). De apostel Johannes zegt ditzelfde onder andere woorden in zijn eerste zendbrief, hoofdstuk 5:18, waar staat: 'We weten, dat wie uit God is geboren, niet zondigt; maar wie uit God is geboren, waakt over zichzelf, en de boze heeft geen vat op hem' (Canisiusvert.), omdat hij bezig is met de dingen van Gods Koninkrijk. Ook *Judas 24* spreekt over Jezus Christus, die ons door de Geest die in ons woont 'voor struikelen kan behoeven en onberispelijk doen staan voor zijn heerlijkheid in grote vreugde'. Wanneer *Jacobus 3:2* constateert, dat wij allen in velerlei opzicht struikelen, houdt dit daar verband met ons spreken en onderwijzen. Ons kennen is immers nog onvolkomen (*1 Corinthiërs 13:12*).

Struikelen doet men over iets, dat men niet opgemerkt heeft. Men was er niet van op de hoogte. Wie in zijn spreken niet meer struikelt, dus geestelijk goed kan onderscheiden en alles logisch kan ordenen, is een volmaakt man, want hij is dan ook in staat

zijn daden te beheersen. Hij is zelfs 'in staat zijn gehele lichaam in toom te houden'.

In de 'laatste dagen' kan God zijn doel wél met ons bereiken. God zoekt zulken die Hem aanbidden in geest en waarheid, die het Koninkrijk Gods zijn binnengegaan en zich dus daar openstellen. Aan hen openbaart de Vader Zich zoals Hij werkelijk is. De perfectie van de mens begint met zijn wandel in de onzienlijke, hemelse gewesten.

11. *Want zó zal u rijkelijk worden verleend de toegang tot het eeuwige Koninkrijk van onze Here en Heiland, Jezus Christus.*

In *1 Petrus 4:18* schreef de apostel dat er rechtvaardigen zijn, die ternauwernood zalig worden. Deze mensen hadden wel de rechtvaardigheid door het verzoenend bloed aanvaard, maar van een daadwerkelijk leven met God was niets terecht gekomen. Petrus kende echter ook christenen, die niet zalig 'worden', maar die al zalig 'zijn' (*1 Petrus 4:14*). Zij zijn bezig het evangelie van Jezus Christus steeds meer te leren kennen en in hun leven te realiseren. Zij bouwen op het fundament met 'goud, zilver en kostbaar gesteente'. Zij nemen dus de rijke, hemelse erfenis al in bezit, want de erflater die het hun naliet, is gestorven. De toegang tot het eeuwige Koninkrijk van Jezus Christus, hun Heer, staat wijd voor hen open. Zij betreden steeds nieuwe schatkamers met mogelijkheden en perspectieven, waardoor hun de ene genade na de andere ten deel valt. Alles wat zij bij hun wandel en strijd in dit Koninkrijk verwerven, zal ook tot in eeuwigheid hun deel zijn, want het is een eeuwig Koninkrijk waar Jezus voor eeuwig Heer is en zij zijn beeld gelijkvormig zijn geworden.

Jezus is Heiland, want Hij heeft zijn volk verlost, niet alleen van hun zondesschuld, maar ook uit de duisternis en van zijn vijanden. Hij heeft het hersteld en een plaats gegeven als medegezalfden (als christussen) in zijn lichaam, de gemeente. Daarom zal dit uitverkoren geslacht, dit koninklijke priesterdom en deze heilige natie, gebruikt kunnen worden bij het herstel van de ganse aardse schepping en ook van hen die beschadigd ingingen in het nieuwe Jeruzalem. Als geboomte des levens zullen onder de schaduw van hun bladeren deze volkeren genezen worden.

12. Daarom zal het steeds mijn voornemen zijn u hieraan te herinneren, hoewel gij het weet en in de waarheid, die bij u is, versterkt zijt.

Petrus is van plan zo lang als hij leeft zijn lezers steeds weer het evangelie van Jezus Christus in gedachtenis te brengen. Dit evangelie gaat niet in de eerste plaats over de persoon van onze Heer en over zijn leven, maar over ‘zijn’ evangelie, dat is de prediking van het ‘eeuwige Koninkrijk’. Jezus heeft de verborgenheden van de onzienlijke wereld ontsluitend. Zijn boodschap hierover had alle apostelen gefascineerd. Zij werden nimmer moe om zonder ophouden hierover te spreken. Van dit onderwerp geldt wat Paulus aan de gemeenten voorhield: ‘Hetzelfde aan u te schrijven is voor mij niet verdrietig en voor u is het veilig’ (*Filippenzen 3:1*). De lezers moesten bevestigd worden in dit evangelie, opdat zij niet door elke wind van leer zouden beïnvloed worden. In lyrische vorm uit de apostel in deze pericop zijn vreugde over de geopenbaarde heerlijkheid van ‘het eeuwige Koninkrijk van onze Here en Heiland, Jezus Christus’, van welke genade alle oudtestamentische profeten in beelden hadden gesproken en die in het leven van het volk Israël in schaduwen was neergelegd (*1 Petrus 1:12*).

Zijn lezers weten het wel en de waarheid, dat is het plan van God met de mens, is bij hen tot ontwikkeling gekomen, dus versterkt of bevestigd. Dit in tegenstelling met wat Paulus zei, dat de heidenen de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden. Door hun boosheid kon God zijn bedoeling in hen niet tot ont-plooiing brengen (*Romeinen 1:18*).

13-15. Ik acht het mijn plicht, zolang ik in deze tent ben, u door herinnering wakker te houden, want ik weet, dat het afleggen van mijn tent spoedig komt, zoals ook onze Here Jezus Christus mij heeft doen weten. Maar ik zal mij beijveren, dat gij ook na mijn heengaan telkens weer aan deze dingen kunt denken.

Petrus weet dat wanneer iemand niet telkens bij deze geestelijke zaken bepaald wordt, hij gemakkelijk weer terugvalt in de dingen van de zienlijke wereld en door matheid van ziel verslapt. Men

moet voortdurend het geestelijk oog gericht houden op Jezus, die met eer en heerlijkheid gekroond is en die gezeten is op de troon van zijn Vader. Door de broeders telkens deze weg en dit doel voor ogen te stellen, wil de apostel hen geestelijk wakker houden.

Petrus weet dat hem voor dit werk nog maar een korte tijd is toegemeten. Hij verwacht dat zijn uitwendige mens spoedig gescheiden zal worden van de inwendige. De voorstelling van zijn lichaam als tent was ontleend aan de geschiedenis van de zwerende aartsvaders en aan die van het volk Israël in de woestijn. Zijn tent zou worden neergehaald en opgeborgen. De bewoner van de tent, de mens des harten, zou evenwel voortleven. Petrus had immers het onvergankelijke leven in zich en naar de inwendige mens was hij een levende cel in het Lichaam des Heren. Na zijn sterven zou deze inwendige mens blijven waar hij was: in Christus.

Het is mogelijk dat de Heer hem geopenbaard had dat zijn verscheiden nabij was. 'Spoedig' is weldra, plotseling of haastig. Maar het kan ook herinneren aan wat Jezus in *Johannes 21:18,19* voorspelde aangaande de toekomst en de wijze waarop Petrus sterven zou. Hij kon onverwacht en snel als martelaar sterven. Hij wist dus niet wanneer dit uur zou aanbreken, maar hij kon het verwachten en hij wilde daarom de tijd die hem nog restte in het vlees, benutten tot opbouw van de gemeenten. Zo schreef ook Paulus: 'Van beide zijden word ik gedrongen: ik verlang heen te gaan en met Christus te zijn, want dit is verreweg het beste; maar nog in het vlees te blijven is nodiger om uwentwil. En in deze overtuiging weet ik, dat ik zal blijven en voortdurend bij u allen zal zijn, opdat gij verder moogt komen en u in het geloof verblijden' (*Filippenzen 1:23-25*).

De maatregelen die Petrus nam om het evangelie van Jezus Christus te bewaren voor de geadresseerden en voor de gelovigen voor alle tijden, vinden we in zijn brieven. Sommige kerkvaders menen dat hij Johannes Marcus, die veel met hem reisde, instrueerde om zijn evangelie te gaan schrijven. Het Marcus-evangelie zou dan opgetekend zijn naar de gegevens van Petrus. Deze noemde immers Marcus zijn zoon (*1 Petrus 5:13*). Dat Petrus zelf nog van plan was een werk te schrijven, is niet aannemelijk, daar hij zijn heengaan verwachtte.

Petrus achtte de mondelinge overlevering niet hoog. Hij kende het gevaar van 'verdraaiingen' van woorden en van toedoen en afdoen van zijn woorden (vergelijk 2 Petrus 3:16 en Openbaring 22: 18,19). Juist uit de geschriften van de apostelen, ook uit die van Petrus, en verder uit die van evangelisten en van profeten is het Nieuwe Testament ontstaan, dat voor ons leidinggevend en maatgevend is.

16. Want wij zijn geen vernuftig gevonden verdichtsels nagevolgd, toen wij u de kracht en de komst van onze Here Jezus Christus hebben verkondigd, maar wij zijn ooggetuigen geweest van zijn majesteit.

Het evangelie dat Petrus verkondigde, was geen verzinsel, fabeltje of zoals er staat 'mythe', waarmee de heidense priesters zich ook bezighielden. Het was ook niet in de ijdele fantasie van mensen ontstaan en bevatte ook niet de mening van lieden die eropuit waren hun medemensen te bedriegen. Het is de boodschap van God die door de profeten opgetekend werd en die betrouwbaar is.

Jezus had tot zijn discipelen gezegd: 'Gij zijt getuigen van deze dingen' (*Lucas 24:48*). Ook Petrus had het optreden van de Heer meegemaakt en ook zijn heerlijkheid gezien na zijn opstanding uit de doden, evenals Johannes. Deze laatste apostel schreef: 'Hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben... dat verkondigen wij' (*1 Johannes 1:1-3*).

Paulus, die zelf de omwandeling van Jezus niet had meegemaakt, spreekt over hen, 'die het gehoord hebben, op betrouwbare wijze ons is overgeleverd' (*Hebreeën 2:3*). Hij zal wel veel waarheden en kennis van gebeurtenissen van Petrus hebben overgenomen, want deze was de belangrijkste persoon die hij in Jeruzalem na zijn bekering ontmoette (*Galaten 1:18*, zie ook zijn contact met Johannes en Jacobus, de broeder des Heren in *Galaten 2:9*).

De inhoud der prediking van Petrus was die van de kracht en van de komst des Heren. Deze kracht had hij gezien, toen hij Jezus zag werken en hij getuigde hiervan in het gezin van Cornelius: 'Hoe God Hem met de Heilige Geest en kracht heeft gezalfd.

Hij is rondgegaan, weldoende en genezende allen die door de duivel overweldigd waren; want God was met Hem' (*Handelingen 10:38*).

Paulus schreef in verband met het heerlijke evangelie van Jezus: 'Het is een kracht Gods tot behoud voor een ieder die gelooft'. Daarom kunnen ook nu nog de ware christenen getuigen van redding, verlossing en genezing. Ook had Petrus de komst van Jezus ervaren en bekend gemaakt, namelijk toen door de doop met de Heilige Geest de Vader en de Zoon woning maakten in zijn hart en hij kon getuigen, dat niet door zijn kracht of godsvrucht de verlamde aan de Schone Poort genezen was (*Handelingen 3:12*). Petrus was dus ooggetuige geweest van de majesteit van Jezus, toen deze op aarde rondwandelde, maar ook van de heerlijkheid van de verhoogde Meester.

Bij 'komst' menen vele uitleggers dat hier gesproken wordt van de geboorte van Jezus, maar dan zou het woordje 'komst' vóór 'kracht' hebben moeten staan. Anderen menen dat hier gedacht wordt aan de wederkomst des Heren met de zijnen in de eindtijd. De apostel brengt echter deze komst in verband met het ooggetuige zijn en met de kracht des Heren welke in zijn nabijheid openbaard was. De 'komst' is in de eerste plaats de 'parousie' of de tegenwoordigheid des Heren en deze begint, wanneer Hij woning maakt in het hart van de gelovige, dus bij de doop in de Heilige Geest!

17. Want Hij heeft van God, de Vader, eer en heerlijkheid ontvangen, toen zulk een stem van de hoogwaardige heerlijkheid tot Hem kwam: Deze is mijn Zoon, mijn geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb.

Reeds bij de doop van Jezus in water en na zijn doop in de Heilige Geest had God vanuit de hemelen gesproken: 'Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb' (*Mattheüs 3:17*). Johannes de Doper getuigde in zijn prediking hiervan: 'En ik heb gezien en getuigd, dat deze de Zoon van God is' (*Johannes 1:34*). Het was voor Jezus een eer om als Zoon van God openlijk erkend te worden en het was voor Hem een heerlijkheid om als eerste mens de Heilige Geest te ontvangen.

Het welbehagen Gods is de ware, volkomen geestelijke mens, die dus het einddoel bereikt heeft. Jesaja profeteerde dat door Gods hand, dus door zijn Geest, het welbehagen des Heren gelukkig zou voortgaan. Hij zou zaad of nakomelingen zien, die ook een 'lang' of eeuwig leven zouden bezitten. De mens Gods die tot alle goed werk in hemel en op aarde toegerust wordt is de mens van het goddelijk welbehagen (vergelijk *Jesaja 53:10*).

De stem uit de sublieme heerlijkheid van de hemel moet op Johannes de Doper een diepe indruk achtergelaten hebben, zodat Petrus hier nog op terugkomt en alle evangelisten er melding van maken, hoewel dezen zomin als de apostelen hierbij aanwezig waren geweest. Dit gebeurde immers vóór de roeping van de discipelen. Voor Johannes de Doper was het de bevestiging dat hij zijn bediening rustig kon afsluiten. Hij had zich niet vergist en dit kon hem later bemoedigen, toen hij in de kerker opgesloten zat.

18. En deze stem hebben ook wij uit de hemel horen komen, toen wij met Hem op de heilige berg waren.

Petrus zelf had ook een bijzondere openbaring uit de hemel gehad. Hij herinnerde zich nog heel goed dat hij met Jezus, Jacobus en Johannes op de berg der verheerlijking was. Deze wordt 'heilige berg' genoemd, omdat de drie discipelen in de hoge afzondering van deze berg een heerlijk gezicht kregen. Daar hadden zij collectief een visioen of een zinsverrukking. Het woord 'gezicht' dat in *Mattheüs 17:9* door Jezus voor dit gebeuren wordt gebruikt, vindt men ook in *Handelingen 7:31, 9:10, 10:17, 11:5, 12:9, 16:9* en *18:9*.

De verheerlijking op de berg was dus een visionaire belevenis. De discipelen aanschouwden het resultaat van de prediking die Jezus bracht: de majesteit van de verheerlijkte Meester en hoe zij met de vertegenwoordigers der rechtvaardigen van het oude verbond allen opgenomen werden in de lichtende wolk, beeld van de onberispelijke gemeente. Paulus had zo'n openbaring, toen hij opgetrokken werd tot in de derde hemel, dus toen hij de gemeente van oud en nieuw verbond tezamen in heerlijkheid zag. De eerste en de tweede hemel waren voorbijgegaan en hadden plaats gemaakt voor de laatste realisatie van het voornemen des Heren:

‘God alles in allen’. Paulus ervoer dit gezicht zo met zijn gehele wezen, dat hij schreef: ‘Of het in het lichaam was, weet ik niet, God weet het - dat die persoon weggevoerd werd tot in de derde hemel’ (2 Corinthiërs 12:2).

In de lichtende wolk, beeld van de gemeente, staat Jezus Christus centraal. Daarom klonk de stem opnieuw: ‘Deze is mijn welbeminde Zoon, in wie Ik mijn welbehagen gesteld heb’ en er werd nog aan toegevoegd: ‘Hoor naar Hem!’ (Mattheüs 17:1-8). Dit was dus voor deze drie apostelen ook een zeker bewijs dat ze op de goede weg waren.

19. En wij achten het profetische woord daarom des te vaster, en gij doet wél, er acht op te geven als op een lamp, die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten.

Petrus wist dat er veel profetieën over de Christus waren uitgesproken, die alle in Jezus vervuld zijn en nog worden. Zo schreef ook Paulus: ‘Want hoevele beloften Gods er ook zijn, in Hem is het: Ja; daarom is ook door Hem het: Amen’ (2 Corinthiërs 1:20). De stem uit de hemel bevestigde de waarheid van het profetische woord en ook de waarheid dat dit woord in Jezus van Nazareth was vervuld. Hij was de Messias die komen zou.

De profetieën waren in een duistere wereld als lampen waarop men zich geestelijk kan oriënteren. Ze zijn een lamp voor de voet en een licht op het pad. Ze zijn immers het middel om de weg des levens te leren kennen. De wereld is een plaats van duisternis of van dwaling en onwetendheid. Ieder mens in de wereld is verstoken van de kennis die nodig is om het eeuwige leven te beërven. Iedere hongerige en dorstige van hart doet goed de godsspraken te geloven en ermee bezig te zijn.

Wij doen wél, wanneer wij op het Woord Gods acht geven, ons verstand ertoe aanzetten de profetieën te verstaan en met ons hart de waarheid te aanvaarden van dit zekere woord. De profetieën zijn ‘de vorm van onderricht die ons overgeleverd is’ en ‘de belichaming der kennis en der waarheid’ waarnaar wij onze gedachten en gevoelens moeten regelen en waaraan onze woorden, belijdenissen en onze levenswandel moeten beantwoorden

(Romeinen 6:17 en 2:20). Langs de weg van Gods woord dat in de profetie tot ons komt, wordt het denken vernieuwd en gericht op Jezus. Door haar nemen wij de gedachten Gods over. Daarom zullen we ook in onze gemeenten de Geest niet doven en de profetieën niet verachten (*1 Thessalonicenzen 5:19,20*).

Jezus zelf is het ware en volmaakte licht der wereld, want Hij is immers de grootste profetie. Zijn profeteren was volkomen, want Hij kende de Vader. Hij is daarom de blinkende morgenster die de dageraad van een nieuwe dag of van een nieuw tijdperk vol leven en heerlijkheid aankondigt.

De morgenster is de eerste voorbode van de dag; het is dus nog donker. Wanneer zij in Israël met haar helder licht aan de oostelijke hemel oprijst, weet men zeker dat de nacht ten einde spoedt en de dag gaat aanbreken. In het Hebreeuws draagt zij de naam 'nogah', dat is 'glans'. Daarom wordt in de bijbel meer aandacht aan deze ster geschonken dan wij gewoon zijn.

Jezus schijnt in onze harten of in onze innerlijke mens: 'Want de God, die gesproken heeft: Licht schijne uit het duister, heeft het doen schijnen in onze harten, om ons te verlichten met de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Christus' (*2 Corinthiërs 4:6*). Het ópgaan van de morgenster wijst op een toenemende kennis. Zij die op deze wijze verlicht zijn, denken nooit dat zij genoeg weten, maar zij groeien, zich aan de waarheid houdende, in liefde in elk opzicht naar Hem toe, die het hoofd is, Christus' (*Efeziërs 4:15*).

20-21. Dit moet gij vooral weten, dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat; want nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar, door de Heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken.

Wanneer wij ons bezighouden met de profetieën der Schriften, moeten we er wel op letten ze niet buiten Jezus Christus of buiten het eeuwige voornemen en plan van God om, te verklaren. We dienen het Oude Testament daarom steeds te verstaan onder de verlichting van de Heilige Geest en het vergelijken met het evangelie van Christus en met de leer der apostelen. Daarom kunnen wij de profetieën nooit afzonderlijk interpreteren, maar

behoren dit altijd in verband met de gemeente te doen. Dit geldt ook voor de voorspellingen aangaande het volk Israël, want de profeten hebben van de voor ons (de gemeente) bestemde genade geprofeteerd (*1 Petrus 1:10*). De profetie geeft niet de wil en de gedachten van de mens door, maar de godsspraken zijn de eeuwige overwegingen van God, die door de Heilige Geest geopenbaard werden. Deze Geest dreef de profeten ertoe het voornemen van God aan de mens bekend te maken.

Profeteren is het overnemen van de gedachten Gods door bemiddeling van de Heilige Geest en het uitspreken ervan. Profeten zijn dus de mond van God, zoals er staat: 'Zie, ik leg mijn woorden in uw mond' (*Jeremia 1:9*).

De profetieën worden dus in Christus en in zijn gemeente waarvan Hij het hoofd is, ten vólle vervuld. Toen onze Heer op aarde rondreisde, werden de godsspraken die op Hem betrekking hadden uiteraard in de zichtbare wereld vervuld. Zo was er sprake van een geboorte in Bethlehem, van lijden en sterven en opstanding uit de doden. Jezus sprak dat al deze profetieën aan Hem vervuld moesten worden. Toen de Heer na zijn hemelvaart Zich terugtrok in de onzienlijke, hemelse gewesten, en Hij hoofd van zijn lichaam, de gemeente, werd, worden sinds die tijd de profetieën in de geestelijke wereld vervuld. Wie deel wil hebben aan de beloften en toezeggingen, zal dus het woord van de apostel ter harte moeten nemen: 'Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand Gods. Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven en uw leven is verborgen met Christus in God' (*Colossenzen 3:1-3*). Wanneer wij dus bezig zijn met de oudtestamentische profetieën en wij deze verstaan willen, transponeren wij ze naar de hemelse gewesten waar Christus is. Wij 'vergeestelijken' ze, dit wil zeggen dat wij ze letterlijk nemen in de onzienlijke wereld, waar ons burgerschap en onze wandel zijn, waar God en de Zoon en de heilige engelen zich bevinden, waar onze strijd en overwinning liggen.

Om de profetieën te verklaren, hebben wij de sleutels van het Koninkrijk der hemelen nodig. Als wij 'in Christus' zijn, nemen wij in deze gewesten onze plaats in (*Efeziërs 2:6*). Vanuit deze

sfeer dient de profetie tot onze bemoediging en opbouw, ‘opdat wij in de weg der volharding en van de vertroosting der Schriften, de hoop zouden vasthouden’ (*Romeinen 15:4*).

HOOFDSTUK 2

1. *Toch zijn er ook valse profeten onder het volk geweest, zoals ook onder u valse leraars zullen komen, die verderfelijke ketterijen zullen doen binnensluipen, zelfs de Heerser, die hen gekocht heeft, verloochenende en een schielijk verderf over zichzelf brengend.*

In de vorige verzen vertelde Petrus hoe de ware profetie onder het oude verbond was ontstaan. Zij vermaande, vertroostte en stichtte het volk Israël door het geïnspireerde woord van God. Deze profetieën gingen echter ver uit boven het leven en de toekomst van het natuurlijke volk der Joden, want achter deze natie lag het Israël Gods, de geestelijke werkelijkheid in Christus, dus een rechtvaardig volk zoals God dit van eeuwigheid in gedachten had.

Maar niet allen die zich in vroegere tijden voor profet uitgaven, stonden onder wat ook wel vertaald wordt, de 'drang' van de Heilige Geest. Er waren ook valse profeten, of letterlijk pseudo-profeten, niet alleen bij de heidenen, maar ook onder het volk van God. Dezen brachten niet de gedachten van God onder woorden, maar zij spraken soms 'het gezicht van hun eigen hart' (*Jeremia 23:16*); ze profeteerden 'naar eigen inzicht' (*Ezechiël 13:2,17*) en dikwijls werden zij geïnspireerd door boze geesten. In *Deuteronomium 18:20* lezen we van profeten die in de naam van andere goden spraken. Nu weten wij wel dat een afgod niets is, maar die beelden waren toch maar het middel waardoor men met de demonen contact kreeg (*1 Corinthiërs 10:19,20*).

In het oude verbond hadden de priesters tot taak onderwijs in de wet te geven (*Maleachi 2:7*). De profeten moesten evenwel geïnspireerde woorden van God spreken. Het nieuwe verbond heeft ook zijn geïnspireerde profeten; hun vallen ook openbaringen en gezichten ten deel, tot leiding en opbouw van de gemeente. Profeteren veronderstelt altijd inspiratie; het heeft iets origineels en levendigs. In sommige kringen zegt men wel: 'Zo spreekt de Heer', maar dan wordt dikwijls een aantal teksten aan-

eengeregen of een aantal gemeenplaatsen of clichés naar voren gebracht. Dit is geen profeteren in de zin van de Schrift. Op dezelfde wijze kunnen sommigen achter elkaar liederen en psalmen citeren.

Een leraar kan vergeleken worden met de onderwijzende priester in het oude verbond, of met een 'schriftgeleerde, die een discipel geworden is van het Koninkrijk der hemelen' en van wie Jezus sprak, dat deze gelijk is op 'een heer des huizes, die uit zijn voorraad nieuwe en oude dingen tevoorschijn brengt' (*Mattheüs 13:52*). De voorraad van zijn kennis ontleent de leraar aan wat apostelen en profeten nalieten, terwijl de Heilige Geest hem inzicht verschaft. Natuurlijk kan iemand profeet en leraar tegelijkertijd zijn, zoals ook onze Meester was.

Ook het Nieuwe Testament spreekt over valse profeten. In *1 Johannes 4:1* staat dat vele valse profeten in de wereld zijn uitgegaan. In onze tijd kennen wij de stichters van verschillende groeperingen, die bepaalde valse leringen in de wereld brachten. Zij ontvingen hun afwijkende inzichten op bovennatuurlijke wijze door profetie en visioenen. Wij denken bijvoorbeeld aan de Israëlleren, of aan de hypothese van de opname van de gemeente vóór de grote verdrukking die door een profetes bij de Irvingianen werd geponereerd. Zo wordt in vele kerken het dogma van een uitverkiezing gebracht, waarin verondersteld wordt dat God van eeuwigheid mensen voorbestemd heeft tot een eeuwig verderf, terwijl de bijbel leert dat het Gods wil niet is dat er één mens verloren gaat, maar dat zij allen behouden worden. Wij herinneren nog aan de leer van het zevende-dagadventisme en van de Jehova's getuigen die voor de grote massa der aanhangers een zuiver aards gericht 'evangelie' brengen en aan de afwijkende leringen der mormonen. Door valse of pseudo-leraars werd een groot aantal van deze valse profetieën of dwalingen overgenomen en in de verschillende kerken en kringen gebracht. We denken bijvoorbeeld aan het feit dat de leer van de zielenslaap zoals de adventisten en Jehova's getuigen die brengen, ook in pinksterkringen is overgenomen.

'Verderfelijke ketterijen' bouwen niet op, maar voeren naar het verderf. Vaak worden zij bedekt ingevoerd onder de mantel der rechtzinnigheid zoals de erfzondeleer, terwijl er toch in *Eze-*

chiël 18:4 staat: 'Zie, alle zielen zijn van Mij, zowel de ziel van de vader als die van de zoon zijn van Mij; de ziel die zondigt, die zal sterven.' Ook gebruikt men de mantel van het betrouwbaar schijnende fundamentalisme bijvoorbeeld voor het aannemelijk maken van een valse maranathaleer, of de schijn van liefde, zoals bij de kinderdoop, waarbij 'uit de aard der liefde' de kleine kinderen voor wedergeboren worden gehouden.

Sommige valse leraars misleiden de geest en brengen het volk op leugenpaden en andere leren dat men aan de ongerechtigheid niet ontkomen kan, omdat men ondanks het aanvaarden van het evangelie en ondanks de werking van de Heilige Geest zondaar blijft tot de dood en het onmogelijk is een heilig leven te leiden.

Vaak vinden de dwalingen en ketterijen op geraffineerde wijze ingang. Er is sprake van 'binnensluipen' of 'binnensmokkelen', zodat de gemeente er geen erg in heeft dat zij op slinkse wijze op een doolweg wordt gevoerd. Van levensvernieuwing en het bereiken van het doel dat God Zich met de mens heeft voorgesteld, is bij dwalingen geen sprake. De aanhangers der ketterijen belijden nog wel dat zij door het bloed van Jezus gereinigd zijn van hun zonden, maar zij erkennen Hem niet als 'Heerser', letterlijk als 'despoot' van hun leven. Metterdaad loochenen zij de rechtvaardiging die Jezus voor hen verwierf, want zij zoeken geen levensheiliging. De Heilige Geest kan niet als koning in hen heersen en hen tot overwinning voeren. Ze zijn 'tot hinken en tot zinken ieder ogenblik gereed'. Zij blijven zondigen, dit wil zeggen de boze volgen en gehoorzamen. Zo brengen deze destructieve of afbrekende leringen ellende en verderf over de christenen, in plaats van blijdschap en heerlijkheid.

2-3. En velen zullen hun losbandigheden navolgen, zodat door hun schuld de weg der waarheid gelasterd zal worden; en zij zullen uit hebzucht met verzonnen redeneringen u als koopwaar behandelen; maar het oordeel houdt zich reeds lang met hen bezig en hun verderf sluimert niet.

Petrus spreekt nu vooral over leraars die de gerechtigheid loslaten en het volk doen zondigen. Deze mannen vielen dus ergens weer terug in het heidendom, waarvan Paulus sprak dat daar de

waarheid in ongerechtigheid ten onder wordt gehouden. Het plan van God kan immers nooit gerealiseerd worden, wanneer mensen in zonde blijven leven. In *Galaten 5:19,20* worden vele werken van het vlees door Paulus opgesomd en hij waarschuwt daar, dat wie dergelijke dingen bedrijven, het Koninkrijk Gods niet zullen beërven.

Toch zijn er velen die geloof hechten aan wat zulke valse leraars brengen en ook hun wetteloosheid navolgen. De onreine geesten die door een zuivere prediking gebonden worden, vinden aansluiting bij deze liederlijke leraars en worden binnen hun klimaat weer ontbonden. Misschien spreekt men vanwege de ervaringen in het zielenleven wel over een machtige zegen, die men bij zulke leidlieden ontvangt, maar de zwakke zielen drinken tegelijkertijd de ongerechtigheid in als water.

Wanneer buitenstaanders zien dat zulke bedrieglijke arbeiders de naam van Jezus noemen en zich als ware christenen uitgeven, terwijl ze toch niet breken met de ongerechtigheid, dan zijn hun slogans en emotionele toespraken de oorzaak dat de ware heilsweg en het werk van Jezus Christus gelasterd worden. Ieder christen behoort zodanig te leven, dat hij de buitenstaander geen oorzaak geeft om kwaad te spreken van de gemeente en hierdoor de naam van Jezus te smaden. Wij moeten ons niet verbazen als ook in onze dagen naar het woord van de apostel 'velen' het 'grote' Babylon zullen bevolken en door hun wereldgelijkvormigheid een aanfluiting zullen zijn van het ware christendom. De verbreiding van de goddeloosheid onder het naamchristendom is voorspeld.

Het doel van vele valse profeten, leraars of evangelisten is niet om een gemeente te bouwen, noch om de volgeling op te voeden tot de volkomenheid, want daar komt doorgaans niets van terecht. Zij willen geen geestelijk volwassenen in hun bijeenkomsten, want zij zoeken niet de tempel Gods maar zichzelf. Ze zijn egoïsten en zetten hun vermeend eigen belang in het centrum. Ze zijn kortzichtig, want wanneer ze werkelijk hun eigen belang zochten, zouden zij als medearbeiders Gods zich schatten verzamelen in de hemel. Nu mogen hun 'bekeerlingen' geen zelfstandig oordeel hebben, maar dezen worden behandeld als koopwaar, waarvan de waarde er bepaald wordt naar het nut of naar het geld dat deze kwade arbeiders los kunnen krijgen.

Petrus ontmaskert de methode van deze lieden: ‘Ook zullen ze, door winzucht gedreven, u uitbuiten met sluwe woorden’ (Can.vert.). Ze zullen voorwenden dat zij het geld voor de Heer nodig hebben, maar in wezen gaat het om eigen bedrijf en eigen eer. Ze zijn dus buitengewoon bekwaam om iedereen en alles voor hun karretje te spannen en ze weten dit onder mooie leuzen en met allerlei aan de bijbel ontleende teksten, goed te praten. Een kenmerk is, dat ze hun volgelingen onder pressie zetten. Ze zeggen dat wat voor hen gedaan wordt, voor de Heer is, want ze geven zich uit voor gezalfde dienstknechten van God, maar de Heer oordeelt anders. Hij laat hen lange tijd begaan, maar op zekere dag wordt de scheiding openbaar en wordt gezien dat men met dienstknechten van de boze te maken had en moet men erkennen dat zulke kwade arbeiders op weg zijn naar het verderf, dat dag noch nacht ophoudt hen naar zich toe te trekken.

Petrus spreekt hier over zonden waar ook de valse profeten in het oude verbond om bekend stonden:

► **Losbandigheid**

‘Maar bij de profeten van Jeruzalem heb Ik gezien wat afschuwelijk is: echtbreken en met leugens omgaan’ (*Jeremia 23:14*). ‘Priester en profeet waggelen van bedwelmende drank, zijn verward door wijn, tuimelen van bedwelmende drank, waggelen bij een gezicht, wankelen bij een rechtspraak’ (*Jesaja 28:7*).

► **De weg der waarheid lasteren**

De valse profeet spreekt: ‘Laten wij andere goden achterna lopen, die gij niet gekend hebt, en laten we hen dienen’ (*Deuteronomium 13:2*). ‘Bedrieglijke dingen en leugenachtige waarzeggerij hebben zij geschouwd, die zeggen: zo luidt het woord des Heren’ (*Ezechiël 13:6*).

► **Hebzucht**

‘Zo zegt de Here aangaande de profeten die mijn volk verleiden; die, als zij iets met hun tanden te bijten krijgen, heil verkondigen, maar tegen hem die hun niets in de mond steekt, de oorlog uitroepen’ (*Micha 3:5*). ‘De profeten profeteren vals en de priesters verschaffen zich gewin nevens hen, en mijn volk heeft het gaarne zo’ (*Jeremia 5:31*).

► **Verzonnen redeneringen**

‘Hoort niet naar de woorden der profeten, die u profeteren; zij maken, dat gij u aan een ijdele waan overgeeft’ (*Jeremia 23:16*). ‘Zeg tot hen die naar eigen inzicht profeteren: hoort het woord des Heren’ (*Ezechiël 13:2*).

► **Koopwaar**

‘Zo zegt de Here Here: wee de herders van Israël, die zichzelf weiden! Moeten de herders niet de schapen weiden? Het vet eet gij, met de wol kleedt gij u, het gemeste slacht gij, maar de schapen weidt gij niet’ (*Ezechiël 34:2,3*).

► **Verderf**

‘Daarom zal het nacht voor u worden, zonder gezicht; duisternis, zonder waarzegging; de zon zal ondergaan over de profeten, en de dag zal over hen verdonkerd worden’ (*Micha 3:6*). ‘Door het zwaard en de honger zullen die profeten aan hun eind komen’ (*Jeremia 14:15*). ‘Mijn hand zal zijn tegen de profeten die bedrieglijke dingen schouwen en leugen waarzeggen; tot de kring van mijn volk zullen zij niet behoren, in het boek van het huis Israëls niet ingeschreven worden’ (*Ezechiël 13:9*).

Wel ernstige waarschuwingen aan het adres van allen die in onze dagen menen dat men tolerant moet zijn tegen de leugen en de dwaling en vergeeflijk tegenover hen die leiding geven en toch in de zonde leven.

4. Want indien God engelen, die gezondigd hadden, niet gespaard heeft, maar hen, door hen in de afgrond te werpen, aan krochten der duisternis heeft overgegeven om hen tot het oordeel te bewaren; ...

Petrus geeft nu drie voorbeelden om aan te tonen op welke wijze zij die wetteloos of ‘losbandig’ (zie vers 2) leven, gescheiden worden van degenen die God toebehoren. Hij noemt: de gevallen engelen, de ondergang van de mensheid uit de voortijd en de omkering van Sodom en Gomorra. De ongerechten komen terecht in ‘een eeuwig verderf ver van het aangezicht des Heren’ (*2 Thesalonicenzen 1:9*). God bewaart evenwel hen die Hem toebehoren

en die hebben standgehouden. Het verderf komt over hen die afwijken en die Gods wetten opzettelijk schonden.

De eerste groep die ten onderging, is dus die van 'de engelen die gezondigd hadden', of van 'de zondigende engelen'. Een mens die zondigt doet dit door het contact met de boze geesten niet onmiddellijk te verbreken. De engelen zondigden evenwel niet door beïnvloeding van buitenaf. Zij vielen, omdat zij onder leiding van de satan, zichzelf tegen het plan van God met de mens verzetten. *Judas 6* zegt dat bepaalde engelen ontrouw werden aan hun oorsprong, aan hun principe of aan hun wetten. Hun oorsprong was God die hun leefregels gaf. Hun belangrijkste taak was, dat zij uitgezonden zouden worden ten dienste van de mens, die de zaligheid zou beërven (*Hebreeën 1:14*). Toen de mens geschapen werd, kwam dus de test der engelen. Gingen zij in op hun opdracht om te dienen, of niet? Zongen toen ook alle morgensterren? (*Job 38:7*).

Judas 6 deelt mee dat er engelen waren, die hun eigen woning verlieten. Geesten horen thuis in de onzienlijke wereld. Zodra zij in de zienlijke wereld woning zoeken in de mens, teneinde zich door deze te kunnen manifesteren in de stoffelijke schepping, overtreden zij de aan hen gestelde wetten. Zij rebelleren dan tegen God, want zij begeren de plaats in te nemen die aan de Schepper alleen toekomt. Deze wil in de mens wonen en Hij begeert diens geest met jaloezheid teneinde met hem gemeenschap te hebben (*Jacobus 4:5*). Hijzelf wil komen en woning in hem maken (*Johannes 14:23*).

In *Genesis 4:7* zien we in een illustratie, hoe zo'n gevallen engel voor het eerst woning tracht te maken in een mens. Daar zegt de Heer tot Kaïn: 'Doch indien gij niet goed handelt, ligt de zonde(macht) als een belager aan de deur, wiens begeerte naar u uitgaat, doch over wie gij moet heersen'. Kaïn liet de boze echter binnen en daardoor werd hij de eerste gebonden mens op aarde. Hij werd voortaan niet meer zoals eenmaal zijn moeder Eva, van buitenaf verleid, maar de inwonende zondemacht dwong hem slaafse gehoorzaamheid af. Hij werd een dienstknecht van de zonde. Wat hij niet wilde, moest hij doen. Op deze wijze werd hij een moordenaar, die vertwijfeld uitriep: 'Mijn misdad is te groot

om de straf te dragen' Zijn straf was dat hij aan de wetteloosheid geketend was, terwijl niemand hem toen kon bevrijden.

In *Genesis 6:1-4* wordt in een allegorie, dat is een voortgezette beeldspraak, verhaald op welke wijze de boze geesten begonnen zijn zich in massa met de geest van de mens te verbinden. 'De zonen Gods' of 'de engelen' (Alexandrijnse tekst) huwden met 'de dochters der mensen'. Deze gemeenschap was natuurlijk alleen in de geestelijke wereld, daar engelen geen vleselijke omgang kunnen hebben en bovendien het vermogen missen om zich voort te planten. De mens is evenwel in staat om op twee manieren gemeenschap uit te oefenen: lichamelijk en geestelijk.

Bij het woord 'dochteren der mensen' moeten wij denken aan het menselijk geslacht, zowel mannen als vrouwen. Vergelijk maar de uitdrukkingen 'dochter Sions' en 'dochter mijns volks' voor het hele volk van Israël. De uitdrukking 'zonen Gods' voor engelen komt behalve tweemaal in *Genesis 6* ook nog driemaal voor in het boek *Job*, namelijk in 1:6, 2:1 en 38:7.

Toen de zonen Gods, de gevallen engelen, tot de dochteren der mensen kwamen, 'baarden' dezen. Het woord 'kinderen' dat in de nieuwe vertaling tussen haakjes als verklaring erbij gegeven wordt, hoort niet in de tekst. Het resultaat van deze geestelijke gemeenschap was, dat de mens zondige daden voortbracht, dus boze werken. De bewoners van de eerste wereld hadden onvoldoende geest om de boze te weerstaan en in de wetten Gods te blijven, want niemand 'die voldoende geest bezit' overtreedt de geboden, omdat de menselijke geest de drager van de wetten Gods is (*Maleachi 2:15*). Het uiteindelijke gevolg van dit contact tussen boze geesten en menselijke geesten was, dat de mensen zich niet verder konden ontplooiën teneinde hun plaats in te nemen in de hemelse gewesten. Zij richtten zich geheel op de aarde. Zo moest dan de Heer constateren dat de mens 'enkel vlees' was, terwijl Hij zocht naar een volk dat Hem zou aanbidden in geest en in waarheid.

Petrus deelt ons mee dat de engelen die zich aan de mens vergrepen en zich nog steeds vergrijpen, naar de afgrond of het dodenrijk werden en nog worden verwezen. Hij gebruikt hier het woord 'tartaros', bij de Grieken beeld van de onderste plaats in het dodenrijk. Zoals in de diepste zee troggen absolute duisternis

heerst, zo zijn en worden de boze engelen die op bovenstaande wijze zondigden en zondigen, voor eeuwig verbonden met lichtloosheid, dat is dus met levenloosheid, want het licht is beeld van het leven. Ze zijn in het dodenrijk tot inactiviteit gedoemd; vandaar ook het woord 'gevangenis' in plaats van afgrond (vergelijk *Openbaring 20:1* en 7). De in de tartaros geworpen engelen kunnen de mensen dus niet meer verleiden, noch hun boze werken door hem heen openbaren, noch op het menselijke leven parasiteren.

Het Griekse woord 'sirós', vertaald door 'krochten', 'holen' of 'spelonken', staat in sommige oorspronkelijke teksten niet. Daar leest men het woord 'seira', dat betekent: touw, strik, band, lasso of ketting. Dit komt dan overeen met een ander Grieks woord 'desmós', dat in *Judas 6* in dit verband gebruikt wordt, en dat daar ook met 'banden' vertaald is. De machten worden gebonden of geketend aan duisternis, een begrip uit de geestelijke wereld, dat krachteloosheid en levenloosheid veronderstelt. Ook de Statenvertaling heeft in onze tekst 'ketenen der duisternis'.

Wanneer men het woord 'krochten' gebruikt, is dit een poging om het rijk der duisternis te lokaliseren, want dit zijn onderaardse hollen die woonplaats zijn voor lichtschuwe wezens. Men doet dit dan misschien wel in navolging van de oude Grieken, die de hades of het dodenrijk, een plaats toedachten in het midden der aarde. Een 'plaats' geven kan men alleen iets in de zichtbare wereld, maar de geesten zijn niet aan plaats of tijd gebonden.

De vraag kan gesteld worden: hoe komen deze demonen in de tartaros of in het dodenrijk, de bewaarplaats voor de innerlijke mens na het sterven? Merk op dat het hier natuurlijk niet gaat om de zielen van hen die 'in Christus ontslapen zijn en die deel hebben aan de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, dat de verzameling is van de gestorven rechtvaardigen van het oude en van het nieuwe verbond. Het betreft evenwel hen die onder de heerschappij van de overste dezer wereld leefden, die noch gerechtvaardigd, noch verlost waren van de boze.

Er zijn verleidende geesten die nog geen inwoning in de mens hebben gemaakt, die nog als 'belagers' aan de deur staan en nog niet binnengedrongen zijn. Zij kunnen zich nog voordoen 'als engelen des lichts' en speculeren op de begeerten van de mens om

deze wetteloos te maken. Zij zijn nog niet in de afgrond geworpen. Tot hen behoort ook de overste der duivelen, de satan. Deze tracht wel te verleiden en te misleiden, maar hij maakt geen blijvende inwoning in de mens. Daar heeft hij zijn ondergeschikten voor. Hij voer wel tijdelijk in Judas Iskariot om via hem Jezus aan zijn vijanden over te leveren. Toen de satan Judas weer verliet, kreeg deze berouw en bracht hij de zilverlingen naar het sanhedrin terug. Daarna zocht hij in de dood een ontkoming uit zijn ellende.

Er zijn dus kwade engelen in de hemelse gewesten die buiten de mens vertoeven en er zijn er die in de mens gedrongen zijn. Deze laatsten zullen zeker niet de begeerte hebben om met de gebonden zielen naar het dodenrijk te gaan, want dit is voor hen een 'plaats' der pijniging. Zo spreekt *Mattheüs 12:43* over een geest die 'uitvaart'; let wel er staat niet dat hij uitgeworpen werd. Hij ging heen om elders een slachtoffer te zoeken. Toen hij deze niet vond, kwam hij terug. Zo kunnen inwonende geesten ook uitvaren, voordat een mens sterft. Zij zullen daar evenwel geen kans voor krijgen, indien de inwendige mens hen niet wil loslaten. De ziel van de mens is dan niet overweldigd, maar innerlijk één met de boze geest geworden; zij heeft de duisternis lief, dus ook de onreine macht.

Het is opvallend dat sommige gebonden personen vlak voor hun sterven mentaal veranderen. De machten verlaten dan het zinkende schip. Men spreekt zelfs van 'sterfbedbekeringsen' vanwege de zichtbare ontspanning bij de zieke. Geesteszieken en aan dementia lijdende personen kunnen in hun laatste ogenblikken weer tot helderheid van denken en tot rust komen, vaak tot verbazing van hun familieleden.

Wanneer de mens de boze geest niet wil loslaten, kan deze niet uitgedreven worden, maar ook niet uit zichzelf heengaan. Een uitvarende macht kan echter in een familie gaan rondwaren en daar nieuwe slachtoffers zoeken om te bezetten. Men zegt dan wel: 'Dit kwaad of deze ziekte zit in de familie, is erfelijk'. Wanneer de boze geest met de stervende verbonden blijft, zal hij met deze in de afgrond terecht komen. De mens beschikt dus hier ook over het lot van zo'n macht.

We merken op dat er kinderen Gods zijn, die tot hun dood toe gebonden blijven. Zij kenden de weg tot bevrijding van de overweldiger niet. Deze christenen zullen de machten der duisternis zeker niet beletten hen bij het sterven te verlaten. De bijbel zegt dat ze dan gered worden 'als door vuur heen'. Zij zullen wel schade lijden, want de demonen hebben hen altijd belet rechtvaardige daden te verrichten en zich zo een kleed der gerechtigheid te weven (*1 Corinthiërs 3:15* en *Openbaring 19:8*).

Wanneer de heilige engelen tegen de machten der duisternis strijden, kunnen ze dezen alleen benaderen, wanneer ze zich buiten de mens bevinden. De goede engelen zullen immers nooit het huis binnendringen dat God alleen voor Zichzelf heeft geclaimd. Daarom geeft de Heer aan ons als gelovigen de opdracht, door middel van de Heilige Geest binnen te dringen en de vijand te binden en uit te werpen. Wij kunnen de boze bij onszelf uitdrijven, maar ook bij anderen die hiertoe niet in staat zijn. De uitgeworpen machten vallen dan in 'handen' van de heilige engelen, die ze in de afgrond werpen, zoals ze in de eindtijd ook de satan zelf zullen ketenen en gevangen zetten in het dodenrijk (*Openbaring 20:1*).

De cipiers van de gevangenis staan onder leiding van Apólyon, de koning van het dodenrijk (*Openbaring 9:11*). Dit rijk is geen plaats, maar een verzameling van onderdanen van de engel des doods, ook 'verderver' genoemd. Zijn gevangenebewaarders bezitten de 'boeken' des doods, die de duivel opstelde om bij te houden wie voor hem werkte en in welke mate hij dit deed (*Openbaring 20:12*). Het 'verdiende loon' dat uitbetaald wordt, is evenredig met de arbeid, maar altijd negatief. De gevangenebewaarders brengen ieder in die graad van duisternis, die hem rechtens zijn arbeid toekomt. Op deze wijze groeit het dodenrijk in aantal gevangenen door mensen en engelen die 'gezondigd hebben'.

De vraag kan gesteld worden, of deze zondigende geesten voor altijd opgesloten zijn, teneinde op aarde geen rol meer te kunnen spelen. Van de mens weten wij, dat 'wanneer de rouwklagers op de straat rondgaan', de inwendige mens naar zijn 'eeuwig huis' is gegaan. 'Het stof keert dan weder tot de aarde' en de geest keert geheel naar de onzienlijke wereld, in oudtestamentische termen

uitgedrukt: 'keert tot God', waar hij tot de jongste dag zal vertoeven (*Prediker 12:5,7*).

Speciaal van hen die 'in Christus ontslapen zijn', wordt gezegd dat zij rusten van hun moeiten, totdat de eerste opstanding waaraan zij deel hebben, voleindigd is (*Openbaring 20:6*). De gestorven mensen kunnen dus niet op een willekeurig tijdstip naar de aarde teruggeroepen worden.

Wat gebeurt er dan op spiritistische seances, wanneer bijvoorbeeld gestorven familieleden worden opgeroepen en onderzocht? Er zal dan misschien wel een geest verschijnen, maar het is niet de inwendige mens van de gestorvene. Door een levend mens kan slechts de inwonende engel, die de inwendige mens van de dode tijdens diens leven en sterven begeleidde, opgeroepen worden. Deze geest zal zich voor het desbetreffende familielid uitgeven. In de vroegere omgang met het overleden familielid had men immers al kennis gemaakt met deze macht.

In tegenstelling met bovenstaande kunnen goede engelen ook gelijken op de christen die zij vergezellen. Zo had 'de sterke engel' des Heren die in *Openbaring 10:1* beschreven wordt, veel overeenkomst met Jezus zelf. Zo meende de gemeente in het huis van Maria, de moeder van Johannes, dat de 'engel van Petrus' voor de deur van het voorportaal stond (*Handelingen 12:15*).

De bijbel spreekt over het raadplegen van 'een geest van een dode', dus van een begeleidende geest (*Deuteronomium 18:11*). Dit soort geesten wordt maar al te graag langs deze weg uit zijn gevangenis bevrijd en zal van de gelegenheid gebruik maken om opnieuw woning te zoeken in een levende mens. Het klimaat van de dood houden zij evenwel bij zich en hun nieuwe slachtoffers zullen dit ervaren in de aantasting van hun leven door: angst, ellende, twijfel, depressie en zelfs doodsgedachten. Er is dus verschil voor de mens, of zijn gebondenheid veroorzaakt wordt door een wetteloze geest die nog niet in de tartaros heeft vertoefd, of dat hij gebonden is door een 'doodsmacht' die het klimaat van de afgrond steeds bij zich draagt en dit verspreidt.

In het oude verbond werden de rechtvaardigen volgens de woorden van Jezus, door de engelen in de schoot van Abraham gedragen. Het lijkt ons waarschijnlijk dat ook de oude dienstknecht van God, Samuël, op deze wijze onder de rechtvaardigen in

het dodenrijk belandde. Zijn engelen zullen ook hem daar getroost hebben, evenals dit gebeurde bij Lazarus (*Lucas 16:25*). Het is mogelijk dat de engel van Samuël aan de toveres van Endor verscheen en aan Saul vroeg, waarom deze hem niet met rust liet. Zijn voorspellingen appelleerden aan de woorden Gods, die Saul uit de mond van Samuël tijdens diens leven gehoord had. Wij geloven niet dat machten uit het dodenrijk zullen vragen om met rust gelaten te worden, want ze komen maar al te gaarne 'op'.

Tenslotte wordende 'engelen die gezondigd' hebben, tot het oordeel bewaard, evenals de inwendige mens. We lezen aangaande dit laatste oordeel in *Openbaring 20:11-15* dat de dood, Apólyon, en het dodenrijk de doden weergaven die in hen waren en dat de aarde en de hemel vluchtten voor het aangezicht van Hem, die op de grote witte troon zat. Zij belandden in de tweede dood, dat is de poel des vuurs, de concentratie van alle Gode vijandige machten, wanneer het oordeel of scheiding tussen licht en duisternis, leven en dood, onherroepelijk is voltrokken en het vonnis is geveld.

5... en de wereld van de voortijd niet gespaard heeft, maar Noach, de prediker der gerechtigheid, met zeven anderen bewaard heeft, toen Hij de zondvloed over de wereld der goddelozen bracht; ...

Het tweede voorbeeld dat de apostel geeft om aan te tonen dat de zonde rechtmatige vergelding ontvangt en de zondaar tijdens het gericht onder de veroordeling valt, vinden we bij de geschiedenis van de zondvloed. Tegelijkertijd toont Petrus aan dat de rechtvaardige in de dag van het oordeel bewaard blijft.

In *Genesis 6:5* lezen wij over het oordeel, of over de gedachten van God die Hij ten opzichte van de mensheid ten tijde van Noach had: 'De Here zag, dat de boosheid des mensen groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos was'. God kon met de mens zijn eeuwig voornemen niet meer ten uitvoer brengen.

De gelovige en godvruchtige Henoch hield zich ook al bezig met het probleem, hoe de groeiende ongerechtigheid de mens steeds verder afvoerde van het plan Gods. Hij profeteerde dat er een ingrijpend oordeel geveld zou worden, met de woorden: 'Zie,

de Here is gekomen met zijn heilige tienduizenden, om over allen de vierschaar te spannen en alle goddelozen te straffen voor al hun goddeloze werken, die zij goddeloos bedreven hebben, en voor al de harde taal, die de goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben' (*Judas 14,15*).

God kon met de mens uit de voortijd zijn eeuwig voornemen niet meer ten uitvoer brengen. De geestelijke en volmaakte mens die aan het doel van Gods schepping zou beantwoorden, kon nooit te voorschijn komen uit mannen en vrouwen die 'enkel vlees' waren. 'Het zaad der vrouw' dat de slang de kop zou vermorselen, kon niet geboren worden uit gebondenen, wier harten verhard waren. Om de volmaakte Zoon aan de aarde te kunnen schenken, was het noodzakelijk dat deze in zijn jeugd omgeven zou zijn door rechtvaardigen die Gods wetten hielden en onberispelijk leefden. God kon alleen met hen contact zoeken en tot hen spreken. Rechtvaardige mensen zouden Jezus opvoeden in het klimaat van het Koninkrijk Gods en Hem onderwijzen in de Schriften. Jezus kon niet geboren worden en opgroeien in een goddeloze omgeving of onder onrechtvaardigen, die Gods wetten niet kenden of verachtten. Hij had een moeder nodig die sprak: 'Zie, de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord'.

God was lankmoedig en Hij bleef afwachten, maar de zonde nam toe, totdat er onder de miljoenen aardbewoners nog maar één rechtvaardig man was, nog maar één gezin dat Hem diende. Er staat: 'De aarde nu was verdorven voor Gods aangezicht, en de aarde was vol geweldenaar. En God zag de aarde aan, en zie, zij was verdorven, want al wat leeft had zijn weg op de aarde verdorven' (*Genesis 6:11,12*). Niet alleen de mens, maar ook de dierenwereld degenereerde. Deze bepaalde zich niet meer tot het groene kruid, dat de Heer haar tot spijsze had gegeven, maar er kwamen steeds meer verscheurende dieren (*Genesis 1:30*). De geweldenaar viel te meer op, omdat er onder de mensen veel reuzen waren, terwijl in de prehistorie ook de dieren geweldig groot waren zoals de tyrannosaurus, het afschrikwekkendste monster dat ooit op aarde geleefd heeft.

Noach heet de prediker der gerechtigheid, want tussen de goddelozen was hij een rechtvaardig en onberispelijk man. Hij gaf door woord en daad getuigenis van de waarheid en van de wet-

ten Gods. Een veelzeggende uitdrukking is: 'Noach wandelde met God', want hiervoor is geest nodig en geloof, dat is een functie van de menselijke geest. Vleselijke mensen hebben gebrek aan geest (*Maleachi* 2:15). Zij hebben geen 'verborgen' omgang met God die geest is.

Het woord 'zondvloed' werd pas later in verband met 'zonde' gebracht. Het is afgeleid van het woord 'sintvloed', dat oorspronkelijk 'grote vloed' betekende. Deze massale en alles vernietigende vloed is beeld van de demonische invasie, die in de laatste dagen over de aarde komt, waaruit evenwel de volmaakt rechtvaardigen of de zonen Gods gered zullen worden, want 'de tegenwoordige hemelen en de aarde zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, ten vure bewaard tegen de dag van het oordeel en van de ondergang der goddeloze mensen' (3:7).

6-8. ... en de steden Sodom en Gomorra tot as verbrand, tot omkering gedoemd en ten voorbeeld gesteld heeft voor hen, die goddeloos zouden leven, maar de rechtvaardige Lot, die zwaar te lijden had onder de losbandige wandel dier zedelozen, heeft behouden - want deze rechtvaardige heeft, onder hen wonende, dag aan dag zijn rechtvaardige ziel gekweld door het zien en horen van hun tegen alle wet ingaande werken - ...

Als derde voorbeeld wordt de ondergang van de steden Sodom en Gomorra aangehaald. *Jesaja* 3:9 deelt mee, dat de inwoners van Sodom openlijk met hun zonden te koop liepen; zij zondigden zonder iets te verbergen en spraken er onverholen over. Deze openhartige eerlijkheid, die ook in de laatste dagen kenmerkend zal zijn, is een gruwel in de ogen van onze God. In *Ezechiël* 16:49 staat: 'Zie, dit was de ongerechtigheid van uw zuster Sodom: in trots, overdaad en zorgeloze rust leefde zij met haar dochters zonder de ellendige en de arme te ondersteunen'. Hier zien we dat deze lieden vrijuit, zonder gewetenswroeging, in overmoed en 'in stille gerustheid' (St.Vert.), dit wil zeggen: zonder zich ergens druk om te maken en te bekommeren, het kwaad deden en zich ook van hun medemensen niets aantrokken.

De oorzaak van deze goddeloze gezindheid was dezelfde als van hen die in de voortijd leefden: gebrek aan geest. Deze is im-

mers de drager van de wetten Gods. Ook zij waren 'enkel vlees' en daarom voor God onbruikbaar om de mens Gods tot aanzijn te kunnen brengen. De inwoners van Sodom en Gomorra werden tot straf voor hun zonden met hun steden tot as verbrand en tot verdwijning gedoemd.

Ieder die deze geschiedenis kent, kan weten dat de wetteloosheid dus gestraft wordt. De gevallen engelen, de vleselijk ingestelde oude wereld, de verdorven generatie van Sodom en Gomorra zijn door hun totale destructie duidelijk lessen voor alle goddeloze mensen in toekomstige tijden. Ook in Sodom en Gomorra werd slechts een overblijfsel of een overschot behouden naar het voornemen van God, namelijk Lot en zijn twee dochters.

Hoewel Lot vasthield aan de wetten van God, komt hij toch niet voor in de rij van geloofshelden die *Hebreeën 11* opsomt. Het was immers niet zijn geloof dat hem ertoe gebracht had om deze schone streek te kiezen en in Sodom te gaan wonen. Hij werd gedreven door zijn begeerte naar bezit en rijkdom. Hij had het daarom moeilijk om als een rechtvaardige te blijven leven te midden van dit losbandige en zedeloze volk, dat hij echter zelf had opgezocht.

Dag aan dag werd Lot geconfronteerd met de onnatuurlijke zonden en met de tegen alle wetten indruisende goddeloze werken. Dit was voor hem een foltering der ziel, want ook zijn gezin onderging de invloed van deze zondemachten: zijn dochters verloofden zich met mannen uit Sodom; Lot voelde zich 'zedelijk' verplicht zijn dochters naar buiten te brengen ten behoeve van zijn goddeloze stadsgenoten ten einde de twee gastengelen te beveiligen; ook zijn vrouw was ongehoorzaam en zag om op de weg naar Zoar, en zijn dochters brachten hem door een list ook tot tegennatuurlijke zonde. Een voorbeeldig gezinsleven was hem onbekend.

Lot had veel innerlijke strijd en weinig overwinning. Hij kwelde zijn rechtvaardige ziel 'dag aan dag', dus was hij onophoudelijk bezig met de werken van de boze. Hij was een voorbeeld van de 'verontrusten' in onze tijd, die al zuchtend en klagend zich voortdurend bezighouden met wat de goddeloze wereld om hen heen doet. De Heer zei evenwel: 'Wees niet verontrust en wees niet verschrikt', maar vestig de aandacht op mijn beloften en ver

wacht voor deze donkere tijden nog een wonderbare uitstorting van mijn Geest op alles wat leeft, dus op wat Mij toebehoort.

Lot stompte weliswaar niet af door het kwade, maar werd er wel door geobsedeerd. Hij werd er voortdurend door in beslag genomen. Hij was niet 'buiten het gezicht der slang', maar werd door de boze gebiologeerd (*Openbaring 12:14*). Nochtans was de Heer barmhartig over hem. Bovendien gedacht God aan de voorbede van Abraham (*Genesis 19:29*). Zoals de Heer voor Noach en zijn gezin de ark schonk tot behoud, zo spaarde Hij het kleine Zoar als toevluchtsoord voor Lot en zijn dochters.

Wij zien dus dat het rechtvaardige overblijfsel behouden werd. In het bijzonder zal in de laatste dagen, wanneer de oordelen van God over deze wereld zullen gaan, bewaarheid worden: wanneer gij door het water trekt zoals Noach, ben Ik met u; gaat gij door rivieren van verleidende geesten, zij zullen u niet wegspoelen; als gij door het vuur van de grote verdrukking gaat, zult gij niet door demonische machten verteerd worden en zal de vlam u niet verbranden (*Jesaja 43:2,3*). De onrechtvaardigen hebben geen deel aan het reddingsplan van God in Christus Jezus. Zij worden evenals de 'zondigende engelen' 'tot het oordeel bewaard', want hun 'bewaring' is alleen een gevangenschap tot de dag van de openbaring van het rechtvaardige oordeel Gods.

9-11. ... dan weet de Here de godvruchtigen uit de verzoeking te verlossen en de onrechtvaardigen te bewaren om hen op de dag des oordeels te straffen, vooral hen, die, begerig naar onreinheid, het vlees volgen en hemelse heerschappij verachten. Zulke vermetselen, vol van zelfbehagen, schromen niet de heerlijkheden te lasteren, terwijl engelen, hun meerderen in sterkte en macht, bij de Here geen smadelijk oordeel tegen dezen inbrengen.

De Heer weet altijd een weg en vindt steeds een mogelijkheid om de vromen te redden en bij de beproeving te doen ontkomen. 'Hij zal met de verzoeking ook voor de uitkomst zorgen, zodat gij ertegen bestand zijt' (*1 Corinthiërs 10:13*). De onrechtvaardigen worden na hun sterven naar de inwendige mens in het dodenrijk afgezonderd gehouden om ze te straffen op de jongste of laatste dag, dat is op de oordeelsdag. Dan ontvangen zij hun verdiende

loon. Bij de opstanding zullen zij geoordeeld worden naar hun werken en wie de duisternis liever heeft gehad dan het licht, zal vanzelfsprekend ook zijn eindbestemming vinden in de concentratie der duisternis, de poel des vuurs, de tweede dood.

Zwaar wordt de zonde der onreinheid waarbij het lichaam bezoedeld wordt, aangerekend. Paulus schreef: 'Vliedt de hoererij'. De apostel Paulus spreekt hier letterlijk over 'porneia' of ontucht, een woord dat in samenstellingen in onze tijd wel bekend is, zoals pornografie en pornofilms. Het woord 'hoererij' heeft dus een ruimere betekenis. De meeste zonden gaan buiten het lichaam om, maar door onreinheid zoals: hoererij, overspel, homoseksualiteit, masturbatie, enzovoort, schendt men het lichaam van zichzelf of dat van een ander, terwijl de Schrift zegt: 'Of weet gij niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, die in u woont, die gij van God ontvangen hebt, en dat gij niet van uzelf zijt?' (1 Corinthiërs 6:18,19).

Een mens is dus geen 'baas' over zijn eigen lichaam, maar God, die het Zich tot woning heeft verkoren. Wanneer men door onreine geesten verleid of gedreven wordt om het lichaam te ontteren, veracht men de heerschappij van God over zijn lichaam. In onze dagen zien wij hoe valse leraars openlijk van de kansel en in hun geschriften de onreinheid onbeschaamd goedkeuren. God zal ook met deze verdorven leidlieden afrekenen, want zij hebben zijn naam niet geheiligd, maar verbonden met onzedelijkheid.

De brutale mensen die maar menen dat zij naar welgevallen over hun eigen lichaam mogen beschikken en die naar hun zondige lusten leven en daarin worden gesteund door hun verbasterde, geestelijke leiders, zijn niet uit de Vader, maar uit de duivel. Dit wordt ook openbaar in hun spreken en schrijven. Zij zijn niet bang om de heerlijkheden te lasteren en te beschimpen, want zij spreken kwalijk en minachtend over de rijke erfenis die God heeft beloofd, indien men Hem en zijn geboden bewaart, waardoor het lichaam waarlijk een tempel van de Heilige Geest wordt. Zij lasteren daarom de doop in de Heilige Geest, of de geestelijke beërfdheden, of de wandel in de hemelse gewesten, of het opwasen tot het zoonschap, of het bereiken van de volkomenheid.

Wanneer deze immorele christenen de heerlijkheden lachwek-

kend voorstellen of bespotten, blijkt duidelijk dat hun geest door boze machten wordt overheerst, zodat zij onvoldoende geest hebben of helemaal geen geest meer bezitten. Dan staan zij beneden het niveau van de geestenwereld, dus ook onder de heilige engelen, terwijl het Gods bedoeling is, dat zij boven dezen zullen staan. Bij dit soort mensen zijn de engelen hun meerderen, want boze geesten overheersen hen en de goede engelen treden terug, omdat zij niet kunnen dienen. Zij hebben in het Koninkrijk Gods geen enkele inbreng, geen kracht en ook geen gezag. Zij kunnen het Koninkrijk Gods immers niet binnengaan. Toch zullen de reine en heilige engelen geen veroordelend vonnis over deze vermeeten uitspreken, want zij kennen immers hun taak en hun plaats als dienende geesten en weten dat God rechter is.

12. Zij daarentegen, als redeloze wezens, van nature voortgebracht om gevangen en verdeld te worden, lasteren datgene, waarvan zij geen verstand hebben, en zullen in hun verdelging ook verdeld worden, ...

Petrus spreekt hier over vooraanstaanden die wel de Heer hebben aangenomen en die zich opwerpen als leraars, dus als mensen die kennis bezitten en de weg kunnen wijzen, maar die in wezen geen stap hebben gezet in het Koninkrijk Gods. Zij zullen uiteindelijk verliezen wat ze door het geloof hadden ontvangen, namelijk de reiniging van hun zondes Schuld. Voor hen geldt wat Hosea schreef: 'Mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis', niet van de natuurlijke dingen, maar van die der onzienlijke wereld (*Hosea 4:6*). Zij zijn immers onbekend met de werking van de boze machten en worden er daardoor een gewillige prooi van. De rijkdom van genade uit de geestelijke wereld die hen tot de volkomenheid kan voeren, lasteren ze. Ze missen de sleutels van het Koninkrijk der hemelen en daarom smalen ze op wat ze niet kennen. Ze zijn ook geen aanbidders in geest en in waarheid, maar leven slechts op aarde en hun wandel is niet in de hemel. Ze houden vanzelfsprekend contact met de machten die in deze tegenwoordige wereld werkzaam zijn.

De apostel heeft het hier dan nog niet eens over mensen met een antichristelijke geest, die dus gemeenschap hebben met leu-

gengeesten die dwalingen inspireren. Dit soort valse leraars is wel geestelijk, maar beweegt zich aan de verkeerde kant in de hemelse gewesten.

In de vorige verzen werd opgemerkt, dat christenen die naar het vlees leven en die onreine dingen doen, vanwege hun ongeestelijkheid minder zijn dan de engelen. Nu vergelijkt Petrus hen met redeloze wezens, dit wil zeggen met dieren. 'Redeloos' is de vertaling van het Griekse woord 'a-logos', dit betekent 'zonder woord', dus zonder geestesuiting. Zij zijn dus niet in staat om geestelijk te denken, te spreken en te leven, evenmin als de beesten. Zij kennen als deze slechts een natuurlijke geboorte en ontwikkeling. Het woord 'wedergeboorte' is voor hen een vage term zonder inhoud. Het betekent voor hen geen vernieuwing van gedachten. Zulke naamchristenen leven dus in een wereld die onder de heerschappij van de boze ligt. Zij wandelen dus niet in het Koninkrijk Gods. Het gevolg hiervan is dat zij gevangen worden door boze geesten, die hen naar de dood afvoeren. Zo gaat het immers ook met het vee dat gevangen genomen en geslacht wordt! Zulke mensen hebben geen verstand of enig begrip van de geestelijke wereld. Als leraars voeren zij hun hoorders niet hoogerop, maar naar het verderf, want ' bezig zijnde met corruptie, zullen zij ook zelf ondergaan'.

13-14. ...onrecht ontmoetende tot loon voor hun onrecht. Zij achten het een genot op klaarlichte dag te zwelgen; schandvlekken en smetten zijn zij, die in hun bedriegerijen zwelgen, als zij met u feesten; zij hebben ogen, die altijd uitzien naar een overspeelster en nooit ophouden met zondigen; zij verlokken onstandvastige zielen, hun hart is volleerd in hebzucht; kinderen der vervloeking zijn zij.

Zij ontmoeten onrecht tot loon van hun onrecht, of worden bedrogen als loon voor hun bedrog. In opdracht van de boze bedriegen de valse leraars hun hoorders en de duivel beloont hen door henzelf ook te misleiden. Zij hadden zich voorgesteld dat zij door hun goddeloosheid er beter van zouden worden, of gelukkiger, maar zij worden door hun soortgenoten met gelijke munt betaald, dus ook bedrogen.

‘Op klaarlichte dag’ wijst op een tijd dat er gewerkt moet worden, maar in plaats van te arbeiden in het Koninkrijk Gods of in de natuurlijke wereld terwijl het dag is, doen zij zich naar lichaam en ziel ‘tegoed’ door hun onmatig eten en drinken, alles op kosten van hun volgelingen. Zij zijn eropuit feestmaaltijden te arrangeren en op de bekende liefdemaaltijden laten zij zich door hun ‘aanbidders’ fêteren. Hun ziel ‘zwelgt’ of verzadigt zich aan de eer en de hulde die de onwetende aanhangers hun toebrengen. In wezen zijn ze echter ‘schandvlekken’ in het huis van hun Heer (*Jesaja 22:18*) in plaats van waardige leiders; bedriegers in plaats van godvruchtige leraars.

Dit soort lieden laat zich in de geestelijke wereld verlokken door allerlei onreine machten tot geestelijk overspel, wat dan ook weer tot hoererie in het natuurlijke leven leidt. Rusteloos zoeken hun ogen naar iemand met wie ze op dit niveau contact kunnen krijgen, hetzij naar ziel of naar lichaam. Zij worden zelfs zo overheerst door zinnelijke hartstocht, dat zij elke vrouw aanzien als voorwerp tot bevrediging hunner lusten. Zij kunnen niet ophouden om door onheilige verlangens zwakke zielen te prikkelen tot het kwade. Zoals de machten altijd doorwerken, zo houden deze mensen nooit op om met hun zedeloosheid bezig te zijn. Heel hun wezen gaat uit naar de begeerte des vlezes, de begeerte der ogen en de grootsheid des levens, waarvan de apostel Johannes zegt dat deze niet uit de Vader zijn, maar uit de wereld.

Het ergste is dat deze misleiders veel zwakke geesten en wankele zielen meevoeren op dit pad naar het verderf. Zij trachten dezen onder hun beslag te krijgen en te versieren, om ze daarna door hun hebzucht gedreven, zowel naar de ziel als materieel uit te schudden. Ernstig waarschuwt Petrus voor deze in het kwade volleerde, hebzuchtige leraars, want ze zijn ‘kinderen der vervloeking’ of kinderen van de duivel, die een dief, een rover en een mensenmoorder is van den beginne.

Het was deze apostel niet onbekend dat hebzucht een volgeling van Jezus naar de duisternis sleurde. De discipel Judas met wie hij jaren lang nauw had omgegaan, was in dit kwaad gevallen. Ook deze had de vermaning gehoord, dat de mens niet God kan dienen en de mammon. Judas werd een kind der vervloeking, want hij werd een volledige prooi van de boze geesten. Hij ver-

hing zich en ging 'naar zijn eigen plaats', het rijk van de dood (*Handelingen 1:25*).

15-16. Doordat zij de rechte weg verlaten hebben, zijn zij verdwaald en de weg opgegaan van Bileam, de zoon van Béor, die het loon der ongerechtigheid liefhad, maar een terechtwijzing kreeg voor zijn ongerechtigheid: het stomme lastdier, dat met mensenstem sprak, heeft de dwaasheid van de profeet verhinderd.

Nadat de valse leraars ingingen door de poort die Jezus Christus geopend heeft, verlieten zij onmiddellijk weer de rechte weg. Zij verwijderden zich van het pad des heils, dat van verlossing en vrijmaking, van heiligmaking en van heerlijkheid. Deze weg toch voert omhoog naar het doel van God, namelijk de volmaakte mens. De afvallige leiders sloegen echter een zijspoor in en kwamen hierdoor op een doolweg. Geen van de beloften van God kon daarom in hun leven gerealiseerd worden.

Deze vermetelen en verwaanden verdwaalden en gingen de weg op van Bileam, de zoon van Béor. Wat voor zonde had deze persoon, over wie *Numeri 22-25* spreekt, dan gedaan? Toen de gezanten van Balak bij hem kwamen, vroeg hij eerst de Heer om leiding en gehoorzaamde daaraan. Hij begon goed, hoewel zijn gedachten nooit loskwamen van de schatten die Balaks afgevaardigden hem beloofden. Toen deze vorst echter nieuwe, talrijker en aanzienlijker vertegenwoordigers zond met grotere beloningen, wees hij die niet van de hand, maar vroeg opnieuw respijt. Hij volgde de dwaalweg, zoals later Gehazi, de knecht van Elisa, en Judas, de discipel des Heren, zouden gaan. God liet hem los en hiermee had hij de voet gezet op de weg, die hem naar het verderf zou voeren. Louter uit hebzucht en begeren naar de schatten van deze wereld, week hij af.

Bileam is een triest voorbeeld van een mens die innerlijk verdeeld is en wiens verlangen wel uitgaat naar geestelijke zaken, maar die toch uiteindelijk vastzit aan het verlangen naar aards bezit. 'De begeerte des vlezes, de begeerte der ogen en een hovaardig leven' verlokten hem en hij kon er zich niet van losmaken. Johannes schreef daarom terecht aan allen die de Heer willen volgen: 'Hebt de wereld niet lief en hetgeen in de wereld is' (*1 Johannes 2:15*)

en Paulus vermaande: 'Een ieder die de naam des Heren noemt, breke met de ongerechtigheid' (2 *Timotheüs* 2:19). Was de ezelin niet tot driemaal toe uitgeweken, dan zou Bileam door het zwaard van de engel omgebracht zijn. Het was zelfs zo dat hij niet tot rede kwam, maar zich toornig maakte en het stomme lastdier sloeg. De ezelin berispte hem evenwel vanwege zijn overtreding, waardoor de profeet verhinderd werd zijn waanzinnige gedachten ten uitvoer te brengen, zodat hij bij Balak niet anders deed dan het volk Israël zegenen.

Petrus merkt op, dat God hier een redeloos dier gebruikte om met menselijke stem een profeet terecht te wijzen. Wel een beschamend feit dat dit occulte dier wel de gedachten Gods opving waarvoor Bileam doof was. Toch bleef deze vanwege de verdeeldheid van zijn hart de hoop koesteren om door een vervloeking van het uitverkoren volk, dus door lastering van de heerlijkheid Gods, een rijke beloning in geld en goederen te ontvangen. Maar: 'Er bestaat geen bezwering tegen Jakob, noch waarzeggerij tegen Israël' (*Numeri* 23:23). Daarom gaf deze dubbelhartige profeet aan Balak nog de raad, de mannen van Israël door verleiding tot zonde te brengen in feest en overspel. Misschien heeft dit advies hem wél geldelijk voordeel gebracht, maar hij kwam onder het oordeel Gods. In de strijd tegen de Midianieten werd ook hij gedood (*Numeri* 31:8,16).

17. Dezen zijn bronnen zonder water, nevelen, door een windvlaag voortgejaagd, voor wie de donkerste duisternis is weggelegd.

Petrus is nog steeds bezig te spreken over de leidlieden die de mensen wel tot Jezus brengen, maar ze daarna door een wandel van ongebondenheid niet voeren op het pad der gerechtigheid, dat aan het geloof der Schriften beantwoordt (*Hebreeën* 11:7). Hij vergelijkt ze met wellen of bronnen zonder water, dit in tegenstelling met mensen die vol van de Heilige Geest zijn, en die door de Heer worden vergeleken met fonteinen die springen tot in het eeuwige leven (*Johannes* 4:14 en 7:38). De dorstige die tot deze dwaalleraars komt, verwacht lavenis te vinden, maar het loopt op een diepe teleurstelling uit.

In Israël was de vroege en de late regen van ontzaglijk belang voor de oogst. Wanneer men een wolk zag naderen of een nevel over het land aankomen, verheugde men zich over het water dat zij brengen zouden. Kwam er dan een rukwind of een stormvlaag, dan dreef de wolk voorbij en de nevelen werden voortgejaagd, zodat de regen uitbleef. Dan volgden er geen verkwikking en groei.

Zo gaat het ook met hen die zich voegen naar zulke dwaalleeraars. Met hun gezwollen redevoeringen wekken dezen bij hun luisteraars verwachtingen op, die nooit gerealiseerd kunnen worden bij hen die aan hun woorden geloof hechten. Zij uiten immers kreten en verliezen zich in slogans die hun volgelingen opjagen, terwijl dezen blijven buiten de ware gemeenschap met God die rust schenkt.

De schare verwacht van deze 'mannen Gods', zoals zij zichzelf gaarne noemen, leven te ontvangen, maar de boodschappen die zij aanhoren, worden niet gerealiseerd, noch bij de voorganger, noch bij de volgelingen, want de kracht ontbreekt. Zo wordt in de meeste van zulke gemeenschappen wel de schuldvergiftenis door het bloed van Jezus gepredikt, maar verder het zondaar-tot-de-dood beleden. Ieder moet dan in principe maar zien wat hij van zijn leven kan maken en zijn best maar doen. Dit laatste wordt dan een ijveren zonder verstand, want overwinningen in de geestelijke wereld worden er niet geboekt.

Sommige leraars verzadigen bovendien het eigen vlees en zij ontvangen dan ook loon naar arbeid: de uiterste duisternis die voor de duivel en zijn engelen bereid is. Omdat zij hun hart niet rein gehouden hebben, worden zij in de dag des oordeels 'in een oogwenk tot een voorwerp van ontzetting' (*Psalm 73:19*). Deze leiders handelen als de boze engelen, van wie de apostel in vers 4 sprak. Zij behoren te dienen, maar heersen; zij behoren te leiden, maar verleiden; zij behoren de kudde te brengen naar grazige weiden, maar beschouwen de schapen als een prooi, waarmee zij zich kunnen verrijken en waarop zij parasiteren (zie *Ezechiël 34: 1-10*). Zo beschreef de apostel Paulus in *Romeinen 2:8* het oordeel over zulke leidlieden: 'Maar hun die zichzelf zoeken, der waarheid ongehoorzaam en der ongerechtigheid gehoorzaam, wachten toorn en gramschap'.

18. Want met holle, hoogdravende klanken verlokken zij door vleselijke begeerten en door ongebondenheid hen, die zich ternauwernood aan degenen, die in dwaling verkeren, onttrekken.

Wie hun toespraken beluistert of hun meditaties leest, komt onder de indruk van het spreken over verootmoediging, over verbreking, over naastenliefde, over hulp aan onderontwikkelde volken, over strijd tegen rassendiscriminatie, over liefde tot het natuurlijke volk Israël, over allerlei uitwendigheden als haardracht en kleding. In hoogdravende klanken spreken zij wel over evangelisatie en zending, in een schijn van godsdienstigheid, maar in de praktijk van het leven hebben de woorden van deze leraars geen macht om hun volgelingen naar de inwendige mens te veranderen, omdat ze zelf niet vrij zijn van gebondenheden en geen sleutels van het Koninkrijk der hemelen bezitten en hanteren. De onzienlijke wereld is voor hen een gesloten boek. Ze missen daarom geestelijke opbouw, maar verlokken daarentegen de goedgezindheidszielen tot zonde en vertreden zelf de wetten van God door 'hun ongedisciplineerde levenswandel en hun toegeven aan allerlei vleselijke lusten.

Deze leidlieden zijn niet waarlijk vrij, maar de machten trekken hen omlaag en beletten dat hun inwendige mens zich verheft in de geestelijke wereld. Zij jagen dingen na die niet uit de Vader zijn, maar uit de wereld. Hun slachtoffers zijn mensen die met moeite tot bekering kwamen en die zich ternauwernood konden losmaken uit hun vroegere goddeloosheid. Op de een of andere wijze worden dezen dan toch weer verstrikt in allerlei zinnelijke genoegens en vleselijke lusten, daar hun niet wordt voorgelaten dat zij van nu af aan van al hun vijanden verlost, in gerechtigheid mogen en kunnen leven (*Lucas 1:74,75*). Zij worden beziggehouden met allerlei leringen die geen levensvernieuwing brengen en worden verleid door de aanmatigende uitspraken die geen wezenlijke inhoud hebben.

Het woordje 'dwaling' wordt hier gebruikt in verband met zonde, evenals in *Romeinen 1:27*, waar sprake is dat homoseksuelen 'het loon van hun afdwaling' ontvangen. Meestal wordt het gebruikt in verband met leugen en valse leringen.

19. *Vrijheid spiegelen zij hun voor, hoewel zij zelf slaven des verderfs zijn; immers, door wie men overmeesterd is, diens slaaf is men.*

Deze leraars spreken gaarne over de vrijheid 'in Christus' die ze hebben, omdat ze van schuld verlost zijn en er voor iedere zonde vergeving bestaat. Zij prediken dus een vrijheid die een dekmantel is voor hun kwaadwilligheid (*1 Petrus 2:16*). Paulus schreef evenwel: 'Want gij zijt geroepen, broeders, om vrij te zijn; gebruikt echter die vrijheid niet als een aanleiding voor het vlees' (*Galaten 5:13*).

'In Christus zijn' betekent: in zijn woorden blijven, dus in de gedachten van God, en dan zondigen wij niet. In *1 Johannes 3:9* staat: 'Want het zaad Gods (dus het woord van God of diens gedachten) blijft in hem en hij kan niet zondigen.' Dezelfde apostel schreef ook de woorden op van zijn Heer: 'Indien gij in Mij blijft en mijn woorden in u blijven, vraagt wat gij maar wilt, en het zal u geworden' (*Johannes 15:7*). 'In Christus' is vrijheid van iedere beïnvloeding, pressie en claim van de boze, want Zijn woorden zijn geest en leven. Paulus schreef opnieuw: 'Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt' (*Galaten 5:1*). Deze innerlijke vrijheid kennen de valse leraars niet, want zij zijn zelf slaven van de machten der duisternis. Zij stellen hun leden niet Gode ten dienste der gerechtigheid, maar ten dienste van de ongerechtigheid (zie ook *Romeinen 6:15-23*).

Met de woorden 'diens slaaf is men' wordt door de apostel duidelijk aangetoond, dat achter de zondige gedachten en achter de zondige daden steeds een boze macht staat. Tot Kaïn sprak de Here God, dat de zonde als een belagér aan de deur van zijn levenshuis lag en dat hij over deze moest heersen (*Genesis 4:7*). Het omgekeerde vond echter plaats, want Kaïn werd een dienstknecht van de zondemacht en daardoor de eerste gebonden mens.

De apostel Paulus schreef in zijn biografie aangaande het zondigen van de goedwillende en wetsgetrouwe mens: 'Doch dan bewerkt ik het niet meer, maar de zonde, die in mij woont. Want ik weet, dat in mij, dat wil zeggen in mijn vlees, geen goed woont' (*Romeinen 7:17,18*). Ook hij was eenmaal gebonden en riep het uit: 'Wie zal mij verlossen?'. Het antwoord op zijn levensvraag ont-

ving hij, toen hij de Verlosser leerde kennen. Daarom kon hij zeggen: 'Ik dank God door Jezus Christus'. Deze apostel schreef dus de oorsprong van het kwade niet aan zichzelf toe, maar aan een inwonende macht der duisternis. Hij was niet slecht, want hij wilde goed, maar de boze die in hem huisde, deugde niet.

Ook Petrus kende deze kwade geesten uit zijn vroeger leven. Door menselijke overwegingen geleid, werd hij eenmaal een invalspoort van de vijand en een verleider voor zijn Meester. Maar Jezus sprak tot hem en Zich richtend tot de macht die hem gebruikte: 'Ga weg, achter Mij, satan; gij zijt Mij een aanstoot' (*Mattheüs 16:21-23*). Ook bij de verloochening van zijn Heer in de hof van Kajafas sprak een boze macht door hem heen de woorden: 'Ik ken de mens niet'. Inderdaad was dit zo, want de lippen van de apostel werden toen opnieuw gebruikt om de gedachten van de satan over te dragen. Petrus was daar immers een overwonnen en 'overmeesterde' slaaf van de duivel.

20. Want indien zij, aan de bezoedelingen der wereld ontvloeden door de erkenning van de Here en Heiland, Jezus Christus, toch weer erin verstrikt raken en erdoor overmeesterd worden, dan is hun laatste toestand erger dan de eerste.

Zowel voor de leraar als voor de volgelingen gold, dat zij eenmaal de schuldvergeving door Jezus Christus hadden aanvaard. Ze werden toen gereinigd van de besmetting der wereld en langs deze weg ontvuchtten zij het leven in de zonde. Nu keren zij echter terug naar het oude leven en raken weer 'verstrikt' in de listen van satan. Het woordje 'verstrikt' wijst er duidelijk op, dat zij opnieuw gebonden mensen werden. Natuurlijk maakt de boze zulke mensen wijs, dat een kind van God niet gebonden kan zijn. Vanwege deze leugen is het dan onmogelijk dat zulke mensen zich naar verlossing uitstrekken en bevrijd worden.

De apostel wijst erop dat voor hen die opnieuw in het kwade verstrikt zijn geraakt en het onderspit delven, de regel geldt, dat het laatste erger is dan het eerste. Ook Jezus sprak over een man die voor een korte tijd vrij was, maar later opnieuw bezet gebied werd. De Heer concludeerde toen, volgens *Mattheüs 12:45*: 'En het wordt met die mens in het einde erger dan in het begin'. In

Hebreeën 6:4-6 lezen we zelfs over mensen die verlicht zijn geweest, van de hemelse gaven genoten hebben en deel gekregen hebben aan de Heilige Geest, en het goede woord Gods en de krachten der toekomstige eeuw gesmaakt hebben, en daarna afgevallen zijn. Er is dus zeker een afval der 'heiligen' mogelijk.

21-22. *Het zou immers beter voor hen geweest zijn, geen kennis verkregen te hebben van de weg der gerechtigheid, dan met die kennis zich af te keren van het heilige gebod, dat hun overgeleverd is. Hun is overkomen, wat een waar spreekwoord zegt: Een hond, die teruggekeerd is naar zijn uitbraaksel, of een gewassen zeg naar de modderpoel.*

Bij de schuldvergeving en de rechtvaardigmaking behoort ook het onderricht hoe een mens als een rechtvaardige kan leven. Jezus sprak in de grote opdracht: 'Lerende hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb'. De dwaalleraars nu verwierpen deze weg van een heilige levenswandel en keerden zich daarvan af. Ze wisten van deze weg, maar ze gingen hem niet en de heilige wetten van God verachtten ze. Ze waren erger dan de heidenen die nooit van Jezus Christus hadden gehoord. In *Ezechiël 16:47* wordt geconstateerd dat Israël eenmaal zwaarder zondigde dan Sodom. Jezus zelf zei dat het de steden van Sodom en Gomorra verdraaglijker zou zijn in de dag des oordeels dan de steden die zijn prediking hadden gehoord, zijn wonderen hadden gezien en die Hem, dat is zijn leer, hadden verworpen.

Waarom zou het beter voor hen geweest zijn het evangelie nimmer gehoord te hebben? Omdat het dan gemakkelijker voor hen zou zijn zich te bekeren. De Hebreeënschrijver merkt zelfs op, dat het onmogelijk is voor een goede prediker om zulke afvalligen opnieuw tot bekering te brengen. Er is weinig reden te geloven dat mensen die het ware en volle evangelie bewust verwerpen, later om onverklaarbare redenen dit wel zouden accepteren. Er zijn natuurlijk vele mensen die een gedeeltelijk of verbasterd evangelie hebben gehoord en dat hebben verworpen. Bij confrontatie met het evangelie van het Koninkrijk der hemelen gebeurt het menigmaal dat zij opnieuw tot inkeer komen, omdat zij de liefde van God hierin leren kennen.

De apostel Petrus citeert nu nog een spreekwoord uit *Spreuken 26:11*, waar staat: 'Een zot die zijn dwaasheid herhaalt, is als een hond die naar zijn uitbraaksel terugkeert'. Zo zijn deze mensen dwazen, die weer terugkeren naar datgene waaruit zij zich vroeger losmaakten. Een schoongewassen zeug werd gereinigd van zijn vuil. Zo werden deze christenen bij hun bekering gereinigd van de schuld, maar zij gaan zich opnieuw wentelen in het slijk der zonde.

De duivel bewaakt angstvalliger en ketent vaster degenen die hij herwint, nadat zij eerst ontkomen zijn en beleden hebben volgelingen te zijn van Jezus Christus. Om het gevaar van een eventueel berouw af te wenden, zendt hij immers met de uitgetrokken en terugkerende boze geest anderen mee die sterker en sluer zijn. Is het wonder dat het laatste van zo'n mens erger is dan het eerste?

HOOFDSTUK 3

1-2. Dit is reeds de tweede brief, geliefden, die ik u schrijf; in beide tracht ik uw zuiver besef door herinnering wakker te houden, om aan de woorden te denken, die door de heilige profeten tevoren gesproken zijn, en aan het gebod uwer apostelen van de Here en Heiland.

Petrus spreekt erover dat dit zijn tweede brief is, die geadresseerd werd aan dezelfde gelovigen in Klein-Azië, van wie *1 Petrus 1:1* spreekt. Naar alle waarschijnlijkheid kende hij deze verstrooide gelovigen en had hij hun vroeger al het evangelie verkondigd. Zij moesten zijn vermaningen en aanwijzingen vooral niet vergeten en ook niet laten vervagen in hun denken. Daarom schreef hij ook nu enkele hoofdgedachten op, zodat de broeders deze nog eens konden lezen en herlezen, teneinde hun gedachten en gezindheid ernaar te richten: zij waren nodig om het geheugen op te frissen, opdat zij de juiste koers zouden blijven volgen, zoals ook Paulus schreef: 'Hetzelfde aan u te schrijven is voor mij niet verdrietig en voor u is het veilig' (*Filippenzen 3:1*).

De lezers moesten met de woorden die de heilige profeten tevoren gesproken hadden, maar ook met de geschriften van de apostelen die de geboden van hun Heer op betrouwbare wijze overleverden, voortdurend bezig zijn. De schrijver kent dus aan de evangeliën en brieven der apostelen dezelfde waarde en autoriteit toe als aan de boeken van de oudtestamentische profeten. Hoe meer men zich erin verdiept, hoe gemakkelijker de Heilige Geest nieuwe gedachten uit het plan Gods kan openbaren, want de rechtstreekse inspiratie in de gelovige is onlosmakelijk verbonden aan het voorstellingsmateriaal dat aan de bijbel is ontleend. Het gaat er toch bij ons om, de ware God te dienen, de God en Vader van Jezus Christus.

Wie zijn voorstellingen en begrippen over God niet nauwkeurig toetst aan de heilige Schrift, krijgt met een andere en vreemde god te maken. Paulus schreef: 'Want al zijn er ook zogenaamde goden, hetzij in de hemel, hetzij op de aarde - en werkelijk zijn er

goden in menigte en heren in menigte - voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen zijn en tot wie wij zijn, en wij door Hem' (1 Corinthiërs 8:5,6). De god der Joden en de god der mohammedanen is een andere dan die wij kennen uit de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament. Daarom is de god van het tegenwoordige Israël onze God niet, want hij is niet de Vader van onze Here Jezus Christus. Dit volk conformeert zich immers niet 'aan het gebod van onze Heer en Heiland, dat door uw apostelen aan u is overgeleverd' (vert. Brouwer). Jezus sprak in *Johannes 8:54*: 'Mijn Vader is het, die Mij eert, van wie gij zegt: Hij is onze God, en gij kent Hem niet, maar Ik ken Hem'. Zo willen wij ook geen gemeenschap hebben met de goden die dwalingen en valse leringen inspireren, want deze zijn in strijd met het eeuwige voornemen van onze God, zoals Hij dit uitdrukte in Jezus Christus.

In deze laatste dagen mogen wij de woorden van apostelen en profeten als bouwstenen gebruiken om geleid door de Heilige Geest, de zuilen in de tempel Gods te doen verrijzen. Hun gedachten zijn als het zaad dat in een vruchtbare aarde gestrooid, een gewas schenkt van volkomen gerechtigheid.

De lezers moeten niet door de boze of ook door dwaalleraars tot verkeerde leringen en praktijken gebracht worden; daarom herinnert Petrus hen, evenals in zijn vorige brief, aan de heerlijkheid die voor hen weggelegd is, en de zekerheid van een geestelijke overwinning. Hij waarschuwt hen evenwel concreet voor een manier van leven die naar het verderf voert. De geadresseerden moeten de apostolische boodschap zelf realiseren. Iedere zonde blokkeert de weg om het voorgestelde doel van heil en heerlijkheid te bereiken.

Beter dan zich in te laten met de valse leraars, die hij in het vorige hoofdstuk noemde, is het nuttig om de woorden te overwegen van de heilige profeten, die heenwezen naar de tijd en het verbond waarin wij nu leven. De lezers moesten daarbij ook de opdrachten en bevelen, die Jezus gegeven had, nauwkeurig bewaren en opvolgen.

Er is een nieuwe tijd aangebroken; de oude godsmannen hadden er al over geprofeteerd en Jezus had in woord en daad aangetoond, wat de bedoeling was, en na zijn lijden en sterven de

mogelijkheid geschonken dat zijn volgelingen de voet zouden zetten op een verse en levende weg die omhoog voert. Op deze wijze zal een geestelijk volk en een heilig priesterschap gevormd worden. Aan deze gedachten moeten ook wij vasthouden en ernaar handelen.

3. Dit vooral moet gij weten, dat er in de laatste dagen spotters met spotternij zullen komen, die naar hun eigen begeerten wandelen, ...

Het vasthouden van het plan Gods met de mens en de schepping is niet gemakkelijk, en de kerkgeschiedenis heeft bewezen, dat al spoedig velen de hoge weg verlieten en deze zelfs lasterden. In *Openbaring 2:5* moest de Heer al waarschuwen: 'Gedenk dan, van welke hoogte gij gevallen zijt en bekeer u en doe weder uw eerste werken'. Hoe verder de tijd zou vorderen, hoe meer spotters er zouden komen. Dezen zouden een evangelie verkondigen dat ingesteld was op het natuurlijke leven en tegemoet kwam aan de lusten van het vlees.

Petrus spreekt over hen die weigeren de wet van God in hun levenswandel te gehoorzamen en die het ook niet kunnen verdragen dat de ware kinderen Gods wél rechtvaardig leven. Hun afkeer van een overwinningsleven is de reden dat zij zich dan zetten in het gestoelte der spotters. Wij vinden zulke mensen terug onder hen die belijden dat zij onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd zijn tot alle kwaad. Dezen houden vast dat zij in zonde ontvangen en geboren zijn en ook zondaars blijven tot de dood toe. Zij beweren dat zij iedere dag hun schuld meerder maken, en geloven stellig dat zelfs hun beste werken met zonden bevekt zijn. Zij missen dus het 'zuivere besef' waarvan de apostel in het eerste vers spreekt. Hoe kunnen ze dan in het hemelse heiligdom toetreden zonder besef van kwaad? (*Hebreeën 10:22*). Hun belijdenis is niet gegrond op de woorden Gods, maar op de situatie in eigen leven, waarin de werking en de kracht van de Heilige Geest worden gemist. Ook van een strijd en een overwinning in de hemelse gewesten hebben zij geen notie. Omdat zij niet geloven, worden zij niet bevestigd.

De uitdrukking 'in de laatste dagen' werd door de apostel ook gebruikt op de Pinksterdag. Hij bedoelt hiermee de laatste perio-

de in de heilsgeschiedenis, waarin God in staat is 'de mens Gods' tevoorschijn te brengen, dus het laatste stadium van zijn scheppingsplan om mensen te maken naar zijn beeld en als zijn gelijkenis. Deze ware geestelijke mens moet immers rechtvaardig zijn en gedoopt met de Heilige Geest om werkelijk het beeld van de Zoon van God gelijkvormig te kunnen worden. De spotters zullen evenwel juist dit groeiproces naar de volmaaktheid loochenen, smaden en als belachelijk voorstellen. Zij die naar het vlees verwekt zijn, zullen hen die in de geestelijke wereld geboren zijn, verachten en vervolgen.

4. ... en zeggen: Waar blijft de belofte van zijn komst? Want sedert de vaderen ontslapen zijn, blijft alles zó, als het van het begin der schepping af geweest is.

Smalend vragen deze natuurlijke en vleeselijke christenen dan ook: 'Waar blijft nu de belofte van zijn parousie, dat is van zijn toekomst of van zijn tegenwoordigheid?' Zij bedoelen niet de zogenaamde wederkomst des Heren, want ze letten alleen op de tijd waarin zij leven. Ze bedoelen te zeggen: waar zijn nu die geestelijke mensen die in nieuweheid des levens zouden wandelen, waarin Christus gestalte aanneemt? Wanneer komt dan de tijd, dat Jezus 'komt, om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen en met verbazing aanschouwd te worden in allen die tot geloof gekomen zijn?' (2 Thessalonicenzen 1:10).

Deze lasteraars geloven niet dat het evangelie van Jezus Christus geestelijke mensen zal voortbrengen. Zij zien op zijn best natuurlijke mensen, want de meeste christenen staan ook nog onder beïnvloeding van de boze. Zij zijn nog niet van hun vijanden verlost en zij 'gaan nog in het zwart vanwege 's vijands dwingelandij'. De smaders zeggen dat het maar een ogenblikje goed was, namelijk alleen bij de aanvang in de eerste christengemeenten. Toen leek het erop dat er werkelijk een heilig en overwinnend volk geformeerd zou worden, maar deze 'vaderen' zijn al lang 'ontslapen', een woord dat hier voor het sterven van nieuwtestamentische gelovigen wordt gebruikt, want er wordt immers gesproken over de 'parousia' van onze Heer. Na het heengaan van deze eerstelingen van de nieuwe schepping werd het weer zoals het altijd

geweest was nadat de boze de aarde tot bezet gebied gemaakt had.

Er mochten dan christelijke kerken en gemeenschappen zijn, maar volgens deze cynische twijfelaars was er in wezen onder de mensen en ook onder de christenen niets veranderd. Het was er met het christendom ook niet beter op geworden. Wanneer beweerd wordt, dat alles blijft zoals het van het begin der schepping was, wordt het woord van God krachteloos gemaakt, want na de schepping rustte God van zijn arbeid, zoals de landman na het zaaien van het zaad de zekerheid heeft dat het groeiproces een aanvang neemt. God sprak: 'Laat Ons mensen maken naar ons beeld en als onze gelijkenis' en ook dit woord zal doen wat Hem behaagt en datgene volbrengen waartoe Hij het uitzond. Het valt niet krachteloos ter aarde. Uit de eerste Adam kwam de laatste, Jezus, en uit deze zullen vele zonen Gods geboren worden, want er staat: 'Als zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal hij zaad zien' (*Jesaja 53:10*). De schepping van God blijft niet zoals zij was en wordt geen mislukking, maar zij zal ondanks het werk van de boze, bevrijde, heilige en heerlijke zonen Gods voortbrengen.

5-7. Want willens en wetens ontgaat hun, dat door het woord van God de hemelen er sedert lang geweest zijn en de aarde, die uit en door het water bestaat, waardoor de toenmalige wereld is vergaan, verzwolgen door het water. Maar de tegenwoordige hemelen en de aarde zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, ten vure bewaard tegen de dag van het oordeel en van de ondergang der goddeloze mensen.

De verachters van het woord van God, dus die van zijn plan en van zijn beloften zeggen, dat er niets van terecht komt, geven daarmee blijk dat ze zeer beperkt zijn in hun denken en dat zij geen enkel geestelijk inzicht hebben. Wanneer zij de profetieën, de woorden der apostelen en de Schriften nauwkeurig in zich opgenomen hadden, zouden ze beter weten. Willens en wetens en met opzet houden ze met de geopenbaarde woorden des Heren geen rekening.

Uit het Oude Testament konden de dwazen weten dat de onzichtbare wereld er altijd is geweest, omdat God die geest is, van

eeuwigheid is. Wanneer er staat: 'In den beginne schiep God de hemel' wil dit zeggen dat Hij geestelijke wezens voortbracht. Het Koninkrijk der hemelen existeert door onzichtbare wezens.

Wanneer gesproken wordt over 'hemelen' in het meervoud, betekent dit dat er nu drie koninkrijken zijn: het Koninkrijk Gods, het koninkrijk van de satan en het dodenrijk. Door het evangelie van het Koninkrijk der hemelen dat Jezus bracht, te onderzoeken, zouden ook de spotters inzicht van deze dingen kunnen krijgen. Al zijn de hemelen onzichtbaar, door het geloof zou die kennis hun niet behoeven te ontgaan.

Petrus die drie jaar lang het onderwijs van de Heer nauwlettend gevolgd had, wist er heel wat van en had ook door middel van zijn brieven deze wetenschap op betrouwbare wijze doorgegeven. Ook Paulus en Johannes en de andere apostelen hadden dit in woord en geschrift gedaan. Dezen hadden de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen die Jezus had geopenbaard, doorgegeven. Wat de aarde betreft, ook hiervan konden de lichtzinnigen weten dat deze door het woord van God op wonderbare wijze gevormd was en overdekt werd met levend organisme. Alle scheppingen en vormingen getuigen van Gods wijsheid en macht. Daarom geldt de uitspraak van Paulus ook voor deze verlatenen: 'Want hetgeen van Hem niet gezien kan worden, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, wordt sedert de schepping der wereld uit zijn werken met het verstand doorzien, zodat zij geen verontschuldigen hebben' (*Romeinen 1:20*). God heeft ieder ding tot aanzien geroepen en het ontstond en ontwikkelde, en wel ieder voorwerp en ieder levend wezen gebonden aan zijn eigen wetten en structuur.

Inzonderheid met de mens heeft God een plan dat hoger stijgt dan het niveau van de aarde. Dit konden zij weten, want Hij heeft dit door Jezus en diens apostelen in het bijzonder duidelijk gemaakt. Dit plan om de geestelijke mens uit de natuurlijke te doen voortkomen, heeft zijn tijd nodig, evenals de ontwikkeling van de ganse schepping tijd vereist. Het goddelijk voornemen zal in dit opzicht even zeker gerealiseerd worden als al de woorden Gods, die bij de schepping van hemel en aarde uitgesproken werden.

Petrus bepaalt de schimpers nu bij het ontwikkelingsproces der aarde. Toen liet God uit de wateren de bewoonbare oppervlak-

te tevoorschijn komen. Hij scheidde ze in wateren boven en beneden het uitspannel, en de wateren onder de hemel deed Hij op één plaats samenvloeien, zodat het droge tevoorschijn kwam. Bij de zondvloed werd deze toestand ingrijpend veranderd. De wateren die God eertijds verdeelde, werden toen weer bijeenvergaderd. 'Op die dag braken alle kolken der grote waterdiepte open en werden de sluizen des hemels geopend' (*Genesis 7:11*). Maar het plan van God met de mens ging door, want de rechtvaardige Noach met zijn gezin bleef bewaard. Gods woord moest immers eerst alles volbrengen waartoe Hij het gezonden had: mensen Gods zouden er komen tot alle goed werk volkomen toebereid. De onverstandigen van de voortijd hebben de uitvoering van dit eeuwige voornemen niet kunnen tegenhouden, en dit kunnen de verachters ook nu niet door hun wetteloosheid.

Nu zal naar Gods belofte aan Noach zulk een watervloed de aarde niet meer bedekken, maar de goddelozen moeten hieruit niet de conclusie trekken dat zij ongestraft kunnen doorgaan met zondigen. Er zal nog één keer een vloed over de aarde komen, nu niet van water, maar van vuur. Dit betekent dat de aarde overstroomd zal worden door de machten der duisternis. Zoals ten tijde van de zondvloed de kolken van de waterdiepte geopend werden en de stortregens uit de hemel neervielen, zo zal in de eindtijd de put van de afgrond geopend worden, zodat de doods-machten zullen 'opstijgen' en de 'hagel' van de hemel zal neervallen op de aarde, wanneer de duivel en zijn legerscharen 'neder-geworpen' worden. Dit houdt in dat er op aarde een invasie van boze geesten zal komen, die begeren zullen woning te maken in de mens. Dan zal allereerst het Koninkrijk der hemelen gezuiverd zijn van de demonische machten. Dan zal de 'eerste hemel' voorbijgegaan zijn en zullen alleen Gods heilige engelen met de rechtvaardigen van oud en nieuw verbond daar met de Vader en met de Zoon een eeuwige verblijfplaats hebben.

In de gedemoniseerde wereld, zullen volgens de toespraak van deze apostel op de Pinksterdag, 'bloed, vuur en rookzuilen' de bewerkers zijn van de algehele ondergang der goddelozen. Het bloed typeert het geestloze leven van die tijd: eten, drinken, huwen en ten huwelijk gevende als in de dagen die de zondvloed voorafgingen. Het vuur wijst op de demonisering van de mensen

en de rookwalm op de verstikkende uitwerking van de leringen der boze geesten met hun occulte beïnvloeding en onderdrukking.

Bij de ondergang van de goddeloze mensen zal echter opnieuw een ark van behoud zijn, namelijk de gemeente van Jezus Christus. In haar zullen de werkers der gerechtigheid en de zoekers van de waarheid een veilige schuilplaats vinden. Als ware geestelijke mensen zullen dan allen die het beeld van Jezus Christus gelijkvormig zijn en daarmee het beeld van de Schepper dragen, met hun Meester ook de heerschappij delen in onzienlijke en zienlijke wereld.

8. *Doch dit ene mag u niet ontgaan, geliefden, dat één dag bij de Here is als duizend jaar en duizend jaar als één dag.*

Petrus schrijft aan lezers die hij bemint, omdat zij een zuivere visie op de Schriften hebben ontvangen en hij wil, dat zij die ook vasthouden. Hij heeft hun aangetoond dat het woord van God wijsheid en kracht bezit, dat het doet wat Hem behaagt en dat het niet ledig tot Hem wederkeert. Eén ding moeten zij evenwel in het oog houden, of zoals er letterlijk staat: 'Laat deze ene zaak niet voor uw ogen verborgen zijn', namelijk dat God anders is dan de mens die vanwege zijn korte levensduur op aarde slechts met dagen en luttele jaren rekening moet houden. Wat een verschil is er bij ons niet tussen een dag en een jaar, terwijl één dag en duizend jaar voor ons onvergelykbare grootheden zijn. God is evenwel tijdloos en een millennium is voor Hem slechts een afgeknipt stukje van de eeuwigheid. Omdat de Geest van de Vader en de Zoon in ons woont, jaagt ook de tijd(nood) ons geen schrik meer aan, want bij het klimmen der jaren wordt de christen zich steeds meer bewust dat zijn onsterfelijke geest verbonden is met de eeuwige Geest van God.

Gods 'dagen' zijn tijdperken die de eeuwen overspannen. In deze perioden of bedelingen krijgen zijn gedachten al ontwikkelende en groeiende, gestalte. Zo ook ontplooit zich de belofte van de komst des Heren of van zijn tegenwoordigheid in de mens. Jezus beeldde dit uit in een gelijkenis: 'De grond brengt vanzelf vrucht voort; eerst een halm, daarna een aar, daarna het volle ko-

ren in de aar' (*Marcus 4:28*). Volgens dit principe werkt God met de bedoeling het gewas der aarde rijp te maken voor haar oogst. De volle vrucht wordt gevormd door de zonen Gods, zoals er staat: 'Want de oogst der aarde is geheel rijp geworden' (*Openbaring 14:15*).

9. De Here talmt niet met de belofte, al zijn er, die aan talmen denken, maar Hij is lankmoedig jegens u, daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, doch dat allen tot bekering komen.

Het wachten van de Heer met de zondvloed doet ons zien dat Hij lankmoedig is. Hij heeft immers van eeuwigheid het voornemen om een volmaakt geestelijk mens tevoorschijn te brengen. Dit ontwikkelingsproces kan alleen plaatsvinden in een rechtvaardig volk dat openstaat voor de goddelijke inspiratie en dat Gods gedachten kan opvangen.

Vóór de zondvloed was evenwel 'de boosheid des mensen groot op aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos' (*Genesis 6:5*). God was echter zo lankmoedig dat Hij wachtte totdat er nog maar één rechtvaardig en onberispelijk man overgebleven was. Zou deze ondergaan, dan was er ook geen mens meer in wie het woord Gods bewaard zou kunnen blijven. De stem van God zou dan niet meer worden verstaan en de aarde zou nimmer haar volle vrucht voort kunnen brengen.

Het is niet zo dat de Heer telkens maar uitstelt en draait met de vervulling van zijn beloften. Hij is als de landman die geduld heeft, totdat de vroege en late regen op de akker gevallen is (*Jacobus 5:7*). Wij mogen ons verheugen dat wij leven in de tijd dat de spade regen is beginnen te vallen. Daarom kunnen wij ter harte nemen: 'Vraagt van de Here regen ten tijde van de late regen' (*Zacharia 10:1*). Nu is er de mogelijkheid dat Jezus zijn tegenwoordigheid in en door zijn volk kan manifesteren. De Heilige Geest stimuleert dit geestelijk groeiproces, zodat nú de vrucht der aarde kan rijpen. God heeft lang gewacht en in die tijd is de naam van Jezus Christus bekend geworden over de ganse aarde. Thans moet evenwel het evangelie van Jezus Christus verkondigd worden, de leer van het Koninkrijk der hemelen, aan ieder volk,

iedere stam, natie en taal, opdat allen de gelegenheid krijgen zich niet alleen te bekeren, maar ook zonen des Allerhoogsten te worden. God heeft veel geduld gehad en er was veel wijsheid nodig om uit het menselijk geslacht dat onder de heerschappij van de overste dezer wereld leeft, een schare te redden die niemand tellen kan, opdat Christus in de hemelse gewesten uit levende stenen een machtige tempel kan bouwen.

Jezus profeteerde dat dit evangelie van het Koninkrijk in de gehele wereld gepredikt zou worden. Wanneer dit volle evangelie zijn loop heeft beëindigd, zal het einde gekomen zijn (*Mattheüs 24:14*). Dit 'einde' is de volle vrucht en de rijpe oogst, dit wil zeggen mensen Gods tot alle goed werk volkomen toegerust.

Wij moeten evenwel niet vergeten dat de openbaring van de zonen Gods gepaard zal gaan met een zware verdrukking over allen die op de aarde wonen. Het volk van God zal klaar gemaakt moeten worden om in deze zee van vuur stand te houden.

Wij wijzen er nog op, dat volgens de apostel God niet wil dat sommigen verloren gaan. Het is zijn wil niet dat de massa ondergaat, maar ook niet dat de enkeling in de duisternis terechtkomt. Hij wil altijd voor de mens het goede, welgevallige en volkomene (*Romeinen 12:2*). Indien mensen verloren gaan, is dit tegen het eeuwige raadsplan van God. Dan gaan zij naar het eeuwige verderf door gebrek aan kennis, of omdat zij de duisternis liever gehad hebben dan het licht. God respecteert altijd de keuze van de mens, dus ook van degenen die besluiten Hem niet te dienen; dezen geeft Hij over aan hun verwerpelijk denken (*Romeinen 1:28*).

Vanuit de eeuwige, liefdevolle gezindheid Gods ten opzichte van de mens is het onmogelijk een uitverkiezingsleer te aanvaarden, waarin gesteld wordt dat de Schepper van eeuwigheid mensen tot het verderf zou hebben voorbeschikt. Wie zulke dingen geloven, kennen de God en Vader van onze Heer Jezus Christus niet, maar verdraaien de Schrift tot hun eigen verderf.

10. Maar de dag des Heren zal komen als een dief. Op die dag zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen door vuur vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen gevonden worden.

Voor hen die niet waakzaam zijn geweest en zich niet hebben laten voorbereiden, komt de dag des Heren als een dief. Deze dag is inzonderheid het tijdperk van de late regen. Joël profeteerde dat het volk van God zich dan in de hemelse gewesten zou bewegen. Er zouden wonderen zijn in de hemel: profeteren, gezichten zien en dromen dromen. Aan de andere kant zouden de machten der duisternis de verbasterde kerk die haar domicilie op aarde heeft en niet in de hemel, doen ineensstorten: op de aarde bloed, vuur en rookzuilen. In *Zacharia 10:1,2* vinden wij naast de belofte van de late regen ook een beschrijving van bliksemschichten en van een kudde, de valse kerk, die in nood is, omdat zij geen herder heeft.

Ook in *Jesaja 60:1,2* zien wij deze beide zijden van de dag des Heren beschreven: 'Want uw licht komt en de heerlijkheid des Heren gaat over u op. Want zie, duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de natiën, maar over u zal de Here opgaan en zijn heerlijkheid zal over u gezien worden.'

Voor het volk van God komt deze dag niet onverwacht of ontijdig, dus als een dief. Slechts voor de spotters en de afvallige kerk geldt, dat zij menen een tijd van vrede en rust te zijn ingegaan en dat een plotseling verderf hen overkomt (*1 Thessalonicenzen 5:1-6*). Het weinige dat een verbasterd christendom nog bezit, zal geroofd worden. Aan hen die afvallen wordt vervuld: 'Maar wie niet heeft, ook wat hij heeft, zal hem ontnomen worden' (*Mattheüs 13:12*).

Er zal een geweldige beweging komen in de hemelse gewesten en er zal een grote strijd losbarsten. Er staat: 'Nog eenmaal zal Ik niet slechts de aarde, maar ook de hemel doen beven' (*Hebreeën 12:26*). Tijdens de zondvloed werd alleen de aarde gereinigd van goddeloosheid, maar nu zal ook de onzichtbare wereld bevrijd worden van de boze geesten. Er is sprake van een voorbijgaan, letterlijk van een overgang van de ene toestand in de andere. Het 'gedruis' wijst op het donderende geweld als van een voorbijgierend geluid. Het ziet op een beweging of storm in de geestelijke wereld. Denk bijvoorbeeld aan de strijd van Michaël en zijn engelen met de zonen Gods tegen de draak (*Openbaring 12:7-9*).

De 'eerste hemel' waarin wij de strijd hebben, wordt dan gereinigd of gaat voorbij. De wetteloosheid in het geestelijke Konink-

rijk der hemelen moet wijken voor de gerechtigheid. Voor degenen die op de aarde wonen, dus voor hen die tot de afgefallen kerk behoren, wordt de hemel opgerold als een boek. Haar leden hebben dan geen enkel contact met God, met Jezus Christus, met de Heilige Geest, noch bescherming van de heilige engelen. De boze machten worden op aarde geworpen en in het duizendjarige rijk kunnen zij zich dan alleen nog schuilhouden in de mens, maar in de hemelse gewesten kunnen de goddelozen zich niet meer openbaren. Het voorrecht om in de hemel te zijn, boven te leven en zich daar te bewegen, is dan alleen voor de kinderen Gods.

Er zijn over het tekstgedeelte 'de elementen zullen door vuur vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen gevonden worden' talloze verklaringen. Over het algemeen ziet men dan in de elementen de grondbestanddelen der aarde en het vuur wordt letterlijk in de natuurlijke wereld genomen. Men stelt zich een eindtijd voor waarin de aarde in laaiende vlammen ten ondergaat en alle leven erop dus wordt vernietigd. Men schildert een catastrofale toestand, waarin atoombommen en natuurrampen de aarde tot een pokdalig geschonden dode woestijn maken. Men schrijft zelfs over 'de planeet die aarde *heette*'. Het gaat dan niet alleen om verbrande paleizen en tuinen van wereldgezinde mensen, maar over 'de elementen' der aarde, dus over de stoffen waaruit deze opgebouwd is. Die zullen dan brandende ontbonden worden. Hoe het dan moet met de zuchtende schepping die reikhalzend uitziet naar haar verlossing en herstel waarvan Paulus in *Romeinen 8:19* spreekt, is natuurlijk niet duidelijk. Sommigen komen dan met hetzelfde verhaal als bij de opstanding uit de doden, dat in deze as het wezen der dingen blijft en de Here God daar een nieuwe schepping uit formeert. Anderen laten de gehele aarde exploderen en in het heelal verdwijnen. Er ligt een duivelse visie aan ten grondslag om te spreken over 'wijlen onze planeet de aarde'. Het hoogste van Gods werken is de levende schepping, dus materie verbonden met het leven. In deze voorstelling van zaken zou het de boze dus gelukken alle leven te vernietigen. Bij de zondvloed heeft God evenwel het leven bewaard en hier wordt gezegd, dat wanneer de demonische zondvloed aarde en hemel zal bewegen, de aarde en de werken erop, de levende schepping, gevonden zal worden, dus bewaard zal zijn.

De God van hemel en aarde laat zijn schepping niet ondergaan. Hij stond dit niet toe in de dagen van Noach en Hij zal dit ook in de eindtijd niet gedogen. De schepping die nu onder de vloek ligt, die nu bezet gebied is, zal bevrijd worden en herstellen volgens Gods plan en zij zal geheel voltooid worden. Op de nieuwe aarde zal het levende schepsel dat God in den beginne geschapen heeft, zijn uiteindelijke bestemming bereiken. God maakt geen nieuwe dingen, maar Hij maakt alle dingen nieuw! (*Openbaring 21:5*).

Het is hier van belang om de betekenis van het Griekse woord 'stoicheion', dat hier door 'element' is weergegeven, te verstaan. Het woordenboek geeft onder andere de volgende vertalingen: 'Element, het meest oorspronkelijke niet samengestelde bestanddeel'. Zo is het dus hier vertaald. Dan volgt: 'De eerste oorzaken, grondbeginselen'. Zo is het woord 'stoicheion' in *Hebreeën 5:12* overgezet: 'Dat men u *de eerste beginselen* van de uitspraken Gods leert'. Verder 'elementaire machten in het heelal, wereldgeesten' (zie *Galaten 4:3,9* en *Colossenzen 2:8,20*). In onze tekst zouden wij in plaats van 'elementen', 'wereldgeesten' willen gebruiken. Allereerst willen wij de betekenis van het woord 'wereldgeesten' duidelijk maken:

Tot de grondbeginselen van de levende schepping behoort ook het bestuursapparaat ervan. Het geordende hemelse en aardse leven zijn slechts mogelijk, indien er overheden en machten zijn, dus geesten die niet allen gelijk zijn. Zo weten wij dat de heilige hemelingen worden aangevoerd door aartsengelen. Er zijn troonengelen, cherubs, overheden, engelen der gemeente, boden, en er is een engel des Heren of een engel van Jezus. Ook zijn er tien-duizenden engelen die onder hun vorsten staan.

De duivelen kennen deze hiërarchie ook. Zij hebben overheden, machten, wereldbeheersers en legioenen boze geesten, die aan hun aanvoerders zijn onderworpen. Jezus sprak in dit verband van het koninkrijk van de satan (*Mattheüs 12:26*).

Parallel met de elementaire bestuursprincipes uit de onzienlijke wereld, zijn ook de menselijke geesten naar de wil van God hiërarchisch geordend. Dezen zijn zo ingesteld, dat er rangen en standen zijn: ouder-kind, koning-volk, overheid-onderdaan, heer-

knecht. Zij vormen tezamen het maatschappelijk en staatkundig bestel. Deze geordende 'wereld'geesten - in tegenstelling met 'hemel'geesten - maken het leven op aarde mogelijk. Deze gezagsverhoudingen zijn volgens *Romeinen 13:1* door God verordineerd, want 'ieder mens moet zich onderwerpen aan de overheden die boven hem staan. Want er is geen overheid dan door God en die er zijn, zijn door God gesteld'. Dit betekent niet dat de gezagsdragers rechtstreeks door Hem zouden zijn aangesteld, maar de Schepper heeft in de menselijke geest dit autoriteitsbegrip gelegd, opdat de 'wereldgeesten' in onderlinge verbondenheid en orde-ring zouden kunnen leven. Wij hebben hier dus te maken met de elementaire scheppingswetten, die wij zelfs ook in de dierenwereld aantreffen. Daar zijn ook leiders en gezagsverhoudingen tussen ouderpaar en hun jongen, die gehoorzaamheid verschuldigd zijn.

De wet van de Sinaï hield ook rekening met dit scheppings-principe en daarom wordt zij in verband gebracht met de wereldgeesten (*Galaten 4:3,9* en *Colossenzen 2:8,20*). De bijbel noemt ze zwak en armelijk, omdat ze menselijke geesten zijn, die zonder de kracht van de Heilige Geest het moeten afleggen tegen de ontbindende, wetteloze machten uit het rijk der duisternis. De wet van de Sinaï doet immers een beroep op de kracht van de menselijke geest: doe dit en gij zult leven. De wereldgeesten kunnen aan de boze geesten wel enige weerstand bieden en hun gezag handhaven door natuurlijke middelen en straffen, maar het kwaad overwinnen en uitroeien vermogen ze niet. Uiteindelijk zijn ze er ook niet op berekend om de rechtstreekse explosies van het rijk der duisternis te weerstaan. Dit was bij de schepping ook niet noodzakelijk. Daarom heeft de mens thans de Heilige Geest nodig om in het bijzonder in de eindtijd te kunnen heersen over de demonen.

Wij lezen nu in onze tekst dat in plaats van de 'elementen', de 'wereldgeesten' door 'vuur' zullen vergaan, of 'brandende zullen ontbonden worden'. Wij verwierpen reeds de gedachte dat de aarde door een natuurlijk vuur vernietigd zal worden. In vers 7 toonden wij aan dat Petrus, evenals in zijn toespraak op de Pinksterdag, het vuur gebruikt als beeld van de machten der duisternis. In de eindtijd zullen de boze geesten met geweld op aarde

vallen en dus in de mens dringen. Zij zullen dan de ordenende wereldgeesten uitschakelen, dit wil zeggen dat de machthebbers en regeerders geen enkel gezag meer kunnen uitoefenen.

In *Jesaja 3:1-7* wordt voorspeld dat de Here zal wegnemen de steun en de stut, dus allen die het maatschappelijke, religieuze en politieke leven in stand houden: 'Held en krijgsman, rechter en profeet, waarzegger en oudste, hoofdman over vijftig en aanzienlijke, raadsheer en kundig handwerksman en schrander bezweerder. En knapen zal ik hun tot vorsten geven en de moedwil zal over hen heersen. Dan zal het volk dringen, man tegen man, de een tegen de ander; de knaap zal op de oude de verachte op de geëerde losstormen'.

Hier is dus sprake van een ineenstorting van het maatschappelijke, politieke en religieuze bestel. In *2 Thessalonicenzen 2:7* staat, dat het geheimenis der wetteloosheid reeds in werking is en dat de totale ontbinding slechts wacht op het ogenblik dat 'de macht die haar thans tegenhoudt, uit de weg is geruimd' (vert. Brouwer). De weerhoudende macht wordt gevormd door de ordenende wereldgeesten.

De wetteloosheid openbaart zich het eerst onder de jeugd. Het respect voor de 'oude' en de 'geëerde' verdwijnt. Dit verschijnsel doet zich niet alleen in het maatschappelijke leven voor, maar ook in de kerken. Ja, ook de volle-evangeliekringen zullen te maken krijgen met de ontwrichtende werkingen der machten in overmoedige en jeugdige leiders, die van geen gezag willen weten en onder de slogan van 'heeft ieder iets' de weg banen voor de geestelijke chaos. Nu heeft in een gezin ieder kind wel zijn eigen inbreng, maar onder de besturende supervisie der ouders. Ook dit gezag zien wij tegenwoordig omkeren. Het principe van de inspraak onttaardt daarin, dat de kinderen toezicht houden op de opvoeders. Wee ons, indien deze gedragsregels in onze volle-evangeliegemeenten worden overgenomen. Want de bijbel geeft in de gemeente een leidende functie aan de oudsten en de geëerden, terwijl de geest van de tijd dit natuurlijke gezagsprincipe aantast. Johannes drukte in *Openbaring 8:7* dit ontbindende proces in gelijkenis uit: 'Het derde deel van de bomen verbrandde en al het groene gras verbrandde'.

Maar uiteindelijk zal de aarde gezuiverd worden. Er komt een vernieuwde aarde zoals er eerst een vernieuwde hemel aan voorafgaat. De zonen Gods zullen de zuchtende schepping herstellen. Dan zullen 'de werken' Gods erop 'gevonden' worden, dit wil zeggen: mensen Gods naar zijn beeld en als zijn gelijkenis. Dan zal bewaarheid worden, dat 'ook de schepping zelf van de dienstbaarheid zal bevrijd worden, tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods' (*Romeinen 8:21*).

11. Daar al deze dingen aldus vergaan, hoedanig behoort gij dan te zijn in heilige wandel en godsvrucht, ...

Petrus grijpt hier terug naar hetgeen hij in de vorige verzen heeft geschreven, namelijk hoe de dag des Heren zal komen. In die tijd zullen de ordenende wereldgeesten wankelen en hun instituten ineensdorten. Het gehele maatschappelijke, economische en staatkundige leven verliest ieder gezag vanwege de overal penetrerende ontwrichtende machten. De vertaling Brouwer luidt: 'Wanneer al deze dingen op deze wijze ontbonden worden'. De samenwerking tussen de menselijke geesten valt dan uiteen. De wettelozen zullen, net als de zonen Gods door de Heilige Geest, tot rijpheid komen onder leiding van de mens der zonde, de zoon des verderfs.

Slechts zij die vervuld zijn met de Heilige Geest, zijn bestand tegen de demonische vloed 'die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken hen, die op de aarde wonen' (*Openbaring 3:10*). De gemeente in de eindtijd levert de schare van overwinnaars in deze laatste geestelijke worsteling tegen de wereldbeheersers dezer duisternis en tegen de boze geesten in de hemelse gewesten, die nog versterkt worden door de doods machten die uit de afgrond komen (*Openbaring 9:2*). In de gelovigen wordt de volle vrucht van de aarde gezien. Zij heeft wel tijd nodig gehad om tot ontwikkeling te komen, maar uiteindelijk zal Gods volk geopenbaard worden in al zijn heerlijkheid.

Als christenen hebben wij de zekerheid dat de goddelozen zullen ondergaan, maar dat de verstandigen, dat zijn degenen die Gods woord hebben verstaan en ernaar gehandeld hebben, zullen stralen als de glans van het uitspanseel, en die velen tot gerechtigt-

heid hebben gebracht, dus de leraars der gerechtigheid, als de sterren, voor eeuwig en altoos (*Daniël 12:3*).

Wanneer wij dit alles weten en geloven en deel hebben aan de tempel Gods die geopenbaard zal worden, moet dit in onze handel en wandel naar buiten treden en gezien worden. Heel ons wezen zal de heerlijkheid Gods moeten uitstralen, zodat het beeld van Jezus met verbazing kan worden aanschouwd in zijn heiligen (*2 Thessalonicenzen 1:10*).

De woorden 'wandel' en 'godsvrucht' staan in het oorspronkelijke in het meervoud, want ieder van onze werken moet getuigenis afleggen van ons geloof, en de vrucht des Geestes zijn vele.

12. ...vol verwachting u spoedende naar de komst van de dag Gods, ter wille waarvan de hemelen brandende zullen vergaan en de elementen in vuur zullen wegsmelten.

In dit vers staat letterlijk: 'Verwachtende en haastende de parousia van de dag Gods'. Degenen die deze parousia menen te moeten verstaan als de wederkomst des Heren met de wolken naar de aarde, komen hier in moeilijkheden, want deze dag kunnen zij wel verwachten, maar niet verhaasten. Dit tijdstip behoort tot: de tijden en gelegenheden, waarover de Vader de beschikking aan Zich heeft gehouden (*Handelingen 1:7*). Om evenwel aan deze uitleg toch een schijn van waarheid te geven, voegde men het woordje 'u' ertussen, en vertaalde in plaats van 'bespoedigende' of 'verhaastende': 'U spoedende naar'.

De bedoeling is evenwel dat wij moeten uitzien en ons beijveren om de parousia of de tegenwoordigheid van Christus in ons, te openbaren. Daarom behoren wij ons ook uit te strekken naar het verwerven van de begaafdheden van de Heilige Geest die in ons woont, en te jagen naar de volkomenheid.

Wanneer dit proces in het volk van God tot zijn doel gekomen is, zullen in die tijd ook de machten der duisternis uit de hemel op de aarde zijn geworpen. Michaël en zijn heilige engelen kunnen de strijd niet aanvangen voordat de zonen Gods geopenbaard zijn. Wanneer de invasie van de boze geesten eerder zou plaatsvinden, zou immers 'geen vlees behouden worden'. Slechts de zonen Gods die op weg zijn vaders in Christus te worden, kunnen

in die tijd standhouden. Wanneer de gemeente zich geheel toebereid heeft, kan de oorlog in de hemel, waarvan *Openbaring 12:7* spreekt, tot een goed einde gebracht worden. Zij houdt stand en van haar leden wordt gezegd: 'Zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad, tot in de dood' (*Openbaring 12:11*). De elementen of de wereldgeesten zullen evenwel niet bekwaam blijken de invasie van wetteloze machten te stuiten. Zij kunnen als menselijke geesten het leven op de wereld dan niet meer in goede banen leiden. De wereldgeesten zullen versmelten en verbranden, dus ondergaan in deze strijd en de chaos op aarde zal compleet zijn.

Petrus gebruikt hier het woord 'hemelen', dus de meervoudsvorm. Wij denken hierbij aan het feit dat bij de laatste slag in het Koninkrijk der hemelen, de slag bij Harmágedon, het koninkrijk van de satan met zijn leugenheden, het koninkrijk des doods met de geesten uit de afgrond en de menselijke geesten uit het leger van de antichrist, nauw verbonden zijn. Er zijn dus behalve het Koninkrijk Gods verschillende onzienlijke werelden: de wereld van de inwendige mens, die van de satan en die van de dood. De antichrist en de in hem wonende geest, het beest uit de afgrond, worden dan 'levend geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt', terwijl de lichamen van de overigen van zijn leger tot ontbinding overgaan en hun geest en ziel in de afgrond worden geworpen.

13. Wij verwachten echter naar zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont.

Dit alles behoeft evenwel het leven van Gods volk dat gedoopt is met de Heilige Geest, dus verzegeld is aan het voorhoofd, niet te beangstigen. De belofte is dat God zijn gemeente zal weten te bewaren tijdens de ure der verzoeking die over de gehele aarde komt (*Openbaring 7:3* en *3:10*). Wij houden vast aan zijn belofte en deze is, dat er nieuwe hemelen en een nieuwe aarde zullen komen, waarin geen wetteloosheid of zonde meer zal worden gevonden. Alles zal dan functioneren in gerechtigheid, dit wil zeggen naar de wetten van God.

De geest van Petrus houdt zich nu verder bezig met de heerlijkheid die komen zal na het duizendjarige rijk. Ook de duivel zal na dit tijdperk aan het vuur worden prijsgegeven. Ook hij wordt dan geworpen in dezelfde poel, waar ook het beest en de valse profeet zijn. Daarna volgt het oordeel over hen die uit het dodenrijk komen en over wie vonnis geveld wordt naar hun werken. De maatstaf zal zijn, of zij barmhartig zijn geweest ten opzichte van de minste en meest hulpbehoevende medemens.

Van een belofte aangaande een nieuwe hemel en een nieuwe aarde lezen wij in *Jesaja 65:17*: 'Want zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; aan wat vroeger was, zal niet gedacht worden, het zal niemand in de zin komen'. De vervulling ervan vinden we in *Openbaring 21:1* waar staat: 'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan, en de zee was niet meer'.

Zoals er gesproken wordt van een nieuwe mens, maar een vernieuwde mens bedoeld wordt, zo denken wij aan een vernieuwde hemel en aan een vernieuwde aarde. God maakt immers alle dingen nieuw, maar geen nieuwe dingen. Hij voltooit zijn schepping naar zijn oorspronkelijke bedoeling. Wie meent dat deze aarde door natuurlijk vuur vergaan zal, gelooft daarmee dat het leven dat God in den beginne geschapen heeft, door de boze uiteindelijk zal worden vernietigd. Dit zou een overwinning betekenen voor het rijk des doods. Deze theorie houdt in feite in, dat God wat de aarde betreft, in de eindtijd 'dood' is. De laatste dagen zijn evenwel het begin van het herstel of de wederoprichting aller dingen, waarvan God gesproken heeft bij monde van zijn heilige profeten, van oudsher (*Handelingen 3:21*).

Zowel Jesaja als Johannes in de Openbaring, spreken van een nieuwe hemel in het enkelvoud. Petrus spreekt hier evenwel over hemelen in het meervoud. Onzes inziens betekent dit dat de invloedssferen en machtsterreinen van het rijk der duisternis gezuiverd worden, doordat de geesten die er de dragers van waren, geworpen zijn in de poel des vuurs. De alleenheerschappij is gekomen aan de geesten die aan het rijk Gods behoren. De boze geesten worden eerst uit de hemel geworpen naar de aarde, de mens, en uiteindelijk te zamen gedreven in de poel des vuurs.

14-16. Daarom, geliefden, beijvert u in deze verwachting, onbevlekt en onberispelijk te blijken voor Hem in vrede, en houdt de lankmoedigheid van onze Here voor zaligheid, zoals ook onze geliefde broeder Paulus naar de hem gegeven wijsheid u geschreven heeft, evenals in alle brieven, wanneer hij over deze dingen spreekt. Daarin is een en ander moeilijk te verstaan, wat de onkundige en onstandvastige lieden tot hun eigen verderf verdraaien, evenals trouwens de overige schriften.

Wanneer wij toekomstverwachtingen koesteren waarin God voor eeuwig in en door zijn volk regeren zal, zullen wij ons tezamen moeten inspannen om toegerust te zijn voor dit doel. Wij zullen dus verlost moeten worden van iedere macht der duisternis en alles afleggen wat ons bevlekt en waarover wij berispt zouden kunnen worden, opdat de gerechtigheid volkomen in ons kan worden geopenbaard. Deze zuiverheid kan zich evenwel alleen ontwikkelen, wanneer er vrede is in ons hart. Gerechtigheid is immers een vrucht, die in het vredige hart van de met God verzoende mens een vruchtbare grond vindt. Zij ontkiemt daar, ontwikkelt zich en brengt een rijk gewas voort ten behoeve van hen aan wie de akker, dat is het hart, toebehoort (*Jacobus 3:18*). De ware christen heeft vrede met God, vrede met de broeders en zusters en zoveel als in zijn vermogen is, vrede met alle mensen.

Ook moeten wij niet meepraten met de spotters en de twijfelaars die beweren dat van al dat jagen naar de volkomenheid toch niets terecht komt. Paulus opperde zelfs de mogelijkheid dat onze geest, ziel en lichaam ongerept en onberispelijk kunnen zijn bij de komst van Jezus (*1 Thessalonicenzen 5:23*). Hij voegde eraan toe dat Hij die ons roept, ook getrouw is en het ten uitvoer zal brengen.

Wanneer de Heer nog lankmoedig is en afwacht, hebben wij nog enige tijd, die wij met vreugde mogen gebruiken om zelf verder te komen en ook het geloof van onze broeders en zusters op te bouwen. Wij hebben dan bovendien nog gelegenheid om hen die buiten staan, uit te nodigen om dit heil met ons te delen. Het is een voorrecht om de tijd die nog rest, te besteden in de dienst van God en tot opbouw van de gemeente van Jezus Christus.

Petrus memoreert hier dat ook Paulus de geadresseerden over dit onderwerp, dus over de verwachting van de komst des Heren en over een onberispelijke en smetteloze levenswandel, geschreven had. De lezers van zijn brief woonden immers in Asia, een gebied waar ook Paulus gearbeid had. Denk bijvoorbeeld aan diens brief aan de Galaten en aan de Efeziërs.

Uit de opmerking van de schrijver van onze brief over Paulus kunnen we opmaken, dat er bij hem geen enkele rancune of wrok aanwezig was, hoewel Paulus hem vroeger wel eens openlijk had moeten berispen. Petrus noemt Paulus hier zijn 'geliefde broeder'. Ze zijn immers beiden tot hetzelfde ambt geroepen in de dienst van dezelfde Heer. Daarom verheugen zij zich in het goede resultaat van elkanders werk. Er is ook principieel geen verschil tussen de prediking van Petrus en die van Paulus, zoals sommigen ten onrechte menen.

Petrus erkent dat aan Paulus veel wijsheid was geschonken. Hier is dus sprake van een charismatische begaafdheid door de Heilige Geest. Paulus had natuurlijk naar deze gave geijverd en hij getuigde in *Efeziërs 3:4* over dit inzicht in het geheimenis van Christus. Verder blijkt uit deze opmerking van Petrus, dat hij niet alleen Paulus had gesproken, maar zich ook de moeite had getroost kennis te nemen van diens brieven. Hij voegt eraan toe dat de inhoud van de geschriften van deze vroegere wetgeleerde niet altijd even gemakkelijk te begrijpen was voor geestelijk onontwikkelde, en ongeletterde lezers. Zij gaven zelfs aanleiding tot misverstand en verdraaiingen. De kerkgeschiedenis toont ons trouwens hiervan ook vele voorbeelden. We denken alleen maar eens aan de verdraaide opvattingen aangaande de leer over de uitverkiezing, over de erfzonde, over de toekomstverwachting en over de opstanding der doden.

De oorzaak der verwarring geldt overigens niet alleen de brieven van Paulus, maar ook de overige schriften, zoals die van Jacobus, die van Johannes, die van Petrus zelf, de evangeliën en het Oude Testament. Men leest ze ook nu nog al te vaak met een bedekking op het hart, want men heeft geen inzicht in de geestelijke wereld en mist de sleutels van het Koninkrijk der hemelen. Men komt dan niet verder dan een natuurlijke, aards gerichte uitleg, zoals men deze ook vond bij de Farizeeën en schriftgeleerden.

Het is de tragedie van het orthodoxisme, dat het meent de bijbel te geloven van kافت tot kافت, terwijl het geen begrip heeft van de wezenlijke bedoeling van de woorden Gods. Daarom worden ook dikwijls de kenmerkende eigenschappen van het Koninkrijk Gods: de gerechtigheid, de vrede en de blijdschap, bij de rechtzinnigen gemist. Men komt maar al te vaak tot leringen die niet 'omhoog' voeren, maar die het klimaat van de duisternis meebrengen, zoals: angst, vrees, twijfel, verontrusting.

17-18. Geliefden, daar gij het nu van tevoren weet, weest op uw hoede, dat gij niet, door de dwaling der zedelozen medegesleept, afvalt van uw eigen standvastigheid; maar wast op in de genade en in de kennis van onze Here en Heiland, Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid, zowel nu als tot de dag der eeuwigheid.

Nogmaals waarschuwt de apostel tegen de valse leraars, die de gemeenteleden door tuchteloosheid op de weg van het verderf brengen. Het persoonlijke voornaamwoord 'gij' wijst erop dat zijn lezers 'geheel anders' zijn dan de domme misleiders uit het vorige vers, want ze zijn 'geliefden', dit wil zeggen bemind door God en Christus en daarom ook door Petrus.

Petrus vermaant zijn lezers standvastig te blijven bij wat ze geleerd hadden en hun plaats te gaan innemen in de hemelse gewesten. Daar moeten zij opwassen in de genade. De genadegaven die zij ontvangen hebben, zijn in de eerste plaats de schuldvergeving op grond van het verzoenend bloed, waardoor zij tot rechtvaardigen werden, en in de tweede plaats de Heilige Geest door wie de Vader en de Zoon woning in hun harten maakten. Dit is dan de grond waarin de christen geworteld is; daarin moet hij vaststaan en opgroeien tot volle wasdom.

Er is een tegenstelling in: afvallen van eigen standvastigheid of zijn vastigheid verliezen, en opwassen in de genade. Het eerste zouden we kunnen vergelijken met een plant die verwelkt en het laatste met een die opbloeit en vrucht gaat voortbrengen. Petrus accentueert ook de belangrijkheid van het verzamelen van kennis als grond voor de ontplooiing van het geestelijke leven. Zijn lezers moeten immers dezelfde gedachten bezitten als onze Heer Jezus. Zij moeten dus zijn woorden die de waarheid bevatten, in

zich opnemen en daarin blijven om er groeikracht uit te putten. Eenmaal had de Heer aan Petrus gevraagd of deze Hem liefhad. Het antwoord luidde: 'Ja Here, Gij weet, dat ik U liefheb' (*Johannes 21:15*). Hoe wist de Meester dit dan? De struikelingen van deze discipel in de hof van Kajafas hadden deze indruk beslist niet gewekt of bevestigd. De Heer wist echter dat Petrus de gedachten van Hem liefhad. Deze discipel wilde niet van Hem heengaan, omdat de Meester 'woorden van eeuwig leven' doorgaf (*Johannes 6:68*). Jezus liefhebben betekent: zijn woorden horen en zijn gedachten overnemen en bewaren, dit wil zeggen: ernaar handelen. Zo krijgt de christen kennis van zijn Heer en Heiland. Dit geestelijk bezit zal hem behoeden, bedrogen en meegevoerd te worden door allerlei valse leringen.

Let op hoe duidelijk Petrus zijn Meester hier identificeert. Jezus is voor hem niet de naam van een vage persoonlijkheid, maar Hij is de aanduiding van zijn Heer en Heiland: de redder die voor zijn zonden gestorven is, die van zijn heler die hem geneest naar ziel, geest en lichaam, en ook die van zijn Heer die hij volgen wil waarheen Hij ook gaat. Jezus is voor hem de naam van de Zoon van God en de Zoon des mensen, de geliefde in wie de Vader zijn welbehagen heeft. Petrus identificeert Hem ook met het predikaat Christus, dat betekent: de gezalfde met de Heilige Geest en met kracht, die bovendien doopt met de Heilige Geest. In de hemelse gewesten is vergissing verder uitgesloten.

Met een doxologie of lofprijzing voor deze verwerper en uitdeler van de menigerlei genade Gods beëindigt nu de apostel zijn brief. Hij geeft Jezus zoals het volle evangelie Hem predikt, alle eer en spreekt zijn geloof uit dat Hij deze glorie zal behouden tot in de nimmer eindigende eeuwigheid. Geen wonder dat sommige handschriften besluiten met het woordje 'amen', dit wil zeggen dat dit 'vast en zeker' is!

INHOUD

VOORWOORD	5
I DE EERSTE BRIEF VAN PETRUS	7
- <i>Inleiding Eerste Petrusbrief</i> -	9
- <i>Hoofdstuk 1</i> -	11
- <i>Hoofdstuk 2</i> -	38
- <i>Hoofdstuk 3</i> -	64
- <i>Hoofdstuk 4</i> -	89
- <i>Hoofdstuk 5</i> -	112
II DE TWEDE BRIEF VAN PETRUS	127
- <i>Inleiding Tweede Petrusbrief</i> -	128
- <i>Hoofdstuk 1</i> -	129
- <i>Hoofdstuk 2</i> -	154
- <i>Hoofdstuk 3</i> -	183

OVER DE AUTEUR

Johannes Emmanuël van den Brink werd op 6 februari 1909 te Haarlem geboren. Als kind van gelovige ouders had hij reeds op jeugdige leeftijd veel belangstelling voor Gods Woord. Hij volgde een opleiding aan de Christelijke Kweekschool te Dordrecht en was jarenlang werkzaam bij het christelijk onderwijs. Als meelevend lid van de gereformeerde kerk was hij actief in het evangelisatiewerk.

Door gedegen bijbelonderzoek begon Van den Brink te twijfelen aan de gereformeerde leer en ging hij zich bewegen in evangelische kringen. Hier werd hij voorvechter van de 'maranathaleer'. Na veel studie en gebedsstrijd kwam hij tot het inzicht, ook deze leer te moeten los laten. Zijn grote liefde voor Gods Woord bracht hem ertoe steeds intensiever te zoeken naar de volle waarheid Gods.

Nadat Van den Brink in 1936 gedoopt werd in de Heilige Geest, kwam hij op de weg van het 'volle evangelie'. Als een van de pioniers van de Pinksterbeweging in Nederland, wordt hij door velen als autoriteit op dit terrein beschouwd. Hij was voorganger van een volle-evangeliegemeente in Gorinchem, alsmede eindredacteur van het tijdschrift 'Kracht van Omhoog'.

Van de hand van J.E. van den Brink verscheen een groot aantal toelichtende verklaringen op verschillende bijbelboeken; bovendien schreef hij diverse verhelderende brochures over onderwerpen aangaande het Koninkrijk der hemelen.

J.E. van den Brink overleed in 1989.

**Van de hand van J.E. van den Brink
verschenen onder meer de navolgende boeken.**

Bijbelcommentaren:

- DE PINKSTERBOODSCHAP VAN JOËL
Toelichtende verklaring
- DE BERGREDE - Uw Koninkrijk kome
- HET KONINKRIJK DER HEMELEN -
Toelichting op Mattheüs 13:1-52
- DE OLIJFBERGREDE
Toelichting op Mattheüs 24 en 25
- ROMEINEN
Toelichting op de Romeinen-brief
- DE EERSTE BRIEF AAN DE CORINTHIËRS
Gezag en orde in de gemeente
- DE BRIEF AAN DE EFEZIËRS
Het geheimenis geopenbaard
- DE BRIEVEN AAN TIMOTHEÛS
Richtlijnen in het huisgezin Gods
- DE BRIEF AAN DE HEBREEËN
Een beknopte bijbelstudie
- Toelichting op de
BRIEF VAN JACOBUS
- DE BRIEVEN VAN JOHANNES
Toelichtende verklaring
door A. van den Brink-voor den Dag
- OPENBARING VAN JEZUS CHRISTUS
Tekst-voor-tekst-verklaring van het boek Openbaring

Overige uitgaven:

- DE BETEKENIS VAN DE DOOP
Een uitvoerige uiteenzetting van de bijbelse betekenis van de
doop van gelovigen door onderdompeling
- ERFZONDE of duivelswerk?
- HET FUNDAMENT VAN HET GELOOF
Hebreeën 6:1-3
- HET GEESTELIJKE ISRAËL
- HET PARADIJS - Schaduw en werkelijkheid

Voor deze en overige uitgaven kunt u terecht bij:

Stichting Uitgeverij Rhemaprint
Postbus 84
4200 AB Gorinchem

www.rhemaprint.nl